

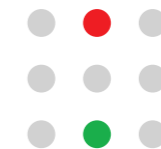
Országgyűlési Beszámoló

A Szabályozott Tevékenységek
Felügyeleti Hatósága
2024. évi tevékenységéről

2024

 SZTFH

B/11589

SZTFH

Szabályozott Tevékenységek
Felügyeleti Hatósága

Országgyűlési Beszámoló

A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága
2024. évi tevékenységéről

Tartalomjegyzék

1. Elnöki köszöntő	10		
2. Összefoglaló	16		
2.1. Nemzeti önrendelkezés	16		
2.2. Fenntarthatóság és versenyképesség	22		
2.3. Fogyasztóvédelem	27		
3. Szerencsejáték-felügyelet	32		
3.1. A szerencsejáték-szervezés és a hazai piac	32		
3.2. Honlapblokkolás és pénzügyi blokkolás	34		
3.3. A szerencsejáték-szabályozási rendszer módosítása	35		
3.4. Az egyes szerencsejátékok és bejelentésköteles játékok hatósági felügyelete	37		
3.4.1. Játékkaszinók, online kaszinó	37		
3.4.2. Kártyatermek	42		
3.4.3. Sorsolósos játékok	44		
3.4.4. Fogadás	47		
3.4.5. Távszerencsejáték	48		
3.4.6. Bejelentésköteles játék	50		
3.4.7. Játékautomaták	51		
3.5. Illegális online szerencsejátékokkal szembeni fellépés	51		
3.5.1. Engedély nélküli szerencsejáték-szervezéshez kapcsolódó tiltott fizetési számla pénzforgalmi korlátozása (pénzforgalmi blokkolás)	52		
3.5.2. Elektronikus adat ideiglenes és határozatlan időtartamú hozzáférhetetlenné tétele (internetes honlapblokkolás)	52		
3.5.3. Egyszerűsített utánkövetés	53		
3.5.4. Feketelista közzététele a Hatóság honlapján (domainnevek, szervezők és fizetési számlaszámok)	54		
3.5.5. Illegális szerencsejátékok internetes reklámozása elleni fellépés	55		
3.5.6. Illegális online szerencsejáték-szervezőkkel együttműködő szervezetek felhívása	55		
3.6. Illegális földi szerencsejátékokkal szembeni fellépés	56		
3.7. Fogyasztóvédelmi hatáskörben végzett feladatok	56		
3.8. Az ellenőrzési tevékenység, illetve a hatósági eljárás keretében hozott szankciós döntések összesített bemutatása	57		
3.9. Játékosvédelem	58		
3.9.1. A Hatóság játékosvédelemmel kapcsolatos feladatai	58		
		3.10. A szerencsejáték-szakterület pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás megelőzésével kapcsolatos tevékenysége	61
		3.10.1. Pénzmosás elleni fellépés	64
		3.11. Ügyfelek tájékoztatása, szerencsejáték tárgyú állásfoglalások kiadása és játékminősítés	64
		3.12. Perképviseleti, büntetőügyi és végrehajtási tevékenység	66
		3.12.1. Szerencsejáték-felügyeleti peres ügyek, távszerencsejáték engedély nélküli szervezése	66
		3.12.2. Szerencsejáték-felügyeleti polgári peres ügyek	68
		3.12.3. Büntetőügyi tevékenység, tiltott szerencsejáték-szervezés és reklámozás elleni büntetőjogi fellépés	69
		3.12.4. Szerencsejáték-felügyeleti végrehajtási eljárások	70
		3.13. Nemzetközi vonatkozású tevékenységek	70
		4. Dohányügyi Felügyelet	76
		4.1. Kiemelt szakmai feladatok értékelése	76
		4.1.1. Dohánytermékek illegális internetes kereskedelmével szembeni fellépés	77
		4.1.2. Ízesített elektronikus cigarettákkal szembeni fellépés	78
		4.1.3. Fiatalkorúak kiszolgálásával kapcsolatos ügyek	79
		4.1.4. Országos szakmai képzés	79
		4.1.5. Általános ügyintézését segítő űrlap /SZTFH 200/ fejlesztése	81
		4.1.6. Egészségvédelmi tájékoztató megjelenítése	83
		4.2. A Dohányügyi Igazgatóság hatáskörébe tartozó feladatok végrehajtása	84
		4.2.1. Dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenység engedélyezésével, felügyeletével összefüggő feladatok	84
		4.2.2. Hatósági ügyekkel kapcsolatos feladatok	86
		4.2.3. Dohánytermék-kiskereskedelem szervezett működését támogató, elősegítő feladatok	90
		4.2.4. Termékregisztrációval és árbejelentésekkel összefüggő feladatok	93
		4.2.5. Azonosítókibocsátással összefüggő feladatok	95
		4.2.6. Az egységes jogalkalmazás és a kodifikációs tevékenység támogatása	98
		4.2.7. Informatikai szakterület tevékenységének támogatása	98
		4.2.8. Szolgáltatási szerződések felülvizsgálata	99
		4.3. Nem hatáskörös feladatok támogatása	99

4.4. Perképviselési, büntetőügyi és végrehajtási tevékenység	100		
4.4.1. Dohánytermék-kiskereskedelmi felügyeleti perek	100		
4.4.2. Dohánytermék-kiskereskedelem felügyeleti végrehajtási eljárások	100		
4.5. Nemzetközi vonatkozású tevékenységek	100		
5. ESG-tevékenység	102		
5.1. A hazai ESG-keretrendszer kialakítása	102		
5.2. Jogszabályi előkészítő és jogalkotási tevékenység	103		
5.2.1. A fenntarthatósági célú átvilágítási kötelezettségek és az átvilágítás során alkalmazható egységes maximális kérdőív szabályozása	103		
5.2.2. Az ESG-tanácsadók, ESG-minősítők és ESG-szoftverek szabályozása	104		
5.3. Tudatosító és szemléletformáló tevékenység	105		
5.4. Nemzetközi vonatkozású tevékenységek	106		
6. Kiberbiztonság Felügyelete	108		
6.1. Kiberbiztonsági tanúsítás és kiberbiztonsági felügyeleti tevékenység	109		
6.1.1. Kiberbiztonsági tanúsítás	109		
6.1.2. Kiberbiztonsági felügyelet	110		
6.2. Hatósági feladatkör	111		
6.3. Kiberbiztonsági tudatosító és szemléletformáló tevékenység	112		
7. Végrehajtói és Felszámoló felügyelet	114		
7.1. Végrehajtói felügyelet	114		
7.1.1. Végrehajtási szervezet feletti általános felügyelet	116		
7.1.2. Az önálló bírósági végrehajtók fegyelmi felelősségre vonása	121		
7.1.3. A Kar működése feletti törvényességi felügyelet	122		
7.1.4. Végrehajtói álláshelyek	123		
7.1.5. A végrehajtói szervezettel és a szervezet tagjaival kapcsolatos döntések	124		
7.1.6. Közvetlen megkeresések megválaszolása	125		
7.2. Felszámoló felügyelet	126		
7.2.1. A felszámoló névjegyzék, illetve a hatósági nyilvántartások vezetése	127		
7.2.2. A felszámoló szervezetek hatósági ellenőrzésével kapcsolatos feladatok	127		
7.2.3. A felszámolási eljárásokat támogató informatikai rendszerek	128		
7.2.4. Szerkezetátalakítási szakértői névjegyzékbe vétellel kapcsolatos feladatok	130		
		7.2.5. Fizetéseketelenségi, illetve szerkezetátalakítási szakértői igazolványok	130
		7.2.6. A környezeti kárral vagy környezeti teherrel érintett vagyontárgy értékesítése során a Cstv. alapján ellátandó feladatok	131
		7.2.7. A felszámolási és vagyonfelügyeleti szakképzettséggel rendelkező személyek kötelező szakmai továbbképzésében történő részvétel	131
		7.3. Perképviseléssel, végrehajtási eljárásokkal összefüggő tevékenység	132
		7.3.1. Felszámoló felügyeletével összefüggő perek	132
		7.3.2. Felszámoló szervezetek feletti felügyelettel összefüggésben indított végrehajtási eljárások	132
		8. Koncessziós Tanács Titkársága	134
		8.1. Koncessziós Tanács titkársági feladatainak ellátása	134
		8.2. Előzetes egyetértési jog gyakorlása körébe tartozó döntések előkészítése	135
		9. Földtani Szolgálat	136
		9.1. Szénhidrogén-, valamint felszín alatti energia- és gáztárolás	138
		9.2. Geotermia-potenciál vizsgálata és hasznosítása, Országos Geotermikus Kutatási Program	141
		9.3. Budapest Geotermikus Kutatási Program	143
		9.4. Kritikus ásványi nyersanyag-potenciál vizsgálata	146
		9.5. Földtudományi kutató- és vizsgálólaboratórium	148
		9.6. Földtani adatvagyon fejlesztése	149
		9.7. Felszín alatti vizek	150
		9.8. Vízföldtani naplók és vízföldtani adattár	153
		9.9. Építőipari ásványi nyersanyagok potenciáljának felmérése, ellátottsági viszonyok értékelése	155
		9.10. Földtudományi megfigyelő, alaphálózatok és obszervatóriumok működtetése	156
		9.11. Nyersanyagkutatás támogatása innovatív módszerekkel	157
		9.12. Földtani kockázatok és veszélyforrások vizsgálata	158
		9.13. Geológiai Szolgáltatások Európának európai uniós projekt	159
		9.14. Bányászati, földtani és geofizikai digitális adatvagyon-gazdálkodás	160
		9.15. Geoinformatikai szolgáltatások menedzsmentje	160
		9.16. Földtani és Geofizikai Szakkönyvtár és gyűjtemény	161
		9.16.1. Kiadványok	163
		9.16.2. Oktatási tevékenység és ismeretterjesztés	163
		9.17. Nemzetközi vonatkozású tevékenységek	164

10. Bányászati Felügyelet	166
10.1. Igazgatási tevékenység	167
10.2. Ásványvagyon-nyilvántartás és adattári szolgáltatások	170
10.2.1. Ásványvagyon- és bányajáradék-nyilvántartás	170
10.2.2. Adattári tevékenység	171
10.3. Engedélyezés	172
10.4. A bányafelügyelet további feladatai	174
10.5. Ellenőrzési tevékenység	174
10.6. Nyilvántartások vezetése, fejlesztése	175
10.7. Munkavédelemmel kapcsolatos tájékoztató, tanácsadó és felvilágosító feladatok	177
10.8. Perképviselési, büntetőügyi és végrehajtási tevékenység	178
10.8.1. Bányafelügyeleti hatósági közigazgatási peres ügyek	178
10.8.2. Bányafelügyeleti hatósági végrehajtási eljárások	181
10.9. Nemzetközi vonatkozású tevékenységek	181
11. Kutatási és egyéb tevékenységek	184
11.1. Tudományos tevékenységek	184
11.1.1. Az SZTFH viselkedési közgazdaságtani kutatásai	184
11.1.2. Egyetemekkel való együttműködések	185
11.2. III. Nemzeti Szabályozói Konferencia	189
11.3. Magyar Geotermia Klaszter	189
12. Mellékletek	192
12.1. A Hatóság jogalkotási feladatai	192
12.1.1. Elnöki rendeletek	206

Tisztelt Olvasó!

Nagy örömmre szolgál, hogy a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága nevében jelen beszámoló keretein belül bemutatnom a 2024-es év eredményeit és tapasztalatait. Habár a Hatóság mindössze négy éve áll a magyar gazdaság és társadalom kiemelten fontos területeinek szolgálatában, ez idő alatt bebizonyosodott, hogy a következetes elvek és összehangolt intézkedések révén jelentősen javíthatjuk a piac tisztaságát, elősegíthetjük a vállalkozások jogkövető működését, és erősíthetjük a fogyasztók védelmét – mindezzel a nemzetgazdaság stabilitását is támogatva.

A Hatóság feladatköre rendkívül összetett, hiszen tevékenysége kiterjed a szerencsejáték-, a dohányügyi, a kiberbiztonsági, a végrehajtói és felszámolói, valamint a bányászati felügyeletre, továbbá a földtani és az ESG hatósági tevékenység biztosítására, de emellett a Koncessziós Tanács titkársági feladatai is a Hatóság berkein belül valósulnak meg.

A sikeres működés kulcsa az egységes alapelvek következetes alkalmazása. A piac tisztaságának fenntartása, a jogkövető magatartás elősegítése és a fogyasztók védelme a 2024-es évben is intézkedéseink alapját képezték. Mindez nem csupán az ellenőrzések révén valósult meg, hanem a piaci szereplőkkel folytatott aktív párbeszéd és együttműködés útján is.

A beszámolási időszakban a Hatóság több mint 19 ezer ellenőrzést folytatott le, és 2,9 milliárd forint bírságot szabott ki.

A 2024-es évben az egyik legambiciózusabb célunk az volt, hogy ellenőreink az ország összes dohányboltjába eljussanak, ezáltal ellenőrizve, hogy a trafikok betartják-e a 18 éven aluliak kiszolgálásának tilalmát. A Hatóság ellenőrzési szakterülete a tavalyi évben 5 757 próbavásárláson alapuló ellenőrzést végzett fiatalok bevonásával, amely ellenőrzések során a feltárt jogsértések aránya 11 százalék volt – feleannyi, mint amennyit 2023-ban regisztráltunk. Ezzel párhuzamosan folytattuk az illegális online dohánykereskedelem felszámolását is, és több mint 115 weboldal határozatlan időtartamú blokkolását rendeltük el.

A szerencsejáték-piacon szintén meghatározó előrelépést tettünk: több száz illegális szerencsejáték-platformot blokkoltunk, ezzel is elősegítve a tisztességes verseny érvényesülését és a játékosok biztonságát. A 2024 januárjában hatályba lépett törvénymódosítás ugyanis lehetővé tette, hogy a Hatóság azonnali végrehajtásra alkalmas végzéssel ideiglenesen elrendelje a jogsértő honlapok blokkolását, miközben a hatósági eljárás tovább folytatódik. Az eljárás lezárultával sor kerülhet a honlap határozatlan idejű blokkolására is. A módosítás emellett bevezette az automatikus utánkövetés intézményét is, amely biztosítja, hogy amennyiben a blokkolt illegális szerencsejáték-szervező a tiltás kijátszása érdekében új, ám tartalmilag azonos weboldalt hoz létre, annak feltárását követően a blokkolás külön hatósági eljárás és új határozat meghozatala nélkül is végrehajtható legyen.

E rendelkezések eredményeként 2024-ben 408 weboldal (276 szerencsejáték- és 132 reklámodal) blokkolására került sor, továbbá 651 egyszerűsített utánkövetést hajtottunk végre, illetve 1 pénzforgalmi blokkolást is elrendeltünk.

A Hatóság intenzív blokkolásának köszönhetően érezhető az illegális szervezők tevékenységének visszaszorulása, jelentős gazdasági erővel rendelkező, az államháztartást is megkárosító szerencsejáték-szervezők hagyták el a magyar piacot.

A 2024-es évben folytattuk a végrehajtói hivatásrenddel kapcsolatos közbizalom-helyreállító tevékenységünket, melynek érdekében az elmúlt három év során számos, akár a szolgálat megszüntetését is eredményező szigorú, ugyanakkor következetes lépést tettünk.

A végrehajtói hivatásrendet gyakorló végrehajtók már több mint egyharmada a Hatóság megalakulását követően kiírt állaspályázatot követően nyert kinevezést. Mind az újonnan kinevezett, mind pedig a már szolgálatot teljesítő végrehajtók számára több ízben hangsúlyoztuk, hogy eljárásuknak minden esetben jogszerűnek, szakszerűnek és empatikusnak kell lennie, a Hatóság pedig elkötelezett ezen alapelvek kikényszerítése iránt: a helyes útról való letérés esetében zéró toleranciát alkalmaz. Ez a megközelítés hozzájárul a hivatásrend tisztaságának megteremtéséhez és az elért eredmények megőrzéséhez, amelyet a fegyelmi feljelentések számának növekedése is tükröz. A 2024-es év során megduplázódott az általunk tett fegyelmi feljelentések száma, melynek oka a szigorú követelményrendszerre vezethető vissza. A végrehajtók tavaly óta kötelezően beszámolnak éves tevékenységükről a jogszabály által rögzített témakörökben, kötelező szakmai továbbképzéseken vesznek részt és az ellenük esetlegesen indult büntető- és szabálysértési eljárásokról 3 munkanapon belül bejelentéstételi kötelezettségük áll fenn; emellett évente erkölcsi bizonyítvány bemutatásával igazolják, hogy velük szemben a hivatás gyakorlását kizáró okok nem állnak fenn. Csak azon végrehajtók szolgálata kerül újabb hét évre megállapításra, akik a Hatóság megalakulását követően a törvény által előírt szigorú feltételeknek maradéktalanul megfelelnek.

A felszámolói szektorban szintén kiterjedt ellenőrzéseket folytattunk, így bár a vizsgáltak száma megnövekedett, a szabálytalanságok aránya csökkent. Ezzel is megerősítve azt, hogy a következetes hatósági kontroll és az iparági együttműködés egyidejűleg képes erősíteni a piaci tisztaságot.

A 2024-es évben a bányászat és a földtani kutatás kiemelt stratégiai szerephez jutott, miután a koronavírus okozta ellátásilánc-zavarok, a háborús energiaválság és a kibontakozó globális kereskedelmi feszültségek rámutattak az európai versenyképesség fő korlátaira, és egyúttal felerősítették a hazai energiaszuverenitás jelentőségét. Annak érdekében, hogy Magyarország és a magyar gazdasági önrendelkezés szilárd legyen, elengedhetetlen a hazai kritikus nyersanyag-kitermelés feletti nemzeti kontroll helyreállítása és megerősítése.

Ezek közül kiemelt jelentőségű terület a zöld átmenethez szükséges kritikus nyersanyagok biztosítása, amely nemcsak az európai zöldgazdaság fejlődése szempontjából kulcsfontosságú, hanem Magyarország ipari szerepvállalása miatt is, hiszen az ország egyre jelentősebb szereplővé válik Európa újraiparosításában.

Az olyan nyersanyagok, mint a lítium és a kobalt, nélkülözhetetlenek a modern technológiákhoz, amely meghatározó szerepet játszik a zöldgazdaságban. Az ellátásbiztonság erősítése csökkenti Európa és benne Magyarország függőségét a külső forrásoktól, miközben hozzájárul a fenntartható ipari növekedéshez.

Ez azonban csak erős és szakmailag megkérdőjelezhetetlen földtani és bányászati kompetenciák, tudatos és eredményes ásványvagyon-gazdálkodás megvalósítása révén érhető el. 2024-ben a Hatóság jelentős lépéseket tett az ásványi nyersanyagok fenntartható kiaknázásában, a geotermikus energia lehetőségeinek feltérképezésében, és kiemelt figyelmet fordított az építőipar számára elengedhetetlen nyersanyagok biztosítására.

Részben a hatósági munkánk eredményeként a földgázkitermelés 7,3 százalékkal emelkedve 1,893 milliárd köbméterre nőtt a 2023-as adatokhoz képest, míg a kőolaj-kitermelés húsz év után újból meghaladta az 1 millió tonnás küszöböt. A tavalyi évben nyolc terület vonatkozásában új pályázatok kerültek kiírásra, ami új lehetőségeket jelent a szénhidrogének kutatásában és kitermelésében.

A geotermikus energia hasznosítása kiemelt prioritásunk: a 2023. március 1-jén hatályba lépett új szabályozás beváltotta a hozzá fűzött reményeket, a gyorsabb és hatékonyabb ügyintézésnek köszönhetően országszerte kiszámíthatóbbá váltak a geotermikus beruházások. A Hatósághoz 2024 végéig 120 kutatási engedélykérelem érkezett be, és a kiadott engedélyek alapján meg is kezdődtek a kutatások, a szeizmikus mérések, a kutatófúrások mélyítése. Az első eredményes kutatás alapján geotermikus védőidom kijelölése történt meg.

Az elmúlt években egyre világosabbá vált, hogy a gazdasági növekedés, a versenyképesség és a fenntarthatóság nem egymást kizáró, hanem kölcsönösen erősítő tényezők. A vállalatoknak ma már nem csupán a profitmaximalizálás szempontjait kell szem előtt tartaniuk, hanem a környezeti és társadalmi felelősségvállalást is. Ebben a szemléletformálásban kiemelt szerepet játszik a Hatóság ESG szakterülete, amelynek irányításával jelentős előrelépések történtek a fenntartható üzleti gyakorlatok elterjesztésében.

A 2024-es év fontos eredménye volt a maximális ESG-kérdőív megalkotása, amely 85 százalékkal csökkentette a nagyvállalatok, és 95 százalékkal a kkv-k adminisztrációs terheit. Ezt a kérdőívet a bankok által alkalmazott kérdőívvel is összeegyeztettük, így kialakult egy olyan adatsomag, ami egységes felkészülési lehetőséget biztosít a magyar vállalkozások számára. Továbbá fejlesztettünk egy ESG-kalkulátort is, amellyel a cégek pontosan és költséghatékonyan mérhetik fel fenntarthatósági mutatóikat, akár milliós megtakarításokat érve el. E lépések is azt bizonyítják, hogy a gazdasági növekedés, a versenyképesség és a fenntarthatóság egyszerre érvényesíthető célok.

A technológia és a digitalizáció alapjaiban formálja át a mindennapjainkat, ami új kihívások elé állítja az állampolgárokat és a gazdaság szereplőit.

A Magyarország kiberbiztonságáról szóló törvény, a kapcsolódó végrehajtási rendeletek, valamint a Hatóság tevékenysége garanciát nyújt arra, hogy az infokommunikációs termékek és szolgáltatások ténylegesen megfeleljenek a szigorú biztonsági követelményeknek, továbbá hogy a szervezetek is hatékonyan tudjanak fellépni a kiberbiztonsági fenyegetésekkel szemben.

Jogszályi felhatalmazás alapján a Hatóság látja el a kiberbiztonságról szóló törvény hatálya alá tartozó elektronikus információs rendszerek kiberbiztonsági felügyeletét, illetve a digitális termékek kiberbiztonságát tanúsító hatósági feladatokat. A Hatóság e jogkörében ellenőrizz, az érintett szervezetekről nyilvántartást vezet, szankcionál. 2024-ben egy megfelelőségértékelő szervezet, kilenc darab auditor, illetve 3 395 szervezet került a Hatóságnál nyilvántartásba vételre.

A felügyeleti és hatósági tevékenység mellett 2024-ben is számos szakmai konferenciát, országos rendezvényt és figyelemfelhívó kampányt szervezett a Hatóság, melyek célja a vállalatokat érintő kiberbiztonsági fenyegetésekről történő széles körű edukáció, valamint az új kiberbiztonsági törvényben foglalt kötelezettségeknek és előírásoknak az érintettekkel való megismertetése volt.

Az SZTFH, a Szerencsejáték Zrt., az Országos Rendőr-főkapitányság és a Magyar Labdarúgó Szövetség együttműködésében megvalósuló „a tét Te vagy!” kampányunk eredetileg a kiberbiztonsági kockázatok és az online sportfogadásokhoz kötődő csalástípusok megelőzésére összpontosított, ám nagyszabású sikere nyomán a fókuszát az egészségvédelmi aspektusokra helyeztük át. 2024 novemberétől már a dohányzás káros hatásaira, a leszokás lehetőségeire és az illegális forrásból származó, tiltott, ízesített e-cigaretták veszélyeire is felhívjuk a figyelmet.

Munkánk megerősítéseként az ICT Global nemrégiben Szakmai Kiválósági Különdíjjal ismerte el a Hatóság 2023-ban és 2024-ben lebonyolított kiberbiztonsági edukációs és tájékoztató tevékenységét.

Tisztelt Olvasó, hiszem, hogy e beszámoló áttekintést nyújt a 2024-es évben végzett tevékenységünkről, és megmutatja, miként érvényesülhet a gazdasági növekedés, a fenntarthatóság és a versenyképesség a piaci tisztaság és a fogyasztók védelmének garantálása mellett. A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága a jövőben is elkötelezetten dolgozik ezen célok összehangolásáért és megvalósításáért.

Budapest, 2025. május 31.

Dr. Nagy László
elnök

2.1. Nemzeti önrendelkezés

A jogalkotó 2021¹-ben azzal a céllal hozta létre a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságát (SZTFH), hogy az állami szuverenitás és a nemzeti érdekek érvényesítése mellett biztosítsa az olyan kiemelten fontos ágazatok hatékony felügyeletét, amelyek a nemzetgazdaság és a közérdek szempontjából egyaránt stratégiai jelentőségűek.

Létrehozása óta a Hatóság szorosan együttműködik a jogalkotóval, hogy a nemzeti érdekek és a nemzetközi kötelezettségek együttes figyelembevételével olyan szabályrendszert alakítson ki, amely hosszú távon garantálja az állami kontroll megőrzését és a gazdasági szuverenitás védelmét. E körbe tartozik többek között a szerencsejáték-piac, a dohánytermékek forgalmazása, valamint a földtani és bányászati tevékenység, amelyek sajátos gazdasági és stratégiai jelentőségük miatt folyamatos felügyeletet igényelnek.

Szerencsejáték-felügyelet

A szerencsejáték-szektor szabályozása hosszú ideje kiemelt figyelmet élvez a magyar jogalkotásban, hiszen jelentős gazdasági és költségvetési hatással bír. Az ágazat nemcsak tekintélyes mennyiségű, stabil költségvetési bevételt jelent, hanem hozzájárul a munkahelyteremtéshez, gazdasági multiplikátorhatással bír, miközben ösztönzi a turizmust és vonzza a külföldi tőkét. Ám mivel számos külföldi érdekeltséget is vonz, szabályozási kihívásokat is jelent az állam számára.

A szerencsejáték szervezéséről szóló törvény (a továbbiakban: Szjtv.) rögzíti, hogy a szerencsejáték-szolgáltatások kizárólag államilag engedélyezett keretek között folytathatók Magyarországon. Ez a megoldás egyszerre felel meg az európai uniós elvárásoknak és hagy teret a Magyar Államnak, hogy saját jogkörében határozza meg a hazai piac működési feltételeit.

A törvényi felhatalmazás alapján a Hatóság felel a szerencsejáték-szervezés engedélyezésével, hatósági ellenőrzésével, felügyeletével és szabályozásával kapcsolatos feladatok ellátásáért. Emellett fogyasztóvédelmi hatósági jogkörrel is rendelkezik, és aktívan fellép az illegális szerencsejáték ellen.

A 2023-as távszerencsejáték-liberalizáció jelentős változást hozott a magyar szerencsejáték-piacon: 2023. január 1. napjától megszűnt az állami játékszervező távszerencsejáték szervezésére vonatkozó monopóliuma, és a Hatóság engedélye alapján az Európai Gazdasági Térségben honos gazdasági szereplőknek lehetősége lett távszerencsejáték-engedély kérelem benyújtására. A jogalkotó a szigorú engedélyezési feltételek megalkotásával azt kívánta biztosítani, hogy a játékosvédelmi szempontok hangsúlyos érvényesítése mellett a Hatóság eredményesen alkalmazhassa a játékosok érdekeit védő garanciális szabályozást e kiterjesztett szervezői kör esetében is, valamint hatékonyan felléphessen az illegális szerencsejáték-szervezőkkel szemben. Az engedély nélküli szerencsejáték egyrészt veszélyt jelent a játékosok számára, mert egy ellenőrizetlen környezetben jóval védtelenebbek: nem állnak rendelkezésre a magyar jogszabályok által elvárt játékosazonosítási, pénzmosás-megelőzési, panaszkezelési, játékosvédelmi rendelkezések, valamint a nyereményigények kikényszerítése sem lehetséges magyar bíróság útján. Másrészt a nemzeti önrendelkezés is csorbul, hiszen az állam jelentős költségvetési bevételtől esik el.

A megváltozott szabályozás ellenére a jelentős gazdasági erővel rendelkező külföldi illegális online szerencsejáték-szervezők a távszerencsejáték-liberalizációt követően sem nyújtottak be engedélykérelmet, és változatlanul illegális módon folytatták tevékenységüket Magyarországra irányulóan.

Az engedély nélküli, illegális szervezőkkel szembeni célzott küzdelem érdekében, és a Hatóság gyors és hatékony fellépésének biztosítása miatt szükséges volt a hatósági eljárás egyszerűsítése, mely alapján 2023. év végétől 2024. januárjáig hatályba lépett, a blokkolás folyamatának egyszerűsítését szolgáló Szjtv.-módosítás.

A 2024. január 1-jén hatályba lépett Szjtv.-módosításnak köszönhetően a hatósági eljárás befejezéséig, illetve a határozatlan idejű blokkolás elrendeléséig már ideiglenes pénzforgalmi és internetes blokkolást is alkalmazhat a Hatóság, ami lehetővé teszi a gyors és hatékony fellépést a jogsértő tevékenység folytatásának megakadályozása és megszüntetése érdekében. A honlapblokkolás szabályozásának módosítása során az Szjtv. kimondta, hogy a Hatóság a tiltott szerencsejáték szervezése mellett annak az elektronikus adatnak a hozzáférhetetlenné tételét is elrendeli, amelynek közzététele vagy hozzáférhetővé tétele tiltott szerencsejátékban való részvételre irányuló ajánlatot, tiltott reklámot vagy közvetítő szolgáltatáson keresztül tiltott szerencsejáték közvetítését valósítja meg.

¹ A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságáról szóló 2021. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Sztfhtv.)

A Hatóság és jogelődjei az elektronikus adat hozzáférhetetlenné tételének (internetes honlapblokkolásnak) a 2014. június 19-i kezdetétől 2024. december 31-ig összességében 3 520 darab domain hozzáférhetetlenné tételét rendelték el. A Hatóság a 2024-es évben 408 darab elektronikus adat (domain) ideiglenes hozzáférhetetlenné tételét rendelte el, 276 esetben engedély nélküli online szerencsejáték-szervezés, 132 esetben pedig tiltott reklám közzététele miatt. A 2024. évben a Hatóság – a hatósági eljárások lezárásaként – 82 darab engedély nélküli online szerencsejáték-szervezést és 83 darab tiltott reklám közzétételét megvalósító internetes oldal határozatlan időtartamra történő hozzáférhetetlenné tételét rendelte el határozatával, tehát 165 darab határozatlan időtartamra történő blokkolást elrendelő határozatot hozott.

A módosításoknak köszönhetően 2024. január 20-i hatálybalépéssel bevezetésre került az egyszerűsített automatikus utánkövetés intézménye, mellyel tovább egyszerűsödött a blokkolás menete. A Hatóság a szervező által a blokkolás kikerülése érdekében létrehozott, akár naponta új weboldalra költöző, érdemben azonos tartalmú, új elektronikus adatok feltárását követően automatikusan – újabb, az Ákr. szerinti hatósági eljárás lefolytatása és új határozat meghozatala nélkül – jogosulttá vált az engedély nélküli szervezést megvalósító elektronikus adatot azonosító információk NMHH részére történő átadására, amely ezt követően ezen oldalakat is automatikusan blokkolja. A tavalyi év során az egyszerűsített utánkövetés módszerével 651 darab domain hozzáférhetetlenné tételére került sor.

A Hatóság intenzív blokkolási tevékenysége eredményeként az elmúlt időszakban több illegális szervező – például az Entain csoport (amelyhez többek között a Coral, Bwin, Ladbrokes, Eurobet, BetMGM tartozik), a Winmasters, a 18Bet, a JustBit, a Bet365, a Betfair, a 32Red – kivonult a piacról, az Unibet tulajdonosi névváltozást követően Boabet néven folytatta tevékenységét.

A piac monitorozása során nyert piackutatási adatok alapján az engedély nélküli szervezők piaci részesedése az elmúlt több mint egy év intenzív blokkolásának eredményeként drasztikusan csökkent. Így a nemzeti önrendelkezés erősítése terén kétségtelen előrelépésnek tekinthető a 2024-es év azzal, hogy a Magyar Állam immár saját szabályrendszerein, hatósági engedélyezésen és a blokkolási mechanizmusokon keresztül jelentős mértékben képes kézben tartani a szerencsejáték-piacot, és határozottan felléphet a jogsértő, engedély nélküli külföldi szereplőkkel szemben. Ezek az intézkedések egyértelműen növelik a kontrollt, és visszaszorítják azokat a külső befolyásokat, amelyek a korábbi időszakban jelentős piaci részesedést szereztek a magyar játékosok körében.

Dohánytermék kis- és nagykereskedelem

A nemzeti önrendelkezés egyik meghatározó eleme a gazdasági szuverenitás biztosítása, amely a stratégiai ágazatok, így a dohánykereskedelem állami szabályozásában és ellenőrzésében is megnyilvánul. A dohányipar és a dohánytermékek forgalmazása Magyarországon régóta jelentős gazdasági és adópolitikai súllyal bír, ezért különös figyelem övezi a kereskedés, illetve a kiskereskedelem megszervezésének módját. A nemzeti önrendelkezés érvényesülése ezen a területen a koncessziós rendszer megalkotásában és fenntartásában, valamint az illegális értékesítés visszaszorításában érhető tetten.

A 2013-ban bevezetett dohánytermék-kiskereskedelmi koncessziós rendszer nemcsak a piac ellenőrizhetőségét és nyomon követhetőségét biztosítja, hanem lehetőséget teremt arra is, hogy a szektor bevételei az országon belül maradjanak, hozzájárulva a hazai vállalkozások és családok megélhetéséhez. A korábbi, kevésbé szabályozott piaci környezetben mintegy 43 ezer dohánybolt működött, amelyeken keresztül a bevételek nagy része multinacionális cégeknél realizálódott. Ezzel szemben a jelenlegi rendszerben mintegy 6 ezer nemzeti dohánybolt üzemel, amelyek egy zárt, ellenőrzött struktúrában működnek, elősegítve a magyar kis- és középvállalkozások megerősödését.

A nemzeti önrendelkezés előmozdítása érdekében a Hatóság saját hatáskörében teljes körűen szabályozza, továbbá ellenőrzi és felügyeli a dohánytermékek kiskereskedelmi rendszerét, illetve a dohány-kiskereskedelmi rendszer folyamatos és zökkenőmentes ellátását biztosítandóan a nagykereskedelmi rendszer működését is.

Az illegális értékesítés visszaszorítása kiemelt cél, különös tekintettel az utóbbi időben elterjedt, jogsértő módon forgalmazott ízesített elektronikus cigarettákra. A Hatóság 2022-es és 2023-as fellépése nyomán az ilyen termékek közterületi értékesítése jelentősen visszaszorult, azonban a forgalmazás átterelődött a személyazonosságot és életkort elfedő, tényleges kontaktust nem igénylő felületre: az internetre. Az internetes webáruházak – a belföldön kizárólag dohányboltban forgalmazható dohánytermékek mellett – a hazai piacon értékesítési tilalom alá eső ízesített elektronikus cigaretták széles választékát kínálták fel eladásra, a vásárlók tényleges életkorának ellenőrzése nélkül. Az elkövetők a hazai zárt dohánytermék-kiskereskedelmet megkerülve bárki számára korlátozásoktól mentesen teszik hozzáférhetővé az ismeretlen forrásokból származó, ismeretlen összetételű, sok esetben az egészségügyi határértéket meghaladó nikotintartalommal rendelkező és nem utolsósorban adózatlan dohánytermékeket. A helyzet súlyosságát és az átalakult feketepiaci trendeket felismerve a Hatóság a törvényi szabályozás módosítását kezdeményezte. A módosítás² értelmében a hatósági eszköztár

² Az igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2023. évi XCVI. törvény

a jogosulatlan dohánytermék-kiskereskedelemmel szembeni fellépéssel kapcsolatos bírság kiszabása mellett az elektronikus adatok ideiglenes vagy végleges (határozatlan időtartamú) hozzáférhetetlenné tételével, azaz az adott webshop teljes blokkolásával bővült.

Jogosulatlan dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenységet megvalósító weboldalak működésével összefüggésben az SZTFH 2024-ben 89 weboldal ideiglenes, a nyilvánvalóan jogsértő tevékenység folytatásának mielőbbi megakadályozását célzó blokkolását rendelte el. A jogosulatlan dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenységet folytatók egy behatárolt köre, a hatósági intézkedések kijátszása érdekében a blokkolt domainról új domaincímre „költöztette” webáruházát, amelyet utókövetés keretében ellenőrzött és 38 esetben blokkolt az SZTFH.

A Hatóság összesen 115 weboldal határozatlan időtartamú blokkolását rendelte el a tárgyévben, amely jelentős előrelépést jelent a dohánytermékek jogszerű kereskedelmének védelmében.

Az ízesített elektronikus cigarettákkal szembeni fellépés kapcsán a dohányügyi szakterület 2024-ben 78 olyan ügyet vett át, amelyben a NAV próbavásárlás és jövedéki ellenőrzés alapján megállapította az Elf Bar, vagy hasonló ízesített elektronikus cigaretta értékesítését. Az átvizsgált ügyek közül 59 esetben pénzbírság kiszabására került sor, demonstrálva a hatóságok határozott fellépését a feketepiacra szemben.

A dohánytermék-kiskereskedelem szigorú szabályozása, az illegális kereskedelem elleni fellépés és a piac állami kontrollja mind hozzájárulnak ahhoz, hogy a nemzeti önrendelkezés elve érvényesüljön a dohánykereskedelemben. Ez nem csupán gazdasági és adópolitikai szempontból kedvező, hanem a magyar vállalkozások, a fogyasztók és a közegészségügy védelme szempontjából is elengedhetetlen.

A földtani és bányászati tevékenységek

A földtani kutatás és a bányászat kulcsszerepet tölt be Magyarország energiafüggetlenségének és nyersanyag-ellátásának biztosításában. Az ásványkincsek és energia-hordozók feltárása nem csupán a hazai ipari fejlesztések és a fenntarthatósági célok eléréséhez nélkülözhetetlen, hanem közvetlenül hozzájárul a nemzeti önrendelkezés megerősítéséhez is. Azáltal, hogy Magyarország saját erőforrásaira támaszkodik, csökkenthető a külső energiahordozóktól való függőség, és növelhető a gazdasági stabilitás.

A Hatóság bányafelügyeleti tevékenysége az ásványi nyersanyagok kitermelésén túl kiterjed a geotermikus energia kutatására és hasznosítására, a szénhidrogének és

a szén-dioxid föld alatti tárolására, a polgári robbantási tevékenységre, egyes nem bányászati célt szolgáló, bányászati módszerekkel végzett föld alatti tevékenységekre, a PB-gáz tartályban vagy palackban történő forgalmazása és töltő létesítményeire, a szénhidrogén-, a szén-dioxid-szállító, a földgázelosztó vezetékek építésére, üzemeltetésére is. Mindezek szabályozása és ellenőrzése lehetőséget biztosít arra, hogy az ország természeti erőforrásai felett a Magyar Állam teljes körű kontrollt gyakoroljon, így biztosítva, hogy azok kiaknázása a nemzetgazdasági érdekeket szolgálja.

A magyarországi bányákból kitermelt és feldolgozott építőipari nyersanyagok, különösen a kavics és homok, fontos alapanyagként szolgálnak a hazai építőipar számára. A Hatóság kiemelt célja, hogy az ásványi nyersanyagvagyon maximális hasznosulását elősegítse, új kitermelőhelyek létesítésével és a meglévő kapacitások hatékonyabb mozgósításával. A szabályozás középpontjában a fenntartható és felelős bányászat áll, amely egyensúlyt teremt az ipari fejlődés, a környezetvédelem és a társadalmi érdek között.

A bányászat nemzetgazdasági jelentőségét mutatja, hogy közel 10 ezer család számára biztosít megélhetést, és évente több mint kétszáz milliárd forint hozzáadott értéket termel. Az iparág hozzájárul az ipari termelés növekedéséhez, a munkaerőpiac stabilizálásához, valamint az ingatlanpiac fejlődéséhez is.

A nyersanyagok stratégiai szerepe folyamatosan változik a technológiai fejlődés és a gazdasági igények függvényében, ezért a Hatóság olyan rugalmas szabályozási környezetet biztosít, amely lehetővé teszi az új ipari és energetikai kihívásokhoz való alkalmazkodást. A nemzeti önrendelkezés megerősítése érdekében az SZTFH kiemelt figyelmet fordít három kulcsfontosságú területre:

- 1) Az építőipar számára elengedhetetlen nyersanyagok biztosítása – annak érdekében, hogy az ország saját erőforrásaira támaszkodva csökkentse importfüggőségét és támogassa a hazai építőipari beruházásokat.
- 2) A hazai energiaszuverenitás növelése – a szénhidrogének és a geotermikus energia kiaknázásával, amely csökkenti az energiainport-kitettséget és erősíti az ország függetlenségét az energiapolitikai döntések terén.
- 3) A kritikus nyersanyagok feltérképezése és kitermelése – hogy Magyarország a globális ellátási láncok változásaira időben és hatékonyan tudjon reagálni.

A hazai energiafüggetlenség szempontjából kiemelkedő eredmény, hogy 2024-ben Magyarországon 1,893 milliárd köbméter földgázt hoztak felszínre, ami 7,3 százalékos növekedés az előző évhez képest. A belföldi fogyasztás pedig 10-11 milliárd köbméterről

8,5 milliárd köbméterre csökkent, így a növekvő hazai termelés révén a magyar szükségletek egyre nagyobb hányada belföldi forrásból fedezhető. A kőolaj-kitermelés terén is jelentős előrelépés történt: 2024-ben húsz év után először haladta meg újra az 1 millió tonnát, ami 20 százalékos növekedés 2020-hoz képest. A további kitermelési lehetőségek feltárása érdekében ötéves szünet után nyolc területre lettek koncessziós pályázatok meghirdetve.

2.2. Fenntarthatóság és versenyképesség

Geotermia

A nemzeti önrendelkezés egyik kulcsfontosságú területe az energiaszuverenitás, amely biztosítja az ország függetlenségét a külső energiaforrásoktól, és csökkenti a nemzetközi piacok ingadozásainak való kitérttségét. A hazai energiaforrások, különösen a geotermikus energia kiaknázása ebben a folyamatban kiemelt szerepet játszik, hiszen fenntartható, kiszámítható és hosszú távon is versenyképes megoldást kínál Magyarországnak számára az energiaellátás biztosítására. A geotermikus energia közvetlen hőhasznosítását tekintve Magyarország Európa első öt állama között található, ugyanakkor jelentős kihasználatlan kapacitásokkal rendelkezik. Becslések szerint a geotermikus energia széles körű felhasználása tízéves távlatban akár egymilliárd köbméter gáz kiváltására is lehetőséget teremt, aminek megvalósulása jelentős lépést jelentene az ország energiafüggetlensége és fenntarthatósági céljai felé.

A kedvező geológiai adottságok lehetőséget kínálnak arra, hogy ez a megújuló energiaforrás hosszú távon jelentős mértékben hozzájáruljon az energiaellátás biztonságához. A Hatóság felelőssége, hogy a kutatási engedélyektől kezdve a kitermelési gyakorlatokig biztosítsa az előírások betartását, és garantálja, hogy a beruházások a fenntarthatósági és gazdaságossági szempontokat is figyelembe véve valósuljanak meg. A 2023. március 1-jén hatályba lépett új szabályozás egyértelműen beváltotta a hozzá fűzött reményeket: gyorsabb és hatékonyabb ügyintézés tette lehetővé, amelynek köszönhetően országszerte kiszámíthatóbbá váltak a geotermikus beruházások. A Hatósághoz 2024 végéig 120 kutatási engedélykérelem érkezett be, és a kiadott engedélyek alapján meg is kezdődtek a kutatások, a szeizmikus mérések, a kutatófúrások mélyítése.

ESG

A fenntarthatóság és a gazdasági növekedés közötti kapcsolat egyre fontosabbá válik a modern gazdaságpolitikában, különösen az Európai Unió fenntartható fejlődést előmozdító irányvonalának tükrében. Az ESG-szabályozás (Environmental, Social, Governance) kialakítása és alkalmazása az Európai Unió politikai prioritásai közé tartozik,

amelynek célja az átláthatóság fokozása és a fenntartható üzleti gyakorlatok elterjedésének ösztönzése. Magyarországon az elmúlt években jelentős jogszabályi és intézményi változások történtek ezen a területen, amelyek célja a hosszú távú gazdasági stabilitás és a fenntartható fejlődés összehangolása. Az ESG-szabályozás és az ezzel kapcsolatos jogi környezet kiépítése fontos lépést jelentett ebben az irányban.

2023. december 12-én az Országgyűlés elfogadta a fenntartható finanszírozás és az egységes vállalati felelősségvállalás ösztönzését szolgáló környezettudatos, társadalmi és szociális szempontokat is figyelembe vevő, vállalati társadalmi felelősségvállalás szabályairól és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló javaslatot (a továbbiakban: ESG-törvény). A jogalkotó az új szabályozással lefektette a hazai fenntarthatósági jelentéstételi és ellátásilánc-átvilágítási kötelezettségek alapjait. A hazai szabályozás célja, hogy a vállalatok megfelelő információkat hozzanak nyilvánosságra a náluk felmerülő fenntarthatósági kockázatokról, lehetőségekről és azok hatásairól. Az ESG-törvény a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságát jelölte ki arra a feladatra, hogy a fenntarthatósági kérdések tekintetében felügyelje a vállalkozások fenntarthatósági célú átvilágítási kötelezettségei teljesítésének megfelelőségét, az ESG-adatszolgáltatási folyamatok átláthatóságát.

A törvény pozitív gazdasági, környezeti és társadalmi hatásokat céloz meg, elősegítve a kis- és középvállalkozások (kkv-k) fejlődését és a tanácsadói piac erősödését. Emellett többéves felkészülési időszakot biztosít a magyar vállalatoknak a Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CSDDD) alkalmazására. Az időben történő szabályozás versenyelőnyt nyújt számukra, hiszen a korai alkalmazkodás megkönnyíti a zöld befektetésekhez való hozzáférést és előnyösebb pozíciót biztosít az EU piacain. A szabályozás gyakorlati megvalósítását tovább erősíti a 2024 februárjában létrehozott ESG Igazgatóság, amely szilárd szakmai alapot biztosít a szabályozás gyakorlati megvalósításához, egységes irányítást adva az ESG-szempontok gazdasági és társadalmi beépüléséhez.

A Hatóság célja, hogy a jogalkotóval együttműködve olyan szabályozási környezetet hozzon létre, amely ösztönzi az új beruházásokat és az innovációt, ugyanakkor megköveteli a fenntarthatósági szempontok tiszteletben tartását is. Ez a megközelítés hozzájárul ahhoz, hogy a gazdaság szereplői hosszú távú szemléletet alakítsanak ki, miközben alkalmazkodnak a változó piaci igényekhez.

A 2024-es év legfontosabb eredménye e területen egyértelműen az a maximális ESG-kérdőív, ami – összevetve az uniós riportolási sztenderddel – 85 százalékkal csökkentette a nagyvállalatok, és 95 százalékkal a kkv-k adminisztrációs terheit. Ez a kérdőív a bankok által alkalmazott kérdőívvel is összeegyeztetésre került, így kialakult egy olyan

adatcsomag, ami egységes felkészülési lehetőséget biztosít a magyar vállalkozások számára. Ehhez pedig az SZTFH fejlesztett egy olyan ESG-kalkulátort, amivel akár milliós összeget is meg lehet spórolni, hiszen a komplexebb számítások hiba nélküli, hiteles és önálló elvégzését segíti. Ahhoz, hogy a felkészülés sikeres legyen, a cégek hatósági nyilvántartásból választhatják ki a megfelelő tanácsadókat, szoftvereket, később pedig a minősítőket és tanúsítókat is.

Az ESG-szabályozás előrehaladott alkalmazása hazánkat vonzóbbá teszi a nemzetközi befektetők számára, akik egyre inkább keresik azokat az országokat, ahol a fenntarthatóság szilárdan beépült a gazdasági és jogi keretekbe. Ez hozzájárulhat a tőke beáramlásához és a gazdasági növekedéshez. Magyarország saját ESG-törvényének kidolgozásával megőrizheti nemzeti szuverenitását, biztosítva, hogy a szabályozás jobban illeszkedjen a hazai vállalatok igényeihez és a magyar gazdaság sajátosságaihoz, miközben továbbra is megfelel az EU-s elvárásoknak.

A vállalatok részére az ESG-törvény betartása a jogi kötelezettségek teljesítése mellett hosszútávon hozzájárulhat a vállalatok fenntarthatóságához és versenyképességének növeléséhez. A fenntarthatósági szempontok integrálása a vállalati stratégiába nemcsak a környezeti és társadalmi hatások csökkentését célozza, hanem jelentős mértékben hozzájárul a versenyképesség növeléséhez is. Az ESG-kritériumok betartása révén a vállalatok javíthatják piaci pozíciójukat, vonzóbbá válhatnak a befektetők és fogyasztók számára, és előnyhöz juthatnak a fenntarthatósági trendek előtérbe kerülésével.

Kiberbiztonság

A modern gazdaságban a vállalatok működése erősen épül a digitális megoldásokra, így a kiberfenyegetések elleni védekezés egyre inkább a piaci siker és a fenntarthatóság egyik kulcstényezőjévé válik.

Az Európai Parlament és a Tanács 2022/2555. számú, úgynevezett NIS 2 irányelve 2023. január 16-án lépett hatályba, melyet a tagállamoknak 2024. október 17-ig kellett a nemzeti jogrendszerükbe átültetniük. Az irányelv célja, hogy a tagállamok egységes, magas szintű kiberbiztonsági érettséget érjenek el. A direktíva további célkitűzése, hogy a kritikus szektorokban működő és szolgáltatásokat nyújtó köz- és magánszereplők ellenálló képességét növelje.

Az új szabályozás több ágazatot is lefed, és konkrét kiberbiztonsági kockázatkezelési és incidenskezelési szabályokat, beszállítói láncra vonatkozó védelmi követelményeket, valamint elektronikus információs rendszerek biztonsági osztályokba sorolását írja elő.

Ezek teljesítése segíti a cégeket abban, hogy a lehető leghatékonyabban csökkentsék a működési leállás lehetőségét, valamint az adatvesztések kockázatát, ami a mindennapi üzletmenetben azonnali költségmegtakarítást és reputációs előnyt jelent.

A NIS 2 emellett az eddigiéknél szigorúbb bírságokat és büntetéseket helyez kilátásba a szabályokat be nem tartó szervezetekkel szemben, ösztönözve ezzel a megfelelés és a piaci pozíció javítását.

A hazai alkalmazkodás során meghatározó szerepet töltött, illetve tölt be a 2023. évi XXIII. törvény (Kibertan.tv.) és az azt 2025. január 1-től felváltó 2024. évi LXIX. törvény (Kiberbiztonsági tv.), továbbá a végrehajtási rendeletek, amelyek olyan kötelezettségeket és ellenőrzési mechanizmusokat rögzítenek, amelyek betartása lényeges piaci előnyhöz juttatja az érintett vállalkozásokat.

Jogszabályi felhatalmazás alapján a Hatóság látja el a kiberbiztonságról szóló törvény hatálya alá tartozó elektronikus információs rendszerek kiberbiztonsági felügyeletét, illetve a digitális termékek kiberbiztonságát tanúsító hatósági feladatokat.

Az SZTFH által ellátott kiberbiztonsági felügyelet az ellenőrzési, nyilvántartás-vezetési és szankcionálási feladatkör által közvetlenül támogatja a fenntartható és stabil működést.

A 2024. január 1-től 2024. december 31-ig nyilvántartásba vételre került 3 395 szervezet, 9 auditor, illetve 1 megfelelőségértékelő szervezet száma jól mutatja, hogy már rövid távon is jelentős számú gazdasági szereplő alkalmazza a kiberbiztonsági törvény előírásait.

A kiberbiztonsági tanúsítási rendszer bevezetése szintén hozzájárul a piaci versenyelőnyhöz. A tanúsítási tevékenység célja az, hogy az állampolgárok és a vállalkozások által megvásárolható, igénybe vehető infokommunikációs eszközök és szolgáltatások esetében garantálni lehessen a kiberbiztonság folyamatosan fejlődő követelményeinek való megfelelést. A tanúsítványban foglalt információk birtokában a fogyasztó szabadon eldöntheti, hogy milyen erős kiberbiztonsági képességgel bíró terméket kíván megvásárolni és használni a jövőben. Ennek eredményeként az infokommunikációs termékek iránti vásárlói bizalom hatékonyan növelhető.

Az SZTFH mint nemzeti tanúsító hatóság egységes követelmények alapján vizsgálhatja az infokommunikációs termékeket és szolgáltatásokat. Ennek érdekében auditok formájában ellenőrzi a megfelelőségértékelő testületeket, a kiberbiztonsági tanúsítványok birtokosait és a „megfelelőségi nyilatkozatok” kiadóit, hogy tevékenységük maradéktalanul megfeleljen a vonatkozó jogszabályoknak.

A Hatóság felügyeli a digitális termékek és szolgáltatások kiberbiztonsági tanúsítási folyamatát, valamint az akkreditált megfelelőségértékelő testületek és vizsgálólaboratóriumok, gyártók és forgalmazók tevékenységét. A Hatóság ennek érdekében auditok formájában vizsgálatokat végez a megfelelőségértékelő testületeknél, a kiberbiztonsági tanúsítványok birtokosainál és a „megfelelőségi nyilatkozatok” kibocsátóinál, annak érdekében, hogy ezen tevékenységek megfeleljenek-e a vonatkozó jogszabályoknak.

A Hatóság kiberbiztonsági felügyelete és tevékenysége révén elősegíti a hazai gyártású, fejlesztésű termékek, szolgáltatások kiberbiztonsági követelményeknek való megfelelést, ezáltal elősegítve a kiberbiztonság, mint versenyelőny érvényesítését a piacon, valamint ezen termékek és szolgáltatások megjelenését az EU piacán.

A fentebbi elvek mentén kidolgozott 10/2024. (VIII. 8.) SZTFH rendelet külön szabályozza az IoT-eszközök (Internet of Things) három megbízhatósági szintjét, 65 (alap megbízhatósági szint), 143 (jelentős megbízhatósági szint), illetve 162 (magas megbízhatósági szint) biztonsági követelmény meghatározásával. Mindez a gyártói és szolgáltatói oldalon megkülönböztető minőség- és biztonsági garanciát ad a termékeknek, erősítve a vállalkozások piaci helyzetét és ügyfeleik bizalmát.

Egyetemi és tudományos együttműködés

A hosszú távú tervezésnek és a versenyképes jövőnek egyik fontos pillére az egyetemekkel kialakított szoros együttműködés. Ennek jelentősége abban rejlik, hogy bármely tudományterület csak akkor tud igazán fejlődni és hatékonyan működni, ha rendelkezésre áll a megfelelő szakember-utánpótlás. Vagyis szükség van jól képzett és lelkes fiatalokra, akik készek bekapcsolódni a terület tudományos munkájába és a gyakorlati feladatok megoldásába.

A Hatóság a bányászati és földtani szakterületek fejlesztése érdekében partnerséget ápol a Miskolci Egyetemmel, amely az ország egyetlen bányamérnöki képzést nyújtó intézménye, valamint az Eötvös Loránd Tudományegyetemmel, ahol a geológiai erőforrások kutatását célzó képzéseket támogatja. Emellett a Nemzeti Községi Egyetemmel való együttműködés kiterjed a kiberbiztonsági és szabályozott iparági kérdésekre is, míg a Pázmány Péter Katolikus Egyetemmel közösen szabályozott iparági jogászképzést indított.

A geotermikus energia jövőbeni hasznosítása érdekében az SZTFH aktív szerepet vállal a Magyar Geotermia Klaszter munkájában, amely 2024-ben már 40 tagszervezettel működik. A klaszter célja, hogy egy közös platformon fogja össze a hazai és külföldi szakmai szereplőket, elősegítve a Kárpát-medence geotermikus erőforrásainak fenntartható kiaknázását és Magyarország energiaszuverenitásának növelését.

A fenntarthatóság és versenyképesség előmozdítása nemcsak a gazdasági növekedés és az energiafüggetlenség szempontjából kulcsfontosságú, hanem közvetlen hatással van a fogyasztók mindennapi életére is. A fenntartható gazdasági működés és az átlátható szabályozás hozzájárul ahhoz, hogy a fogyasztók biztonságos, megbízható és jogszerű termékekhez és szolgáltatásokhoz jussanak, miközben tudatos döntéseikkel maguk is elősegíthetik a fenntartható fejlődést.

2.3. Fogyasztóvédelem

A 2024-es év a tudatos fogyasztó éveként vonult be az SZTFH történetébe, hiszen soha nem látott mennyiségű ellenőrzésekkel, sokrétű tudatosító kampánnyal, valamint jogszabályi változásokkal segítette elő, hogy a lakosság felelős döntéseket hozhasson mindennapjai során. A közvélemény gyakran csak a látványos vagy nagyobb nyilvánosságot kapó szankciókról és kampányokról hall, pedig a szerencsejáték-felügyelet, a dohányfelügyelet, a bírósági végrehajtók és a felszámolók, valamint a kiberbiztonsági terület feletti felügyelet mind ugyanannak a célnak a szolgálatában áll: hogy a fogyasztók tisztában legyenek a jogaikkal, hogy milyen veszélyek leselkednek rájuk, és hogy hova fordulhatnak segítségért, ha jogsérelem éri őket.

A fogyasztóvédelem társadalmi szempontból is komoly feladat: miközben a Hatóság a jogszabályi kereteket ellenőrzi, egyre nyilvánvalóbb, hogy a hosszú távú eredményekhez minden szereplő – a vállalkozások, a szakmai szervezetek, a civil csoportok és maguk a fogyasztók – együttműködésére van szükség. A 2024-es tapasztalatok azt mutatják, hogy e téren jelentős előrelépések történtek.

A tavalyi év során a Hatóság egyszerre folytatott aktív hatósági és megelőző-figyelemfelhívó tevékenységet, melynek során egyaránt érvényesítette a jogsértőkkel szembeni zéró toleranciát és a fogyasztói edukáció szükségességét.

Szerencsejáték-felügyelet

Az SZTFH kiemelt feladata a játékosvédelem, amely szorosan összefügg a fogyasztóvédelemmel. A Hatóság nemcsak a játékosok védelmét biztosító intézkedéseket hajt végre, hanem a szerencsejáték-reklámok felügyelete terén fogyasztóvédelmi hatóságként jár el. Az SZTFH által vezetett játékosvédelmi nyilvántartás, a zöldszám, az engedélyezett szervezők számára előírt önkorlátozási lehetőségek bevezetése, valamint a feltételeknek megfelelő szervezők ajánlott felelős játékszervezői minősítése jelentős előrelépést jelentett a játékosok védelmében.

Az SZTFH által vezetett játékosvédelmi nyilvántartásban 2024. december 31-én bírósági korlátozás alapján 33 956 fő, jelentős önkorlátozó nyilatkozat alapján 851 személy, összesen 34 807 személy szerepelt. 2024. január 1-jétől 2024. december 31-ig 236 darab jelentős önkorlátozó nyilatkozatot, valamint bírósági korlátozás alapján 2 874 személyt rögzített a Hatóság a játékosvédelmi nyilvántartásban.

A játékosvédelmi intézkedések hatékonyságát jól mutatja, hogy a fogyasztók védelmét célzó eszközök széles körben elterjedtek, és a magyar szabályozást több nemzetközi fórumon is elismerően említették. A fogyasztók védelmét támasztják alá a szerencsejáték-ellenőrzési adatok is. A Hatóság 2024-ben 1 034 szankciós döntést bocsátott ki, ebből 14 döntés járt bírság kiszabásával, amelyek együttesen 3 950 000 forintra rúgtak. Fontos kiemelni, hogy a tavalyi év során a legnagyobb pénzbüntetéssel az illegális offline szerencsejáték-szervezők szembesültek, ahol két esetben 600 ezer forint, összesen 1,2 millió forint bírságot állapított meg a Hatóság, míg az illegális online szervezők ellen 1 012 blokkoló döntésben végződő eljárás zajlott 2024 folyamán. Az illegális online tevékenységek elleni fellépést tovább könnyítette az automatikus utánkövetési rendszer és a pénzforgalmi blokkolás intézménye. Mindez nem csupán a jogszabálykövető magatartást segíti elő a szerencsejáték-piacon, de magukat a játékosokat is óvja a potenciális csalásoktól.

A jogsértő weboldalak blokkolása két napra rövidült a korábbi 33–62 napos időtartamról, így lényegesen gyorsabb és hatékonyabb eljárásrendet sikerült kialakítani, ami jelentős előrelépés a hatósági fellépés és a fogyasztóvédelem terén is. Mivel az érintett oldalak hamarabb elérhetetlenné válnak, kevesebb fogyasztó eshet áldozatul, ezáltal mérséklődnek a károk. Emellett a gyors beavatkozás elrettentő hatással is bír, hiszen a csalók kisebb eséllyel folytathatják tevékenységüket.

Dohánytermék kis- és nagykereskedelem

A dohányfelügyelet szintén fontos alkotóeleme a fogyasztóvédelemnek, különösen mert e területen a fiatalkorúak védelme központi kérdés.

A Hatóság 2024 elején országos trafikellenőrző kampányt hirdetett. A Hatóság munkatársai 5 757 próbavásárlást végeztek fiatalkorúak bevonásával, amelyek során 11 százalékos jogsértési arányt mértek. Ez ugyan előrelépés a 2023-as 22 százalékhoz képest, de még mindig elfogadhatatlanul magasnak tekinthető, ezért a Hatóság a „3 csapás elvét” szem előtt tartva továbbra is szigorúan fellép a jogsértőkkel szemben. E szerint már az első szabályszegés is egymillió forinrtól induló bírságot von maga után, a visszaesők akár 30 napos bezárásra és a bírság másfélszeresére számíthatnak. Ha pedig egy üzlet egy éven belül háromszor is törvénysértést követ el, a koncessziós szerződés azonnali visszavonásával kell szembenéznie.

A fogyasztók egészségének védelme és a jogszabályi rendelkezések érvényre juttatása érdekében az Hatóság havi rendszerességgel a dohányzásról való leszokást támogató egészségvédelmi tájékoztatót készít, amelyet papíralapon megküld, illetve elektronikus úton elérhetővé tesz a dohánytermék-kiskereskedő részére. Bár a megelőzés és a tájékoztatás áll az intézkedések fókuszában, a jogszabálysértők büntetéssel nézhetnek szembe.

A rekordmennyiségű ellenőrzések hatása a kiszabott bírság összegében is megmutatkozik. 2024-ben 1,98 milliárd forintnyi bírság került kiszabásra. A kiszabott bírságok gerincét az internetes jogosulatlan dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenység végzése miatt kiszabott 1,021 milliárd forint, valamint a fiatalkorúak dohánytermékkel való kiszolgáltatása miatt kiszabott 625,8 millió forint adta. A fiatalkorúak dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről szóló 2012. évi CXXXIV. törvény (a továbbiakban: Fdvtv.) szabályainak megsértése miatt kiszabott bírságok összege a 2023-as évhez viszonyítva 658,6 százalékkal nőtt.

A dohány- és a szerencsejáték-felügyelet mellett a tudatosítás, a tájékoztatás és az edukáció szintén a Hatóság tevékenységének szerves részét képezi a két területen is. 2024-ben elindult „a tét Te vagy” kampány. Ez eredetileg a labdarúgó Európa-bajnokság és az olimpia idejére lett időzítve, hogy felhívja az emberek figyelmét a felelős online sportfogadás fontosságára és a potenciális veszélyekre. A kampány – amelynek ernyőszlogenje azt is példázza, hogy sokszor egymástól távolinak tűnő területek közös nevezőre hozhatók – a dohányfelügyeleti szakterület tudatosító tevékenysége esetében is hasznos platformot jelentett. 2024 végén a Hatóság a kampány közösségimédia-csatornáit úgy hangolta át, hogy azok az online dohányértékesítés és a fiatalkorúak fokozott védelmét, illetve általánosságban az egészség védelmét szolgáló üzeneteket közvetítsék, ezzel is erősítve a lakosság egészségének és biztonságának megőrzését.

A kampány másfél millió felhasználót ért el, és a visszajelzések alapján jelentősen nőtt az emberek tudatossága mind a dohányzás ártalmaival, mind az illegális dohánytermékek veszélyeivel kapcsolatban. Ez a fajta figyelemfelhívás a megelőzés kulcsa, hiszen sokan csak akkor szembesülnek a kockázatokkal, amikor már kialakult valamilyen függőség vagy jogi, anyagi problémába ütköznek.

Bírósági végrehajtás, felszámolás

2024-ben azonban nem csak a dohány- és szerencsejáték-felügyeleti területen történtek alapvető változások. A bírósági végrehajtási és felszámolói rendszer felügyelete is kiemelt figyelmet kapott. A közfeladat ellátása mind a felszámolói, de különösen a végrehajtói terület kapcsán a tulajdonhoz való jogot korlátozó intézkedések sorát jelenti.

Emiatt a Hatóság mindkét hivatásrendtől a feladat jogszerű, szakszerű és empátikus ellátását várta el eddig, és várja el a jövőre nézve is, zéró tolerancia mellett. Hatósági cél egy olyan rendszer kialakítása, amelyben az állampolgárok jogos érdekei védelmet élveznek, miközben a végrehajtói hivatásrend visszanyeri a méltóságát és társadalmi elismertségét.

A bírósági végrehajtási rendszer az elmúlt években jelentős átalakuláson ment keresztül, amelynek célja az átláthatóság növelése, a szakmai normák megerősítése és a társadalmi bizalom helyreállítása volt.

A végrehajtói felügyeletet érintően a hivatásrendbe vetett közbizalom helyreállítása érdekében az elmúlt három évben számos, akár a legsúlyosabb, a szolgálat megszüntetését is eredményező intézkedéseket tett a Hatóság. A végrehajtói hivatásrendet gyakorló végrehajtók már több mint egyharmada a Hatóság megalakulását követően kiírt állás pályázatot követően nyert kinevezést. A felügyelet kapcsán a végrehajtói hivatásrend általános felügyeletét biztosítja csupán a törvény a Hatóság számára, a Kar és szervei által hozott határozatok feletti, az igazságügyi miniszterrel megosztott törvényességi felügyelet mellett. A Hatóság folyamatosan él a törvény által biztosított valamennyi felügyeleti jogkörben biztosított jogosítványával. A végrehajtói tevékenység ellenőrzése során kézhez vett valamennyi ellenőrzési jelentést áttekintjük, ahol szabálytalanság került feltárássra, ott megtesszük a szükséges intézkedéseket. A tavalyi év során megduplázódott az általunk tett fegyelmi feljelentések száma, melynek oka a szigorú követelményrendszerre vezethető vissza. A végrehajtók 2024 óta kötelezően beszámolnak éves tevékenységükről a jogszabály által rögzített témakörökben, kötelező szakmai továbbképzéseken vesznek részt és az ellenük esetlegesen indult büntető és szabálysértési eljárásokról egyaránt 3 munkanapon belül bejelentéstételi kötelezettségük áll fenn, évente erkölcsi bizonyítvány küldésével igazolják, hogy velük szemben a hivatás gyakorlását kizáró okok nem állnak fenn. Csak azon végrehajtók szolgálata kerül újabb hét évre megállapításra, akik a Hatóság megalakulását követően a törvény által előírt szigorú feltételeknek maradéktalanul megfelelnek.

A felszámoló hivatásrend felügyeletét illetően elmondható, hogy az elmúlt évekhez képest évről évre nagyobb számban lefolytatott hatósági ellenőrzések eredményeképpen, a mulasztások száma csökkenést mutat, magasabb számú ellenőrzés mellett kevesebb szankció került elrendelésre.

Kiberbiztonság

A magasabb szintű kiberbiztonság ösztársadalmi érdek, ezért a Hatóság mindent megtesz a kiberbiztonsági tudatosítás érdekében.

Ennek érdekében a Hatóság 2024-ben folytatta a korábban megkezdett kiberbiztonsági szemléletformáló tevékenységét.

2024 áprilisában ismét egy többállomásos országos rendezvénysorozatot indított el. A roadshow célja az volt, hogy felhívja a figyelmet a vállalatokat érintő kiberbiztonsági fenyegetésekre, valamint – a cselekvő állam részeként – elősegítse a nemzeti digitális szuverenitás és a kiberbiztonság, mint a piacon megvalósuló versenyelőny érvényesítését.

A széles körű tájékoztató előadássorozat segítette az érintetteket a jogszabályi kötelezettségek, illetve előírások megismerésében és értelmezésében. Fontos kiemelni, hogy a rendezvénysorozaton a résztvevők személyesen tehettek fel szakmai kérdéseket a Hatóság képviselőinek. A 2023-as, nagy sikerű edukációs sorozat után 2024-ben az alábbi városok adtak otthont a rendezvényeknek: Eger, Székesfehérvár, Veszprém, Szeged, Szombathely, Tata és Budapest.

Munkánkat visszaigazolta, hogy az ICT Global 2024-ben Szakmai Kiválósági Különdíjjal ismerte el a Hatóság 2023-ban és 2024-ben lebonyolított kiberbiztonsági edukációs és tájékoztató tevékenységét.

A kiberbiztonsági tudatosítás azonban nem egy magányos küldetés – az SZTFH állami, vállalati és civil partnerekkel közösen dolgozik azon, hogy a digitális tér biztonságosabbá váljon. Ennek egyik kiemelt példája a Kiberpajzs kezdeményezés, amely 2023 májusa óta összehangolt erőfeszítésekkel segíti a pénzügyi tudatosság erősítését és az online fenyegetések elleni védekezést.

A projekt célja, hogy a lakosság felismerje a digitális pénzügyi szolgáltatásokkal járó kockázatokat, és az elsajátított ismeretek révén magabiztosan, biztonságosan kezelje online pénzügyeit. Az edukációs és kommunikációs kampány az online felhasználói tudatosságra, a digitális biztonsági alapismeretek fontosságára helyezi a hangsúlyt, hiszen a megfelelő óvatosság és tudás kulcsfontosságú a pénzügyi védelemben.

A kezdeményezés nemcsak a lakosság védelmét szolgálja, hanem a pénzügyi intézmények, a bűnüldöző szervek és a hatóságok közötti információ- és tapasztalatcserét is elősegíti, hogy hatékonyabbá váljon a visszaélések elleni fellépés.

3. Szerencsejáték-felügyelet

3.1. A szerencsejáték-szervezés és a hazai piac

Az elmúlt 14 évben meghozott kormányzati intézkedéseknek köszönhetően jelentősen nőtt az átláthatóság és a hatékonyság a szerencsejáték-szervezés területén. Mára a szerencsejáték-piac egy komplex, szigorúan szabályozott, azonban alapvetően mindenki által elérhető szórakozást nyújtó területté alakult át, amely komoly bevételeket jelent az állam számára. Az elért eredmények fenntartása mellett a Hatóság célja a szerencsejáték-piac szabályozása során az innovatív megoldások elterjedésének elősegítése, valamint a fogyasztók érdekeinek széles körű védelme.

A szerencsejáték szervezéséről szóló 1991. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Szjtv.) 2023. január 1-től hatályba lépett módosítása eredményeként a távszerencsejáték a liberalizált szerencsejátékok közé került. A jelenlegi rendszerben a liberalizált tevékenységek körébe tartozik még a tombola és a kártyaterem üzemeltetése. Bár szerencsejátéknak nem minősül, de bejelentésköteles az Szjtv. hatálya alá tartozó játékautomata üzemeltetése is. A többi szerencsejáték-szervezői tevékenység nem liberalizált, tehát vagy kizárólag állami játékszervező részére fenntartott, vagy koncesszióköteles tevékenységnek minősül, a bukmékeri fogadás és a lóversenyfogadás kivételével, amely tevékenységet mind állami játékszervező, mind pedig koncessziós társaság végezhet.

Míg a liberalizációt megelőzően Magyarországon távszerencsejátékot (online sportfogadást) a kizárólagos állami tulajdonban lévő Szerencsejáték Zrt. szervezhetett, addig a magyar hatóság által kiadott engedéllyel nem rendelkező külföldi szolgáltatók külföldről Magyarországra irányulóan engedély nélkül üzemeltetett weboldalakon az állami játékszervező forgalmát meghaladó mértékű forgalmat bonyolítottak le. Az engedély nélküli szerencsejáték egyrészt veszélyt jelent a játékosok számára, mert egy ellenőrizetlen környezetben jóval védtelenebbek – nem állnak rendelkezésre a magyar

jogszabályok által elvárt játékosazonosítási, pénzmosás-megelőzési, panaszkezelési, játékosvédelmi rendelkezések, valamint a nyereményigények kikényszerítése sem lehetséges magyar bíróság útján –, emellett az állam jelentős költségvetési bevételtől esik el. Az Európai Unió Bírósága által a magyar szabályozás uniós jogsértését megállapító döntések nyomán hozott magyar bírósági ítéletek korlátozták a Hatóság lehetőségét az illegális szerencsejátékokkal kapcsolatos szankciók kiszabására, ami jelentősen megnehezítette a játékosvédelem érdekében való eredményes fellépést.

A fentiekre tekintettel az egyes gazdaságsszabályozási tárgyú törvények módosításáról szóló 2022. évi XIX. törvény elfogadásával a távszerencsejáték játékfajta az úgynevezett liberalizált szerencsejátékok körébe került át, 2023. január 1. napjától megszűnt az állami játékszervező távszerencsejáték szervezésére vonatkozó monopóliuma, és a Hatóság engedélye alapján az Európai Gazdasági Térségben honos gazdasági szereplőknek lehetősége lett távszerencsejáték engedélyezése iránti kérelem benyújtására. A jogalkotó a szigorú engedélyezési feltételek megalkotásával azt kívánta biztosítani, hogy a játékosvédelmi szempontok hangsúlyos érvényesítése mellett a Hatóság eredményesen alkalmazhassa a játékosok érdekeit védő garanciális szabályozást e kiterjesztett szervezői kör esetében is, valamint hatékonyan felléphessen az illegális szerencsejáték-szervezőkkel szemben.

Játékfajta	2024. december 31-én engedéllyel rendelkező szerencsejátékok darabszáma
Sorsolós játékok	79
Fogadásos játékok	6
Játékkaszinók	11
Online kaszinójátékok	3
Távszerencsejátékok	2
Kártyatermek	11

1. számú táblázat: Engedéllyel rendelkező szerencsejátékok darabszáma

Játékok	2024. évi adatok (e Ft)		
	Játékbevételek	Játékadó	SZJA
Sorsolós játékok	229 074 177	49 130 741	0
Fogadások	83 515 948	13 686 499	153 817
Játékkaszinó	51 772 611	7 517 202	-
Online kaszinó	26 667 008		-
Kártyatermek	1 462 267	523 166	-
Játékautomaták ³	-	27 946	-
Távserencsejáték	45 197 901	6 779 685	-
Összesen:	437 689 912	77 665 241	153 817

2. számú táblázat: Szerencsejáték-bevételek

3.2. Honlapblokkolás és pénzügyi blokkolás

A megváltozott szabályozás ellenére a nagy gazdasági erővel rendelkező külföldi illegális online szerencsejáték-szervezők a távszerencsejáték-liberalizációt követően a 2024. évben sem nyújtottak be engedélykérelmet, tovább folytatták illegális tevékenységüket Magyarországra irányulóan. Az engedély nélküli szervezőkkel szembeni felügyeleti fellépés kiemelkedően fontos eleme a 2023. év folyamán kidolgozott, 2023. év végétől 2024. januárjáig hatályba lépett, a blokkolás folyamatának egyszerűsítését szolgáló Szjtv.-módosítás. Ez különösen azért fontos, mert az illegális szervezők a tevékenységükkel tisztességtelen versenyelőnyhöz jutnak a legális piaci szereplőkkel szemben, mivel magyarországi gazdasági tevékenységük után nem fizetnek közterheket, sem játékadót, sem társasági adót, ezen felül nem felelnek meg a felelős játékszervezésre és a pénzmosás megelőzésére vonatkozó előírásoknak sem. Az Európai Unió Bírósága ítélezési gyakorlatának megfelelő, és több más tagállami szabályozásban már meglévő elemekre épülő távszerencsejáték-szabályozás kialakítását követően a Hatóság 2023. szeptemberétől folytathatta az illegális szerencsejáték-szervezést megvalósító honlapokkal kapcsolatos intenzív blokkolási tevékenységét. Az illegális online szerencsejáték-szervezők azonban a honlap blokkolásának elkerülésére és az illegális tevékenységük folytatására ún. alternatív (elkerülő) oldalakat hoztak létre. A Hatóság ezen elkerülő oldalakat folyamatosan nyomon követte, és elrendelte azokkal szemben is az elektronikus adat ideiglenes, majd határozatlan időtartamra történő hozzáférhetetlenné tételét.

A Hatóság által 2023. őszén megkezdett intenzív blokkolás eredményeként az elmúlt időszakban több illegális szervező kivonult a magyar piacról, így az Entain csoport (melybe beletartozik többek között a Coral, Bwin, Ladbrokes, Eurobet, BetMGM), továbbá

³ Játékautomaták esetében a megfizetett játékadó került feltüntetésre. A Szerencsejáték Zrt. által szervezett sorsolós játékoknál és fogadásoknál a játékadó összege nem tartalmazza a fel nem vett nyeremények után fizetett játékadót, valamint a vagyoni értékű jog után levonható összeget.

a Winmasters, a 18Bet, a JustBit, a Bet365. A 2024-es évben további jelentős szervezők is kivonultak a magyar piacról, úgymint a Betfair és a 32Red.

2024-ben az egyik legjelentősebb hazai illegális weboldal az Unibet volt. Az Unibet oldalt működtető Trannel International Ltd. 2024. őszén a francia állami játékszervező [La Française des Jeux (FDJ)] tulajdonába került, a Kindred Group részvényeinek több mint 90 százalékanak felvásárlását követően. A Hatóság ezen felvásárlást követően arra számított, hogy az Unibet befejezi illegális tevékenységét Magyarországon, azonban a Kindred Group értékesítette a Trannel Ltd.-t, amelynek eredményeként az Unibet brandnév eltűnt ugyan a magyar piacról, azonban az 2024. novemberétől Boabet néven (a tulajdonos névváltoztatását követően a Risepoint Ltd. üzemeltetése alatt) folytatta magyarországi illegális szervezői tevékenységét, amelynek a blokkolását a Hatóság folyamatosan végzi.

Az illegális online szerencsejáték-szervező társaságok a 2024. évben 80 keresetet nyújtottak be a Hatóság által hatósági intézkedésként meghozott, a honlapok ideiglenes hozzáférhetetlenné tételét elrendelő blokkoló végzésekkel és a honlapok határozatlan időtartamra történő hozzáférhetetlenné tételét elrendelő határozatokkal szemben. 2025-ben is várhatóan folytatódni fog a keresetek benyújtása, figyelemmel a Hatóság illegális szervezői tevékenységet folytató honlapokkal szembeni határozott fellépésére és a blokkolás folytatására. A benyújtott keresetek alapján a Fővárosi Törvényszéken jelenleg 54 per van folyamatban, amelyek a hatályos magyar távszerencsejáték-szabályozás jogszerűségét vitatják. Ezek közül 50 ügyet a bíróság felfüggesztett, mivel a tényazonosságra tekintettel mintaper keretében kerülnek elbírálásra.

3.3. A szerencsejáték-szabályozási rendszer módosítása

A Szjtv. módosításának 2024. január 1-jei hatálybalépésével a Hatóság számára lehetőség nyílt arra, hogy a hatósági eljárás lezárásáig és a határozatlan idejű blokkolás elrendeléséig ideiglenes pénzforgalmi és internetes blokkolást rendeljen el hatósági intézkedésként. Ez biztosítja, hogy a Hatóság az online térben gyorsan és hatékonyan léphessen fel a jogsértések folytatásának megakadályozása, illetve azok megszüntetése érdekében. A blokkolásra 2024. január óta a következőképp került sor: az SZTFH a hatósági ellenőrzést követően, az intézkedés közlésére tekintet nélkül hatósági intézkedésként (mely azonnal végrehajtható és önálló jogorvoslattal támadható) elrendeli a hatósági eljárás befejezéséig a jogsértő elektronikus adat ideiglenes blokkolását. Második lépésként a hatósági eljárás az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) szerinti lefolytatása után, annak eredményeként azonnal végrehajtható határozatban dönt a blokkolás határozatlan időre történő elrendeléséről.

A honlapblokkolás szabályozásának módosítása keretében az Szjtv.-ben kimondásra került, hogy a Hatóság a tiltott szerencsejáték szervezése mellett, azon elektronikus adat hozzáférhetetlenné tételét is elrendeli, amelynek hozzáférhetővé tétele vagy közzététele tiltott szerencsejátékban való részvételre ajánlat közzétételét, tiltott reklám közzétételét vagy közvetítő szolgáltatás keretében tiltott szerencsejáték közvetítését valósítja meg.

A nemzetközi példák figyelembevételével a módosítás alapján a Hatóságot, a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóságot (a továbbiakban: NMHH) és az elektronikus hírközlési szolgáltatót nem terheli felelősség azért a kárért, amely abból származik, hogy a blokkolt adat a fent hivatkozott illegális tartalmaktól eltérő olyan egyéb tartalmat is magában foglal, amelynek technikai elválasztására nincs lehetőség, vagy nem várható el a hozzáférhetetlenné tétel a végrehajtása során.

A módosításnak köszönhetően továbbá 2024. január 20-i hatálybalépéssel bevezetésre került az automatikus utánkövetés intézménye, mellyel tovább egyszerűsödött a blokkolás menete. A Hatóság a szervező által a blokkolás kikerülése érdekében létrehozott, akár naponta új weboldalra költöző, érdemben azonos tartalmú, új elektronikus adatok feltárását követően automatikusan – újabb, az Ákr. szerinti hatósági eljárás lefolytatása és új határozat meghozatala nélkül – jogosulttá vált az engedély nélküli szervezést megvalósító elektronikus adatot azonosító információk NMHH részére történő átadására, amely ezt követően ezen oldalakat is automatikusan blokkolja.

Az egyes gazdasági és vagyongazdálkodási tárgyú törvények módosításáról szóló 2024. évi IX. törvény alapján módosításra került a játékkaszinót, kártyatermet működtetők, távszerencsejátéknak nem minősülő fogadást, távszerencsejátékokat és online kaszinójátékokat szervezők részére a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény végrehajtásának, valamint az Európai Unió és az ENSZ Biztonsági Tanácsa által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról szóló 2017. évi LII. törvény szerinti szűrőrendszer kidolgozásának és működtetése minimumkövetelményeinek részletes szabályairól szóló 4/2021. (X. 21.) SZTFH rendelet is (Felügyeleti útmutató).

A Felügyeleti útmutató módosítása tartalmazta többek között a kijelölt felelős vezető és a megfelelési vezető pozíciójának bevezetése miatt szükségessé vált rendelkezéseket (e körben a pozíciót betöltő személyek feladataira, képzési követelményeire, a helyettesítés rendjére, a megfelelési vezető belső ellenőrző és információs rendszer kialakítása során fennálló szerepére, az ügyletek felfüggesztésével kapcsolatos kötelezettségére vonatkozó szabályokat), továbbá a belső kockázatértékelés elkészítésekor figyelembe veendő szempontokat, a belső kockázatértékelés felülvizsgálatára és módosítására vonatkozó esetköröket, a belső ellenőrző és információs rendszer részét képező szűrőrendszer részleteit (automatikus szűrőrendszer kötelező működtetésének előírását

a távszerencsejátékokat és online kaszinójátékokat szervezők részére), a belső, visszaélés-bejelentési rendszer alkalmazásának előírását. A módosítások közül kiemelendő továbbá az üzleti kapcsolat létesítéséhez történő hozzájáruláshoz kapcsolódó követelményekre vonatkozó szabályok módosítása, a pénzmosás megelőzésére vonatkozó képzési program követelményeinek módosítása, a kijelölt felelős vezető és megfelelési vezető képzés összeállítása során fennálló feladataira vonatkozó szabályok kialakítása, valamint e személyek részvételének kötelező előírása a SZTFH által – a Felügyeleti útmutató 17/A. §-a szerint – tartott éves képzésen. A módosítás alapján pontosításra kerültek a NAV PTEI szolgáltatóknak címzett megkeresése teljesítésével kapcsolatos elvárások is.

A fentiekén túl az egyes pénzügyi és vagyongazdálkodási tárgyú törvények módosításáról szóló 2024. évi LVI. törvény tartalmazta az Sztfhtv. módosítását is, figyelemmel arra, hogy a Pénzmosás és Terrorizmusfinanszírozás Elleni Hatóság (AMLA) tevékenységében (Igazgatótanácsában) való, a szerencsejáték-felügyeleti szakterületet közvetlenül érintő – a hazai MNB titkárságon keresztül történő – közreműködés érdekében szükséges volt az Sztfhtv. mint statútumjogszabály módosítása.

3.4. Az egyes szerencsejátékok és bejelentésköteles játékok hatósági felügyelete

3.4.1. Játékkaszinók, online kaszinó

3.4.1.1. Játékkaszinók

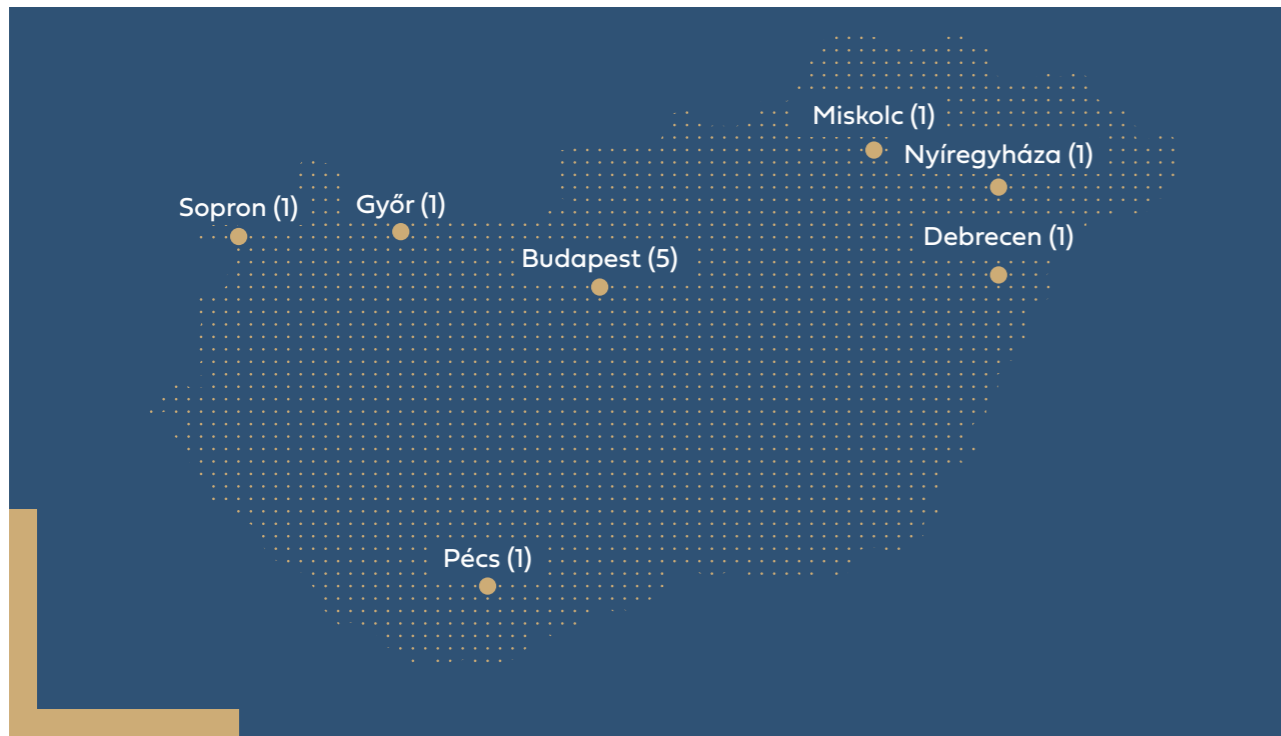
3.4.1.1.1. A piac alakulása

Magyarországon 2024. december 31. napján 11 darab II. kategóriába tartozó játékkaszinó üzemelt. A tizenegy játékkaszinó-egységből öt Budapesten és hat további egyéb magyar városokban működött. A tizenegy játékkaszinó összesen 1 599 646 vendéget fogadott, a külföldi vendégek aránya 31,68 százalék volt.

A játékkaszinókban a tárgyidőszakban a vendégek összesen mintegy 950 milliárd forintot tettek meg tétként, a tiszta játékbevételek – vagyis a befizetett tételek és a kifizetett nyeremények különbözete – 51,77 milliárd forint volt. A tiszta játékbevételek 89 százaléka keletkezett forintban, a többi euróban.

A tiszta játékbevételeknek a borraival 50 százalékkal növelt összege – vagyis a játékbevételek – 53,04 milliárd forint volt.

A játékkaszinókban üzemeltetett pénznyerő automaták tiszta játékbevétele 39,43 milliárd forint volt.

1. számú ábra: Földi játékkaszinók Magyarországon

3.4.1.1.2. Engedélyezés

2024-ben 2 darab játékkaszinó-engedély került kiadásra, tekintettel arra, hogy az Onyx Casino Kft., valamint Cívis Grand Casino Kft. szervezők által üzemeltetett játékkaszinó-egységek működési engedélye év közben lejárt. A Hatóság a tárgyidőszakban a játékkaszinókkal összefüggésben összesen 487 esetben hozott döntést az alábbi tárgykörökben:

- engedélyezési eljárás (2 db)
- játékterv-módosítás jóváhagyása (23 db),
- pénznyerő automaták játéktervei módosításának, pénznyerő automaták forgalomból történő kivonásának jóváhagyása (190 db),
- a pénzmosás elleni belső szabályzatok módosításának jóváhagyása (19 db), valamint
- ajándékzseton, belépőzseton rendelkezésre bocsátásának jóváhagyása (253 db).

3.4.1.1.3. Ellenőrzés

A Hatóság ellenőrei a 11 darab játékkaszinó-egységet érintően 278 darab helyszíni ellenőrzést, ebből 14 darab célvizsgálatot végeztek a Hatósághoz érkezett játékos bejelentések alapján. Az ellenőrzések gyakoriságának és időtartamának megállapítása a játékkaszinók nyitvatartása és forgalma alapján súlyozottan történt.

Az ellenőrök a bizonylatok valóságtartalmát, az asztalok nyitását-zárását, az asztali pénzügyi műveleteket, a borralaló elfogadását, a játéktervben és az engedélyben előírtak betartását ellenőrizték kiemelt gyakorisággal. Jelentős szerepet kapott a játékkaszinókban üzemeltetett pénznyerő automaták ellenőrzése, emellett a Hatóság nagy figyelmet fordított a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Pmt.) és az Európai Unió és az ENSZ Biztonsági Tanácsa által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról szóló 2017. évi LII. törvény (a továbbiakban: Kit.) által előírt, pénzmosás megakadályozásához kapcsolódó kötelezettségek, valamint a játékosvédelmi intézkedések betartásának ellenőrzésére. A játékkaszinók esetében a Pmt. által előírt, pénzmosás megakadályozásához kapcsolódó kötelezettségek a beszámolási időszakban 200 darab helyszíni ellenőrzés során, 376 darab ellenőrzési szempont alapján kerültek vizsgálatra. Az ellenőrzések során az 5. pénzmosás elleni irányelv rendelkezéseinek az érvényesítését is figyelemmel kísérte a Hatóság.

A játékkaszinók ellenőrzését a gyakori ellenőri jelenlét, valamint a videotechnikai ellenőrzési rendszer által rögzített kép- és hanganyag rendszeres helyszíni és utólagos vizsgálata biztosítja. A tapasztalatok alapján kijelenthető, hogy utóbbi ellenőrzési módszer preventív hatása jelentős és eredményes. A helyszíni ellenőrzések alkalmával az esetek döntő többségében történt videóellenőrzés is.

A lefolytatott helyszíni ellenőrzések során 4 alkalommal állapított meg szabálytalanságot a Hatóság. Három esetben a szervezők elmulasztották a játékosvédelmi adatbázis letöltését. Egy esetben pedig olyan személyt vett a szervező – nyilatkozata alapján – kiemelt közszereplőként nyilvántartásba, aki a jogszabályban foglaltak alapján nem minősül kiemelt közszereplőnek.

A Hatóság hivatali helyiségében összesen 379 darab ellenőrzés történt. Valamennyi, az előírt adatszolgáltatás keretében benyújtott elszámolás (bizonylat) utólagos alaki és számszaki ellenőrzése megtörtént, ezekből 99 darab jegyzőkönyv készült. A játékkaszinók játékadóval összefüggő ellenőrzésére 93 alkalommal került sor, míg felügyeletidő-ellenőrzés 21 esetben történt.

Az ellenőrzések tapasztalatai alapján megállapítható, hogy a társaságok a játékkaszinók üzemeltetése során – a szankcionált hiányosságokon túl – alapvetően eleget tettek a jogszabályi előírásoknak és a koncessziós szerződésben foglalt kötelezettségeiknek. Szerencsejáték-szervezői tevékenységüket a működési engedélyben foglaltak szerint és a játéktervi előírásoknak megfelelően gyakorolták.

3.4.1.1.4. Hatósági szankciók

Tárgyidőszakban a Hatóság játékkaszinókkal kapcsolatban 1 darab bírsághatározatot hozott és 3 darab figyelmeztetést alkalmazott. A Hatóság – az előző évben indult hatósági eljárás lezárásaként – 150 000 forint összegű bírságot szabott ki egy szervezővel szemben az Szjtv. alapján, a játékkaszinóban üzemeltetett pénznyerő automatára vonatkozó jóváhagyott játéktervtől való eltérés miatt. A 3 darab figyelmeztetést három szervezővel szemben alkalmazta a Hatóság, tekintettel arra, hogy a szervezők önhibájukból nem tudták a beléptető rendszerükre feltölteni és alkalmazni a játékosvédelmi nyilvántartásból készített elektronikus kivonatot.

3.4.1.2. Online kaszinó

3.4.1.2.1. A piac alakulása

A tárgyidőszakban három online kaszinó rendelkezett engedéllyel. 2024. december 31. napjáig a három online kaszinóban összesen 239 955 fő regisztrált játékost tartottak nyilván. Az online kaszinókban a játékosok összesen 680,38 milliárd forintot tettek meg tétként, mely összegből a kaszinójátékokon 659,92 milliárd forint, a kártyajátékokon 20,46 milliárd forint tétet tettek meg. A játékosok részére kifizetett nyeremények összege 652,90 milliárd forint, a tiszta játékbevétel a 2024. évben 26,67 milliárd forint volt.

3.4.1.2.2. Engedélyezés

2024-ben online kaszinójáték szervezésére egy új engedély került kibocsátásra, tekintettel arra, hogy a grandcasino.hu elnevezésű online kaszinójáték engedélye évközben lejárt, továbbá 19 darab esetben a Hatóság online kaszinó játékterv-módosítást, valamint 2 darab játékkaszinó egységgel közösen lebonyolításra kerülő promóciót hagyott jóvá.

A beszámolási időszakban 4 esetben hagyta jóvá a Hatóság különböző online kaszinók pénzmosás elleni belső szabályzatainak módosítását.

3.4.1.2.3. Ellenőrzés

Az online kaszinókkal kapcsolatban a 2024. évben 189 darab távoli hozzáféréssel megvalósított ellenőrzés került lefolytatásra, amelyek egy része a szervező bejelentéseinek, valamint az általa benyújtott adatszolgáltatási kötelezettség megfelelésének az ellenőrzésére irányult. A lefolytatott ellenőrzések során egy esetben került sor szabálytalanság megállapítására a Hatóság által. A szervezők tevékenységüket az engedélyben foglaltak szerint és a játéktervi előírásoknak megfelelően gyakorolták.

Az online oldalak működésével kapcsolatban a tárgyidőszakban 15 darab közérdekű bejelentésnek, vagy panasznak minősített beadvány érkezett. Több bejelentés a nyeremények kifizetésével, illetve a promóciós játékok lebonyolításával kapcsolatos panasz volt. Az ellenőrzések megállapításai alapján a bejelentések mindegyike alaptalan volt, így a Hatóság hatósági eljárást nem kezdeményezett a szervezővel szemben.

3.4.1.2.4. Kiemelt témák

A Hatóság kiemelt figyelmet fordított az online kaszinók üzemszerű működésének ellenőrzésére. Folyamatos céllenőrzés keretében – meghatározott vizsgálati szempontok alapján – távoli hozzáféréssel ellenőrzésre került az üzemeltetési feltételek megléte, valamint a regisztrációs szabályok betartása. A regisztrációs folyamat ellenőrzése során a Hatóság különös hangsúlyt fektetett a Pmt. vonatkozó előírásainak betartására. Az elvégzett ellenőrzések megállapításai szerint a szervezők az ügyfélazonosítási (regisztrációs) kötelezettségeiknek a jogszabályoknak, és a Hatóság által jóváhagyott játékterveknek megfelelően tettek eleget.

3.4.1.2.5. Hatósági szankciók

Tárgyidőszakban a Hatóság az online kaszinókkal kapcsolatban 2 darab bírsághatározatot hozott. Egyik esetben – az előző évben indult hatósági eljárás lezárásaként – 200 000 forint összegben azért, mert a szervező nem töltötte le a játékosvédelmi nyilvántartásból képzett elektronikus kivonatot. A másik esetben pedig 300 000 forint összegben került bírság kiszabásra, tekintettel arra, hogy az adott online kaszinójátékban olyan sérülékeny személy tudott részt venni, aki a részvétel időszakában szerepelt a játékosvédelmi nyilvántartásban.

3.4.1.3. A játékkaszinók üzemeltetéséből származó állami bevételek

Beszámolási időszakban az online kaszinókat is figyelembe véve a játékadóalap 79,70 milliárd forint volt.

A játékkaszinók játékadó-kötelezettsége a kedvezmények levonása előtt 14,96 milliárd forint volt. A koncessziós díjak megfizetése után járó adókedvezmény levonása után ez az összeg 7,48 milliárd forintra csökkent, melyet a szervezők maradéktalanul megfizettek.

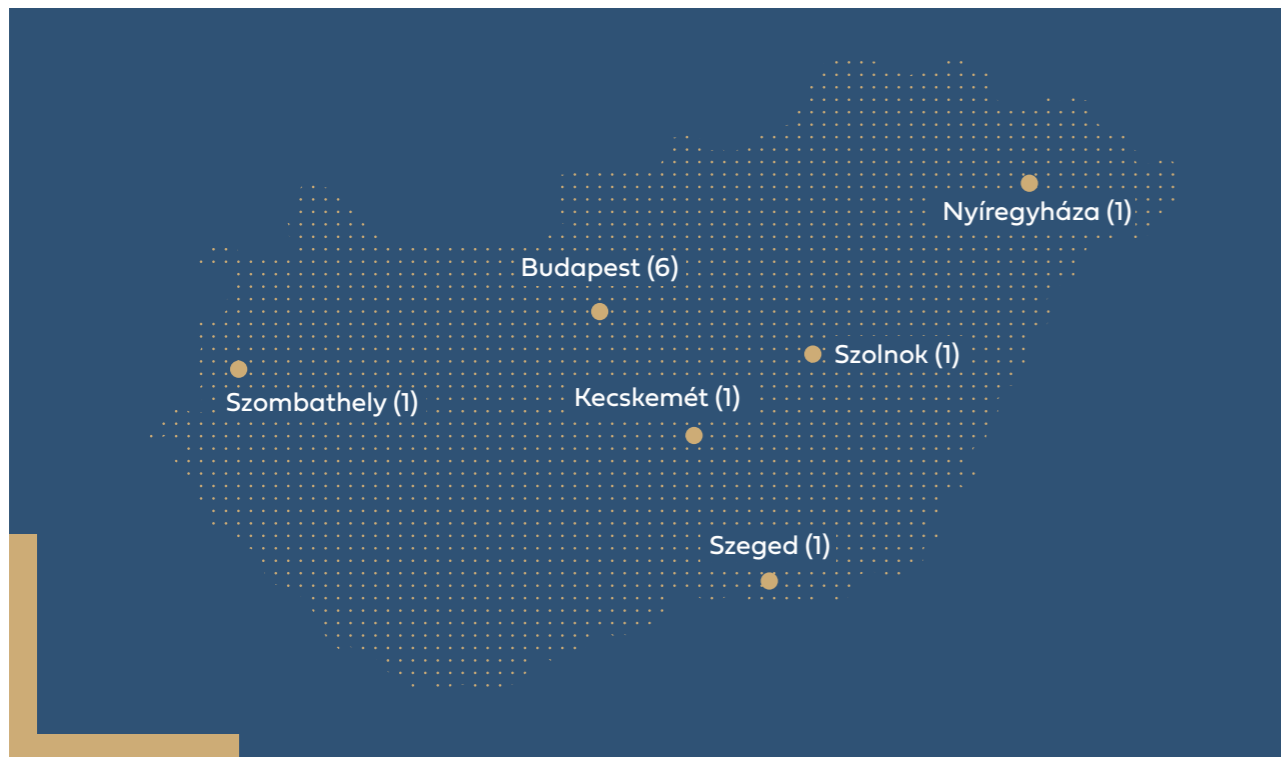
3.4.1.4. A játékkaszinók és online kaszinók üzemeltetéséből származó 2023. évi hatósági bevételek

A hét engedélyes szervező a 11 játékkaszinó egység után összesen 220 millió forintot, az online kaszinót üzemeltetők 45,2 millió forintot fizettek be felügyeleti díj jogcímén.

3.4.2. Kártyatermek

3.4.2.1. A piac alakulása

Magyarországon 2024. utolsó napján 11 kártyaterem rendelkezett engedéllyel, ebből 6 darab Budapesten, 5 darab vidéken működött.

2. számú ábra: Kártyatermek Magyarországon

3.4.2.2. Engedélyezés

A tárgyidőszakban a Hatóság 20 darab kártyaterem működésével kapcsolatos engedélyező típusú döntést hozott, amelyből 5 darab új kártyaterem üzemeltetésének engedélyezésére (3 Budapesten, 1 Szegeden, 1 Kecskeméten), 1 darab kártyaterem módosított játéktervének jóváhagyására, valamint 14 darab a pénzmosás elleni belső szabályzat módosításának jóváhagyására irányult.

A tárgyidőszakban 2 darab kártyaterem-engedély került érvénytelenítésre, mivel a kisvárdai és a szegedi kártyatermet üzemeltető szervezők befejezték a tevékenységüket és visszaadták az engedélyüket.

3.4.2.3. Ellenőrzés

Az engedéllyel rendelkező kártyatermekre vonatkozóan 371 darab ellenőrzést folytattak le a Hatóság szerencsejáték-felügyeleti szakterületének ellenőrei a beszámolási időszakban. A helyszíni ellenőrzések száma 113 darab, az irodai ellenőrzések száma 258 darab volt.

Az előírt adatszolgáltatás keretében benyújtott elszámolás (bizonylat) utólagos alaki és számszaki ellenőrzését 61 alkalommal, játékosvédelmi ellenőrzést 132 alkalommal végzett a Hatóság. Az ellenőrzések számszaki eltérést, szabálytalanságot nem állapítottak meg.

A helyszíni ellenőrzések során a Hatóság két alkalommal megállapította, hogy a szervezők a játékosvédelmi adatbázist nem töltötték le.

3.4.2.4. Kiemelt témák

A tárgyidőszakban a beléptető rendszerek és azok alkalmazásának vizsgálata volt kiemelt fontosságú feladat, különös tekintettel a szolgáltatókra vonatkozóan a játékkaszinót, kártyatermet működtetők, távszerencsejátéknak nem minősülő fogadást, távszerencsejátékot és online kaszinójátékot szervezők részére a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény végrehajtásának, valamint az Európai Unió és az ENSZ Biztonsági Tanácsa által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról szóló 2017. évi LII. törvény szerinti szűrőrendszer kidolgozásának és működtetése minimumkövetelményeinek részletes szabályairól szóló 4/2021 (X.21.) SZTFH rendeletben (Felügyeleti útmutató) foglalt kötelezettségek teljesítésének ellenőrzésére.

3.4.2.5. Hatósági szankciók

2024-ben a Hatóság az engedélyes kártyatermekkel kapcsolatban 2 darab szankciós döntést hozott összesen 300 000 forint összegben, mert a szervezők nem töltötték le a játékosvédelmi nyilvántartásból képzett elektronikus kivonatot.

3.4.2.6. Akártyaterem-üzemeltetésből származó állami és hatósági bevételek alakulása

Valamennyi kártyatermet figyelembe véve a játékadóalap 1,49 milliárd forint volt. A játékadó-fizetési kötelezettség 594,2 millió forint volt. A szervezők a beszámolási időszakban 523,2 millió forintot fizettek be ezen a címen.

Tárgyidőszakban a kártyatermek összesen 6,9 millió forintot fizettek be felügyeleti díj jogcímen.

3.4.3. Sorsolós játékok

3.4.3.1. A piac alakulása

A sorsolós játékok piacán a 100 százalékban állami tulajdonban lévő Szerencsejáték Zrt. 2024. december 31-én 79-féle sorsolós játék szervezésére rendelkezett engedéllyel. Ezek közül 9 számsorsjáték (5 a 90-ből lottó, 6 a 45-ből lottó, 7 a 35-ből lottó, Joker, Kenó, Puttó, Luxor, Eurojackpot, Napi Mázli), 33 kaparós sorsjáték és 37 e-sorsjáték volt.

Beszámolási időszakban 5 sorsjáték szervezése zárult le végelszámolással.

3.4.3.2. Engedélyezés

2024-ben a Hatóság a Szerencsejáték Zrt. kérelmeire új kaparós sorsjegyek (Kaszinó, Buksza, Nyereményözőn, Ajándék, Biliárd, Darts, Szalon, Puskás 500, Puskás 1000, Sorsjegymánia, Kalózok Kincse, Kalózok Kincse Plusz, Kalózok Kincse Extra, Kiskarácsony, Nagykarácsony, Sok szerencsét, 7, 77, és 777) szervezését engedélyezte a játéktervek jóváhagyásával, összesen 19 eljárás keretében.

2024-ben a Hatóság a Szerencsejáték Zrt. kérelmeire 12 új e-sorsjegy (a Phase 2 fejlesztésbe tartozó Atlantisz+, Neon+, Kávészünet+, Amőba+, továbbá a magasabb játékelményt nyújtó Phase 3 fejlesztésű Fiesta, Gyémánt Királynő, Varázslabor, Téli Varázs, Mindent viszd sportmánia, Robotkaland, Black Jack Pro, Web sztár) szervezését engedélyezte, összesen 12 eljárás keretében. A Phase 2 fejlesztésű semi-replika e-sorsjegyek átmenetet képeztek a 2020 októbere óta forgalomban lévő papíralapú sorsjegyek pontos digitális másolatai, és a papíralapú verzióval nem rendelkező, modernebb e-sorsjegyek között.

A Phase 3 e-sorsjegyek grafikai megjelenésükben, a játékok számában, a sorozatok nagyságában, és ennek következtében nyereménystruktúrájában is eltérnek a forgalomban lévő kaparós sorsjegyeiktől.

A Hatóság 2024 folyamán engedélyezte egy új, Napi Mázli elnevezésű számsorsjáték szervezését, amelyben ún. ikersorsolás eredménye alapján a játékos nyereség esetén a játéktervben összegszerűen meghatározott nyereményre válik jogosulttá.

Továbbá a Szerencsejáték Zrt. 46 kérelmének helyt adva, a Hatóság engedélyezte és jóváhagyta a számsorsjátékok játékterveinek módosítását és a szervezés időtartamának meghosszabbítását, valamint a sorsjátékok játékterv-módosítását. A játékterv-módosításokat jellemzően a játékoskártya-regisztráció szabályainak változása, illetve az együttes különsorsolós akció szervezésének lehetősége indokolta.

3.4.3.3. Ellenőrzés

A sorsolós játékok tekintetében tárgyidőszakban 610 darab helyszíni és 1 391 darab irodai ellenőrzésre, valamint 6 átfogó vizsgálatra került sor.

A sorsolós játékok és a fogadások értékesítőhelyein az ellenőrök célvizsgálat keretében a sorsolós játékok tekintetében a beszámolási időszakban 540 alkalommal ellenőrizték a szenvedélybetegség kialakulásának veszélyére felhívó tájékoztató hirdetmény fellelhetőségét, a játékosvédelmi zöldsám jól látható helyen történő elhelyezését, valamint a játékosvédelemmel kapcsolatos tájékoztató anyagok meglétét. A Hatóság ellenőrei a sorsolós játékok tekintetében azt is ellenőrizték, hogy érvényes sorozatú sorsjegyeket értékesítenek-e az adott helyszíneken.

A beszámolási időszakban az ellenőrök a sorsolás helyszínén 3 alkalommal ellenőrizték a Skandináv lottó, 3 alkalommal az Ötöslottó, 3 alkalommal a Luxor, 3 alkalommal a Joker, 3 alkalommal a Hatoslottó és 9 alkalommal a Kenó számsorsjáték sorsolását, amely ellenőrzések során összesen 24 darab ellenőrzési jegyzőkönyv készült.

Tárgyévben átfogó ellenőrzés keretében 6 darab sorsolós játék végelszámolásának felülvizsgálatára került sor, ezek a Pénzes Börönd, a Kincseskamra, a Kiskarácsony, a Nagykarácsony, a Nagy Ajándék és az Óriási Ajándék. Az ellenőrzések során összesen 24 darab jegyzőkönyv készült (18 helyszíni és 6 átfogó irodai). A sorsjátékok végelszámolásának átfogó ellenőrzése során negatív megállapítás nem született. A Szerencsejáték Zrt. a játékokat a jóváhagyott játéktervek és a vonatkozó jogszabályi előírások figyelembevételével szervezte, a játékok szervezéséből adódó, az állammal, illetve a Hatósággal szembeni fizetési és elszámolási kötelezettségeinek maradéktalanul eleget tett.

Az engedélyköteles sorsolós játékok időközi elszámolásait a szervező az engedélyező határozatban meghatározott időben, az előírt formában és tartalmi megfelelőséggel nyújtotta be a Hatósághoz. A szervező 2024-ben – különböző okokból – többször módosította időközi elszámolásait, valamint a felügyeleti díjjal kapcsolatos nyilatkozatait.

A sorsolós játékokkal kapcsolatban a felügyeleti díj tekintetében a tárgyidőszakban 95, míg időközi elszámolással összefüggésben 1 282 esetben végzett ellenőrzést a Hatóság.

A szervező játékosvédelemmel összefüggő kötelezettségeinek teljesítése körében a tárgyidőszakban a Hatóság 4 alkalommal ellenőrizte, hogy a szervező a honlapján közzétette-e a játékosvédelmi tájékoztatókat.

A Hatóság ellenőrei próbajáték során ellenőrizték a Kávészünet elnevezésű e-sorsjegy, az Ötöslottó, a Puttó, valamint a Skandináv lottó játékok szervezését, melyek során összesen 4 darab jegyzőkönyv készült. Az ellenőrzések során jogsértés nem került megállapításra.

A Szerencsejáték Zrt. által szervezett különsorsolások ellenőrzésére tárgyidőszakban 2 alkalommal került sor, az ellenőrzések során 28 darab ellenőrzési jegyzőkönyv készült a sorsolások helyszínén. A szervező a különsorsolásokat a jogszabályoknak és a bejelentéseknek megfelelően bonyolította. A Hatóság egy alkalommal megállapította, hogy a szervező a folyamatosan szervezett sorsolásos játék lezárásakor elmulasztotta a sorsjegy-értékesítés befejezésének országos napilapban történő közzétételét, egy alkalommal pedig a játékosokat tévesen tájékoztatta az általa meghirdetett bónuszakció részvételi feltételeiről.

Az ellenőrzések alapján a Hatóság – a szankcionált jogsértéseken kívül – a sorsolásos játékokkal kapcsolatban súlyos hiányosságot nem tárt fel.

3.4.3.4. Hatósági szankciók

A beszámolási időszakban a Hatóság a Szerencsejáték Zrt.-vel szemben a sorsolásos játékokkal kapcsolatosan összesen 4 bírsághatározatot hozott összesen 800 000 forint összegben. A tárgyidőszakot megelőző évben történt ellenőrzések során feltárt szabálytalanságok nyomán az értékesítőhelyeken a játékosvédelemmel és felelős játékszervezéssel kapcsolatos tájékoztatók hozzáférhetőségének hiánya miatt 1 esetben került sor 100 000 forint összegű bírság kiszabására valamint a szenvedélybetegség kialakulásának veszélyére felhívó hirdetés, és a 18 éven aluliak szerencsejátékban való részvételének tilalmáról szóló tájékoztatás hiánya miatt 1 esetben került sor 100 000 forint összegű bírság kiszabására.

Sorsjegysorozatok értékesítésének lezárása során a tájékoztatási kötelezettség megszegése miatt 1 esetben került sor 300 000 forint összegű bírság kiszabására.

A szervezővel szemben az Ötöslottó és Hatoslottó elnevezésű, folyamatosan szervezett számsorsjátékokra vonatkozó jóváhagyott játéktervben foglaltaktól való eltérés (bónuszajánlattal összefüggő valamennyi tudnivaló játékosok számára való biztosításának hiánya) miatt 300 000 forint bírság kiszabására került sor.

3.4.4. Fogadás

3.4.4.1. Engedélyezés

A Hatóság a szervezők kérelmeire 2024-ben 8 esetben engedélyezte a fogadás (Totó, Góltotó, TippMix, V-Sport, hazai és nemzetközi lóversenyfogadás) szervezésére vonatkozó engedély meghosszabbítását és a játékterv jóváhagyását.

A beszámolási időszakban 2 esetben hagyta jóvá a Hatóság a szervezők pénzmossa elleni belső szabályzatának módosítását.

3.4.4.2. Ellenőrzés

A beszámolási időszakban a fogadásokra vonatkozóan 628 darab helyszíni vizsgálatot végzett a Hatóság, melyek során ellenőrizte a szenvedélybetegség kialakulásának veszélyére felhívó tájékoztató hirdetések fellelhetőségét, a játékosvédelmi zöldszám jól látható helyen történő elhelyezését, a játékosvédelemmel kapcsolatos tájékoztató anyagok meglétét, a fogadási ajánlatok, illetve a megfelelő nyilvánosság biztosítását a játékosok számára.

A fogadásokkal kapcsolatban a felügyeleti díj tekintetében a tárgyidőszakban 15 időközi elszámolással összefüggésben 72 esetben került sor vizsgálatra.

A szervezők játékosvédelemmel összefüggő kötelezettségeinek teljesítése körében a beszámolási időszakban 4 alkalommal ellenőrizte a Hatóság, hogy a szervező a honlapján közzétette-e a játékosvédelmi tájékoztatókat.

A tárgyidőszakban a Hatósághoz érkezett közérdekű bejelentések jelentős része a bukmeéri rendszerű (Tippmix) fogadáshoz kapcsolódott, elsősorban a fogadószelvények kiértékelésével, nyereménykifizetéssel összefüggésben. Közérdekű bejelentéssel kapcsolatban, fogadást érintően, a tárgyidőszakban egy esetben került sor hatósági eljárás kezdeményezésére. A lóversenyfogadást szervező a hivatalos befutási sorrendet megváltoztatta és kétféle befutási sorrend után is fizetett nyereményt a játékosok részére.

A Hatóság ellenőrei egy alkalommal próbajáték során ellenőrizték a Totó fogadás szervezését, mely során jogsértés nem került megállapításra.

3.4.4.3. Hatósági szankciók

Tárgyidőszakban a Hatóság fogadásszervezéssel kapcsolatban nem szabott ki bírságot, valamint figyelmeztetést sem alkalmazott, de egy esetben – hivatalos befutási sorrend megváltoztatása és kétféle befutási sorrend utáni nyeremények kifizetése miatt – hatósági eljárást indított, amely nem zárult le a tárgyidőszakban.

3.4.5. Távszerencsejáték

3.4.5.1. A piac alakulása

Tárgyidőszak kezdetén 3 darab távszerencsejáték rendelkezett a Hatóság engedélyével, a Szerencsejáték Zrt. tippmixpro.hu és tippmixpro.hu/v-sport játéka, valamint az LVC Diamond Kft. vegas.hu oldalon elérhető „Vegas Sports” elnevezésű távszerencsejátéka. A Szerencsejáték Zrt. a v-sport, mint külön távszerencsejáték szervezését 2024. június 3-ával befejezte, ezt követően a v-sport játék beolvadt a tippmixpro.hu távszerencsejátékba, melyre tekintettel a tárgyidőszak végén már csak 2 darab távszerencsejáték rendelkezett a Hatóság engedélyével.

3.4.5.2. Engedélyezés

2024-ben új engedély nem került kibocsátásra, viszont 21 esetben a Hatóság játékterv-módosítást hagyott jóvá.

A beszámolási időszak során a Hatóság három alkalommal módosított belső szabályzatokat hagyott jóvá.

3.4.5.3. Ellenőrzés

Távszerencsejáték szervezésével kapcsolatban a beszámolási időszakban 109 darab ellenőrzésre került sor.

A szervező kötelező adatszolgáltatásának ellenőrzésére 21 alkalommal került sor. Az ellenőrzések során a szervező által szolgáltatott adatokat összevetették az ellenőrök által távoli hozzáféréssel, a szervező informatikai rendszeréből lekérdezett adatokkal.

A szervező felügyeleti díjfizetéssel és nyilatkozattétellel kapcsolatos kötelezettségének teljesítését a vizsgált időszakban a 2 engedélyezett távszerencsejáték vonatkozásában 2 alkalommal vizsgálta a Hatóság.

A Hatóság a szervező játékosvédelemmel összefüggő kötelezettségeinek teljesítése körében a beszámolási időszakban 4 alkalommal ellenőrizte, hogy a szervező honlapján közzétette-e a játékosvédelmi tájékoztatókat, valamint 46 alkalommal került ellenőrzésre, hogy a szervező minden üzemelési napon belépett-e a Hatóság játékosvédelmi rendszerébe, és a Játékosvédelmi rendeletben előírtaknak megfelelően alkalmazta-e a játékosvédelmi nyilvántartásba való betekintésre és adatbázis-letöltésre vonatkozó szabályokat.

A beszámolási időszakban a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás megelőzésével és megakadályozásával kapcsolatosan 16 darab ellenőrzésre került sor. A lefolytatott ellenőrzések során nem állapított meg szabálytalanságot a Hatóság, a szervezők a Pmt.-ben, a Kit.-ben, valamint a Hatóság által jóváhagyott Játéktervekben, és a Belső szabályzatokban előírtak szerint jártak el a játékok szervezése során.

A Hatósághoz érkezett közérdekű bejelentések közül 18 bejelentés érkezett a távszerencsejátékokhoz kapcsolódóan. Több bejelentés a fogadások kiértékelésével vagy az egyenlegek kezelésével kapcsolatos panasz volt. Az ellenőrzések megállapításai alapján 2 bejelentés alapos volt, így a Hatóság hatósági eljárást kezdeményezett a szervezővel szemben. Az egyik esetben a játékos egyenleg megszüntetésének végrehajtásával kapcsolatban, míg a másik esetben a szervező által tett játékosvédelmi intézkedések végrehajtásával kapcsolatban indult az ellenőrzés. További 1 esetben pedig hivatalból indult hatósági ellenőrzésre került sor bónuszbejelentésekkel kapcsolatban, amelynek során szabálytalanság került megállapításra.

3.4.5.4. Hatósági szankciók

Tárgyidőszakban a Hatóság távszerencsejáték-szervezéssel kapcsolatban 2 darab bírsághatározatot hozott. Egyik esetben 200 000 forint összegben került bírság kiszabásra, mivel egy játékos egyenleg megszüntetésének végrehajtása és az ehhez kapcsolódó elszámolási kötelezettség teljesítése indokolatlan és igazolható ok nélküli késedelmet szenvedett. A másik esetben 300 000 forint összegben került bírság kiszabásra, tekintettel arra, hogy egy, a játékosvédelmi nyilvántartásban szereplő sérülékeny személy részére a szervező lehetővé tette a játékos egyenlegre való befizetést és a játékban való részvételt. Az egyik szervezővel szemben a Hatóság egy alkalommal figyelmeztetést alkalmazott, tekintettel arra, hogy a szervező a weboldalán meghirdetett bónuszakciókat a Hatóság részére elmulasztotta bejelenteni.

3.4.6. Bejelentésköteles játék

3.4.6.1. Tombolajáték

A tárgyidőszakban tombolajáték bejelentésére és nyilvántartásba vételére 68 esetben került sor.

A tombolajáték-bejelentések az előző évhez képest 19 százalékos emelkedést mutatnak, melyet befolyásolhatott a szerencsejáték-törvény 2020. július 29-től hatályba lépő, a tombolajáték lebonyolítására vonatkozó előírásainak enyhítése.

3.4.6.2. Ellenőrzés

Tombolajáték végelszámolását a tárgyidőszakban 65 esetben, felügyeleti díjfizetéssel kapcsolatos nyilatkozattételi és fizetési kötelezettség teljesítését 61 esetben ellenőrizték az ellenőrök, továbbá 4 esetben egyéb irodai ellenőrzésre is sor került.

Egy esetben a tombolajáték lebonyolítása során nem volt jelen közjegyző, illetve háromtagú sorsolási bizottság. Egy esetben a végelszámolás feldolgozása során a Hatóság megállapította, hogy a szervező a tombolajáték bejelentését elmulasztotta. Egy alkalommal az ellenőrzés során megállapításra került, hogy noha a szervező tombolajátékként kívánta szervezni a nyereményjátékot, azonban az a Hatóság engedélye nélkül lebonyolított szerencsejáték volt.

Tárgyévben a Hatóság 4 esetben állapította meg, hogy a tombolajátékot szervezők a végelszámolási kötelezettségüknek nem tettek eleget.

3.4.6.3. Hatósági szankciók

A beszámolási időszakban a tombolasorsolást lebonyolító társaságokat illetően a Hatóság két esetben tartotta indokoltnak szankció alkalmazását. Két társaságot a Hatóság figyelmeztetett, egyik esetben a késedelmes bejelentés, másik esetben a bejelentési kötelezettség elmulasztása miatt. Továbbá a Hatóság két esetben kötelezte a tombolasorsolást lebonyolító társaságot végelszámolás benyújtására.

3.4.7. Játékautomaták

3.4.7.1. A piac alakulása

A Hatóság a szerencsejáték-szervezés hatósági felügyelete mellett ellátja a szerencsejátéknak nem minősülő játékautomata-üzemeltetés hatósági felügyeletét is. A játékautomata bejelentésköteles játékeszköz, az ezzel kapcsolatos bejelentés elektronikus úton is benyújtható a Hatóság részére. Beszámolási időszakban 362 darab játékautomata került regisztrálásra, a játékautomata-üzemeltető kérésére 25 darab, továbbá hivatalból 86 darab játékautomata törlésére került sor. A Hatóság nyilvántartása szerint 2024 utolsó napján 591 darab játékautomata üzemelt.

3.4.7.2. Ellenőrzés

A beszámolási időszakban 20 alkalommal került sor játékautomata-üzemeltetés helyszíni ellenőrzésére. Egy alkalommal a Hatóság megállapította, hogy az ellenőrzés helyszínén lévő játékautomata lejárt nyilvántartásba vételi engedéllyel üzemelt. 652 alkalommal került sor játékautomata játékadó-bevallásának és -megfizetésének vizsgálatára, továbbá 1 012 esetben ellenőrizte a Hatóság a felügyeleti díj megfizetését.

3.4.7.3. Hatósági szankciók

A Hatóság a beszámolási időszakban játékautomatákkal összefüggésben nem szabott ki bírságot, valamint figyelmeztetést sem alkalmazott.

3.5. Illegális online szerencsejátékokkal szembeni fellépés

A beszámolási időszak során a Hatóság továbbra is folyamatosan felderítette és ellenőrizte azokat a Magyarországon elérhető (Magyarországra irányuló vagy a magyarországi részvételt lehetővé tevő) honlapokat, amelyek engedély nélküli szerencsejáték-szolgáltatást kínáltak. Ezeknek a weboldalnak a szervezői minden esetben külföldi gazdasági társaságok voltak, túlnyomórészt Curaçao-ban és Máltán bejegyzett cégek. Ezzel szemben az engedély nélküli szerencsejátékot nagy nyilvánosság előtt, magyarországi felhasználók számára népszerűsítő, így tiltott reklámot közzétevő weboldalak üzemeltetői jellemzően nem beazonosíthatóak, ami megnehezíti a hatósági fellépést velük szemben. A tárgyidőszakban 437 darab (297 szerencsejáték-szervezői, 136 reklámodalhoz és 4 pedig közösségi médiához köthető) ellenőrzés került lefolytatásra. A Hatóság egy magánszeméllyel szemben 500 000 forint összegű bírságot szabott ki, mert TikTok oldalán engedély nélküli szerencsejátékot szervezett.

3.5.1. Engedély nélküli szerencsejáték-szervezéshez kapcsolódó tiltott fizetési számla pénzforgalmi korlátozása (pénzforgalmi blokkolás)

2023. január 1-jei hatállyal megszűnt a távszerencsejáték-szervezése tekintetében az állami monopólium, továbbá a Magyarországon kívüli, az Európai Gazdasági Térség (a továbbiakban: EGT) tagállamában honos jogalany részére is, a közokiratban meghatalmazott és a Hatóság által nyilvántartásba vett képviselő útján a távszerencsejáték-szervezésének engedélyezésére irányuló kérelem előterjesztésével lehetővé vált a piacra lépés.

Az engedély nélküli szerencsejátékot nyújtó weboldalak ellenőrzésével kapcsolatos fontos változás továbbá, hogy 2023. július 1-jét követően a magyar bankok a törvénysértő szerencsejáték-weboldalakkal kapcsolatos bankkártyás tranzakciókat visszautasítják. Az Szjtv. 2023. december 30. napján hatályba lépett módosítása egyszerűsítette a Hatóság engedélye nélkül történő szerencsejáték-szervezéshez kapcsolódó tiltott fizetési számla pénzforgalmi korlátozásának (a pénzforgalmi blokkolásnak) az eljárási szabályait. A hivatkozott módosítás megteremtette annak lehetőségét, hogy a Hatóság a hatósági eljárás befejezéséig és a határozatlan idejű blokkolásra vonatkozó döntés meghozataláig az ideiglenes pénzforgalmi blokkolást hatósági intézkedésként rendelje el, mely a közérdek és játékosok védelmének szem előtt tartásával megfelelően biztosítja az online térben a Hatóság hatékony, gyors fellépését a jogsértés folytatásának a megszakítása érdekében. 2024-ben 1 darab pénzforgalmi korlátozás elrendelésére került sor, amely esetben a Hatóság hivatalból észlelte, hogy egy kifejezetten erre a célra létrehozott magyar nyelvű, magyar weboldal illegális szerencsejátékban való részvételre hív fel, ahol pénzbefizetés ellenében lakásnyereményt ígért. Az illegális szerencsejáték szervezője a játékban részt venni kívánó személyek számára megküldte a számlaszámot, ahová a részvételi díjat (tétet) kellett átutalni. A Hatóság ezen számlaszám (ideiglenes, majd végleges hatályú) blokkolásával megakadályozta a további tétek befizetését.

3.5.2. Elektronikus adat ideiglenes és határozatlan időtartamú hozzáférhetetlenné tétele (internetes honlapblokkolás)

A Hatóság és jogelődjei az elektronikus adat hozzáférhetetlenné tételének (internetes honlapblokkolásnak) a 2014. június 19-i kezdetétől 2024. december 31-ig összesen 3 520 darab domain hozzáférhetetlenné tételét rendelték el.

Az Szjtv. 2023. december 30. napjától hatályos módosítása óta a blokkolásra a következőképpen kerül sor: A Hatóság a jogsértést feltáró hatósági ellenőrzést követően, hatósági intézkedésként elrendeli a jogsértő elektronikus adat ideiglenes hozzáférhetetlenné tételét (blokkolását) a hatósági eljárás befejezéséig, majd a hatósági eljárás lefolytatá-

sát követően, közigazgatási szankcióként, határozatban dönt a blokkolás határozatlan időtartamra történő elrendeléséről.

Az elektronikus hírközlő hálózat útján közzétett adat hozzáférhetetlenné tételének alapjául szolgáló jogsértések esetköre – a tiltott szerencsejáték-szervezést megvalósító honlapok mellett – kibővült:

1. tiltott szerencsejátékban való részvételre ajánlat közzétételét;
2. tiltott reklám közzétételét;
3. közvetítő szolgáltatás keretében tiltott szerencsejáték közvetítését megvalósító weboldallal.

A határozatlan időtartamra történő hozzáférhetetlenné tételt a Hatóság határozattal (az NMHH által meghatározott technikai adatok megadásával) rendeli el.

Az elektronikus adat ideiglenes és határozatlan időtartamra történő hozzáférhetetlenné tételét elrendelő döntését a Hatóság hirdetményi úton közli. A blokkolást elrendelő ideiglenes végzések és határozatlan időtartamra szóló határozatok kötelezettje valamilyen elektronikus hírközlési szolgáltató, melyek a döntésekben foglalt rendelkezéseket kötelesek végrehajtani.

A Hatóság a tárgyidőszakban 408 darab elektronikus adat (domain) ideiglenes hozzáférhetetlenné tételét rendelte el, 276 esetben engedély nélküli online szerencsejáték-szervezés, 132 esetben pedig tiltott reklám közzététele miatt. A 2024. évben a Hatóság – a hatósági eljárások lezárásaként – 82 darab engedély nélküli online szerencsejáték-szervezést és 83 darab tiltott reklám közzétételét megvalósító internetes oldal határozatlan időtartamra történő hozzáférhetetlenné tételét rendelte el határozatával.

Az internetes blokkolásnak kiemelt kommunikációs és figyelemfelhívó jelentősége is van abból a szempontból, hogy a játékos a Hatóság honlapján közzétett, blokkolt oldalak feketelistájából tájékozódhat az illegális oldalakról, valamint eredményes blokkolás esetén a játékos számára megjelenik egy tájékoztató szöveg az elérni kívánt oldal illegális jellegéről.

A tárgyidőszakban 22 darab internetes blokkolásra irányuló hatósági eljárás megszüntetésére került sor, a meghiúsult közlés, illetőleg a honlap megszűnése okán.

3.5.3. Egyszerűsített utánkövetés

Az Szjtv.-nek – az igazságügyi törvények módosításáról szóló 2023. évi XCVI. törvénnyel – 2024. január 20. napjától hatályba lépett módosítása megteremtette annak a

lehetőségét, hogy a Hatóság újabb hatósági intézkedés és újabb határozat meghozatala nélkül, kizárólag az új elektronikus adatok megküldésével tartsa fenn, illetve terjessze ki a honlapblokkolást olyan esetben, amikor a korábban ellenőrzött és a hatósági eljárás lefolytatását követően határozatlan időtartamra blokkolt oldal tartalma új IP-címre/domainnévre, aldomainre vándorol. Az engedély nélküli szerencsejáték-szervezők a honlap hozzáférhetetlenné tételét követően jellemzően rövid időn, 1-2 napon belül tájékoztatják játékosikat arról, hogy szolgáltatásukat a továbbiakban egy másik elérhetőség alatt, zavartalanul igénybe vehetik. Az ún. „elkerülő oldalak” egyszerűsített blokkolásával, egy érdeemben ugyanazon tartalom vonatkozásában megismételt hatósági eljárás lefolytatása és új határozat meghozatala nélkül, a Hatóság gyorsan reagálhat az online térben elkövetett jogsértő tevékenység megszüntetése érdekében.

A Hatóság a honlapján közzéteszi az egyszerűsített utánkövetéssel érintett elektronikus adatokat, valamint – ha az megállapítható – a tiltott szerencsejáték-szervezést megvalósító szervezet vagy személy megnevezését. A Hatóság által a tárgyidőszakban a hivatkozott, jogszabály által lehetővé tett egyszerűsített utánkövetés módszerével 651 darab domain (649 db engedély nélküli online szerencsejátékot kínáló oldal és 2 db tiltott reklámot közzétevő oldal) hozzáférhetetlenné tételére került sor.

3.5.4. Feketelista közzététele a Hatóság honlapján (domainnevek, szervezők és fizetési számlaszámok)

Az Szjtv. 36/J. §-a alapján a Hatóság a jogkövető magatartás elősegítése, valamint a játékosok és a pénzforgalmi szolgáltatók tájékoztatása érdekében honlapján az internetes blokkolás végrehajtásának időtartama alatt közzéteszi a hozzáférhetetlenné tétel és az ideiglenes hozzáférhetetlenné tétel elrendelésével érintett elektronikus adatok elnevezését, elérhetőségét, valamint – amennyiben az megállapítható – a hozzáférhetetlenné tétel elrendelésével érintett honlapon tiltott szerencsejáték-szervezést megvalósító szervezet vagy személy elnevezését, és a tiltott szerencsejáték-szervezéséhez használt fizetési számla számát.

2024. december 31-én a blokkolt oldalak úgynevezett feketelistáján összesen 965 darab domainnév szerepelt.

A tiltott fizetési számlák nyilvántartásában 2024. december 31. napján 3 darab fizetési számla azonosító adatai szerepeltek. 2024. évben 1 darab pénzforgalmi korlátozás elrendelésére került sor a fentiekben foglaltak szerint. Az azonosított fizetési számlák alacsony száma arra vezethető vissza, hogy az érintett szervezők a banki átutalással történő tétfizetés, illetve nyereménykifizetés lehetőségét a nemzetközi trendeknek megfelelően megszüntették.

A Hatóság intenzív fellépésének eredményeképpen a beszámolási időszakban több, a magyarországi piacon közismert és kiemelkedő illegális szervező vonult ki Magyarországról és szüntette meg szolgáltatásait a magyar játékosok irányába, a Betfair, a 32Red, valamint az Unibet szolgáltatása sem elérhető már, amely utóbbi a tulajdonos névváltoztatását követően tevékenységét Boabet néven folytatja. Ezek mellett 2024-ben több kisebb, az EGT területén kívüli székhellyel és engedéllyel rendelkező, hazánkban illegálisnak minősülő szerencsejáték-szervező szüntette meg magyarországi irányultságát a hatósági eljárásról való tudomásszerzést követően, így pl. a pribet01.com és a snatch-casino.com oldalak üzemeltetői.

3.5.5. Illegális szerencsejátékok internetes reklámozása elleni fellépés

Szerencsejátékot népszerűsítő reklám kizárólag a gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól szóló 2008. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban: Grtv.) 5. § (1) bekezdésének és 21. §-ának megfelelően tehető közzé Magyarországon. A Hatóság fogyasztóvédelmi hatósági jogkörben eljárva az e rendelkezések megsértésével közzétett szerencsejáték tárgyú reklám esetén a reklámozót, a reklámszolgáltatót, a reklám közzétevőjét és a reklámban szereplő személyt egyetemlegesen a tiltott reklámmal elért vagyoni előny tízszeresének megfelelő, de legalább 10 millió forint összegű bírsággal sújthatja. Ezen fogyasztóvédelmi tevékenység 2020. január 1-jétől a Hatóság feladatkörébe került.

A Hatóság a beszámolási időszakban 138 darab esetben folytatott ellenőrzést tiltott szerencsejáték reklámozása miatt, 136 esetben elektronikus hírközlő hálózat útján közzétett, 2 esetben földi reklámozás miatt. A Hatóság az ellenőrzések nyomán 135 esetben állapított meg tiltott szerencsejáték reklámozásával kapcsolatos tevékenységet.

A tiltott szerencsejátékban való részvételre nagy nyilvánosság előtt történő felhívás észlelése esetén a Hatóság feljelentést tesz.

3.5.6. Illegális online szerencsejáték-szervezőkkel együttműködő szervezetek felhívása

Az Szjtv. 13/B. §-a alapján, továbbá az Szjtv. 36/G. § rendelkezéseivel összefüggésben a Hatóság felszólítást küldött a Linktree Pty Ltd. (sportfogadas.org) elnevezésű ausztrál szolgáltatónak, valamint a Manassy Media s.r.o. (bunteto.com) szlovákiai székhelyű cég magyar felhasználók számára elektronikus hírközlő hálózat útján közzétett tiltott szerencsejátékban való részvételre vonatkozó ajánlatok közzététele, tiltott reklám közzététele, valamint tiltott szerencsejáték közvetítő szolgáltatás keretében történő közvetítése okán, a tevékenységgel való felhagyás érdekében.

A Hatóság – az Szjtv. 13/B. §-a alapján – 4 együttműködő társaság részére 7 honlap kapcsán küldött felhívást a tiltott szerencsejátékkal összefüggő közreműködő tevékenység felhagyása, valamint az engedély nélküli szerencsejátékot népszerűsítő reklám közzétételével kapcsolatos együttműködői tevékenység megszüntetése érdekében.

A 2024. június 2. napján Budapesten megrendezett EHF FINAL4 WOMEN női kézilabda Bajnokok Ligája mérkőzésen megjelent, engedély nélküli szerencsejáték-szolgáltatókat népszerűsítő reklámok kapcsán a Hatóság felszólította a Magyar Kézilabda Szövetséget, a European Handball Federationt, illetve annak marketing leányvállalatát az EHF Marketing GmbH-t, hogy az Szjtv. 2. § (7) bekezdése, valamint a Grtv. 5. § és 21. § rendelkezéseire figyelemmel tilos közzétenni olyan reklámot, amely a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága engedélye nélkül szervezett szerencsejátékot népszerűsíti.

A Hatóság az Szjtv. 13/C. §-a alapján a Revolut elektronikus pénztárcát is üzemeltető pénzügyi szolgáltatónak felszólítást küldött arra vonatkozóan, hogy az engedély nélküli szerencsejáték-oldalokhoz kapcsolódóan szolgáltatásait ne tegyék elérhetővé magyar játékosok számára. A Revolut a Hatóság felszólításában jelzett engedély nélküli oldalakkal az együttműködést megszüntette, és jelezte, hogy a továbbiakban szolgáltatásait nem fogja elérhetővé tenni a magyar játékosok számára az engedély nélküli szerencsejáték-oldalokhoz kapcsolódóan.

3.6. Illegális földi szerencsejátékokkal szembeni fellépés

A Hatóság az engedély nélküli földi szerencsejáték-szervezést célozva a tárgyidőszakban összesen 699 darab ellenőrzést végzett. A tárgyidőszakban az egyik vendéglátó egységben a „Touchnet” típusú internetterminálon, egy másik vendéglátó egységben pedig szerencsejáték folytatására alkalmas játékgépeken történt engedély nélküli szerencsejáték-szervezői tevékenység miatt egy társasággal szemben 600 000 forint, egy magánszeméllyel szemben 600 000 forint összegű bírság kiszabására került sor.

3.7. Fogyasztóvédelmi hatáskörben végzett feladatok

2020. január 1. napjától a Hatóság fogyasztóvédelmi hatósági feladatokat lát el a Grtv. 5. § (1) bekezdésében és 21. §-ában foglalt megsértése esetén, amely rendelkezések szerint tilos közzétenni olyan reklámot, amely a Hatóság engedélye nélkül szervezett szerencsejátékot népszerűsít; amely gyermek-, illetve fiatalok szerencsejátékban való részvételére szólít fel; tilos közzétenni szerencsejátékhoz kapcsolódó reklámot olyan sajtótermékben, amely alapvetően gyermek-, illetve fiatalokhoz szól, valamint tilos szerepelni olyan reklámban, amely a Hatóság engedélye nélkül Magyarországon területén szervezett szerencsejátékot népszerűsít.

Fogyasztóvédelmi jogkörben 2024-ben szerencsejátékot népszerűsítő reklám közzététele miatt két magyar magánszemély esetében figyelmeztetés kiadására került sor.

A Hatóság a beszámolási időszakban fogyasztóvédelmi feladatkörben tiltott szerencsejátékhoz kapcsolódó reklám kapcsán 2 darab ellenőrzést végzett. Mindkét ellenőrzés esetén, az autópályákról jól látható, óriásplakátokon elhelyezett illegális szerencsejáték-reklámmal kapcsolatos ellenőrzésekre került sor. A reklámok külföldi hatóság engedélyével rendelkező játéktermet/kaszinót népszerűsítettek, azonban mivel ezek az egységek nem rendelkeznek a magyar szerencsejáték-felügyeleti hatóság engedélyével, Magyarországon területén nem reklámozhatók.

3.8. Az ellenőrzési tevékenység, illetve a hatósági eljárás keretében hozott szankciós döntések összesített bemutatása

Ellenőrzési tevékenység szerencsejáték-fajtánként 2024. évi adatok				
Ssz.	Szerencsejátékok fajtái	Ellenőrzések száma (db)		
		irodai ellenőrzések	helyszíni ellenőrzések	összesen
1.	Engedély nélküli oldalakkal kapcsolatos ellenőrzések	276	0	276
2.	Engedély nélküli szerencsejáték reklámtevékenység ellenőrzése (földi+online)	138	0	138
3.	Illegális szerencsejátékok (egyéb, nem online)	0	699	699
4.	Totalizátori fogadás	57	314	371
5.	Fogadás	92	628	720
6.	Sorsolós játékok	1392	610	2002
7.	Tombola	130	0	130
8.	Játékautomata	1684	20	1704
9.	Távserencsejáték	107	2	109
10.	Játékkaszinó	379	278	657
11.	Kártyaterem	258	113	371
12.	Online kaszinó	189	0	189
	Összesen	4702	2664	7366

3. számú táblázat: Szerencsejáték-ellenőrzési tevékenység szerencsejáték-fajtánként

Hatósági eljárás keretében hozott szankciós döntések (engedéllyel rendelkező szervezők)			
2024. év	Figyelmeztetések száma (db)	Bírságoló döntések száma (db)	Kiszabott bírságok összege (Ft)
Sorsolás	0	4	800 000
Fogadás	0	0	0
Tombolajáték	2	0	0
Játékkaszinó	3	1	150 000
Online kaszinójáték	0	2	500 000
Távserencsejáték	1	2	500 000
Kártyaterem	0	2	300 000
Játékautomata	0	0	0
Összesen	6	11	2 250 000

4. számú táblázat: Hatósági eljárás keretében hozott szankciós döntések (engedéllyel rendelkező szervezők)

Hatósági eljárás keretében hozott szankciós döntések (illegális szervezők)				
2024. év	Blokkoló döntések száma (db)	Figyelmeztetések száma (db)	Bírságoló döntések száma (db)	Kiszabott bírságok összege (Ft)
Illegális online szerencsejáték	1009	0	1	500 000
Illegális offline szerencsejáték	3	2	2	1 200 000
Összesen	1012	2	3	1 700 000

5. számú táblázat: Hatósági eljárás keretében hozott szankciós döntések (illegális szervezők)

3.9. Játékosvédelem

3.9.1. A Hatóság játékosvédelemmel kapcsolatos feladatai

A játékosvédelemmel kapcsolatos jogszabályi rendelkezéseket a felelős játékszervezés részletes szabályairól szóló 5/2021. (X. 21.) SZTFH rendelet (Játékosvédelmi rendelet) tartalmazza.

A Játékosvédelmi rendelet az alábbi, a szervezőkre és a Hatóságra háruló kötelezettségeket írja elő:

- Tájékoztatási, figyelemfelhívási kötelezettség,
- Játékosvédelmi zöldszám működtetése,
- Sérülékeny személyek szerencsejátékhoz való hozzáféréseinek korlátozása,
- Sérülékeny személynek nem minősülő játékosok részére önkorlátozó, önkizáró intézkedések biztosítása,
- Játékosvédelmi nyilvántartás,
- Ajánlott felelős játékszervezői minősítés,
- Kitiltás és panaszkezelés.

A Játékosvédelmi rendeletben meghatározott játékosvédelmi tájékoztató anyagokat a Hatóság honlapján közzétette. A Hatóság által működtetett központi ügyfélszolgálaton, valamint vidéki, kihelyezett ügyfélszolgálatain a papíralapú tájékoztató elérhető volt.

A játékos által benyújtható „Jelentős önkorlátozó nyilatkozat” elnevezésű nyomtatvány a Hatóság honlapjáról letölthető, továbbá a Hatóság által működtetett vidéki ügyfélszolgálatokon, illetve központi ügyfélszolgálati irodán papíralapon is elérhető.

3.9.1.1. A játékosvédelmi nyilvántartás

A Hatóság a jelentős önkorlátozó nyilatkozatot adó személyekről, valamint a bíróság által cselekvőképességét teljesen vagy részlegesen korlátozó gondnokság alá helyezett személyekről játékosvédelmi nyilvántartást vezet. A nyilvántartás célja a fenti személyek szerencsejátékban történő részvételének korlátozása.

A játékosvédelmi nyilvántartásban 2024. december 31-én bírósági korlátozás alapján 33 956 fő, jelentős önkorlátozó nyilatkozat alapján 851 személy, összesen 34 807 személy szerepelt, ami 8,9 százalékos növekedést jelent a 2023-as adatokhoz képest (2023-ban bírósági korlátozás alapján 31 082, jelentős önkorlátozó nyilatkozat alapján 893, összesen 31 975 személy szerepelt a nyilvántartásban).

2024. január 1-től 2024. december 31-ig 236 darab jelentős önkorlátozó nyilatkozatot, valamint bírósági korlátozás alapján 2 874 személyt rögzített a Hatóság a játékosvédelmi nyilvántartásban.

A beszámolási időszakban a szerencsejáték-szervezőknél lefolytatott helyszíni ellenőrzések rendszeresen tartalmaztak olyan ellenőrzési szempontokat, amelyek a játékosvéde-

lemmel álltak összefüggésben. Így az ellenőrzések rendszeresen vizsgálták a különböző tájékoztatók meglétét és a játékosoknak címzett felhívások feltüntetését. Az ellenőrzési szakterület több alkalommal megvizsgálta a szervezők honlapját, továbbá a beléptetés és a játékos regisztráció folyamatát ellenőrizte a helyszíni ellenőrzés során, illetve a videokamera-felvételek alapján. A beléptetés megtagadásáról vezetett szervezői nyilvántartás adatai alapján a megtagadás folyamata videofelvétel alapján került ellenőrzésre. Az ellenőrök folyamatosan, havi szinten felhasználták a Hatóság által üzemeltetett játékosvédelmi rendszer kivonatának letöltésével kapcsolatos naplóállományokat. A Hatóság folyamatosan végzi a játékosvédelemmel összefüggő, a szervezők által megküldött havi adatszolgáltatások felülvizsgálatát is.

3.9.1.2. Ajánlott felelős játékszervező

A szerencsejáték-szervező kérheti a Hatóságtól, hogy az ajánlott felelős játékszervezői minősítését határozatban állapítsa meg. Az ajánlott felelős játékszervezői minősítés 1 éves időtartamra állapítható meg, amely időtartam alatt a szervező minősítését a Hatóság honlapján feltünteti, szervezői kérésre a minősítést megállapító határozatot is közzéteszi a honlapján. Ezen felül a minősítést az érvényesség időtartama alatt a szervező a honlapján, a játéktérben, a reklámjaiban és kereskedelmi kommunikációjában cégnevével, elnevezésével, logójával összefüggésben feltüntetheti.

A Hatóság akkor állapítja meg a szervező ajánlott felelős játékszervezői minősítését, ha a kérelem benyújtását megelőző 1 évben:

- a szervezővel szemben az Szjtv. játékosvédelemmel kapcsolatos szabályainak és a Játékosvédelmi rendeletben foglaltaknak a megsértése miatt a Hatóság végleges határozatában nem szabott ki 1 000 000 forintot meghaladó bírságot,
- a szervező:
 - a Játékosvédelmi rendeletben kötelezően előírt intézkedések mellett a játéktervben és a részvételi szabályzatban a meghatározott játékosvédelmi intézkedések közül legalább egyet folyamatosan biztosított, vagy
 - koncessziós társaságonként, ennek hiányában szervezőnként legalább 5 000 000 forintot a játékosvédelmi tájékoztatókban felsorolt valamelyik szervezet tevékenységének támogatására fordított.

A Hatóság 2024-ben is egy szervező (a Szerencsejáték Zrt.) kérelmére bocsátott ki ajánlott felelős játékszervezői minősítésről szóló határozatot, amelynek tényét a szervező tevékenységi adatai mellett a Hatóság a honlapján feltüntette.

3.9.1.3. Játékosvédelmi cselekvési terv

2023. január 1-jétől az engedéllyel rendelkező távszerencsejáték-szervezőknek a Vhr. 16/E. § (1) bekezdése szerint évente, a tárgyévet megelőző október 31. napjáig a Hatóság részére játékosvédelmi cselekvési tervet kell küldeniük.

Abban az esetben, ha a távszerencsejáték-szervezésére vonatkozó engedélyt a szervező 2023. január 1. napját követően kapta meg, a Vhr. 16/E. § (2) bekezdésében foglaltak szerint az engedélyező határozat véglegessé válásától számított 30 napon belül megküldi a tört évre, vagy az október 31-et követően véglegessé vált határozat esetén a tört évre, valamint a következő évre együttesen vonatkozó játékosvédelmi cselekvési tervet.

A játékosvédelmi cselekvési tervben a távszerencsejáték-szervezője a jogszabályi kötelezettségen alapuló és az önként vállalt, tervezett intézkedéseit mutatja be. A játékosvédelmi cselekvési terv kötelező minimális tartalmi elemeit a Vhr. 2/c. melléklet határozza meg.

A szervezők 2024-ben 2 darab, 2025. évre vonatkozó játékosvédelmi cselekvési tervet nyújtottak be.

A Vhr. 16/E. § (4) bekezdésében foglaltak szerint a távszerencsejáték szervezője a játékosvédelmi cselekvési tervben foglaltak végrehajtásáról, az abban foglaltak kvalitatív és kvantitatív szempontú értékelésével, írásban a tárgyévet követő év március 31. napjáig, majd azt követően személyes konzultáció formájában is tájékoztatja a szerencsejáték-felügyeleti hatóságot. A személyes konzultáció időpontját a szerencsejáték-felügyeleti hatóság tűzi ki, az írásbeli tájékoztatás kézhezvételét követő 30 napon belüli időpontra.

A hivatkozott rendelkezésre tekintettel a szervezők 2024-ben írásban és személyes konzultáció keretein belül is bemutatták a 2023-as játékosvédelmi cselekvési tervek végrehajtását, amelyeket a Hatóság elfogadott.

3.10. A szerencsejáték-szakterület pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás megelőzésével kapcsolatos tevékenysége

A Hatóság a tárgyidőszakban is folyamatosan teljesítette a Nemzetgazdasági Minisztérium (NGM) pénzmosás, terrorizmusfinanszírozás és proliferáció-finanszírozás elleni fellépéshez kapcsolódó megkereséseit.

A Hatóság közreműködött a pénzmosás elleni egységes szabálykönyvvel [Single Rulebook], a pénzmosás elleni rendelettel (AMLR), a pénzmosás elleni irányelvvel (AMLD) és az európai szintű felügyeleti hatóság létrehozására irányuló rendelettel (AMLAR)

kapcsolatos, illetve az évben létrehozott, európai szintű pénzmosás elleni felügyeleti szerv munkájához kapcsolódó NGM-, illetve a magyar AMLA-titkárság feladatait ellátó MNB-megkeresések teljesítésében, különös tekintettel az AMLA székhelyének, illetve elnökének kiválasztására, az AMLA igazgatótanácsában történő képviselet, az AMLA igazgatótanács jövőbeli üléseit megelőző hazai döntés-előkészítő, felkészítő eljárásrend, javasolt munkamódszer szabályainak tárgykörei kapcsán.

A Hatóság közreműködött az Nemzeti Kockázatértékeléshez (NRA) kapcsolódó FATF (Pénzügyi akciócsoport) iránymutatás felülvizsgálatához kapcsolódó follow up kérdőív kitöltésében, amely a nemzeti kockázatértékelések kidolgozásának módszertanával és tapasztalataival kapcsolatban tartalmazott kérdéseket.

A Hatóság tájékoztatás nyújtásával közreműködött továbbá az Európai Bizottság szupranacionális kockázatértékelés előkészítéséhez kapcsolódóan a szerencsejáték-szakterületet érintő szektorális kockázatértékelés tárgyában, illetve az EU pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás megelőzésével foglalkozó szakértői bizottságának (EGMLTF) nem pénzügyi szektorra vonatkozó munkájában is. Az EGMLTF keretében létrehozatalra került egy almozsgátsóport a nem pénzügyi szektort érintő szabályozástechnikai standardok kidolgozására (Regulatory Technical Standard – RTS), mely munkafolyamatban az SZTFH képviselője is részt vesz. A 2024. évben egy ülés került megtartásra.

A Hatóság közreműködött továbbá – a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága feladatkörét érintő rendeletek módosításáról szóló 6/(VI. 18.) SZTFH rendelet kapcsán felmerült – a 4. pénzmosás elleni irányelv és az azt módosító, 5. pénzmosás elleni irányelv megfelelési tábláinak aktualizálásában, figyelemmel a kiegészítő notifikációval kapcsolatos kötelezettségre.

A Hatóság részt vett a 2018–2021-es időszak NRA proliferáció-finanszírozás megállapításokkal történő kiegészítésére irányuló feladat végrehajtásában (e körben különösen az alábbi feladatok merültek fel: a proliferáció-finanszírozás kockázatainak feltárása, statisztikai adatok kiegészítése a 2023. évig bezárólag, a jogszabályi háttér és helyzetleírás aktualizálása tárgyú és jelentős változásokkal, intézkedési javaslatok kiegészítése).

A Hatóság munkatársai aktívan részt vettek a Pmt. alapján felügyeletet ellátó szervek különböző munkacsoport ülésein.

A Hatóság munkatársai a Pmt. hatálya alá tartozó szerencsejáték-szervezők részére megtartották a Felügyeleti útmutató 17/A. §-a alapján előírt kötelező képzést. A képzés tematikája lefedte a Hatóság ellenőrzési tapasztalatait, a Pmt. és Felügyeleti Útmutató módosítását, a 6. körös Moneyval országvizsgálatra történő felkészülést, a NAV PTEI-hez

tett bejelentésekkel kapcsolatos tapasztalatokat, a szupranacionális kockázatértékelés alapján a kockázatalapú megközelítésre vonatkozó példák bemutatását, valamint ismertetésre kerültek külföldi pénzmosási esetek, valamint iránymutatások a proliferáció-finanszírozás kockázatának értékelése körében.

A Hatóság munkatársai folyamatosan részt vettek a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás területén szervezett online szemináriumokon, előadásokon.

Az EU által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések hatálya alá vont személyek és szervezetek szankciós listájának, illetve az ENSZ által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések hatálya alá vont személyek és szervezetek szankciós listájának módosítása esetén frissítésre került a Hatóság honlapján található tájékoztatás.

A szakterülethez kapcsolódó kodifikációs munka területén a Hatóság részt vett a Pmt. 2024. évi őszi adócsomagban szereplő módosításának kidolgozásában, mely módosítások célja többek között Magyarország pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni rendszerének felkészítése a 2025-ben megkezdődő nemzetközi átvilágításra (6. körös Moneyval-országvizsgálatra). E módosítás magában foglalta különösen az anonim számlák kifejezett megtiltását, proliferáció-finanszírozás elleni küzdelem megjelenítését, a kiemelt közszereplőkhöz kapcsolódó kockázati alapú kontrollrendszer kialakítását. A Pmt.-módosítás ezen túl az Európai Unió jogszabályainak való megfelelést is szolgálta, valamint tartalmazott több olyan módosítást, melyet a hazai pénzmosás elleni felügyeletet ellátó szervek, illetve piaci szereplők kezdeményeztek a Pmt. végrehajtása során beazonosított szabályozási igényeknek, gyakorlati tapasztalatoknak megfelelően (például kötelező online ügyfél-azonosítás alkalmazásának előírása a pénzügyi szolgáltatók esetében, az ügyfél-átvilágításra vonatkozó rendelkezések pontosítása, kiegészítése a pénzmosás elleni küzdelem hatékonyságának növelése érdekében, a pénzügyi információs egység jelenleginél is hatékonyabb működését biztosító rendelkezések). Emellett módosításra került a játékkaszinót, kártyatermet működtetők, távszerencsejátéknak nem minősülő fogadást, távszerencsejátékot és online kaszinójátékot szervezők részére a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény végrehajtásának, valamint az Európai Unió és az ENSZ Biztonsági Tanácsa által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról szóló 2017. évi LII. törvény szerinti szűrőrendszer kidolgozásának és működtetése minimumkövetelményeinek részletes szabályairól szóló 4/2021. (X.21.) SZTFH rendelet is: a módosítás tartalmazta egyrészt a kijelölt felelős vezető és a megfelelési vezető pozíciójának bevezetése miatt szükségessé vált rendelkezéseket, másrészt kiegészítette a belső kockázatértékelés elkészítésekor figyelembe veendő szempontokat, a belső kockázatértékelés felülvizsgálatára és módosítására vonatkozó esetköröket, továbbá a belső ellenőrző és információs rendszer részét képező szűrőrendszer részleteit és előírta a belső visszaélés-bejelentési rendszer alkalmazását.

3.10.1. Pénzmosás elleni fellépés

3.10.1.1. Ellenőrzések

A Pmt., valamint a Kit. szerinti intézkedések ellenőrzése a folyamatos céllenőrzések keretén belül ellenőrzésszempontra-megjelölésekkel került elrendelésre. Az ellenőrzések a szervező kockázati besorolása, valamint a korábbi ellenőrzések megállapításai alapján súlyozottan kerültek lefolytatásra. Az egyedi ellenőrzések a szervezők által benyújtott és jóváhagyott belső szabályzatokban leírtak alapján kerültek végrehajtásra. Az ellenőrzések során az 5. pénzmosás elleni irányelv érvényesítését is figyelemmel kísérte a Hatóság.

A céllenőrzési szempontrendszer 11 darab ellenőrzési tárgykört tartalmazott, amelyeken belül összesen 38 darab ellenőrzési témakör került meghatározásra. Minden témakört több alkalommal is vizsgált a Hatóság.

A játékkaszinók esetében 200 darab ellenőrzés során a témaköröket 376 ellenőrzési szempont alapján vizsgáltuk meg. Az online kaszinók esetében 124 darab ellenőrzés során 240 ellenőrzési szempont került vizsgálatra.

A kártyatermek esetében a 88 darab ellenőrzés során 155 ellenőrzési szempont került vizsgálatra. Az ellenőrzések során az 5. pénzmosás elleni irányelv érvényesítését is figyelemmel kísérte a Hatóság.

A Pmt., valamint a Kit. szerinti intézkedések ellenőrzésére a beszámolási időszakban távszerencsejátékkal és fogadásszervezéssel kapcsolatban 14 darab ellenőrzés során 241 ellenőrzési szempont került vizsgálatra, míg lóversenyfogadás-szervezéssel összefüggésben 13 alkalommal került sor ellenőrzésre.

3.11. Ügyfelek tájékoztatása, szerencsejáték tárgyú állásfoglalások kiadása és játékminősítés

A Hatóság 2024. évben 187 állásfoglalást készített, főként nyereményjátékokkal, szerencsejáték-szervezésére vonatkozó szabályozással, a szerencsejátékok reklámozásával kapcsolatban.

A Hatósághoz döntő többségben a nyereményakciók különböző formáira, elsősorban online lebonyolításra vonatkozó állásfoglalás-kérések érkeztek. Jellemzőek voltak még az ajándéksorsolás vagy tombola lebonyolításával kapcsolatban érkezett, illetve az önkorlátozó nyilatkozat megtételére vonatkozó tudnivalók iránti kérelmek is.

Kiemelendők azok az ügyek, amelyekben az állami játékszervező részére véleményezett a Hatóság különböző, a szerencsejátékok megújítását célzó elképzeléseket. Több megkeresés érkezett az új Phase 3 típusú e-sorsjegyekkel, az együttes különsorsolásos akció lebonyolításával, vásárlói tájékoztatók digitális megjelenítésével, kaparós sorsjeggyel elérhető tárgnyereménnyel, e-sorsjegy végelszámolásával kapcsolatosan.

Az engedéllyel rendelkező szervezőket tájékoztattuk arról, hogy a reklámozási tevékenységük során figyelemmel kell lenniük a játékosvédelmi rendeletben foglaltakra. Szerencsejáték-szervezők részére továbbá egy applikáció bevezetésére és funkciójának módosítására, egy azonosítási mód/technológia bevezetésére, játékosvédelmi eszköz bevezetésére, nyilvántartásba vétel során követendő azonosítási eljárásra, valamint egy új játék bevezetésére vonatkozóan adott ki állásfoglalásokat a Hatóság.

Ugyancsak kiemelendők azok az állásfoglalások, amelyekben a Hatóság a Pmt. hatálya alá tartozó szervezőknek a Pmt. új rendelkezéseinek és a Felügyeleti útmutató módosításának értelmezése tárgyában kerültek kiadásra (például a kijelölt felelős vezetői és a megfelelési vezetői pozíciókat betöltő személyek képesítési, szakmai tapasztalati követelményeire, e pozíciót betöltő személyek jogviszonyára, az automatikus szűrőrendszer működési követelményeire vonatkozóan).

2024 folyamán is jelentkeztek olyan tájékoztatókérések, amelyekben az elképzelés szerint nagy értékű ingatlan vagy autó kisorsolása történne a játékban, feltéve, hogy összegyűlik kellő számú érdeklődő, akik által a megfizetendő részvételi díjak (tét) összege az ingatlan, ingó értékének fedezete mellett jelentős hasznot is biztosítana a játékszervezőnek. A Hatóság által kiadott tájékoztatások alapján ezen játékok szerencsejátéknak minősülnek, és emiatt nem szervezhetők.

A fentiekben túl érkeztek állásfoglalás-kérések kártyajáték lebonyolíthatósága, jótékonyági pókerverseny szervezése, távszerencsejáték szervezése során alkalmazott szoftver hitelesítése, tombola online lebonyolítása, tombola applikáció, adománygyűjtéshez hozzájárulók között szervezni kívánt sorsolás, külföldi játékosok magyarországi mérkőzések alkalmával viselt mezein, illetve a sportpályán külföldi szervező logójának jogszerű megjelenítése tárgyában, sportfogadási tanácsadási tevékenység szerencsejátéknak való minősítése vonatkozásában, az illegális online fogadási szereplők vonatkozásában írt cikkek megjeleníthetőségének feltételei kapcsán, valamint a vendéglátó üzletben elhelyezett biliárdasztalon, asztali focin, darts játékokkal szervezett házi verseny szerencsejátéknak minősülése tárgyában.

A fentiekben túl a Hatóság állásfoglalást bocsátott ki a Magyarországon engedéllyel nem rendelkező online szerencsejátékon nyereményt elérő ügyfél személyi jövedelemadó kötelezettségével kapcsolatban.

A Hatóság – mint a törvény (Grtv.) egyes rendelkezéseinek megsértése esetén fogyasztóvédelmi hatóságként eljáró hatóság – tájékoztatást küldött 42 sportszövetségnek a szerencsejátékot népszerűsítő reklámok jogszerű közzétételével összefüggésben.

A tárgyévben egy játékminősítés iránti kérelem érkezett a Hatósághoz, a kérelemmel érintett játék nem minősült szerencsejátéknak.

A Hatóság 21 alkalommal véleményezte az áruk és szolgáltatások szabad áramlását érintő, valamint a belső piaci szolgáltatásokra vonatkozó más tagállami notifikációs eljárások szerencsejátékokat érintő műszaki szabálytervezeteit.

3.12. Perképviselési, büntetőügyi és végrehajtási tevékenység

3.12.1. Szerencsejáték-felügyeleti peres ügyek, távszerencsejáték engedély nélküli szervezése

Annak ellenére, hogy a 2023. január 1-jétől módosított Szjtv.-rendeletek lehetővé tették a távszerencsejáték (online sportfogadás) szervezését EU- és EGT-tagállami gazdasági társaságok számára is, a Magyarországra irányuló, engedély nélküli online szerencsejátékot szervező külföldi társaságok továbbra is jogellenesen működnek.

Ezek a külföldi székhelyű társaságok a Hatóság által 2024-ben meghozott elektronikus adat hozzáférhetetlenné tételére vonatkozó blokkoló végzéseket és határozatokat megtámadva 80 keresetet nyújtottak be a Fővárosi Törvényszékhez.

A felperesek kereseti kérelmükben kérték a határozatok, illetve az ügydöntő határozat meghozataláig hatályos ideiglenes blokkolást elrendelő végzések megsemmisítését vagy hatályon kívül helyezését. Arra hivatkoztak, hogy a Hatóság döntései jogsértőek, tekintettel arra, hogy az új, liberalizált magyar távszerencsejáték-szabályozás bizonyos elemei túlzottan korlátozóak és diszkriminatívak a külföldi társaságokkal szemben, azok az EUMSZ 56. cikke szerinti szolgáltatások szabad áramlását sértik, és nem felelnek meg továbbá az Európai Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlata szerinti igazolási feltételeknek sem. Hivatkoztak továbbá arra, hogy a Hatóság a meghozott döntésekben indokolatlanul blokkolta a távszerencsejáték elérhetősége mellett az általuk szolgáltatott online kaszinójáték oldalakat is. Álláspontjuk szerint az azonos aldomainen elérhető eltérő játékfajták a blokkolás során különválaszthatók lettek volna, amely hivatkozás a jelenlegi blokkolási szabályok miatt nem helytálló.

A keresetek azonnali jogvédelem iránti kérelmet is tartalmaztak, amelyben felperesek kérték a határozat, illetve az ideiglenes intézkedéssel blokkolást elrendelő végzés

végrehajtása halasztó hatályának az elrendelését, elsősorban arra való hivatkozással, hogy a működésük ellehetetlenült, jelentős pénzügyi bevételtől estek el, és sérült a jó hírnevük, amely kérelmeket azonban nem tudtak megfelelő bizonyítékokkal alátámasztani, ezért a Törvényszék által egyhangúan elutasításra kerültek, a blokkoló határozatok végrehajtása tehát folyamatos. A bíróság hangsúlyozta, hogy az azonnali jogvédelem iránti kérelem elutasítása körében a játékban résztvevőknek arra a köz által támogatott, védelmét jelentő szempontra lehetett csak tekintettel, amely a szabályozott keretek közötti, tisztességes játékhoz való jogot tolerálja.

A Fővárosi Törvényszék – figyelemmel a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 33. § (1) bekezdésére – az előtte folyamatban lévő azonos jog- és a ténybeli alapon nyugvó ügyek magas számára tekintettel akként döntött, hogy az egyik pert a többitől elkülöníti, azt mintaperként bírálja el, és annak eredménye szerint dönt majd a többi ügyben. Erre tekintettel 2024. évben a Fővárosi Törvényszék 50 peres eljárást a mintapert befejező határozat meghozataláig felfüggesztett. A mintaperben 2024-ben a Fővárosi Törvényszék két tárgyalási napot tűzött ki. A 2025. januári harmadik tárgyalásig a Törvényszék a bizonyítási terhet nem fordította meg, az a felperesen nyugszik, aki további bizonyítási indítványokat terjesztett elő.

2025. év január végéig a Fővárosi Törvényszék a felperes elállása nyomán 74 pert szüntetett meg (ezek közül 5 peres eljárás még a 2023. évben indult), 2 további perben volt még folyamatban az elállás 2025. január végén. Pénzügyi vagy honlapblokkolással kapcsolatban 2024. december 31-én 54 per volt folyamatban, amelyek közül 50 a mintaperre tekintettel felfüggesztésre került.

2024. évben a szerencsejátékot népszerűsítő reklámra vonatkozó jogszabályi rendelkezések megsértése miatt alkalmazott szankciós döntések tárgyában 2 közigazgatási per volt folyamatban a Fővárosi Törvényszéken. Az egyik perben a Szlovákiában játékkaszinót üzemeltető szlovák honosságú gazdasági társasággal, mint a Magyarországon engedéllyel nem rendelkező szerencsejáték-szolgáltatás Magyarországon történő reklámozásában érdekelttel szemben kiszabott 10 millió forint összegű közigazgatási bírsághatározat, a másik perben pedig a reklámot közlétező magyar gazdasági társasággal szemben alkalmazott figyelmeztetésről és a reklám eltávolítására kötelezéséről rendelkező határozat bírósági felülvizsgálatát kérték a felperesek. Az utóbbi perben a keresetlevél előterjesztésére vonatkozó eljárási szabályok megszegése miatt a felperes keresetlevelét az eljáró Fővárosi Törvényszék visszautasította, az előbbi esetben pedig felperes keresetét megalapozatlanság miatt utasította el a Törvényszék.

A nem online módon, engedély nélkül, többnyire vendéglátó üzletekben szervezett szerencsejátékok szervezőivel szemben 2024. évben 2 esetben került sor bírság kiszabására,

amely határozatok bírósági felülvizsgálatát kérték a felperesek. Az egyik ügyben egy kőszegi vendéglátó üzletben pénznyerő automataként működtetett internetterminállal szerveztek engedély nélküli szerencsejátékot. Az ügyben folyamatban volt büntetőeljárásban tanúként kihallgatott játékos vallomásából származó, a közigazgatási eljárásban felhasznált bizonyítékkal egyértelműen bizonyítható volt a jogszabálysértés, ezért a Fővárosi Törvényszék az ítéletében a felperes keresetét megalapozatlanság miatt elutasította.

A másik ügyben egy zalaegerszegi vendéglátó üzletből rejtetten megközelíthető külön helyiségben pénznyerő automatákkal szerveztek tiltott szerencsejátékot, amelyet operatív felderítési adatok alapján rendőrségi beavatkozás tárt fel. Az ügyben indult büntetőeljárás Hatóság részére átadott adatai alapján a szerencsejátékot szervező személlyel szemben közigazgatási eljárásban bírság kiszabására került sor, amely határozat bírósági felülvizsgálatát kérte a jogi képviselővel eljáró felperes, azonban eljárási szabályok megsértése miatt az eljáró Fővárosi Törvényszék mind a keresetlevelet, mind az azt visszautasító végzés elleni fellebbezést visszautasította. Felperes a jogerős ítélet ellen felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő a Kúrián, amelynek befogadását a Kúria megtagadta.

3.12.2. Szerencsejáték-felügyeleti polgári peres ügyek

Szerencsejátékügyben 1 darab polgári per volt folyamatban a 2024. évben, szerződés érvénytelensége és jogalap nélküli gazdagodás tárgyában, ahol a Hatóság a II. rendű alperes. A Szerencsejáték Zrt. Tippmixpro online sportfogadási játékában 2020. évben részt vett regisztrált játékos részére – egyéb visszaélés gyanúja miatt – a Szerencsejáték Zrt. által nem került kifizetésre a játékos nyereményigénye. A Szerencsejáték Zrt. a Tippmixpro jóváhagyott Játéktervével összhangban kiadott Részvételi Szabályzat alapján, a játékos számlán lévő összeget közjegyzői letétbe helyezte, és az illetékes nyomozó hatóságnál (BRFK I. Ker. Rkp.) feljelentést tett.

A per Budai Központi Kerületi Bíróságon tartott első tárgyalásán a bíróság a folyamatban lévő büntetőeljárás eredményéről beszerezendő adatok alapján a per 2023. december 30-ig történő szünetelését állapította meg. A bíróság mind a büntetőeljárásban feltételezhetően érintett felperest, mind a feljelentést megtevő I. r. alperest felhívta a polgári per folytatásához szükséges büntetőeljárásra vonatkozó adatok nyomozó hatóságtól való beszerzésére.

A per 2024. február 21-ére kitűzött második tárgyalására sem a felperesnek, sem az I. r. alperesnek nem sikerült adatot beszerezni az I. r. alperes által kezdeményezett büntetőeljárás állásáról, így felperes a keresetétől elállt, emiatt a bíróság a pert megszüntette.

3.12.3. Büntetőügyi tevékenység, tiltott szerencsejáték-szervezés és reklámozás elleni büntetőjogi fellépés

A Btk. 360. § a)-c) pontjaiban foglaltak értelmében, aki tiltott szerencsejátékot rendszeresen szervez, továbbá aki tiltott szerencsejáték rendszeres szervezéséhez helyiséget vagy eszközt bocsát rendelkezésre, valamint aki tiltott szerencsejátékban való részvételre nagy nyilvánosság előtt felhív, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

A Btk. 360. § a) pontjába ütköző tiltott szerencsejáték – online módon történt – rendszeres szervezése büntett és a Btk. 360. § c) pontjába ütköző (tiltott szerencsejátékban való részvételre nagy nyilvánosság előtti felhívás) büntett gyanúja miatt 2015. év óta 2024. év december 31-ig összesen 348 darab esetben tett feljelentést a szerencsejáték-felügyeleti hatóság.

Az online módon elkövetett tiltott szerencsejáték szervezése és tiltott szerencsejátékban való részvételre felhívás bűncselekmények felderítése érdekében a Készletlét Rendőrség Nemzeti Nyomozó Irodával (a továbbiakban: KR NNI), továbbá az Országos Rendőr-főkapitánysággal (a továbbiakban: ORFK) a Hatóság folyamatosan együttműködik.

Szerencsejáték-felügyeleti ügyekben 2024-ben 2 darab, a Btk. 360. § a) pontjába és a Btk. 360. § c) pontjába ütköző büntett gyanúja miatti feljelentés került megtételre a KR NNI-nél, illetve a Budapesti XIII. Kerületi Rendőrkapitányságnál.

A 2024-ben a TikTok közösségi oldalon keresztül szervezett tiltott szerencsejáték és csalás bűncselekmény gyanújával a KR NNI-hez megtett feljelentésre indult büntetőeljárásban az elkövető tartózkodási helyének magyarországi beazonosíthatósága folytán a Nyíregyházi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztálya végzett eljárási cselekményeket.

A Budapest XIII. kerületében található új építésű, az elkövetők tulajdonában nem álló ingatlan nyereményként történő kisorsolása ígéretével az interneten keresztül szervezeten megvalósított tiltott szerencsejáték és csalás bűncselekmény miatt tett feljelentés tárgyában eljáró Budapesti XIII. Kerületi Rendőrkapitányság, az elkövetők közül beazonosítható személy időközben bekövetkezett halála miatt, a büntetőeljárást megszüntette.

A 2024. évet megelőzően, 2018. évtől kezdődően összesen 329 weboldal tekintetében tett a hatóság feljelentést. Ezen ügyek közül a KR NNI által a Be. 394. § (1) a) bekezdésére tekintettel (Az ügyészség és a nyomozó hatóság felfüggeszti az eljárást, ha az elkövető kiléte a nyomozásban nem volt megállapítható.) 291 ügy került felfüggesztésre.

Ezen ügyek közül 11 esetben került sor a felfüggesztett eljárásoknak a büntetethőség elévülése, illetve az elkövető kilétének felderíthetlensége miatti megszüntetésére. 2018. óta a megtett feljelentések alapján indult 41 ügyben vádemelési javaslatra került sor, amely közül 37 ügyben megrovás kiszabására került sor, a cselekmény társadalomra gyakorolt csekély veszélyessége okán.

A nyomozó hatóság tájékoztatása alapján az elkövető kilétének felderítése érdekében a Siena csatornán keresztül (több mint 7 országba) kiküldött ismételt nemzetközi megkeresések nagy része – amely ügyekben külföldön kellene nyomozati cselekményeket folytatni – eredménytelennek mutatkozott, és azt a következtetést lehet levonni, hogy a nálunk illegálisan tevékenykedő vagy reklámozó külföldi gazdasági társaságoknál felelős személyek felderítése érdekében a nemzetközi együttműködés nehézségbe ütközik, mivel vannak olyan országok, ahol a tiltott szerencsejáték-szervezést közigazgatási eljárásban vizsgálják, illetve olyan is, ahol abban az esetben büntetendő csak a cselekmény, ha egyidejűleg más bűncselekmény is – például pénzmosás – megvalósul. Általánosságban elmondható, hogy az illegális szerencsejátékot minden országban büntetik, azonban országonként eltérő a tiltott szerencsejáték fogalma és tényállás megvalósulásának tartalmi elemei, emiatt a társhatóságok együttműködése és közreműködése jelentősen korlátozott.

A 2024. évben online módon elkövetett tiltott szerencsejáték-szervezése és tiltott szerencsejátékban való részvételre felhívás bűncselekmények gyanújával tett feljelentésekre indult 1 büntetőeljárásban a nyomozás még 2025 elején is folyamatban volt.

3.12.4. Szerencsejáték-felügyeleti végrehajtási eljárások

2024. december 31-én 4 darab szerencsejátékügyben volt folyamatban végrehajtási eljárás a szerencsejáték-szervezőkkel szemben kiszabott, adók módjára behajtandó bírság és késedelmi pótlék tekintetében az illetékes Nemzeti Adó- és Vámhivatal (a továbbiakban: NAV) szerveknél, amely eljárások a tárgyévét megelőzően indultak.

3.13. Nemzetközi vonatkozású tevékenységek

A Hatóság 2024-ben is aktívan részt vett a Gaming Regulators European Forum (a továbbiakban: GREF) munkacsoportjainak (Digital and Innovation, Responsible Gambling, Infostat, Enforcement és Anti-Money Laundering munkacsoportok) munkájában és ülésein. (A GREF egy nonprofit szervezet, amelynek kifejezett célkitűzése, hogy a létrehozott fórumán keresztül az európai szerencsejáték-szabályozás képviselői megvitathassák a releváns szakpolitikai kérdéseket, és esetenként a résztvevők beleegyezésével a GREF képviselje az európai szerencsejáték-szabályozók álláspontját, továbbá

biztosítson egy központi kapcsolattartási pontot az európai hatóságok és kapcsolódó szervezetek számára. Ennek érdekében a GREF munkacsoportokat tart fenn, ahol egy adott időszak vonatkozásában az államok szabályozási területeinek képviselői a fontos, szerencsejáték-szektorra érintő folyamatokra, adatokra vonatkozó információkat megosztják egymással.) Az év folyamán a Hatóság folyamatosan válaszolt a GREF keretein belül a társhatóságoktól érkező megkeresésekre.

A Hatóság munkatársai részt vettek az ICE London 2024 nevű nemzetközi szerencsejáték-kiállításon, valamint a rendezvénnyel párhuzamosan megtartott konferenciákon és üléseken. A kiállítás megnyitását megelőző napon a GREF és az International Association of Gambling Regulators (IAGR) közös programot szervezett, melyen a résztvevők a Nemzetközi Olimpiai Bizottság, az Európa Tanács és a francia szerencsejáték-felügyeleti hatóság előadásait hallgatták meg a sportintegritás és a szerencsejáték kapcsolata témakörében. A kiállításon számos B2B-szolgáltató (platform-szolgáltatók, szoftverszolgáltatók, pénzügyi szolgáltatók), illetve egyes szabályozó hatóságok és szerencsejáték-szervezők is jelen voltak saját standdal. A kiállítással párhuzamosan a szabályozó hatóságok részére kerekasztal-beszélgetéseket is szerveztek, amelyeken a Hatóság is részt vett (ezeken a felelősségteljes szerencsejátékkal kapcsolatos lehetséges eszközökről, az illegális piac méretéről, a fellépés eszközeiről osztottak meg egymással információt a hatóságok képviselői). Sor került továbbá a GREF Responsible Gambling munkacsoportjának ülésére is, melynek fő témája a felügyeleti munkával és a felelősségteljes szerencsejátékkal kapcsolatos fő kihívások ismertetése, illetve az egyes játékosvédelmi eszközök alkalmazásának lehetősége és hatékonyságuk mértéke volt.

A Hatóság az Európai Szabványügyi Testület CEN TC 456 műszaki bizottságán keresztül vett részt az „Online Gambling – Markers of harm in support of identification and prevention of risky and problem gambling behaviour” című szabványtervezet kidolgozásában. A CEN TC 456 műszaki bizottság almunkacsoportja 2024 januárjában és áprilisában tartott munkacsoporti ülést.

2024 áprilisában a Hatóság meghívottként részt vett a Nemzetközi Olimpiai Bizottság és az UEFA által közösen szervezett integritási workshopon a svájci Lausanne-ban, a Nemzetközi Olimpiai Bizottság székhelyén. A találkozón a házigazda szervezetek részletesen bemutatták integritási stratégiájukat, különös tekintettel a gyanús eseményekkel kapcsolatos adatok megosztásának egyes kérdéseire. Az interaktív találkozón fogadásszervezők és sportszervezetek is bemutattak konkrét fogadási csalásokat taglaló eseteket, valamint a sportintegritáshoz kapcsolódó gyakorlati problémákat is felvetettek, illetve valamennyi résztvevő kifejtette a felmerült kérdésekkel kapcsolatos véleményét a szervezők által felosztott kisebb csoportokban.

A Hatóság 2024 májusában online egyeztetést folytatott a Prospektív Projektekkel Foglalkozó Üzbég Nemzeti Ügynökség képviselőivel, elsősorban a magyar szerencsejáték-szabályozással és az illegális szerencsejáték elleni fellépés tárgyában.

A GREF éves konferenciája 2024 májusában került megrendezésre Máltán. A konferencia panelbeszélgetéseinek számos téma merült fel és előadás került bemutatásra: a felelős játékszervezés területén a holland szabályozó hatóság elnöke a gondoskodási kötelezettség (Duty of Care) bevezetésének hátterét és az azzal kapcsolatos tapasztalatokat mutatta be, a cseh felügyeleti hatóság képviselője pedig a legújabb játékosvédelmi intézkedések bevezetését megvalósító jogszabály-módosítást ismertette. A digitalizáció és innováció témakörében a francia felügyeleti hatóság a WEB3-játékok (olyan játékok, amelyek a blokklánc-technológián alapulnak, és lehetővé teszik a játékosok számára, hogy tulajdonjogot szerezzenek a játékon belüli digitális javak felett) szabályozására vonatkozóan elfogadott jogszabályi kereteket ismertette. A panelbeszélgetésen további előadásokra került sor az illegális szerencsejáték-szervezőkkel szembeni fellépés nehézségei témakörében, a szerencsejáték-szervezők által szolgáltatott adatok felhasználásra vonatkozó innováció témakörében, valamint Gibraltár FATF általi szűrkelistázásának körülményei és a listáról történő lekerülés érdekében megtett intézkedések témakörében is. A Hatóság képviselője az „Enforcement” panelbeszélgetés keretében elhangzott előadás során ismertette a blokkolás hatékonyságának növelése érdekében bevezetett új magyar szabályozás részleteit.

A GREF-konferencia ideje alatt megtartásra kerültek a GREF munkacsoportos ülései (Responsible Gambling, Enforcement, Digital and Innovation, AML munkacsoportok). Az Enforcement munkacsoportos ülésen a Hatóság képviselője részletesen bemutatta az illegális szerencsejáték-szervezők elleni fellépés hatékonyságát elősegítő új gyakorlati intézkedéseket és a jogszabályi keretet, valamint más tagállamok is beszámoltak aktuális végrehajtási nehézségeikről, ami az illegális szervezők elleni fellépést érinti.

2024 júniusában a Hatóság részt vett a European Gaming and Betting Association (a továbbiakban: EGBA) szerencsejáték-felügyeleti hatóságok részére tartott online előadásán, ahol a francia szerencsejáték-piac trendjeiről, az európai szerencsejáték-piaci trendekről, és az új EU-s pénzmosási csomagról tartottak előadásokat. 2024 novemberében pedig az EGBA „KYC And Safer Gambling” online webinárján vett részt a Hatóság.

A Hatóság képviseltette magát a kétévenként megrendezésre kerülő European Association for the Study of Gambling (EASG) szervezet 2024. évi római konferenciáján is, melynek központi témája a szerencsejáték tárgyú kutatások és szakpolitikai kérdések voltak. A konferenciához kapcsolódóan GREF-es munkacsoportos ülések (InfoStat,

Responsible Gambling) is megrendezésre kerültek. Az Infostat munkacsoport ülésének témái az illegális szerencsejáték- oldalak felderítésének különböző módszerei, lehetőségei voltak, a Responsible Gambling munkacsoport ülés témája az önkizárás mint játékosvédelmi eszköz volt (a tárgyban egy előadás hangzott el, illetve a delegáltak röviden beszámoltak a releváns nemzeti szabályozásukról).

A United Lotteries for Integrity in Sport (a továbbiakban: ULIS) elnevezésű szervezet, melynek az SZTFH 2022-től társult tagja, a sportesemények megfigyelésével és összetett adatelemzések segítségével segíti tagjait a sportintegritás biztosításában, a sportfogadások tisztaságának megőrzésében és a sportkorrupció elleni küzdelemben. A szervezet nemzetközi jelenlétének köszönhetően az információk gyors és hatékony megosztásával támogatja a fogadásfelügyelők munkáját. A ULIS automatikus riasztásokat küld a társult tagok részére olyan sportesemények kapcsán, amelyek esetében a szervezet által kiépített rendszer a rendelkezésére álló adatokból potenciális csalást jelez. A ULIS emellett részletes kockázati elemzéseket, időszakos jelentéseket is továbbít tagjai részére. A Hatóság a rendelkezésére bocsátott adatokat folyamatosan figyelemmel kíséri, elemzi, illetve szükség esetén vizsgálatot folytat le. A társult tagság hatékonyan támogatja a Hatóság fogadási csalásokkal szembeni fellépését.

Az SZTFH képviselői 2024 novemberében részt vettek a ULIS második alkalommal megrendezett integritási szemináriumán a svájci Lausanne városában, ahol számos sportintegritáshoz kapcsolódó témakörben tartottak prezentációkat és panelbeszélgetéseket a meghívott ULIS-tag fogadásszervezők, és a ULIS társult tagjaiként, partnereiként közreműködő felügyeleti hatóságok és sportszervezetek. A ULIS bemutatta új integritási platformját, mely a korábbi platformot felváltva több sportág és esemény monitoringját és riasztáskezelését tudja majd támogatni, illetve a szervezet az oktatási programját is ismertette. A Nemzetközi Olimpiai Bizottság (IOC) a párizsi olimpia során végzett figyelemfelhívó kampányáról tartott bemutatót. A panelbeszélgetések során a sportesemények és sportfogadások monitoringjának hatékonyságával, illetve az illegális online sportfogadás elleni fellépés lehetőségeivel, eszközeivel kapcsolatos véleményüket osztották meg egymással a résztvevők. Az esemény zárásaként a földi fogadások során bevezetett ügyfélazonosítás módszereiről és előnyeiről, valamint az új fogadási termékek (pl. bet-builder, cash-out, odds booster) integritási kockázatairól szóló prezentációk hangzottak el.

A Hatóság 2024 novemberében részt vett a The Institute for Gambling Regulation (IFGR) által szervezett első nemzetközi felelősségteljes szerencsejátékról szóló prágai konferencián. Az előadásokon szerencsejáték-szervezők, szolgáltatók, addiktológiával foglalkozó szakemberek és felügyeleti hatóságok képviselői vettek részt előadóként és hallgatóságként. A találkozó előadásainak és panelbeszélgetéseinek központi témája a felelős-

ségteljes szerencsejátékot biztosító innovatív megoldások és eszközök voltak, különösen a játékos viselkedés figyelésének eszközei, a problémás játékos magatartás esetében való való idejű beavatkozási lehetőségek, a mesterséges intelligencia alkalmazási lehetőségei. A konferencia résztvevői megvitathatták a szervezők önszabályozásának és a felügyeleti hatóságokkal való fokozottabb együttműködésüknek lehetőségeit, illetve a szabályozás hatékonyságával kapcsolatos kérdéseket is. A Hatóság képviselője a távszerencsejáték-oldalakkal kapcsolatban végzett játékosvédelmi kockázatértékelés-kutatást (nudge projekt) mutatta be előadásában a résztvevőknek.

A Hatóság 2024 második negyedétől csatlakozott az Európa Tanács Pompidou csoport „Promoting the mental health of children and youth by addressing the risks of online gambling and gaming” elnevezésű projektjéhez. A kétéves projekt célja, hogy az abban részt vevő 9 tagállam és az Európa Tanács szakértői a projekt elemző munkája során értékelő, információmegosztó kérdőívek, szakmai anyagok, rendszeres tanácskozás, szakmai prezentációk és eseti megbeszélések révén azonosítsák a gyermekek és fiatalok szerencsejátékokban és online játékokban való részvételének kockázatait, ártalmait, és a tagállamok részére olyan eszközrendszert tudjanak nyújtani, amely révén új ismereteket és lehetséges megoldási módokat azonosíthatnak be. A projekt eredményeként a Hatóság elsősorban a fiatal felnőtteket érintő játékosvédelmi szabályozás, az őket érintő a játékosvédelmi eszközök bővítése, és általánosan a szerencsejáték-reklámok részletesebb szabályozásának fejlesztéséhez való szakmai hozzájárulást várja.

4.1. Kiemelt szakmai feladatok értékelése

Az SZTFH a dohányügyi felügyeleti tevékenység keretében a 2024-es évben is kiemelt figyelmet fordított az Fdvtv. – fiataikorúak védelmét szolgáló – céljaival ellentétes tevékenységeket végzőkre; az ízesített elektronikus cigaretták választéka – megjelenésükben, kapacitásukban és elnevezésükben – túllépett a korábban egyeduralgoló Elf Baron, a termékpaletta robbanásszerűen bővült, és e termékcsoport illegális kereskedelme áttelődött az internetre. Az SZTFH határozottan reagált az ízesített elektronikus cigarettákat Magyarországra értékesítő internetes webáruházak jogsértő tevékenységére. A tárgyévben folytatódott és fokozódott a fiataikorúakat dohánytermékkel kiszolgáló dohánytermék-kiskereskedők „szűrése”, lényegében valamennyi dohányboltban sor került fiataikorúak bevonásával végzett próbavásárlásra. Az SZTFH ellenőrzési szakterületének 5 757 próbavásárlása során a feltárt jogsértések aránya 11 százalék volt.

A tárgyévben új hatáskört jelentett a jogosulatlan dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenységet folytató weboldalak ellenőrzése, ideiglenes, illetve határozatlan időtartamú blokkolása, és a jogsértő tevékenységet folytatókkal szemben a szankciók (bírság) megállapítása.

Az SZTFH folytatta az elektronikus ügyintézés egyszerűsítése kapcsán megkezdett tevékenységét, és év közben bevezette az általános ügyintézés támogató SZTFH 200 iForm jelű elektronikus űrlapot. Az űrlap alkalmazása, a hatósági eljárások során szerzett gyakorlati tapasztalatok és a szabályozási környezet változásai képezték a gerincét a dohánytermék-kiskereskedők 2024. évi országos szakmai képzésének.

2024-ben tovább folytatódott a havi rendszerességgel megjelenő papíralapú és elektronikus egészségvédelmi tájékoztatók dohányboltokban való megjelenítése, amellyel kapcsolatos, periodikusan megjelenő feladatokat az SZTFH folyamatosan menedzselte.

4.1.1. Dohánytermékek illegális internetes kereskedelmével szembeni fellépés

Az SZTFH határozott, a szakhatóságokkal közös fellépésének eredményeként a Magyarországon illegálisnak tekintett ízesített elektronikus cigaretták (Elf Bar és társai) kereskedelme a közterületekről áttelődött a személyazonosságot és életkort elfedő, tényleges kontaktust nem igénylő felületre: az internetre. A fiatal generáció által kedvelt internetes webáruházak – a belföldön kizárólag dohányboltban forgalmazható dohánytermékek mellett – a fiatalok körében divatos, színes dizájnnal ellátott, de a hazai piacon értékesítési tilalom alá eső ízesített elektronikus cigaretták széles választékát kínálták fel eladásra, a vásárlók tényleges életkorának ellenőrzése nélkül. Az elkövetők – kihasználva azt, hogy a környező országok Magyarországhoz képest lazább forgalmazási szabályokat alkalmaznak – a hazai zárt dohánytermék-kiskereskedelmet megkerülve bárki – így gyermekek, fiataikorúak – számára korlátozásoktól mentesen teszik hozzáférhetővé az ismeretlen forrásokból származó, ismeretlen összetételű, sok esetben az egészségügyi határértéket meghaladó nikotintartalommal rendelkező, és nem utolsósorban adózatlan dohánytermékeket.

A helyzet súlyosságát és az átalakult feketepiaci trendeket felismerve, az SZTFH az Fdvtv. módosítását kezdeményezte. A jogalkotási folyamatok – amelyek 2023 szeptemberében indultak meg, ideértve a tárcaközi egyeztetések lefolytatását is – eredményeként a Magyar Közlöny 185. számában kihirdetésre került az igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló XCVI. törvény, amely 2024. január 20-i hatálybalépéssel módosította az Fdvtv.-t, így az SZTFH eszköztára, a jogosulatlan dohánytermék-kiskereskedelemmel szembeni fellépéssel kapcsolatos bírság kiszabása mellett, az elektronikus adatok ideiglenes vagy végleges (határozatlan időtartamú) hozzáférhetetlenné tételével, azaz az adott webshop teljes blokkolásával bővült. Jogosulatlan dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenységet megvalósító weboldalak működésével összefüggésben az SZTFH 2024-ben összesen 129 ellenőrzést folytatott le. Az ellenőrzésekhez kapcsolódóan az SZTFH 89 weboldal ideiglenes, a nyilvánvalóan jogsértő tevékenység folytatásának mielőbbi megakadályozását célzó blokkolását rendelte el, amelyet – a kialakított protokoll szerint – az ellenőrzést követő 2. napon az SZTFH-val együttműködésben az NMHH végre is hajtott. A jogosulatlan dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenységet folytatók egy behatárolt köre, a hatósági intézkedések kijátszása érdekében a blokkolt domainról új domaincímre „költöztette” webáruházát, amelyet utókövetés keretében ellenőrzött, és 38 esetben blokkolt az SZTFH.

Az SZTFH összesen 115 weboldal határozatlan időtartamú blokkolását rendelte el a tárgyévben. Azzal, hogy az SZTFH 115 jogsértően működő webáruház honlapját blokkolta, éves viszonylatban több mint 1,5 millió – dohánytermék illegális értékesítését célzó – ügyletet tett lehetetlenné, mintegy 143 millió forint értékben, melyek jövedékiadó-vonzata meghaladta volna az 1,5 milliárd forintot⁴.

4.1.2. Ízesített elektronikus cigarettákkal szembeni fellépés

A Magyarországon először tömegesen megjelenő ízesített elektronikus cigarettáról, Elf Barról elnevezett jelenség 2022 óta van jelen a köztudatban. Az elmúlt időszakban a termékportfólió jelentősen szélesedett, a termékcsoport ízvilágában, slukkban mérhető kapacitásban kibővült, és külső megjelenése alapján a gyártók új fogyasztói csoportot találtak, hiszen például a rajzfilmszereplőket mintázó külsejű, vagy beépített videójátékot tartalmazó eszközök már kifejezetten a gyermekeket célozzák. Annak ellenére, hogy az elmúlt évben az ilyen termékeket értékesítők óvatosabbá váltak, a közösségi oldalakon a nyilvános hirdetések mára szórványosak lettek, e termékek utcai értékesítése ritkult, az ízesített elektronikus cigaretták a mai napig jelen vannak.

A dohányügyi szakterület 2024-ben 78 olyan ügyet vett át, amelyben a NAV próbavásárlás és jövedéki ellenőrzés alapján megállapította az Elf Bar, vagy hasonló, ízesített elektronikus cigaretta értékesítését. Az átvett fenti ügyekből összesen 59 esetben a hatósági eljárás eredményeként határozattal 70 millió forint bírság került kiszabásra. 5 ügyben az elkövető fiatalkorú volt, ezért esetükben a jogsértésről az illetékes gyámhatóság tájékoztatásra került.

Az Elf Bar-ügyekben kiszabott bírságok tekintetében a tárgyévben 14 ügyfél összesen 14 millió forint bírságot fizetett meg, további 17 ügyfél méltányossági (részletfizetési) kérelmet nyújtott be. 32 ügyfél esetében végrehajtás lett kezdeményezve. Az Elf Bar-értékesítés miatt bírságkiszabó döntésekkel szemben egy ügyben érkezett kereset, döntés még nem született.

Az illegális Elf Bar-értékesítések lakossági bejelentésére 2022. július 8-tól folyamatosan működik az SZTFH-nál létrehozott 1828@sztfh.hu e-mail-cím, illetve a 1828-as (zöldszám) telefonos bejelentő és tájékoztató vonal. Az SZTFH minden bejelentés tartalmát megvizsgálja, és amennyiben az Elf Bar-értékesítést felfedő bejelentés az ellenőrzés megkezdéséhez elegendő információt tartalmaz, úgy az átadásra kerül a NAV részére. Az illegális Elf Bar-értékesítés óvatosabbá válását az ezeken a csatornákon érkező információk mennyisége és tartalma is igazolja, hiszen míg 2023-ban 47 bejelentés került

⁴ Az SZTFH hatáskörének bővülését követő időszakban végzett, a tárgyév I. negyedévére kiterjedő adatok értékelésén alapuló becslés szerint egy weboldalt naponta, átlagosan 1 862 látogató keresett fel, és egy weboldalon átlagosan, naponta cca. 37 vásárlás történhetett. A megelőző évben az átlagos online kosárérték 33 486 forint volt.

a NAV részére átadásra, addig 2024-ben 30 információ került megosztásra a társhatósággal. Az indulás óta összesen 198 információ került a NAV részére átadásra.

4.1.3. Fiatalkorúak kiszolgálásával kapcsolatos ügyek

Az SZTFH az Fdvtv. 4. § (3) bekezdésének d) pontja szerint ellátja a dohánytermék-kiskereskedelem hatósági felügyeletével és a fiatalkorúak különös védelmével kapcsolatos rendelkezések végrehajtásának ellenőrzésével kapcsolatos feladatokat. Az SZTFH kiemelt szakterületi céljának eleget téve 2024 januárjától kezdődően a teljes év során folyamatosan, próbavásárlásokkal ellenőrizte a fiatalkorúak dohánytermékkel történő kiszolgálásának tilalmára vonatkozó szabályok betartását.

Az ellenőrzéseket megelőzően a dohányügyi szakterület a 03/2024. „Egész évben fokozottan ellenőrizze az SZTFH a fiatalkorúak kiszolgálását” tárgyú tájékoztatóval 2024. január 15-én felhívta a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenységet végzők figyelmét az ellenőrzésekre.

A fiatalkorúak dohánytermékkel való kiszolgálásával összefüggésben összesen 637 ügyet vett át a Dohányügyi Igazgatóság az ellenőrzési területről. A Dohányügyi Igazgatóságon a fiatalkorúak dohánytermékkel való kiszolgálásával kapcsolatos ügyek kiemelt prioritást élveztek.

A szakterület a fiatalkorúak kiszolgálása miatt a tárgyévben összesen 625,8 millió forint összegben állapított meg bírságot, melyből összesen 539,1 millió forint került megfizetésre.

4.1.4. Országos szakmai képzés

Az Fdvtv. 13. § (4a) bekezdése alapján a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenységet végző személyek kötelező szakmai képzésére 2024. október 4-13. közötti időszakban, a képzést ebben az időszakban elmulasztók számára biztosított pótképzésre pedig 2024. november 15-24. közötti időszakban került sor. A képzésre kötelezettek száma 3 579 fő volt, akik közül 3 520 fő – a kötelezettek 98,4 százaléka – a képzést teljesítette. A képzési díjak befizetéséből az SZTFH 29 767 500 forint bevételre tett szert.

2024 márciusában összeállítottuk a 2024. évi szakmai képzéshez kapcsolódó ütemezést, melyet a tananyagok gyártását illetően az adott évben is két ütemben valósítottunk meg. Az első ütemben 2024. május 27. napjára készítettük el az SZTFH ún. I. körös anyagait, melyek főként az Fdvtv. 2023 decemberében és 2024 januárjában, valamint a 18/2021. (X. 29.) SZTFH rendelet 2024. januári hatályba lépését követően kihirdetésre került jogszabályi változásokra épült. Itt került beépítésre az újonnan elkészült SZTFH 200-as

iFORM elektronikus űrlap bemutatása. A második ütem ún. II. körös anyagait 2024. július 30. napjára készítettük el, mely a 36/2022. (IX. 30.) SZTFH rendelet 2024. júniusi hatálybalépését követően kihirdetésre került jogszabályi változásokat tartalmazza.

Az adott év képzési anyagait az alábbiak kiemelt figyelembevételével állítottuk össze:

- a szankciórendszer szigorítása – a fiatalok védelme érdekében, kiemelve egyik elsődleges célját, a fiatalok dohánytermékekhez való hozzáféréseinek megakadályozását –, fogyasztóvédelmi bírság minimumának emelkedése, arculati elemek (Fdvvt.);
- speciális termékértékesítési szabályok bevezetése (Fdvvt.);
- kötelező termékkihelyezést és polcképszerződést érintő szabályok módosításai (Fdvvt.);
- jogosulatlan dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenységet végző honlapok blokkolása (Fdvvt.);
- SZTFH 200-as elektronikus űrlap bevezetése;
- a dohányboltok működésével kapcsolatos kérelmek és bejelentések változásai (18/2021. (X. 29.) SZTFH rendelet), valamint ezzel együtt az igazgatási szolgáltatási díj fizetésére vonatkozó szabályok megváltozása miatt a 2/2021. (X. 14.) SZTFH rendelet módosítása;
- az egészségvédelmi tájékoztató kihelyezésével összefüggő változások (18/2021. (X. 29.) SZTFH rendelet);
- a dohányboltban forgalmazható termékkörbővítés (36/2022. (IX. 30.) SZTFH rendelet).

A képzési anyagok az érintett jogszabályok 2024. szeptember 1. napján hatályos normaszövegei alapján készültek el. A fentiek mellett az SZTFH 2024. augusztus 28-án publikálta honlapján a 15/2024. számú „Tájékoztatás a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenységet végzők kötelező szakmai képzésével kapcsolatban” című közleményét, amelyet egyidejűleg megküldött a képzésre kötelezettek SZTFH-hoz bejelentett kapcsolattartói e-mail-címére.

Az SZTFH PSZF a képzési díjak befizetése kapcsán az alábbiak szerint tájékoztatta az ügyfeleket:

- 2024. szeptember 16.: Dohánytermék-kiskereskedők szakmai képzése 2024;
- 2024. szeptember 25.: Dohánytermék-kiskereskedők szakmai képzése 2024 – fizetési emlékeztető.

A képzés sikeres elvégzése érdekében, az e-learning-rendszerben beállított több mint 10 ezer automatikus rendszerüzenettel folyamatosan tájékoztattuk a képzésre kötelezetteket kötelezettségük teljesítésének feltételeiről, az alábbiak szerint:

- 2024. október 1-2.: Tájékoztatás a sikeres regisztrációról (akik még nem vettek részt képzésben) vagy a sikeres beiratkozásról (akik már regisztráltak és részt vettek korábban képzésen) – összesen 3 351 üzenet;
- 2024. október 3.: Tájékoztatás a kurzus megnyitásáról – összesen 3 351 üzenet;
- 2024. október 9.: Tájékoztatás a kurzus eredményes teljesítésének véghatáridejéről – összesen 1 410 üzenet;
- 2024. október 14.: Tájékoztatás a kurzus nemteljesítéséről – összesen 132 üzenet;
- 2024. október 14.: Tájékoztatás a kurzus sikeres teljesítéséről – összesen 3 219 üzenet.

Az SZTFH ezt követően, 2024. október 14-én publikálta honlapján a 18/2024. „Tájékoztatás a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenységet végzők pótképzésével kapcsolatban” című közleményét, amelyet egyidejűleg megküldött a pótképzéssel érintett koncessziót gyakorlók képzésre kötelezettek SZTFH-hoz bejelentett kapcsolattartói e-mail-címére. A pótképzéssel összefüggésben kiküldött e-mail- és rendszerüzenetek metodikája meg egyezik az alapkursusban kiküldöttével.

Az alapkursust elmulasztók miatt indított pótkursus befejeztével összesen 57 fő nem tett eleget a képzési kötelezettségének, amely az összes kötelezett 1,6 százaléka. A kötelező szakmai képzést elmulasztókkal szemben az Fdvvt. 13. § (4a) bekezdésének, illetve a koncessziós szerződésben foglaltak megsértése miatt 2024 decemberében a Dohányügyi Igazgatóság hatósági eljárást indított, szankcióként pedig bírságot szabott ki az Fdvvt. 22. § (2) bekezdés b) pontja alapján.

4.1.5. Általános ügyintézés segítő űrlap /SZTFH 200/ fejlesztése

Az SZTFH a tárgyévben is folytatta a dohánytermék-kiskereskedelmi és kapcsolódó hatósági ügyek tekintetében az elektronikus ügyintézésére szolgáló nyomtatványok korszerűsítését. Az SZTFH Dohányügyi Igazgatósága az Informatikai Főosztállyal együttműködve – célul tűzve, hogy az SZTFH megfeleljen az elektronikus ügyintézés követelményeinek, az elektronikus benyújtott kérelmek hibaarányainak csökkentése, és nem utolsósorban annak érdekében, hogy az ügyfelek részre modern, kényelmes, könnyen használható ügyintézési szolgáltatást biztosítson – iForm technológiával készülő elektronikus űrlapot fejlesztett.

A dohánytermék-kiskereskedelmi ügyek intézésére szolgáló SZTFH 200 jelű űrlap tervezésével kapcsolatos munkafolyamatok (az iForm űrlap technológia és a felület által kínált

lehetőségek megismerése, a leendő űrlap rácsrajzának tervezése) már 2022-ben megkezdődtek. Az űrlap elkészítése, programozása során a párhuzamosan fejlesztés alatt álló SZTFH 201 jelű űrlap kapcsán szerzett tapasztalatokat használta fel a szakterület, amely eredményeként az SZTFH 200 jelű űrlap első tesztelésre szánt változata 2024. január végére készült el. A tesztelési és javítási köröket követően az SZTFH 200 jelű űrlap 2024. május 17-én közzétételre és élesítésre került a magyarorszag.hu és az sztfh.hu weboldalakon.

Az SZTFH 200 jelű űrlap bevezetéséről „10/2024. Tájékoztató a dohánytermék-kiskereskedelmi ügyek intézésére szolgáló SZTFH 200 elektronikus űrlap bevezetéséről” tárgyú közleményt adtunk ki 2024. május 17-én, amelyet közzétettünk az SZTFH honlapján, illetve megküldtünk minden dohánytermék-kiskereskedő SZTFH-hoz bejelentett kapcsolattartói e-mail-címére. A gördülékeny átmenet biztosítása érdekében a korábban alkalmazott nyomtatványt 2024. június 15-ig továbbra is elérhetővé tettük, és az ügyintézés során elfogadtuk.

Az SZTFH 200 jelű űrlap:

- jogosulti (természetes személy) adatváltozás bejelentésére,
- gyakorló (cég vagy egyéni vállalkozás) adatváltozás bejelentésére,
- dohánybolt költözése iránti kérelem benyújtására,
- dohánybolti adatváltozás bejelentésére,
- dohánybolt ideiglenes kiköltözése iránti kérelem benyújtására,
- dohánybolt ideiglenes kiköltözési idejének módosítása iránti kérelem benyújtására,
- nyitvatartás-változás bejelentésére,
- szüneteltetési kérelem benyújtására,
- hiánypótlás benyújtására,
- egyéb kérelmek benyújtására szolgál.

Az ügyintézés támogatása érdekében az SZTFH 200 jelű űrlaphoz készült részletes kitöltési útmutató az űrlap „Súgó” menüpontjára kattintva nyitható meg.

Az SZTFH 200 jelű űrlap oly módon került megtervezésre, hogy a fent nevesített ügyek intézése során folyamatosan vezesse az ügyfelet. A beküldő azonosítását követően a rendszerben az ügyfélnek be kell azonosítania a koncessziós szerződést, az ahhoz kapcsolódó dohánytermék-kiskereskedelmi engedélyt, valamint a dohányboltot, amelyre az engedély vonatkozik. Ezt követően tudja megjelölni, hogy milyen ügyben kíván bejelentést, kérelmet benyújtani. Az adott dohánytermék-kiskereskedelmi engedély vonatkozásában egyszerre több ügyet is tud intézni. Az SZTFH dohányügyi szakterülete az űrlap egyes mezőire vonatkozó logikai összefüggéseket úgy határozta meg, hogy az ügyfelek az adott ügy intézéséhez szükséges minden mezőt kötelesek legyenek kitölteni. Amennyiben az ügyintézés igazgatási szolgáltatási díjfizetést is keletkeztet, a befizetésről szóló visszaigazolás nélkül

a beadványt nem tudják beküldeni. Amennyiben az adott ügy intézéséhez valamely dokumentumokat mellékelni szükséges, ezeket nevesítve kéri becsatolni a felület a beküldés előtt. A kitöltendő mezők logikai összefüggései a lehetségesen előforduló ügyek minden permutációjában meghatározásra kerültek.

Az SZTFH 200 jelű űrlap bevezetése nemcsak az ügyfelek számára biztosít egyszerűbb ügyintézt, hanem ügyintézői oldalon is javítja a beadványok feldolgozásának hatékonyságát azáltal, hogy az űrlap logikai összefüggései révén csökken a hibás beadványok száma. Viszonyításként, az SZTFH 200 jelű űrlap bevezetését megelőzően a szüneteltetésre vonatkozó kérelmek 25 százaléka hiányosan érkezett, az űrlap bevezetését követően a hibás, hiányos beadványok aránya 2 százalékra redukálódott. Az engedélyen szereplő koncesszió jogosulti, koncesszió gyakorló adatváltozások bejelentéséhez kapcsolódó engedélymódosítások esetén a korábbi 81 százalékról 24 százalékra csökkent a hiánypótló végzések száma. A dohányboltok költözésére vonatkozó kérelmek esetén nem tapasztalható jelentős változás. Ennek elsősorban az az oka, hogy ezen eljárások lefolytatása során a vizsgálandó tények, körülmények és jogszabályi feltételek teljes körű megismeréséhez szinte minden beadvány esetében további dokumentumok bekérése szükséges a tényállás tisztázása érdekében.

4.1.6. Egészségvédelmi tájékoztató megjelenítése

Az SZTFH 2024. évben is teljesítette az egészségvédelmi tájékoztatók kiadásával kapcsolatos jogszabályi kötelezettségét. Mint ismeretes, az Fdvtv. 2023. július 1-jén hatályos 10/C. § (2) bekezdése értelmében az SZTFH „a dohányzásról való leszokást támogató egészségvédelmi tájékoztatót készít, amelyet a dohánytermék-kiskereskedő választása szerint papíralapon megküld, illetve elektronikus úton elérhetővé tesz a dohánytermék-kiskereskedő részére”. Az Fdvtv. 16/A. §-a alapján „a dohánytermék-kiskereskedő köteles a Hatóság által a 10/C. §-ban foglalt feladatainak ellátása kapcsán megküldött aktuális tájékoztatót – a Hatóság elnökének a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenységhez kapcsolódó engedélyezés és ellenőrzés egyes szabályairól szóló rendeletében meghatározott módon – a dohányboltban, valamint az elkülönített helyen kihelyezni, vagy elektronikus eszköz útján megjeleníteni”.

A jogszabályi rendelkezések érvényre juttatása érdekében az SZTFH havi rendszerességgel a dohányzásról való leszokást támogató egészségvédelmi tájékoztatót készít, amelyet papíralapon megküld, illetve elektronikus úton elérhetővé tesz a dohánytermék-kiskereskedő részére.

A papíralapú egészségvédelmi tájékoztatók dohányboltokba történő kiszállítását a 2024. évben is az Országos Dohányboltellátó Kft. végezte az SZTFH-val kötött együttműködési megállapodás alapján, az Fdvtv. 15/B. § (8) bekezdés d) pontja szerint. Az egész-

ségvédelmi tájékoztatók kreatív tervezése és gyártása érdekében közös munka zajlott a Lounge Design Kft.-vel mint ügynökséggel. Az egészségvédelmi tájékoztatók az ügynökséggel korábban megkötött keretszerződés terhére készültek. A 2024. január 1-je és december 31-e között havi rendszerességgel megjelenő egészségvédelmi tájékoztatók három kreatív koncepció mentén, 12 különböző üzenettel kerültek megtervezésre, és azokat egyszerre gyártották le. Az egészségvédelmi tájékoztatók digitális megjelenítésre alkalmas változatban is elkészültek.

A 2024. évben az egészségvédelmi tájékoztatók kiszállítási időszakai a következők voltak:

- Egészségvédelmi tájékoztató január: 2024.01.08. – 2024.01.21.
- Egészségvédelmi tájékoztató február: 2024.02.05. – 2024.02.18.
- Egészségvédelmi tájékoztató március: 2024.03.04. – 2024.03.17.
- Egészségvédelmi tájékoztató április: 2024.04.01. – 2024.04.14.
- Egészségvédelmi tájékoztató május: 2024.05.06. – 2024.05.19.
- Egészségvédelmi tájékoztató június: 2024.06.03. – 2024.06.16.
- Egészségvédelmi tájékoztató július: 2024.07.01. – 2024.07.14.
- Egészségvédelmi tájékoztató augusztus: 2024.08.05. – 2024.08.18.
- Egészségvédelmi tájékoztató szeptember: 2024.09.02. – 2024.09.15.
- Egészségvédelmi tájékoztató október: 2024.09.30. – 2024.10.13.
- Egészségvédelmi tájékoztató november: 2024.11.04. – 2024.11.17.
- Egészségvédelmi tájékoztató december: 2024.12.02. – 2024.12.15.

Az SZTFH szervezeti egységei koordinált együttműködésének köszönhetően a prevenció kampány a 2024. évben is gördülékenyen zajlott országos szinten a dohányboltokban, amely a visszajelzések alapján elfogadott és ismert. Az Országos Dohányboltellátó Kft. bevonásával 67 990 kiszállított plakát járult hozzá az SZTFH egészségvédelmi feladatainak teljesítéséhez, amellyel naponta 1,1 millió dohányzó honfitársunkat szólítottunk meg 2024-ben.

4.2. A Dohányügyi Igazgatóság hatáskörébe tartozó feladatok végrehajtása

4.2.1. Dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenység engedélyezésével, felügyeletével összefüggő feladatok

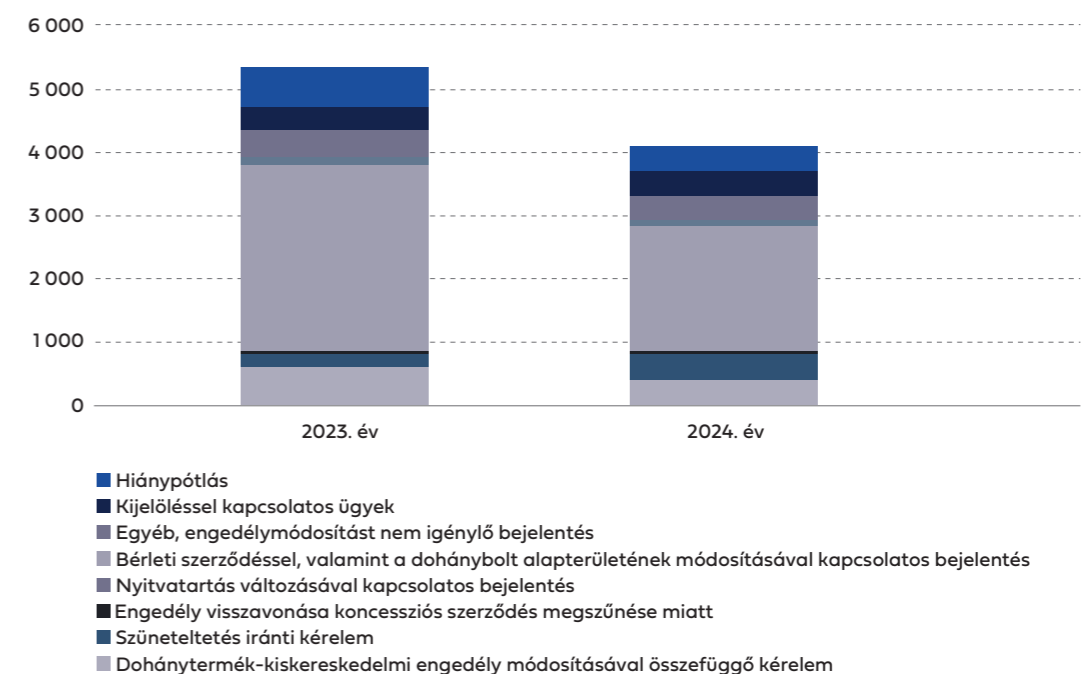
Az SZTFH az Fdvtv. 4. § (3) bekezdésének c) pontja szerint ellátja a dohánytermék-kiskereskedelem engedélyezésével, a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenység végzésére jogosító engedéllyel rendelkező személyek közhiteles nyilvántartásával kapcsolatos feladatokat, továbbá az Fdvtv. 4. § (3) bekezdésének l) pontja szerint közhiteles nyilvántartást vezet a dohánytermék-kiskereskedelmi jogosultság gyakorlására külön feljogosított személyekről és ellenőrzi kötelezettségeik teljesítését.

A Dohányügyi Igazgatóság a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenység engedélyezésével, felügyeletével összefüggésben összesen 4 064 ügyet vett nyilvántartásba az alábbi megosztásban⁵:

- dohánytermék-kiskereskedelmi engedély módosításával összefüggő kérelem: 407 darab;
- szüneteltetés iránti kérelem: 348 darab;
- engedély visszavonása koncessziós szerződés megszűnése miatt: 57 darab;
- nyitvatartás változásával kapcsolatos bejelentés: 2 106 darab;
- bérleti szerződéssel, valamint a dohánybolt alapterületének módosításával kapcsolatos bejelentés: 58 darab;
- egyéb, engedélymódosítást nem igénylő bejelentés: 373 darab;
- kijelöléssel kapcsolatos ügyek: 339 darab;
- hiánypótlás: 376 darab.

A dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenység engedélyezésével, felügyeletével összefüggésben nyilvántartásba vett ügyek száma a 2023-as évhez viszonyítva 23,8 százalékkal csökkent, amelyet az alábbi grafikon, valamint a következő táblázat szemléltet ügycsoportonkénti megoszlásban⁶.

Engedélyezési, felügyeleti tevékenység számokban (esetszám)

⁵ Forrás: SZTFH Dohányügyi Igazgatóság heti jelentések, saját adatgyűjtés

⁶ 2022-ben a hiánypótlásokat nem tartottuk nyilván.

Változás a 2023-as évhez képest		
Dohánytermék-kiskereskedelmi engedély módosításával összefüggő kérelem	↓	-33,4%
Szüneteltetés iránti kérelem	↑	74,9%
Engedély visszavonása koncessziós szerződés megszűnése miatt	↑	26,7%
Nyitvatartás változásával kapcsolatos bejelentés	↓	-28,8%
Bérelti szerződéssel, valamint a dohánybolt alapterületének módosításával kapcsolatos bejelentés	↓	-50,4%
Egyéb, engedélymódosítást nem igénylő bejelentés	↓	-14,3%
Kijelöléssel kapcsolatos ügyek	↓	-7,1%
Összesen	↓	-23,8%

6. számú táblázat: Dohányügyi engedélyezési, felügyeleti tevékenység és a változások kimutatása a 2023-as évhez képest

A hatósági ügyek tekintetében az igazgatási szolgáltatási díjak befizetéséből az SZTFH 10,75 millió forint bevételre tett szert, amely 0,07 millió forinttal – 0,7 százalékkal – meghaladta az előző évi bevételeket.

A Koncessziókezelő rendszerben az adatok, információk nyilvántartásba vétele folyamatos volt. Az Fdvtv. 14/A. § szerint az SZTFH a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenység folytatására jogosító engedéllyel rendelkező személyekről közhiteles hatósági nyilvántartást vezet, amelyről a közhiteles adatokat az SZTFH a honlapján folyamatosan közzétette. Tárgydőszakban a nyilvántartás – a dohánytermék-kiskereskedelmi engedéllyel rendelkezők vonatkozásában – 166 alkalommal került módosításra 466 engedély vonatkozásában, a külön feljogosítással rendelkezők esetében a nyilvántartás 42 alkalommal került módosításra 57 kijelölési okirat vonatkozásában.

4.2.2. Hatósági ügyekkel kapcsolatos feladatok

Az SZTFH az Fdvtv. 4. § (3) bekezdésének b) pontja szerint ellenőrzi a dohánytermék-kiskereskedőkkel megkötött koncessziós szerződések szerinti koncesszióköteles tevékenység gyakorlását; közreműködik a koncessziós szerződésekből eredő jogok és vállalt kötelezettségek érvényesítésében, továbbá az Fdvtv. 4. § (3) bekezdésének d) pontja szerint ellátja dohánytermék-kiskereskedelem hatósági felügyeletével és a fiatalok különös védelmével kapcsolatos rendelkezések végrehajtásának ellenőrzésével kapcsolatos feladatokat.

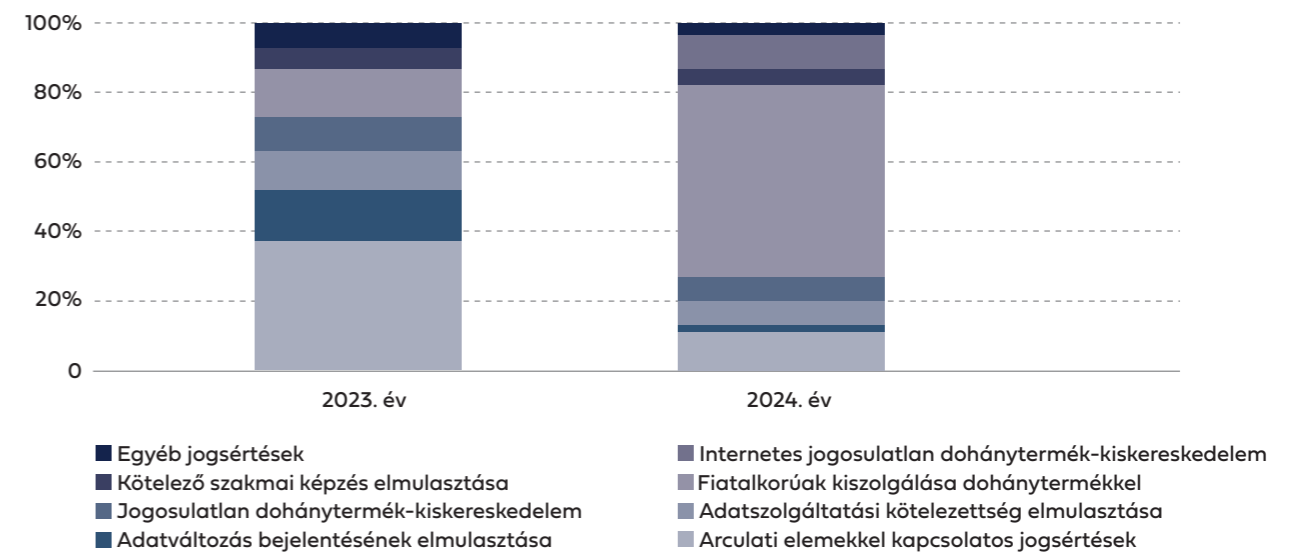
A tárgyévben az Fdvtv. szabályainak megszegése miatt a Dohányügyi Igazgatóságon 1 192 ügy keletkezett, amelyből 891 ügyet a Hatóság ellenőrzési területe, 96 ügyet pedig a NAV adott át. A további 205 ügyet a Dohányügyi Igazgatóság indította döntő többségben az internetes jogosulatlan dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenység, illetve a kötelező szakmai képzések dohánytermék-kiskereskedők általi elmulasztása miatt.

A fenti ügyek az alábbi főbb ügycsoportokban keletkeztek⁷:

- arculati elemekkel összefüggő jogsértés: 124 ügy;
- adatváltozás-bejelentés elmulasztása: 23 ügy;
- adatszolgáltatási kötelezettség elmulasztása: 89 ügy;
- jogosulatlan dohánytermék-kiskereskedelem: 95 ügy;
- fiatalok kiszolgálása dohánytermékkel: 634 ügy;
- kötelező szakmai képzés elmulasztása: 59 ügy;
- internetes jogosulatlan dohánytermék-kiskereskedelem: 125;
- egyéb jogsértés⁸: 43 ügy.

Az Fdvtv. szabályainak megszegésével összefüggésben nyilvántartásba vett ügyek száma a 2023-as évhez viszonyítva 15,1 százalékkal csökkent, amelyet az alábbi grafikon, valamint a következő táblázat szemléltet ügycsoportonkénti megoszlásban.

Jogsértéses hatósági ügyek (megoszlás)

⁷ Forrás: SZTFH Dohányügyi Igazgatóság heti jelentések, saját adatgyűjtés

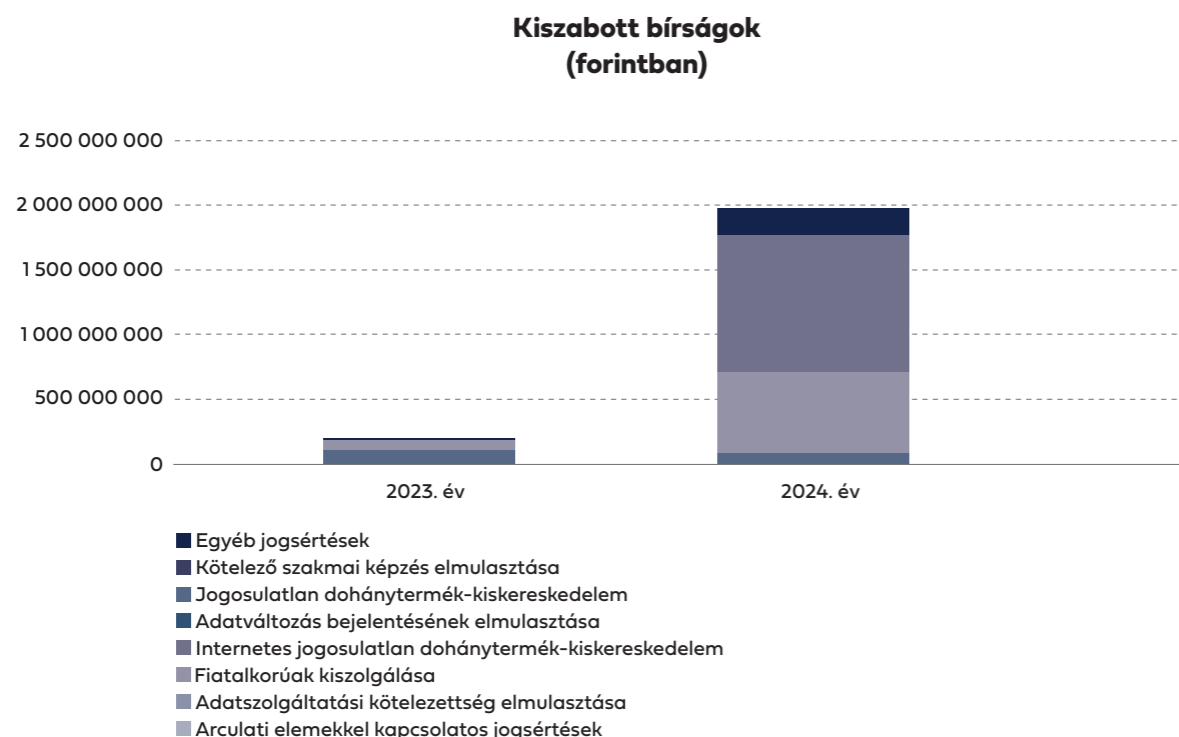
⁸ Ide tartozik: termék megjelenítési szabályok megsértése, dohánybolt külső felületén való beláthatóság, ellátási kötelezettség elmulasztása és más szerződéses mulasztások

Változás a 2023-as évhez képest		
Arculati elemekkel kapcsolatos jogsértések		-76,1%
Adatváltozás bejelentésének elmulasztása		-88,3%
Adatszolgáltatási kötelezettség elmulasztása		-42,6%
Jogosulatlan dohánytermék-kiskereskedelem		-37,5%
Fiatalkorúak kiszolgálása dohánytermékkel		260,2%
Kötelező szakmai képzés elmulasztása		-38,5%
Internetes jogosulatlan dohánytermék-kiskereskedelem	új hatáskör	
Egyéb jogsértések		-60,9%
Összesen		-15,1%

7. számú táblázat: Jogsértéses hatósági ügyek száma és a változások kimutatása a 2023-as évhez képest

2024-ben a kiszabott bírság összege 1,979 milliárd forint volt. A kiszabott bírságok gerincét az internetes jogosulatlan dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenység végzése miatt kiszabott 1,021 milliárd forint, valamint a fiatalkorúak dohánytermékkel való kiszolgálása miatt kiszabott 625,8 millió forint adta.

A Fdvtv. szabályainak megsértése miatt kiszabott bírságok összege a 2023-as évhez viszonyítva 658,6 százalékkal nőtt. A kiszabott bírságokat az alábbi grafikonon, valamint a következő táblázat szemlélteti ügycsoportonkénti megoszlásban.

Változás a 2023-as évhez képest		
Arculati elemekkel kapcsolatos jogsértések		-79,1%
Adatváltozás bejelentésének elmulasztása		-97,3%
Adatszolgáltatási kötelezettség elmulasztása		-5,5%
Jogosulatlan dohánytermék-kiskereskedelem		-43%
Fiatalkorúak kiszolgálása dohánytermékkel		451,4%
Kötelező szakmai képzés elmulasztása		-64%
Egyéb jogsértések		27 458,2%
Internetes jogosulatlan dohánytermék-kiskereskedelem		
Összesen		658,6%

8. számú táblázat: A kiszabott bírságok mértéke és a változások kimutatása a 2023-as évhez képest

A Dohányügyi Igazgatóság a pénzügyi szakterülettel egyeztetett módon, folyamatosan nyomom követte a kiszabott bírságok befizetését is. A hatósági ügyek kapcsán kiszabott bírságok befizetéséből az SZTFH 931,04 millió forint bevételre tett szert, amely 709,12 millió forinttal – 319,5 százalékkal – meghaladta az előző évi bevételeket.

A kiszabott bírságösszegek esetenkénti növekedésének következménye volt a fizetési képesség és hajlandóság csökkenése is. Tárgyévben 83,6 százalékkal több méltányossági kérelmet bíralt el a szakterület, mint a megelőző évben. A bírságtartozások behajtása érdekében a végrehajtási eljárások végzéssel való elrendelését megelőzően az ügyfelek részére külön felszólítást is kiküldtünk az önkéntes teljesítés elősegítése érdekében. Mindezek ellenére 131 esetben végrehajtást elrendelő végzést is kibocsátott szakterületünk a tárgyévben, amely 48,9 százalékkal több volt, mint a megelőző évben.

A szakterület hatósági eljárásokhoz kapcsolódó tárgyevi ellenőrzéseit, intézkedéseit a 2023-as évhez viszonyítva az alábbi táblázat szemlélteti ügycsoportonkénti megoszlásban.

Változás a 2023-as évhez képest		
Internetes jogosulatlan dohánytermék-kiskereskedelem miatt végzett ellenőrzések	Új hatáskör	
Ideiglenes blokkolás elrendelése	Új hatáskör	
Határozatlan idejű blokkolás elrendelése	Új hatáskör	
Üzletzárás elrendelése		-100%
Méltányossági eljárásban hozott döntések (részletfizetés, elengedés)		83,6%
Végrehajtást elrendelő végzések száma		48,9%
Összesen		254,7%

9. számú táblázat: A kiszabott bírságok ügycsoportonkénti eloszlása 2023-as évhez képest

4.2.3. Dohánytermék-kiskereskedelem szervezett működését támogató, elősegítő feladatok

A Hatóság az Fdvtv. 4. § (3) bekezdésének a) pontja szerint előmozdítja a dohánytermék-kiskereskedelem szervezett működését, szakmai állásfoglalásokat bocsát ki. A dohánytermék-kiskereskedelem szervezett működésének, a tevékenység folyamatos gyakorlásának biztosítása érdekében a Dohányügyi Igazgatóság – a tervezett kommunikációt folyamatosan egyeztetve az SZTFH érintett szakterületeivel – az alábbi közleményekkel tájékoztatta az SZTFH-nál regisztrált kapcsolattartói e-mail-címen közvetlenül és a Hatóság hivatalos honlapján az ügyfeleket a tárgyévben:

- 01/2024. Tájékoztató a januári egészségvédelmi tájékoztató megjelenítési kötelezettségről (publikálva: 2024.01.04.)
- 02/2024. Tájékoztató a dohánytermék-kiskereskedelmet érintő rendeleti változásokról (publikálva: 2024.01.10.)
- 03/2024. Egész évben fokozottan ellenőrzi az SZTFH a fiatalok kiszolgálását (publikálva: 2024.01.15.)
- 04/2024. Tájékoztató a februári egészségvédelmi tájékoztató megjelenítési kötelezettségről (publikálva: 2024.02.01.)
- 05/2024. Árbejelentéssel kapcsolatos tájékoztató (publikálva: 2024.02.01.)
- 06/2024. Tájékoztató a márciusi egészségvédelmi tájékoztató megjelenítési kötelezettségről (publikálva: 2024.02.29.)
- 07/2024. Tájékoztató megtévesztő kereskedelmi ajánlatról (publikálva: 2024.03.19.)
- 08/2024. Tájékoztató az áprilisi egészségvédelmi tájékoztató megjelenítési kötelezettségről (publikálva: 2024.03.27.)
- 09/2024. Tájékoztató a májusi egészségvédelmi tájékoztató megjelenítési kötelezettségről (publikálva: 2024.05.02.)
- 10/2024. Tájékoztató a dohánytermék-kiskereskedelmi ügyek intézésére szolgáló SZTFH 200 elektronikus űrlap bevezetéséről (publikálva: 2024.05.17.)
- 11/2024. Tájékoztató a júniusi egészségvédelmi tájékoztató megjelenítési kötelezettségről (publikálva: 2024.05.30.)
- 12/2024. Tájékoztató a dohánytermék-kiskereskedelmet érintő rendeleti változásokról (publikálva: 2024.06.19.)
- 13/2024. Tájékoztató a júliusi egészségvédelmi tájékoztató megjelenítési kötelezettségről (publikálva: 2024.06.27.)
- 14/2024. Tájékoztató az augusztusi egészségvédelmi tájékoztató megjelenítési kötelezettségről (publikálva: 2024.08.02.)

- 15/2024. Tájékoztató a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenységet végzők kötelező szakmai képzésével kapcsolatban (publikálva: 2024.08.28.)
- 16/2024. Tájékoztató a szeptemberi egészségvédelmi tájékoztató megjelenítési kötelezettségről (publikálva: 2024.08.30.)
- 17/2024. Tájékoztató az októberi egészségvédelmi tájékoztató megjelenítési kötelezettségről (publikálva: 2024.09.25.)
- 18/2024. Tájékoztató a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenységet végzők pótképzésével kapcsolatban (publikálva: 2024.10.14.)
- 19/2024. Tájékoztató a novemberi egészségvédelmi tájékoztató megjelenítési kötelezettségről (publikálva: 2024.10.30.)
- 20/2024. Tájékoztató a decemberi egészségvédelmi tájékoztató megjelenítési kötelezettségről (publikálva: 2024.11.28.)

A Dohányügyi Igazgatóság ügyfélszolgálati tevékenysége keretében a tárgyévben 4 286 telefonhívást fogadott, melyek jellemzően az alábbiak voltak:

- nyitvatartás-változás, -szüneteltetés és költözés;
- polcképszabályok értelmezése;
- egészségvédelmi tájékoztató kihelyezése;
- képzéssel kapcsolatos kérdések;
- nyomtatványok helyes kitöltése és beküldési módja.

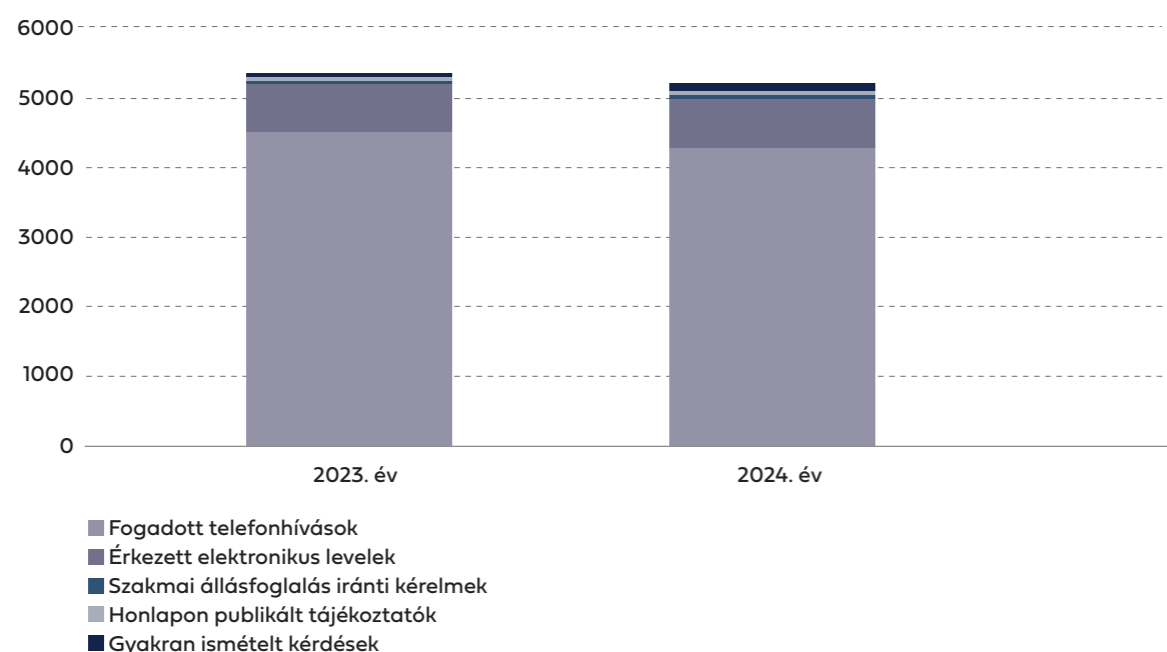
Az ügyfélszolgálatra a tárgyévben 739 elektronikus levél érkezett. A Dohányügyi Igazgatóság ügyfélszolgálat az SZTFH hatáskörébe tartozó valamennyi – e-mailben, vagy telefonon feltett – kérdést a lehető legrövidebb időn belül megválaszolta.

A Dohányügyi Igazgatóság ügyfélszolgálatának tehermentesítése érdekében, az ügyfelek széles körét érintő kérdések tekintetében a dohányügyi szakterület által az SZTFH honlapján létrehozott „Gyakran Ismételt Kérdések” rovatot több alkalommal felülvizsgálta, amely 21 kérdés tekintetében bővült, így immár 10 témakörben 98 kérdést és azokra adott 98 választ tartalmaz.

A dohányügyi szakterületet érintően a tárgyévben 45 szakmai állásfoglalás kiadása iránti kérelem érkezett, amelyek tárgyukat tekintve igen széles skálán mozogtak: a jogszabályváltozásokkal kapcsolatos tudnivalóktól (ide sorolhatók különösen a dohányboltban forgalmazható termékek besorolása, illetve a termékkihelyezési szabályok alkalmazása) az új, vagy nem hagyományos technológiákon alapuló dohányzási célú termékek, eszközök dohányboltban való forgalmazhatósága kérdésköréig terjedtek.

Az ügyfélszolgálati, ügyféltájékoztatási tevékenység keretében adott tájékoztatások száma a 2023-as évhez viszonyítva 4,3 százalékkal csökkent, amelyet az alábbi grafikon, valamint a következő táblázat szemléltet csoportonkénti megoszlásban.

Ügyfélszolgálati, ügyféltájékoztatási tevékenység számokban (esetszám, darabszám)

Változás a 2023-as évhez képest		
Fogadott telefonhívások	↓	-4,4%
Érkezett elektronikus levelek	↓	-7,2%
Szakmai állásfoglalás iránti kérelmek	↓	-18,2%
Honlapon publikált tájékoztatók	↓	-16,7%
Gyakran ismételt kérdések	↑	50,8%
Összesen	↓	-4,3%

10. számú táblázat: Ügyfélszolgálati tevékenység eloszlása és a változások imutatása a 2023-as évhez képest

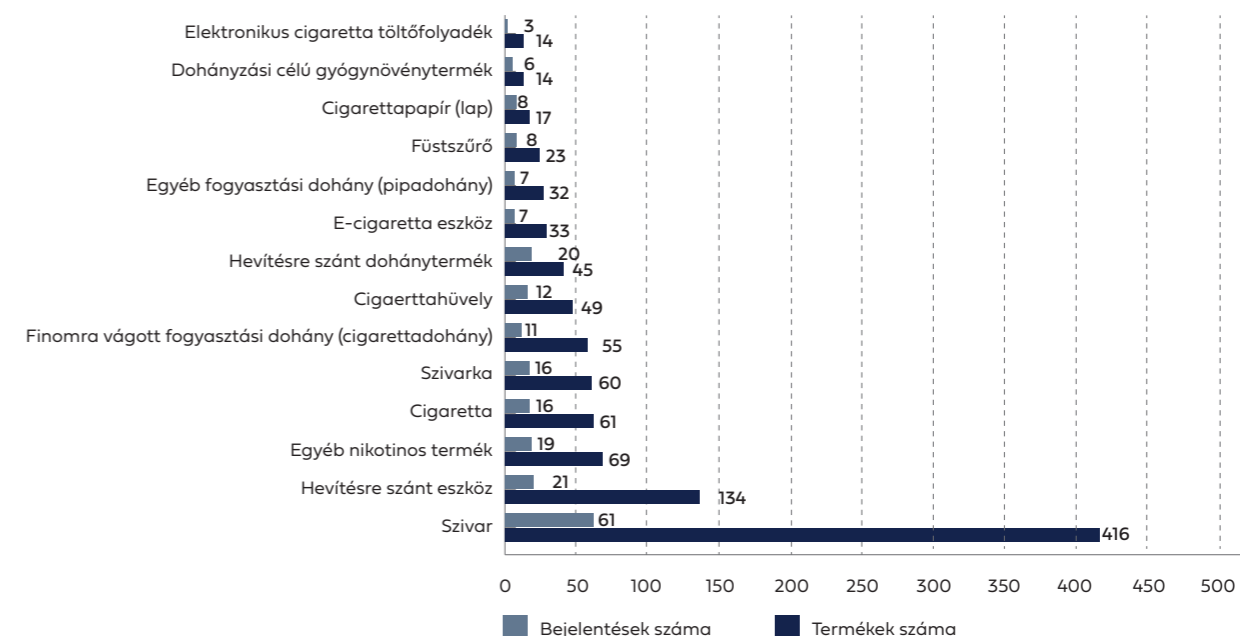
4.2.4. Termékregisztrációval és árbejelentésekkel összefüggő feladatok

4.2.4.1. Termékregisztráció

Az SZTFH az Fdvtv. 4. § (3) bekezdésének j) pontja szerint fogadja a dohányboltban forgalmazható termékek regisztrációs adatait, és ezeket a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenységet végzők, valamint a dohány-kiskereskedelmi ellátó részére publikálja, továbbá készletnyilvántartási és adatszolgáltatási rendszerekre vonatkozóan minősítési rendszert működtet, a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenységet végzők készlet- és forgalmi adatait kezeli, feldolgozza.

A Dohányügyi Igazgatóság a tárgyévben 206 esetben végzett – a 22/2021. (XII. 28.) SZTFH rendelet 4. §-a szerint – termékregisztrációt, illetve a már regisztrált termékek jellemzőinek megváltozásából eredő termékregisztráció-módosítást. A regisztrációval érintett termékek száma 1 022 darab volt.

Termékregisztrációk alakulása (2024. 01. 01. – 2024. 12. 31.)

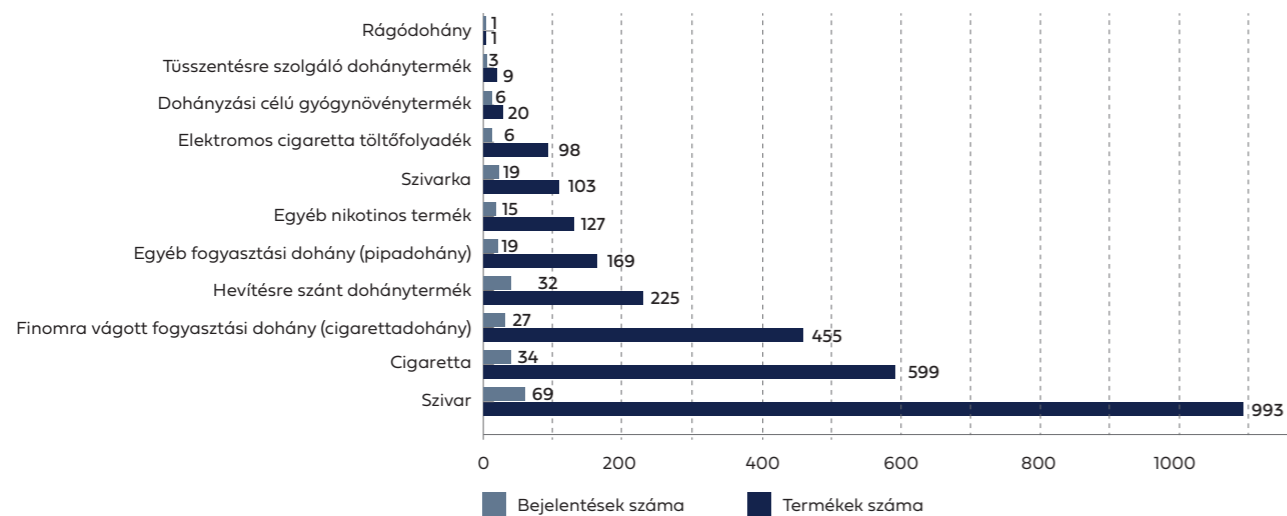

4.2.4.2. Árbejelentések

Az SZTFH az Fdvtv. 4. § (3) bekezdésének j) pontja szerint a dohánytermékek árainak közzététele érdekében a szolgáltatott árbejelentéseket rendszerezi, feldolgozza és a honlapján közzéteszi.

A Dohányügyi Igazgatóság a tárgyévben 179 esetben fogadott árváltozás-bejelentést a 22/2021. (XII. 28.) SZTFH rendelet 5. §-a szerint. A Dohányügyi Igazgatóság összesen 2 799 termék árváltozását kezelte a tárgyidőszakban, amelyek termékcsopontonkénti megoszlását az alábbi ábra szemlélteti:

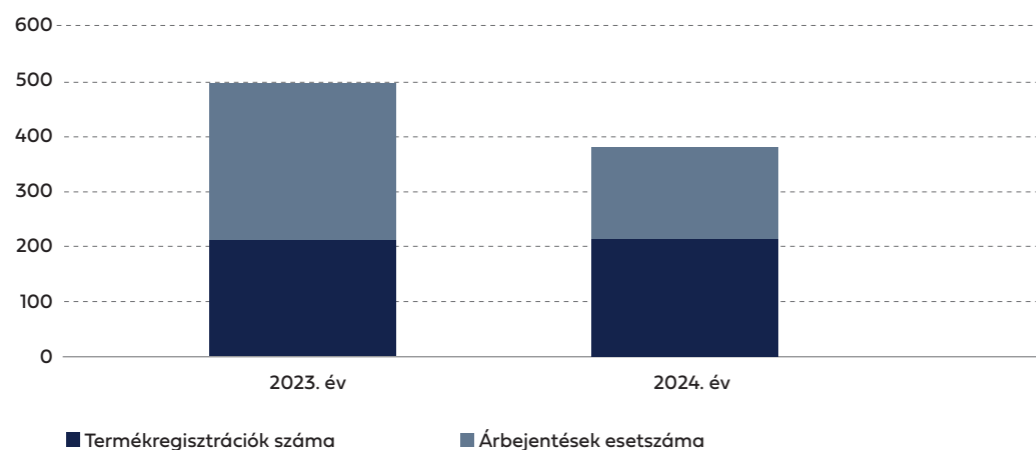
Árbejelentések alakulása (2024. 01. 01. – 2024. 12. 31.)

A Dohányügyi Igazgatóság a dohánytermékek árainak közzététele érdekében a szolgáltatott árbejelentéseket folyamatosan rendszerezte, feldolgozta, az SZTFH honlapján az árak közzététele zökkenőmentesen történt.

A termékregisztrációval és árbejelentésekkel kapcsolatos ügyek száma a 2023-as évhez viszonyítva 23,2 százalékkal csökkent, amelyet az alábbi grafikon, valamint a következő táblázat szemléltet hatósági intézkedések (regisztrációk, árbejelentések) szerinti megoszlásban.

Termékregisztrációk, árbejelentések (esetszám)

Változás a 2023-as évhez képest		
Termékregisztrációk száma		-1%
Árbejelentések esetszáma		-38,9%
Összesen		-23,2%
Regisztrált termékek száma		-8,4%
Árváltozással érintett termékek száma		-22,1%
Összesen		-18,9%

11. számú táblázat: Termékregisztrációk, árbejelentések alakulása és a változások kimutatása a 2023-as évhez képest

4.2.5. Azonosítókibocsátással összefüggő feladatok

A Hatóság az Sztfhtv. 3. § (5) bekezdése szerint, mint azonosítókibocsátó, ellátja a csomagolási egység szintű és gyűjtőcsomagolás szintű egyedi azonosító létrehozásával és kibocsátásával kapcsolatos feladatokat.

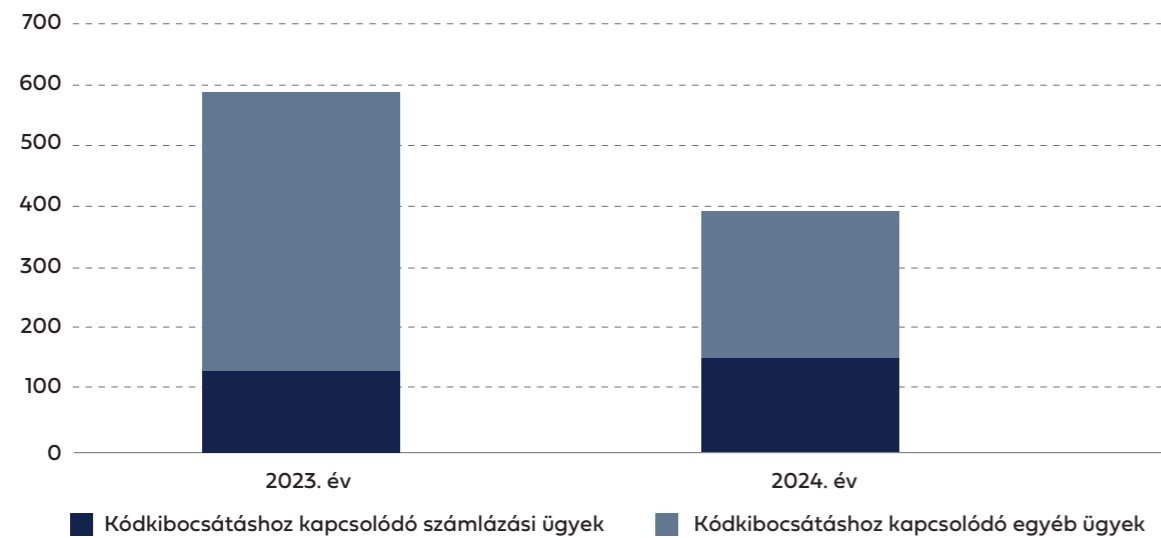
4.2.5.1. Kódkibocsátási feladatok

2024-ben a létesítményazonosító és gazdaságiszereplő-kódok kibocsátásával összefüggésben az ügyforgalom az alábbiak szerint alakult:

- kibocsátott gazdaságiszereplő-kódok száma: 10 darab;
- kibocsátott létesítményazonosító kódok száma: 167 darab;
- inaktívált gazdaságiszereplő-kódok száma: 80 darab;
- inaktívált létesítményazonosító kódok száma: 253 darab;
- kódkibocsátáshoz kapcsolódó számlázási ügyek száma: 151 darab;
- kódkibocsátáshoz kapcsolódó egyéb ügyek száma: 243 darab.

A kódkibocsátás kapcsán nyilvántartott ügyek száma a 2023-as évhez viszonyítva 33,3 százalékkal csökkent, amelyet az alábbi grafikon, valamint a következő táblázat szemléltet ügycsoportonkénti megoszlásban (a táblázat egyúttal tartalmazza a kibocsátott kódok dinamikáját illusztráló adatokat is).

Kódkibocsátási ügyek számokban (darabszám, ügyszám)

Változás a 2023-as évhez képest		
Kibocsátott gazdaságiszereplő-kódok	↓	-73%
Kibocsátott létesítményazonosító kódok	↓	-12,1%
Inaktivált gazdaságiszereplő-kódok	↓	-3,6%
Inaktivált létesítményazonosító kódok	↑	6,8%
Összesen		-6,8%
Kódkibocsátáshoz kapcsolódó számlázási ügyek	↑	11,9%
Kódkibocsátáshoz kapcsolódó egyéb ügyek	↓	-46,7%
Összesen		-33,3%

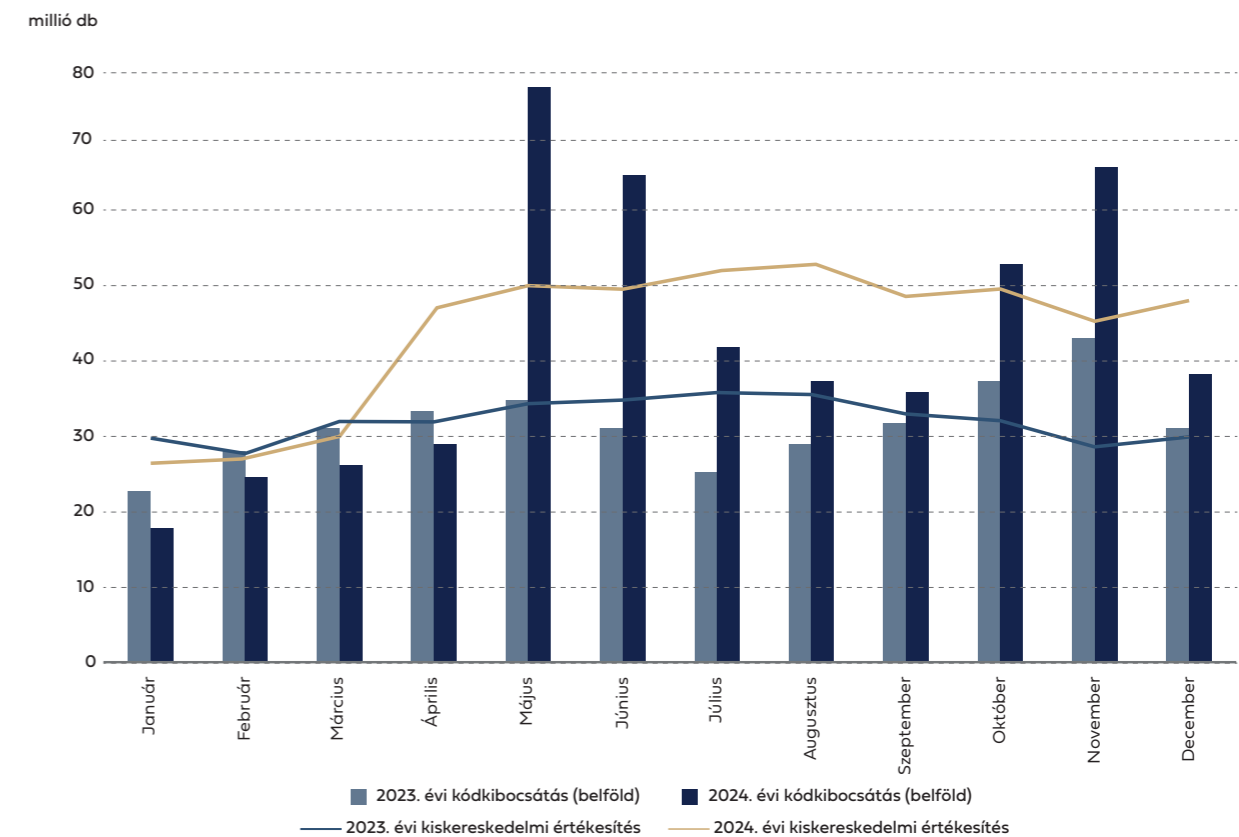
12. számú táblázat: Kódkibocsátási ügyek száma és a változások kimutatása a 2023-as évhez képest

A tárgyévben az SZTFH összesen 563,36 millió darab egyedi azonosítókódot bocsátott ki, amely 39,83 százalékkal több, mint a 2023. évben összesen kibocsátott kódok mennyisége.

2024-ben a magyarországi célpiacra kibocsátott csomagolásszintű egyedi azonosítókódok száma 35,35 százalékkal meghaladta a 2023-as mennyiséget. A tárgyév derekán (május és június hónapokban), valamint az utolsó negyedévében szignifikáns növekedés volt tapasztalható. Előbbi oka a hevítéses dohánytermékek ízesítési tilalmának bevezetése és az ízesített termékváltozatok jogszabály által lehetővé tett gazdálkodói készletépítése volt. Utóbbi oka pedig a 2025. évi adójogszabályokkal kapcsolatos várakozások, amelyek készletépítésre sarkallták a kódokat felhasználó gyártókat.

2024. évben a külföldi célpiacra szánt termékekre kibocsátott kódok mennyisége 107,13 százalékkal növekedett a 2023. évi adatokhoz viszonyítva.

Kiskereskedelmi értékesítés és kódkibocsátás alakulása

4.2.5.2. Kódkibocsátási szerződés megkötése

A nyomonkövethetőségi rendszer 2019-es indulásakor a dohánytermékek egyedi azonosítókódjának kibocsátását támogató DAKIR-rendszer működésének biztosítására uniós nyílt közbeszerzési eljárás eredményeként vállalás szerződés került aláírásra a 4iG Nyrt.-vel, mely szerződés 2024. május 11-én hatályát veszítette. A feladatellátás folyamatosának biztosítása érdekében DAKIR-rendszer működtetését szolgáló szerződés 2024. május 12-én lépett hatályba 9 hónapos időtartamra (hatályos: 2025. február 12-ig), mely időtartam – az SZTFH mint megrendelő saját, egyoldalú döntése alapján – további 3 hónappal meghosszabbítható.

A 2024-ben összesen kibocsátott 563,36 millió darab egyedi azonosítókód számított nettó értéke 1,627 milliárd forint volt. A Hatóságnak 2,067 milliárd forint bevétele keletkezett, amely 509,0 millió forinttal – 32,6 százalékkal – több az előző évi bevételnél. A bevételek

növekedése a kibocsátott egyedi azonosítókódok volumenének növekedéséből, valamint a szerződés elszámolásának darabszámról átalánydíjra való átalakításából fakadt.

4.2.6. Az egységes jogalkalmazás és a kodifikációs tevékenység támogatása

A Dohányügyi Igazgatóság javaslataival támogatja a jogszabályok módosításának előkészítését, véleményezi a dohányszakmai szabályozási tárgyú tervezeteket.

A Magyar Közlöny 2024. június 18-án megjelent, 66. számában kihirdetésre került a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága elnökének 6/2024. (VI. 18.) SZTFH rendelete az egyes, a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága feladatkörét érintő rendeletek módosításáról, amely 2024. június 19-ei hatálybalépéssel kibővítette a 36/2022. (IX. 30.) SZTFH rendelet mellékletét, lehetővé téve a dohányboltok számára a népegészségügyi termékadóról szóló törvényben meghatározott, 1904, 1905, 2005 20 20, 2005 99, 2008 KN-kódú ropogtatnivaló (chips, ropi, snack) forgalmazását is. Ugyanezen rendelettel módosult a 35/2022. (IX. 30.) SZTFH rendelet is, amely módosítás értelmében megszűnt a dohánytermék-nagykereskedők vagyoni biztosíték-nyújtási kötelezettsége a kód kibocsátások tekintetében.

4.2.7. Informatikai szakterület tevékenységének támogatása

A dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenységet végzők az Fdvtv. 15/F.§-a alapján kötelesek a készletükről, illetve annak forgalmáról külön jogszabály szerint nyilvántartást vezetni, illetve elektronikus úton adatot szolgáltatni, az SZTFH által minősített készletnyilvántartási és adatszolgáltatási rendszer útján. A minősített adatszolgáltatási rendszer alapfeltétele, hogy a kommunikációban részt vevő szoftvereket futtató számítógépek az erre feljogosított szerv (NISZ Zrt.) által kiadott tanúsítvánnyal rendelkezzenek. Mivel a minősített szoftvereket használó és a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenységet végzők forgalmi adatait szolgáltató gépek tanúsítványai 2024-ben lejártak, megújításuk a biztonságos kommunikáció érdekében nélkülözhetetlen volt. A dohányboltok adatszolgáltatási kötelezettségének teljesítéséhez szükséges rendszerek tanúsítványcseré-folyamatának tesztelését a Juta-Soft Kft. a tesztkörnyezetben sikeresen elvégezte, ezért az éles tanúsítványok cseréje 2024. június 20-án kezdődött meg. A Dohányügyi Igazgatóság folyamatosan koordinálta a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenységet végzőkkel – készletnyilvántartó szoftvereik vonatkozásában – szerződéses kapcsolatban álló, 34 minősített készletnyilvántartó szoftvert üzemeltető informatikai vállalkozás kapcsán a tanúsítványok cseréjét. Ennek eredményeként valamennyi működő, 5 693 dohányboltban a tárgyév október hónapjának végére a tanúsítványok cseréje sikeresen befejeződött.

4.2.8. Szolgáltatási szerződések felülvizsgálata

Összhangban a 35/2022. (IX. 30.) SZTFH rendelet módosításával, amely értelmében megszűnt a dohánytermék-nagykereskedők vagyoni biztosíték-nyújtási kötelezettsége a kód kibocsátások tekintetében, a Dohányügyi Igazgatóság előkészített egy tájékoztató levelet az egyedi azonosító kibocsátására kötött szolgáltatási szerződések változásával kapcsolatosan, melyben a pénzügyi biztosíték nyújtására vonatkozó rendelkezések hatályon kívül helyezéséről, valamint az egyedi azonosító kibocsátására vonatkozó új szolgáltatási szerződések megkötéséről tájékoztatta az érintett feleket. A beszerzési, pénzügyi és a jogi szakterület javaslatait figyelembe véve előkészítésre került az új szolgáltatási szerződés tervezete is, majd annak véglegesítését követően a szakterület – 2024. augusztus 1-jei érvénybe lépéssel négy, 2024. szeptember 1-jei érvénybe lépéssel öt és 2024. november 1-jei érvénybe lépéssel egy – összesen 10 nagykereskedő felé menedzselte azoknak a megkötését. A szolgáltatási szerződések határozatlan időtartamra kötöttek meg.

4.3. Nem hatáskörös feladatok támogatása

A 485/2021. (VIII. 13.) Korm. rendelet értelmében egyes dohánytermék-kiskereskedelmet érintő feladatok (például a dohánytermék-kiskereskedelmi jogosultság átengedéséről szóló pályázatok kiírása, elbírálása, a koncessziós szerződések megkötése és a kijelöléssel kapcsolatos feladatok) az Építési és Közlekedési Minisztérium (a továbbiakban: ÉKM) hatáskörébe tartoznak.

Az SZTFH koncesszióköteles tevékenység gyakorlásával összefüggő hatáskörei szorosan összefüggnek az Fdvtv. 4. § (2) bekezdésében részletezett, „kormányrendeletben kijelölt miniszter” (ÉKM) feladataival, így a dohánytermék-kiskereskedelem folyamatos működésének és a miniszter Fdvtv. 4. § (2) bekezdésében részletezett hatáskörei gyakorlásának biztosítása érdekében a Dohányügyi Igazgatóság feladata a folyamatosan jelentkező ügyek operatív kezelése. A dohánytermék-kiskereskedelmet érintő operatív feladatok (például a koncessziós szerződések felmondása, bankszámlák megszüntetéséhez való hozzájárulások megadása, megszűnt és új bankszámlák KK-rendszerben való rögzítése, kijelölések stb.) végrehajtása az ÉKM-SZTFH közötti együttműködési megállapodás alapján zajlik.

Az Fdvtv. 4. § (2) bekezdése szerinti hatásköreinek gyakorlása érdekében – az SZTFH-ÉKM közötti együttműködési megállapodás 1.2 pontjában részletezett feladatokkal – szakterületünk több mint 700 ügyben segítette az ÉKM tevékenységét, amelyek közül kiemelendők az alábbiak:

- koncessziós szerződések felmondásával kapcsolatos ügyek: 57 darab;
- kijelölésekkel kapcsolatos ügyek: 339 darab;
- felhatalmazó levelekkel kapcsolatos ügyek (bankszámlák megszüntetéséhez való hozzájárulások megadása, megszűnt és új bankszámlák KK-rendszerben való rögzítése): 267 darab;
- hatáskör hiányában átadott egyéb ügyek: 117 darab.

4.4. Perképviselési, büntetőügyi és végrehajtási tevékenység

4.4.1. Dohánytermék-kiskereskedelmi felügyeleti perek

A dohány-kiskereskedelmi hatósági ügyekben a Hatóság által kiszabott közigazgatási bírság tárgyában huszonkettő per volt folyamatban 2024-ben. December 31-ig nyolc ügy lezárult.

A perek tárgyai a következők voltak:

- tizenöt ügyben dohány-kiskereskedelmi jogosultság, illetve engedély nélkül folytatott üzletszerű dohány-kiskereskedelmi tevékenység miatt kiszabott bírsághatározat bírósági felülvizsgálata,
- hat ügyben fiatalkorú személy dohánytermékkel történő kiszolgálása miatt a dohány-kiskereskedővel szemben kiszabott fogyasztóvédelmi bírsághatározat bírósági felülvizsgálata, egy esetben jogosulatlan dohány-kiskereskedelmi tevékenység miatt kiszabott bírsághatározat végrehajtásának elrendeléséről szóló végzés bírósági felülvizsgálata.

A fentiek szerinti dohánytermék-kiskereskedelmi felügyeleti perekben a pertárgyérték összesen 388 300 000 forint volt.

4.4.2. Dohánytermék-kiskereskedelem felügyeleti végrehajtási eljárások

A beszámolási időszakban 2024. december 31-ig a Hatóság összesen 125 ügyben kérte a dohánytermék-kiskereskedelmi hatósági ügyből eredő követelés behajtását a NAV-tól, amelyek közül az év végén 121 végrehajtási eljárás volt folyamatban.

4.5. Nemzetközi vonatkozású tevékenységek

A 2024. évben is folytatódott a nemzetközi kapcsolatok ápolása a dohányügyi szakterületen. A szerb Dohányzásszabályozásért Felelős Hivatal és az SZTFH között az I. Nemzeti

Szabályozói Konferencia alkalmával, 2022-ben született egyetértési megállapodás a kétoldalú kapcsolatok erősítéséről. 2024. november 21-én a III. Nemzeti Szabályozói Konferencia kapcsán fogadtuk ismét a szerb Dohányzásszabályozásért Felelős Hivatal delegációját, ahol a délutáni, angol nyelvű panelbeszélgetésen – egy vitaindító előadást követően – az új típusú dohánytermékek szabályozására vonatkozó gyakorlatokat vitatták meg a nemzetközi szakértők. Az eseményen Ausztria Monopolhivatalának ügyvezető igazgatóját szintén az előadóink között tudhattuk. A panelbeszélgetésen a magyar és nemzetközi delegáltak megvitatták az ipari innováció kapcsán megjelenő szabályozási kihívásokat, az ezekre adott nemzeti megoldások, jó gyakorlatok összevetését kísérelték meg, valamint új szabályozási lehetőségekről kaphattak képet a tapasztalatcsere révén.

A Dohányügyi Igazgatóság a tárgyévben 87 alkalommal küldte meg szakmai álláspontját műszaki notifikációs eljárás keretében tett EU tagállami bejelentés, valamint a WTO TBT-megállapodás szerinti WTO-tagállamok által tett bejelentés kapcsán.

5.1. A hazai ESG-keretrendszer kialakítása

Az ESG-szabályozás kiépítése az Európai Unió politikai prioritásai között szerepel, amelynek célja a fenntarthatósági irányelvek egységes alkalmazása és az átláthatóság fokozása a tagállamok gazdasági folyamataiban. 2023. december 12-én az Országgyűlés elfogadta a fenntartható finanszírozás és az egységes vállalati felelősségvállalás ösztönzését szolgáló környezet-tudatos, társadalmi és szociális szempontokat is figyelembe vevő, vállalati társadalmi felelősségvállalás szabályairól és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló javaslatot (röviden ESG-törvény). A jogalkotó az új szabályozással lefektette a hazai fenntarthatósági jelentéstételi és ellátásilánc-átvilágítási kötelezettségek alapjait. A hazai szabályozás célja, hogy a vállalatok megfelelő információkat hozzanak nyilvánosságra a náluk felmerülő fenntarthatósági kockázatokról, a lehetőségekről és azok hatásairól.

A törvény pozitív gazdasági, környezeti és társadalmi hatásokat céloz meg, elősegítve a kis- és középvállalkozások (kkv-k) fejlődését és a tanácsadói piac erősödését. Emellett többéves felkészülési időszakot biztosít a magyar vállalatoknak Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CSDDD) alkalmazására. Az időben történő szabályozás versenyelőnyt nyújt számukra, hiszen a korai alkalmazkodás megkönnyíti a zöld befektetésekhez való hozzáférést és előnyösebb pozíciót biztosít az EU piacain. A szabá-

lyozás gyakorlati megvalósítását tovább erősíti a 2024 februárjában létrehozott ESG Igazgatóság, amely szilárd szakmai alapot biztosít a szabályozás gyakorlati megvalósításához, egységes irányítást adva az ESG-szemponatok gazdasági és társadalmi beépüléséhez.

5.2. Jogszabályi előkészítő és jogalkotási tevékenység

Az ESG-törvény a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságát jelölte ki arra a feladatra, hogy a fenntarthatósági kérdések tekintetében felügyelje a vállalkozások fenntarthatósági célú átvilágítási kötelezettségei teljesítésének megfelelőségét, az ESG-adatszolgáltatási folyamatok átláthatóságát.

A Hatóság elnöke állásfoglalást kér a – gazdaságfejlesztésért felelős miniszter által létrehozott és működtetett – Nemzeti ESG Tanácstól az ESG-beszámoló minimumkövetelményeinek meghatározása során, a gazdaságfejlesztésért felelős miniszter pedig kikéri az – SZTFH elnöke által létrehozott és működtetett – ESG Akkreditációs Bizottság szakmai véleményét az ESG-tanácsadók akkreditációs követelményrendszerének meghatározása során. A Nemzeti ESG Tanács és az ESG Akkreditációs Bizottság tagjai szakmai, illetve szakpolitikai delegáltak. Ez a megoldás biztosítja, hogy megerősödjének a vállalkozások versenyképességét érintő szempontok.

5.2.1. A fenntarthatósági célú átvilágítási kötelezettségek és az átvilágítás során alkalmazható egységes maximális kérdőív szabályozása

A vállalkozások fenntarthatósági célú átvilágítási kötelezettségei teljesítésének részletszabályairól szóló 13/2024. (VIII. 15.) SZTFH rendelet szabályozza, hogy a vállalkozásnak az átvilágítási kötelezettsége teljesítése során milyen követelményeknek szükséges eleget tennie. A vállalkozásnak a saját működésének értékelése/felülvizsgálata során figyelembe kell vennie a rendeletben meghatározott tényezőket. Az ESG-törvény és az SZTFH rendelet szerint a vállalkozásoknak meghatározott átvilágítási kritériumoknak is meg kell felelniük. A működésértékelést követően, felkészülve az átvilágítási kötelezettség teljesítésére, a kötelezettnek az ESG-beszámoló előkészítéséhez a rendeletben meghatározott formai, szerkezeti és strukturális minimumkövetelményeket kell teljesítenie.

A fenntarthatósággal kapcsolatos kockázatok felmérését, a befektetések, a finanszírozáshoz jutás és az ellátási láncok értékelését szolgáló kérdőívekkel egyre több gyakorlat nehezíti az ESG-adatok gyűjtését és elemzését. A kérdőívekkel és a keletkező adatokkal kapcsolatban az ESG-törvény bevezetett egy hatósági felügyeletet, amelynek célja a szervezetek terheinek csökkentése, és egy ehhez kapcsolódó, gondoskodóállam-szemlélet bevezetése. A hatósági felügyeletet a Hatóság az ESG Igazgatóság által látja el.

Az SZTFH kérdőíve egy „maximumszabályozást” jelent az ESG-szempontról átvilágítás során, amit földrajzi (HUN/EGT, OECD, egyéb harmadik ország) és méret (nagy-, közepes, kis- és mikrovállalat) szerinti szűkítéssel tesz alkalmazhatóvá. Ez azt jelenti, hogy egy kötelezett vállalatnak magáról 152 kérdésben kell nyilatkoznia, ugyanakkor a hazai kis- és mikroméretű közvetlen szállítóit mindössze 52 kérdésben vizsgálhatja.

A Nemzeti ESG Tanács szakmai véleménye alapján készült követelményrendszer és kérdőív a nemzetközi gyakorlatokkal szemben abban nagyobb lehetőséget biztosít a hazai vállalatoknak, hogy a társadalmi felelősségvállalásuk tekintetében a családbarát elköteleződésük is ESG-értéket jelenthessen, így például az, hogy miként biztosítanak akadálymentes közlekedést a babakocsik számára, vagy működtetnek a visszatérni vágyó kismamák számára szakmai képzéseket, mentorprogramokat.

A Magyar Nemzeti Bank is közzétette az év elején a pénzügyi intézmények által alkalmazni ajánlott kérdőívéről szóló ajánlását, ami a „minimumkérdőív” logikát követi, tehát nem szűkíti az alkalmazható adatpontok számát. Az SZTFH ezután a két kérdőív egységesítése, a vállalati ESG-adatszolgáltatási adminisztrációs terhek csökkentése céljából felvette a kapcsolatot az MNB-vel és elérte, hogy a két szervezet által közzétett kérdőív a lehető legnagyobb átfedést mutassa. A végső MNB ajánlás 62 kérdést tartalmaz, ami 60 százalékos átfedést jelent a vállalatok által alkalmazható átvilágítási kérdőívvel, de kisvállalkozások esetében ez az érték már 69 százalékos.

A fentiek eredményeként a magyar vállalatoknak csupán egy adatszolgáltatási logika tekintetében kell tudniuk működésükről, vállalati politikáikról, terveikről ESG-szempontról adatszolgáltatást tenni a pénzügyi intézmények és az üzleti partnereik felé.

5.2.2. Az ESG-tanácsadók, ESG-minősítők és ESG-szoftverek szabályozása

Az ESG-törvényben kapott felhatalmazás alapján az ESG-tanácsadók akkreditációja és nyilvántartása a Hatóság feladata. Az ESG-tanácsadóként történő akkreditálás követelményrendszeréről szóló 29/2024. (VIII. 8.) NGM rendeletben meghatározott követelményeknek megfelelően az SZTFH rendelet célja, hogy meghatározza az ESG-tanácsadók akkreditációjának és nyilvántartásba vételének eljárási szabályait, így – többek között – előírja azt, hogy a kérelmezőnek milyen adatokat kell feltüntetnie a kérelmen, valamint milyen dokumentumokkal tud eleget tenni az akkreditációs eljárásnak.

Az ESG-tanácsadók feladata a vállalkozások támogatása az ESG-szempontról működésfejlesztésben, adatgyűjtésben, és az ESG-beszámoló összeállításában. Az ESG-tanácsadók akkreditációja hozzájárul ahhoz, hogy a hazai vállalatok a szolgáltatók

között szakmailag felkészült és akkreditált képesítést szerzett, releváns tapasztalatokkal bíró, ESG-hez kapcsolódó referenciákat felmutatni képes, üzletileg megbízható partnereket találjanak.

Az ESG-minősítések jelentős szerepet kaptak az üzleti életben, különösen a fenntartható befektetések terén. A minősítés célja, hogy fenntarthatósági és ezzel összefüggő pénzügyi szempontból is összehasonlíthatóvá tegye a vállalatokat azon személyek számára is, akik nem rendelkeznek szakmai ismeretekkel az ESG területével kapcsolatban. A Hatóság az ESG-minősítőket nyilvántartásba veszi a rendeletben meghatározottak szerint, így hazánkban csak nyilvántartásba vett ESG-minősítők végezhetnek minősítést. Ehhez vállalniuk kell, hogy a módszertant nyilvánosan elérhetővé teszik, továbbá panasztételi és újraértékelési lehetőséget biztosítanak azon vállalatok számára is, amelyekről ESG-minősítést készítenek.

Az SZTFH rendelet alapján a Hatóság nyilvántartást vezet az ESG-szoftverekről. Ezen IKT-termékek akkor vehetők nyilvántartásba, ha rendelkeznek a Magyarország kiberbiztonságáról szóló törvény (továbbiakban: Kiberbiztonsági tv.) alapján kiállított kiberbiztonsági tanúsítvánnyal vagy megfelelőségi nyilatkozattal, továbbá európai tanúsítvánnyal.

5.3. Tudatosító és szemléletformáló tevékenység

Az ESG Igazgatóság 2024-ben kiemelt szerepet vállalt a közvetlenül és közvetve érintett vállalatok felkészítésében, az általános tájékoztatásban és edukációban, valamint a technológiai fejlesztések megvalósításában. A különböző kommunikációs csatornák és platformok hatékony alkalmazásával az érintettek rendszeres és hiteles információhoz juthattak, amelyek elősegítették az ESG-szabályozás megismerését, megértését és gyakorlati alkalmazását. Az év során szervezett események szintén kulcsszerepet játszottak abban, hogy az ESG üzenetei minél szélesebb közönséghez eljussanak.

A hírleveleink 600-nál is több vállalati és szakmai címzetthez jutottak el, naprakész információkat nyújtva a szabályozási fejleményekről, képzésekről és eseményekről.

Az év során több mint nyolcvan alkalommal kaptunk felkérést konferencia-előadások tartására és panelbeszélgetéseken való részvételre, ezek az események összesen több mint ötezer résztvevőt vonzottak, köztük számos szakembert, ESG-közreműködőt és kötelezettet.

Az ESG Igazgatóság a tavalyi évben nagyszámú szakmai egyeztetést folytatott le a legnagyobb hazai vállalkozások és érintettek képviselőivel, ezzel elősegítve a szabályozás gyakorlati alkalmazásának tisztázását és megértését.

Külön említést érdemel az SZTFH és a Nemzeti Közszolgálati Egyetem (a továbbiakban NKE) által közösen szervezett ESG-konferencia, amely korszakalkotó jelentőséggel bírt. A NKE Oktatási Központjában megrendezett eseményen a megtartott szakmai előadások után tematikus szekcióüléseken adtunk át ismereteket a különböző célcsoportoknak, elősegítve az ESG-szemponatok mélyebb megértését és alkalmazását.

Az ESG Igazgatóság a tájékoztatás és információáramlás biztosítása mellett a technológiai fejlesztésekre is nagy hangsúlyt fektetett, tevékenységének egyik kiemelt eredménye a tavalyi év őszén kifejlesztett SZTFH ESG-kalkulátor, amely az ESG-vel összefüggő adatszolgáltatási feladatok egyszerűsítésére és pontosabb teljesítésére szolgál. Az eszköz fejlesztése a vállalkozások adminisztratív terheinek csökkentésére irányult, továbbá lehetővé teszi az adatszolgáltatásban rejlő hibalehetőségek minimalizálását. Az eszköz funkcionalitása az ESG-szabályozásokkal összhangban került kialakításra, és a Magyar Mérnöki Kamara által elismert szakmai standardokat követi. Az év végével bezárólag a kalkulátort összesen 1 700-an használták, mellyel a vállalkozások jelentős tanácsadásra fordítandó összeget tudtak megspórolni.

Az ESG-kalkulátor bevezetése mellett az SZTFH honlap ESG hatósági tevékenység oldalának jelentős átalakítása is megvalósult a tavalyi évben, amelynek célja a vállalkozások számára egyértelmű és gyors hozzáférést biztosítani a szabályozásokkal, útmutatókkal és szakmai eszközökkel kapcsolatban.

5.4. Nemzetközi vonatkozású tevékenységek

A 2024-es év során az ESG Igazgatóság tevékenységében kiemelt szerepet kapott a nemzetközi kapcsolatok bővítése és a hazai fenntarthatósági szabályozás internacionális láthatóságának növelése.

A fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati átvilágításról, valamint az (EU) 2019/1937 irányelv és az (EU) 2023/2859 rendelet módosításáról szóló 2024/1760 irányelv (Corporate Sustainability Due Diligence Directive, a továbbiakban „CSDDD”) volt a 2024. év fókuszában az Európai Bizottság és az ESG Igazgatóság közti kapcsolat tekintetében. Az irányelv rendelkezései alapján az Európai Bizottságnak létre kell hoznia a tagállami felügyeleti hatóságok hálózatát, amely a szabályozási, vizsgálati és szankcionálási gyakorlatok koordinációját és a hatóságok közötti információcserét hivatott elősegíteni. Az ESG Igazgatóság aktív szerepvállalása a folyamatokban lehetőséget teremt arra, hogy a magyar érdekek és tapasztalatok érdemben jelenjenek meg az európai szakpolitikai diskurzusban.

6. Kiberbiztonság Felügyelete

A társadalom digitális átalakulásával, összekapcsolódásával, a határokon átnyúló információmegosztással az elektronikus információs rendszerek az állampolgárok, a közigazgatás és a mindennapi élet központi szereplőjévé váltak. Ez a fejlődés a kiberfenyegetettség bővüléséhez vezetett, amely a kiberbiztonsági felkészültség növelését, valamint az új kihívásokra történő összehangolt és innovatív reagálást igényelnek.

Ennek megvalósítása érdekében 2023. január 16-án hatályba lépett az Unió egész területén egységesen magas szintű kiberbiztonságot biztosító intézkedésekről, valamint a 910/2014/EU rendelet és az (EU) 2018/1972 irányelv módosításáról és az (EU) 2016/1148 irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2555 irányelve (a továbbiakban: NIS 2 irányelv), amelynek nemzeti jogba történő átültetési határideje 2024. október 17.

A NIS 2 irányelv a hálózati és információs rendszerek biztonságának az egész Unióban egységesen magas szintjét biztosító intézkedésekről szóló, az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/1148 irányelvét (a továbbiakban: NIS 1 irányelv) váltja fel.

A NIS 1 irányelv végrehajtásának jogszabályi alapjait elsősorban – a már több mint 10 éve hatályban lévő – az állami és önkormányzati szervek elektronikus információbiztonságáról szóló 2013. évi L. törvény, valamint az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kérdéseiről szóló 2001. évi CVIII. törvény és végrehajtási rendeleteik teremtették meg.

A NIS 2 irányelvben meghatározott feladatok nagy része nem teljes egészében új, azok rendező elvei már megfogalmazásra kerültek a NIS 1 irányelvben.

A NIS 2 irányelv magyar jogrendbe ültetését a kiberbiztonsági tanúsításról és a kiberbiztonsági felügyeletről szóló 2023. évi XXIII. törvény (a továbbiakban: Kibertan.tv.) kihirdetésével Magyarország megkezdte, majd 2024.

során a Magyarország Kiberbiztonságáról szóló 2024. évi LXIX. törvény (a továbbiakban: Kiberbiztonsági tv.), a biztonsági osztályba sorolás követelményeiről, valamint az egyes biztonsági osztályok esetében alkalmazandó konkrét védelmi intézkedésekről szóló 7/2024. (VI.24.) MK rendelet, valamint a Kiberbiztonsági tv. végrehajtásáról szóló 418/2024 (XII.23.) Kormányrendelet kihirdetésével folytatta.

6.1. Kiberbiztonsági tanúsítás és kiberbiztonsági felügyeleti tevékenység

6.1.1. Kiberbiztonsági tanúsítás

A nemzeti kiberbiztonsági tanúsítási keretrendszer biztosítja, hogy a digitalizációs transzformáció eredményeként egyre szélesebb körben használt infokommunikációs termékek és szolgáltatások típusai, illetve fajtái tekintetében a nemzeti kiberbiztonsági tanúsító hatóság:

- kiberbiztonsági elvárásokat, követelményeket fogalmazzon meg,
- rögzített módszertan szerint ezen követelmények, elvárások teljesülését értékelje, vizsgálja és
- a kiberbiztonsági szempontoknak megfelelő termékek piaci felhasználását elősegítse.

A Kibertan.tv., majd az azt felváltó Kiberbiztonsági tv. biztosítja, hogy az Európai Unió tanúsítási rendszere által le nem fedett infokommunikációs termékek és szolgáltatások esetében hazai tanúsítási követelmények kerüljenek meghatározásra.

A kiberbiztonsági követelményeket a termék gyártójának vagy a szolgáltatás nyújtójának kell teljesítenie. A követelményeknek való megfelelést olyan akkreditált megfelelőségértékelő szervezetek vizsgálják, amelyeket a tanúsító hatóság nyilvántartásba vett és e tevékenységük folytatását engedélyezte.

A törvény felhatalmazást adott az SZTFH elnöke számára, hogy rendeletben termék kategóriánként meghatározza – a hadiipari kutatással, fejlesztéssel, gyártással és kereskedelemmel összefüggő IKT-termékek, IKT-szolgáltatások és IKT-folyamatok kivételével – az úgynevezett tanúsítási rendszereket (elvárásokat, követelményeket, értékelési módszertanokat).

A Kibertan.tv., majd az azt felváltó Kiberbiztonsági tv. értelmében a tanúsító hatóság feladata a nemzeti kiberbiztonsági tanúsítási rendszerek kidolgozásával kapcsolatosan nyomon követni az európai kiberbiztonsági tanúsítási rendszerek fejlesztését, figyelemmel kísérni a kapcsolódó szabványosítási folyamatokat és értékelni a hatályos nemzeti

kiberbiztonsági tanúsítási rendszereket. A tanúsító hatóság feladata továbbá információkat gyűjteni azon ágazatokról és szakterületekről, amelyek ugyan nem esnek az európai kiberbiztonsági tanúsítási rendszer hatálya alá, azonban esetükben is szükséges a kiberbiztonság növelése.

6.1.2. Kiberbiztonsági felügyelet

A kiberbiztonsági incidensek száma, nagysága, kifinomultsága, gyakorisága és hatása növekszik, ami komoly veszélyt jelent a hálózati és információs rendszerek működésére. Ennek eredményeként az incidensek akadályozhatják a gazdasági tevékenységek működését, pénzügyi veszteséget okozhatnak és alááshatják a felhasználók bizalmát.

Ezen túlmenően a kiberbiztonság kulcsfontosságú tényező számos kritikus ágazat számára a digitális átalakulás sikeres felkarolásához és a digitalizáció gazdasági, társadalmi és fenntartható előnyeinek teljes körű kiaknázásához. A Kibertan.tv. III. fejezete, illetve az azt felváltó Kibertbiztonsági törvény 2. melléklete éppen ezért azokra a vállalatokra, szervezetekre fogalmaz meg kiberbiztonsági követelményeket, kockázatkezelési intézkedéseket, amelyek a társadalom és a gazdaság működése szempontjából

- alapvető igényeket elégítenek ki: elektronikus hírközlési szolgáltatók, energiaszektor szolgáltatói, bankok, pénzügyi piacok infrastruktúrája, egészségügy, ivóvíz-szolgáltatás, hulladékgyűjtés, hulladékkezelés,
- a digitalizáció fejlődése miatt nélkülözhetetlen infrastrukturális szolgáltatásokat nyújtanak: bizalmi szolgáltatók, DNS-szolgáltatók, domainnév-regisztrátorok, felhőszolgáltatók, adatközpontok,
- tartalomszolgáltatók, digitális infrastruktúraszolgáltatók: elektronikus kommunikációs szolgáltatók, közcélú kommunikációs hálózatok.

A szabályozás emellett kiterjed olyan, a társadalom és a gazdaság szempontjából fontos vállalatokra is, amelyek a következő szektorokban tevékenykednek: vegyipar, élelmiszer-gyártás, orvosi eszközök gyártása, számítástechnikai eszközök gyártása, nehézszerkezetek gyártása, autóipar, postai és futárszolgáltatások.

A jogszabály figyelembe veszi az adott piaci szereplő súlyát a gazdaságban és azt, hogy egyes vállalkozások esetében a kiberbiztonsági követelmények betartása indokolatlan többletköltséget eredményezne, éppen ezért a mikro- és kisvállalkozásokat kizárja a kötelezettek köréből, kivéve egyes – kiberbiztonsági szempontból kiemelt fontosságú – tevékenységeket folytató vállalkozásokat.

A jogszabály rendelkezik a kiberbiztonsági kockázatelemzés követelményéről, az elektronikus információs rendszerek biztonsági osztályba sorolásának és az egyes osztályokhoz tartozó biztonsági kontrollok implementálásának kötelezettségéről. Rendelkezéseket tartalmaz továbbá a beszállítói (ellátási) lánc kiberbiztonsági kockázatainak csökkentésére, a biztonsági események (incidensek) kijelölt szervezet felé történő jelentésére.

A pontos és teljes domainnév-nyilvántartási adatok rendelkezésre állásának biztosítása érdekében a legfelső szintű domainnév-nyilvántartók számára előírásra került a központi, egységes domainnév-nyilvántartás kialakítása és karbantartása, továbbá adminisztratív elvárások lettek megfogalmazva a kezelt adatok naprakészen tartásával és azok hitelességének ellenőrzésével kapcsolatosan.

A fenti követelmények megvalósulásának ellenőrzésére a törvény felügyeleti jogkörrel az SZTFH-t ruházta fel, hatósági felügyeleti jogkörében rögzítette az ellenőrzési, nyilvántartás-vezetési és szankcionálási felhatalmazást.

A felügyeleti rendszerben a kiberbiztonsági kockázatkezelési követelmények betartásának ellenőrzését elsősorban a szakmai felkészültséggel rendelkező, és az SZTFH által nyilvántartásba vett auditorok végezhetik a kötelezettel megkötött szerződés alapján, de a Hatóság által szabályozott díjazás mellett. Az auditorok által végrehajtott ellenőrzéseket az SZTFH dolgozza fel, amellyel, hogy hatósági ellenőrzéseket folytathasson.

Az SZTFH által felügyeleti jogkörében eljárva nyilvántartásba vett érintett szervezetek az elektronikus információs rendszereiket biztonsági osztályba sorolják. A biztonsági osztályba sorolás követelményeiről, valamint az egyes biztonsági osztályok esetében alkalmazandó konkrét védelmi intézkedésekről szóló 7/2024. (VI. 24.) MK rendeletben foglaltakra tekintettel a szervezetre és elektronikus információs rendszereire a rendelet előírásai szerint kidolgozott szabályzatokban meghatározott adminisztratív, logikai és fizikai védelmi intézkedések irányadók.

6.2. Hatósági feladatkör

Az SZTFH hatósági feladatköréhez kapcsolódóan 2023. évben 2 darab kérelmet nyújtottak be a megfelelőségértékelő szervezetek nyilvántartásába való felvételre irányulóan. A hatósági eljárások közül 1 darab 2023-as évben 1 darab 2024 évben lezárult nyilvántartásba vételi határozattal.

A kiberbiztonsági audit végrehajtására jogosult auditorok nyilvántartásáról és az auditorral szemben támasztott követelményekről szóló 7/2024. (VI. 24.) SZTFH rendelet értel-

mében a nyilvántartás-vezetést 2024. július 25-ével kezdte meg a Hatóság, és 2024. évben 9 darab auditor került nyilvántartásba vételre.

A Kibertan.tv. kiberbiztonsági felügyeleti hatálya alá tartozó szervezetek a törvény alapján 2024. január 1-jétől kötelesek teljesíteni a nyilvántartásba vételi kötelezettségüket. 2024. december 31. napjáig összesen 3 395 szervezet került az érintett szervezetek nyilvántartásába.

6.3. Kiberbiztonsági tudatosító és szemléletformáló tevékenység

Kiemelten fontos a nemzet biztonsága érdekében a fenyegetések és kockázatok elleni védekezés, amely magában foglalja a személyek, eszközök, információk és infrastruktúrák védelmét. Mindez egyben jelenti a fizikai biztonságot – így különösen az épületek, berendezések védelmét – és az információbiztságot, ideértve az adatok védelmét.

A nemzetgazdaság biztonságos működése érdekében kiemelten fontos az elektronikus információs rendszerek fenyegetéseinek mérséklése, és a kulcsfontosságú ágazatokban a szolgáltatások folyamatoságának biztosítása.

Mindezek érdekében a Hatóság 2024-ben folytatta a korábbi években megkezdett kiberbiztonsági szemléletformáló tevékenységét, amelynek fókuszában a biztonság-tudatos internetezésre, az online tér veszélyeire és a biztonságos IKT eszközhasználatra való figyelem felhívása állt.

Tárgyévben az SZTFH a kiberbiztonsági tudatosítás területén az online jelenlét erősítése mellett a megelőző év gyakorlatát folytatva a személyes rendezvényekre helyezte a hangsúlyt annak érdekében, hogy a lehető legszélesebb célközönség elérése valósuljon meg. A Hatóság weboldalán lényeges tájékoztató információk érhetőek el a hatályos jogszabályok vonatkozásában, amely nagyban segíti a leendő ügyfeleket és állampolgárokat.

Az online kommunikáció erősítéseként a Hatóság LinkedIn-oldalának megerősítése zajlott 2024-ben, ahol a követőbázis és az oldal népszerűsége permanens módon növekszik. A nevezett közösségimédia-felületen a Hatóság jelenléte és aktivitása folyamatos.

Az SZTFH, a Szerencsejáték Zrt., az Országos Rendőr-főkapitányság és a Magyar Labdarúgó Szövetség a kibertérből érkező támadások elleni hatékony védekezés és a játékosok védelme érdekében egy közös figyelemfelhívó, információbiztonsági tudatosságnövelő kampányt indított. „a tét Te vagy!” kezdeményezés célja, hogy bemutassa a sportesemények vonatkozásában felmerülő csalástípusokat, trendeket, az online

sportfogadásokhoz kapcsolódó információbiztonsági kockázatokat, emellett külön figyelmet fordítva a megelőzésre és a védekezésre is a kibertérben.

2024-ben a tudatosító tevékenység lényeges elemei voltak az olyan személyes megjelenéssel járó lehetőségek is, mint a különféle szakmai rendezvényeken (Infotér Konferencia, Hétpecsét Információbiztonsági Egyesület által szervezett konferencia, Cybersec Kiberbiztonsági Konferencia stb.) megvalósult előadások és kerekasztal-beszélgetések.

2024-ben a tudatosító és tájékoztató tevékenység fontos eleme volt, hogy a Hatóság tavasszal egy többállomásos, edukációs célzatú országos roadshow-t szervezett, amelynek célja a vállalatokat érintő kiberbiztonsági fenyegetésekről történő széles körű edukáció, valamint az új kiberbiztonsági törvényben foglalt kötelezettségeknek és előírásoknak az érintettekkel való megismertetése volt. További célként fogalmazódott meg, hogy – a cselekvő állam részeként – segítsük a nemzeti digitális szuverenitást, és a kiberbiztonság, mint a piacon megvalósuló versenyelőny érvényesítését. Ennek során az SZTFH munkatársai eljutottak Egerbe, Tatabányára, Székesfehérvárra, Szombathelyre, Szegedre és a fővárosba.

7.1. Végrehajtói felügyelet

Az Sztfhtv. 1. § (1) bekezdés b) pontja alapján a Hatóság az önálló bírósági végrehajtói szervezetrendszer, illetve a Magyar Bírósági Végrehajtói Kar (a továbbiakban: Kar) feletti felügyelet gyakorlásával és szabályozásával kapcsolatos feladatokat látja el. Az SZTFH törvény 3. § (1) bekezdés b) pontja kimondja továbbá, hogy a Hatóság látja el a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.), és az e törvény felhatalmazása alapján kiadott jogszabályok hatálya alá tartozó szervezetek, személyek, e jogszabályok szerinti tevékenységének felügyeletét, valamint az e jogszabályokban meghatározott, a Hatóság feladat és hatáskörébe tartozó feladatokat.

A Hatóság 2024-ben is folytatta a 2021-ben megkezdett feladatát, amelynek célja az önálló bírósági végrehajtói szervezetrendszer megújítása, biztosítva ezzel a végrehajtói hivatásrend társadalmi elismertségének helyreállítását és fenntartását.

2024. május 9. napján került kihirdetésre az igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2024. évi XVII. törvény, amely több fontos, a Hatóság tevékenységét érintő módosítást tartalmazott. A 2024. július 9. napjával hatályba lépett módosítások közül kiemelést érdemel a 2017. június 23. napja és 2022. szeptember 30. napja között hatályban volt Vht. 240/A. § (7) bekezdése alapján – az újonnan kinevezett végrehajtó és az állandó helyettes között – létrejött megállapodások tekintetében az állandó helyettesek által foganatosított végrehajtási ügyek szabályozása. A módosítás az illetékességi kérdések végleges rendezése érdekében törvényi határidőt is megállapít, amely értelmében a korábbi megállapodások, illetve az állandó helyettesek ezekkel összefüggő feladatellátása legkésőbb 2024. december 31. napjával a törvény erejénél fogva megszűnik, és a végrehajtási ügyek intézését a továbbiakban már csak az adott járásbíró mellé kinevezett végrehajtó láthatja el. A megállapodással érintett álláshelyhez tartozó, folyamatban lévő és befejezett végrehajtási ügyek iratait és az álláshelyhez tartozó ügyekben a letéti számlán kezelt összegeket annak a végrehajtónak kell legkésőbb 2025. január 15. napjáig átadni, aki a megállapodással érintett álláshelyen szolgálatot teljesít.

A végrehajtási szervezet feletti általános felügyelet körében – egyebek mellett – a Hatóság elnöke felhatalmazást kapott arra is, hogy az önálló bírósági végrehajtói álláshelyek számát meghatározza. A végrehajtói álláshelyek száma 2024. évben felülvizsgálatra került, melynek eredményeképpen 4 megüresedett végrehajtói álláshely került megszüntetésre.

Az önálló bírósági végrehajtók és az önálló bírósági végrehajtó-helyettesek kötelező szakmai továbbképzéséről szóló 19/2023. (IX. 29.) SZTFH rendelet alapján előírt kötelező szakmai továbbképzés keretében meghirdetett továbbképzési programokban a Hatóság delegáltja a 2024. évben 3 alkalommal oktatóként vett részt. A bírósági végrehajtás szakszerű és hatékony lefolytatásához a végrehajtói szakvizsga általános szűrőként funkcionál. A tárgyévben a Hatóság alkalmazottai közül 4 fő került delegálásra a Végrehajtói Szakvizsga Bizottságba, akik összesen 9 alkalommal vettek részt végrehajtói szakvizsgán.

A Pázmány Péter Katolikus Egyetem által meghirdetett bírósági és közigazgatási végrehajtási szakjogász képzés keretében a Hatóság képviselője 5 alkalommal tartott előadást, ezáltal oktatóként is támogatva a végrehajtásban dolgozók szakmai továbbképzését.

A Hatóság 2024. január 1-jétől tovább folytatta a hivatásrend tekintetében 2023-ban megalapozott, a legszigorúbb elvárásokra épülő felügyeleti tevékenységét. A tárgyév során a szakszerűség és jogszerűség jegyében további követelményeket határozott meg a végrehajtói szervezetrendszer szereplői számára.

7.1.1. Végrehajtási szervezet feletti általános felügyelet

Az általános felügyelet az önálló bírósági végrehajtói szolgálattal kapcsolatos felügyeleti jogosítványok gyakorlását jelenti, amely a Vht. 230. §-a és a Vht. 231. §-a szerint négy főbb területre bontható:

- panaszügyintézés felügyelete,
- a Kar hivatali szerve által végzett ellenőrzési tevékenység felügyelete,
- nyilvántartások vezetése, valamint
- az önálló bírósági végrehajtók által benyújtott szakmai beszámolók ellenőrzése.

7.1.1.1. Panaszügyintézés felügyelete

A panaszfelügyelet keretei között a Hatóság felügyeli a végrehajtókkal, végrehajtó-helyettesekkel és végrehajtójelöltekkel kapcsolatos panaszügyek intézését, a bíróság hatáskörébe tartozó ügyek kivételével. A Kar hivatali szerve által az előterjesztett panaszok számáról, tárgyáról, értékeléséről és az azok alapján tett kari intézkedésekről havonta utólag, a tárgyhónapot követő hónap 15. napjáig megküldött kimutatás alapján a Hatóság ellenőrzi a panaszügyintézés eljárási szabályainak betartását. A tárgyhónapban elintézett panaszokra vonatkozóan a Hatóság mintavétel útján kiválasztott ügyiratok áttekintése során ellenőrzi, hogy a panasz elbírálása megfelelt-e a jogszabályoknak.

A 2024. évben a Kar hivatali szerve által megküldött kimutatások alapján havonta, azaz 12 alkalommal került sor mintavételre a panaszügyintézés eljárási szabályainak ellenőrzése érdekében. A 2024-ben indult panaszfelügyeleti eljárások során a Kar hivatali szerve által az egyes hónapokban lefolytatott panaszeljárások mintegy 7 százalékát kitevő, havonként átlagosan 4 darab, véletlenszerű mintavétellel kiválasztott panaszügy átvizsgálására került sor. A kiválasztott ügyek valamennyi esetben a Kar hivatali szerve által befejezett, lezárt panaszügyek közül kerültek ki, a kiválasztás egyaránt érintette a Kar hivatali szerve által alaposnak, részben alaposnak, illetve alaptalannak ítélt panaszbeadványokat, valamint azokat a panaszügyeket is, amelyek a panaszbeadvány kivizsgálásának mellőzésével zárultak.

A Hatóság által lefolytatott vizsgálat elsődlegesen a panaszügyintézés eljárási szabályai megtartásának ellenőrzésére irányult, az önálló bírósági végrehajtó intézkedése

ellen benyújtott, a panaszügyek intézéséről, a panaszügyek felügyeletéről és a fegyelmi eljárások nyilvántartásáról szóló 10/2021. (X. 29.) SZTFH rendeletben (a továbbiakban: Panaszrendelet) előírt eljárási határidők megtartásának ellenőrzésére terjedt ki, illetve magában foglalta a panaszügy kivizsgálásának eredményeként a Kar hivatali szerve által kiadott értesítés tartalmi áttekintését, különös tekintettel arra, hogy az értesítésben megfelelően történt-e a jogorvoslati tájékoztatás, valamint biztosította-e a Kar hivatali szerve a benyújtható felülbírálati kérelem előterjesztésének lehetőségét. A megküldött iratok alapján a Hatóság azt is ellenőrizte, hogy az egyes beadványok a Kar hivatali szerve által történt minősítése során érvényesült-e a tartalom szerinti elbírálás követelménye, az egyes beadványok panaszbeadványként való elbírálása, illetve végrehajtási kifogássá minősítése megalapozott volt-e. A vizsgálat kiterjedt arra is, hogy a panasz elbírálása megfelelt-e a jogszabály céljának, és a panasz tárgya tekintetében az egyéb jogszabályoknak. Panaszfelügyeleti eljárásban sor került a Kar hivatali szerve által kiadott, a panaszügyet lezáró értesítés, valamint az egyes panaszügyekben előterjesztett jogorvoslati kérelem – a felülbírálati kérelem – elbírálása eredményeként hozott döntés megfelelőségének vizsgálatára is.

A 2024. évi kimutatások alapján lefolytatott vizsgálatok eredményeként megállapítást nyert, hogy az önálló bírósági végrehajtók tevékenységét érintő, mintavétellel kiválasztott panaszügyek intézése során a Kar hivatali szerve a panaszügyintézés eljárási szabályainak megfelelően járt el. A panaszfelügyeleti eljárások eredményeként a Hatóság az áttekintett ügyiratok alapján arról tájékoztatta a Kart, hogy a Kar hivatali szervével egyeztetés kezdeményezése, illetve a panaszos számára új értesítés kiadásának kezdeményezése nem indokolt. Egy esetben a panaszügy felülvizsgálata során megállapítást nyert, hogy a vizsgálat alá vont panaszügyben további intézkedés megtétele szükséges, melynek okán a panasszal érintett ügyben eljáró önálló bírósági végrehajtó tevékenysége vonatkozásában a Hatóság elnöke soron kívüli vizsgálatot rendelt el.

7.1.1.2. Az önálló bírósági végrehajtók tevékenységének ellenőrzése

A Kar hivatali szerve a végrehajtók működésének ellenőrzését az önálló bírósági végrehajtók ügyvitelének, hivatali működésének és magatartásának ellenőrzésére irányuló vizsgálatok lefolytatásának részletes szabályairól szóló 9/2021. (X. 29.) SZTFH rendeletben (a továbbiakban: Ellenőrzési rendelet) meghatározott eljárás lefolytatásával végzi. Az Ellenőrzési rendelet 5. §-a szerint a Kar hivatali szerve a végrehajtó ügyvitelének, hivatali működésének, magatartásának ellenőrzése érdekében átfogó vizsgálatot, soron kívüli vizsgálatot, célvizsgálatot és utóvizsgálatot folytat le.

A hatályos szabályozás értelmében meghatározott időszakonként minden végrehajtó tevékenységének vizsgálatát el kell végezni. A végrehajtói tevékenység teljes terjedelm-

ben, az ügyvitel, a hivatali működés, a magatartás ellenőrzése átfogó vizsgálat keretében valósítható meg. Az átfogó vizsgálat célja annak megállapítása, hogy az ellenőrzött végrehajtó tevékenysége során érvényesülnek-e a hatályos jogszabályok és a Kar iránymutatásai, valamint hogy a végrehajtói intézkedések pénzügyi elszámolásai és azok nyilvántartása megfelelően történik-e. A Kar hivatali szerve átfogó vizsgálatot a végrehajtó kinevezését követő egy év elteltével, ezt követően a végrehajtó szolgálati viszonyának fennállása alatt legalább négyévenként végez. A vizsgálat időtartamába nem számít bele az az időszak, amely alatt a végrehajtó helyett helyettes jár el.

A Kar hivatali szerve a végrehajtói tevékenység vizsgálatának és ellenőrzésének eredményéről a Hatóság elnökét soron kívül, de legkésőbb az ellenőrzési jelentés keltétől számított 45 napon belül tájékoztatja.

A Kar a 2024. január 1. napjától 2024. december 31-ig terjedő időszakban összesen 58 darab átfogó, 34 darab soron kívüli, valamint 5 darab célvizsgálatról készült ellenőrzési jelentést küldött meg a Hatóság elnöke részére.

A fenti időszakban – az ellenőrzési jelentésekben foglaltakra tekintettel – a Hatóság elnöke az Ellenőrzési rendelet 7. § (1) bekezdésében foglalt jogkörével élve 16 végrehajtó tevékenységének soron kívüli vizsgálatát rendelte el, valamint 5 esetben tett javaslatot fegyelmi eljárás kezdeményezésére. Az Ellenőrzési rendelet 32. § (7) bekezdésében foglalt jogosultsága alapján a Hatóság elnöke 12 végrehajtó kapcsán kért tájékoztatást a Kar hivatalvezetőjétől arról, hogy a végrehajtó által elkészített intézkedési tervben vállalt kötelezettség végrehajtása megtörtént-e.

A Vht. 239. § (4) bekezdése értelmében a Hatóság elnöke a végrehajtói szolgálat megszűnését állapítja meg, ha a végrehajtói vizsgálat eredménye alapján megállapítható, hogy a végrehajtó jogszabályban meghatározott kötelezettségeit súlyosan vagy rendszeresen ismétlődően megszegte. A Hatóság elnöke – jelen szakaszban meghatározott jogával élve – 2 önálló bírósági végrehajtó szolgálati viszonyát szüntette meg a 2024. évben, és a Vht. 239. § (4a) bekezdése szerinti jogkövetkezmény alkalmazásának lehetősége miatt további 1 végrehajtóval szemben szolgálati viszony megszüntetése iránti eljárást kezdeményezett, melynek eredményeképpen az érintett végrehajtó szolgálati viszonya 2025. év január hónapban megszüntetésre került. A Hatóság elnökének – önálló bírósági végrehajtói szolgálat megszűnését megállapító – határozata ellen 2 esetben keresetlevél benyújtására került sor.

Az ellenőrzési tevékenység felügyelete körében az Ellenőrzési Rendelet 8. § (1)-(2) bekezdései lehetőséget biztosítanak arra, hogy a Hatóság elnöke a Kar hivatali szerve éves

ellenőrzési tervének összeállítása során célvizsgálati tárgykörök meghatározására tegyen javaslatot. A Hatóság elnökének javaslatait a Kar hivatali szerve az éves ellenőrzési tervbe beépíti, a tárgyévben lefolytatott célvizsgálatokat a Hatóság elnöke által javasolt tárgykörök figyelembevételével végzi el.

A 2024. évben a Hatóság a Kar hivatali szerve soron következő, 2025. évi Ellenőrzési Tervének összeállításához az alábbi célvizsgálati témakörök ellenőrzésére tett javaslatot:

- A Vht. 52. § d) és e) pontjai alapján szünetelő ügyek elrendelési körülményeinek és feltételeinek vizsgálata, a Vht. 54. § (1) d) és e) pontjai alapján a szünetelés megszűnésének vizsgálata az ügyviteli befejezéskor kiállítandó díjjegyzék tartalmának ügyviteli és pénzügyi ellenőrzésére kiterjedően, a bírósági végrehajtási ügyvitelről és pénzkezelésről szóló 1/2002. (I. 17.) IM rendelet (a továbbiakban: Vűsz.) és a bírósági végrehajtói díjszabásról szóló 8/2021. (X. 29.) SZTFH rendelet (továbbiakban: Dsz.) vonatkozó rendelkezéseinek figyelembevételével.
- A Dsz. 8. § (4) és (5), 11. § (5), 15. § (2)-(5) bekezdésekben meghatározott eljárások esetében alkalmazandó speciális szabályok vizsgálata.
- A Dsz. 11. § (1) bekezdés e) pontjának, valamint a Dsz. 11. § (2) bekezdés rendelkezései által előírtak megtartásának vizsgálata, különös tekintettel arra, hogy a végrehajtó eljárásai során rögzített-e az EVÜR rendszerben olyan költségeket, készkiadásokat, melyek a rögzítéskor ténylegesen fel sem merültek. A készkiadás elszámolhatóságára vonatkozó rendelkezések megtartása érdekében annak vizsgálata, hogy térülés esetén a bevételi bizonylattal, illetve ügyviteli vagy érdemi befejezés kapcsán készített díjjegyzéken történt-e olyan készkiadás-elszámolás, amely addig ténylegesen fel sem merült, illetve az nem igazolt vagy nem indokolt, figyelemmel a Dsz. és Vűsz. vonatkozó rendelkezéseire.
- A végrehajtói letéti számlára történő be- és kifizetésekre, a letéti számlán található teljes összeg tételes, ügyszámhoz kötött elszámolására, nyilvántartására vonatkozó rendelkezések alkalmazásának vizsgálata, különös tekintettel a Vűsz. 47. § 48. §, 49. § (1) és (3), 52. § (1)-(2) bekezdés, valamint a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény előírásaira.
- Az ingatlan árverésére vonatkozóan a Vht. VII. fejezetében rögzített előírások betartásának vizsgálata, különös tekintettel az árverési hirdetmény közzétételére, tartalmára, a határidőkre, a becsértékre, az újabb árverések kizűzésére, valamint a sikertelen árverés esetén alkalmazandó szabályok betartására.
- A bírósági végrehajtási eljárásban felszámítandó általános költségátalány mértékéről és megfizetésének szabályairól szóló 2/2022. (I.20.) SZTFH rendeletben foglalt előírások betartásának vizsgálata.

A Hatóság célvizsgálati témajavaslatait a Kar hivatali szerve a 2025. évi Ellenőrzési Tervének összeállítása során figyelembe vette, a javaslatok a 2025. évi Ellenőrzési Tervbe beépítésre kerültek.

7.1.1.3. Nyilvántartások vezetése

A Hatósághoz 2024. december 31-ig 44 darab, a Vht. 217/B. §-a szerinti pénzüsszeg megfizetésre kötelező jogerős döntés érkezett a bíróságoktól, melyekről a Hatóság nyilvántartást vezet.

A Hatóság nyilvántartja a végrehajtó, a végrehajtó-helyettes és a végrehajtójelölt által megküldött, a bünyügyi nyilvántartó rendszerben kezelt adatokról kiállított hatósági bizonyítványokat. 2024-ben a végrehajtó, végrehajtó-helyettes és végrehajtójelölt a Vht. 239/A. § (2b) bekezdése szerinti kötelezettségének június 30. napjáig volt köteles eleget tenni, ennek eredményeként 931 darab erkölcsi bizonyítvány érkezett be határidőre a Hatósághoz. Azon személyek, akik elmulasztották a fenti kötelezettség teljesítését, a Vht. 239/A. § (2d) alapján fegyelmi vétséget követtek el. 2024-ben a Vht. 239/A. § (2b) bekezdése szerinti kötelezettség teljesítését 7 végrehajtójelölt, 1 végrehajtó-helyettes és 1 felfüggesztett végrehajtó mulasztotta el, melynek okán velük szemben 2024 harmadik negyedében fegyelmi eljárás indult.

A Vht. 239/A. § (2c) bekezdése alapján, ha a végrehajtóval, a végrehajtó-helyetttel és a végrehajtójelölttel szemben büntető- vagy szabálysértési eljárás indul, köteles azt a Hatóságnak és a Kar hivatali szerve vezetőjének haladéktalanul, de legkésőbb 3 munkanapon belül írásban bejelenteni. 2024. december 31-ig 16 darab bejelentés érkezett a Hatósághoz, mely döntő többségében szabálysértési, magánvádas és pótmagánvádas eljárás megindulásával kapcsolatos bejelentés volt.

7.1.1.4. A végrehajtók kötelező szakmai beszámolója

A Vht. 2023. október 1. napjától hatályos 242. §-a alapján az önálló bírósági végrehajtók kötelesek minden év január 31. napjáig szakmai beszámoló benyújtásával beszámolni előző évi szakmai tevékenységükről.

Valamennyi önálló bírósági végrehajtónak, valamint – a Vht. 245. § (1) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott helyettesítés esetén – a végrehajtó állandó helyettesének a fenti kötelezettségét első alkalommal 2024. január 31. napjáig kellett teljesítenie.

Az önálló bírósági végrehajtó szakmai beszámolójáról szóló 20/2023. (XI. 2.) SZTFH rendelet 2023. november 5. napján lépett hatályba, melynek 1. §-a szerint az önálló bírósági

sági végrehajtó a Vht. 242. §-a szerinti szakmaibeszámoló-készítési kötelezettségének írásban, a rendelet mellékletében meghatározott tartalommal a Hatóság honlapján közzétett, e célra rendszeresített formanyomtatvány alkalmazásával tesz eleget.

A Hatóság feladata a végrehajtók által megküldött szakmai beszámolók rendeletben meghatározott szakmai szempontok szerinti ellenőrzése. 2024. január 31. napját követő időszakban az önálló bírósági végrehajtó által megküldött szakmai beszámoló meg nem felelése vagy a szakmaibeszámoló-készítési kötelezettség megszegése esetén a Hatóság szankcionálási jogkörében közigazgatási bírságot szabhat ki. Amennyiben a végrehajtó a szakmaibeszámoló-készítési kötelezettségét megszegte, és emiatt a Hatóság kettőnél több alkalommal bírsággal sújtotta, a végrehajtó szolgálata újabb hét évre nem állapítható meg. A tárgyévben – 1 végrehajtó kivételével – valamennyi végrehajtó teljesítette szakmaibeszámoló-készítési kötelezettségét. A Hatóság a kötelezettségét nem teljesítő végrehajtóval szemben közigazgatási bírságot szabott ki, mely határozat ellen a végrehajtó keresetlevelet terjesztett elő.

7.1.2. Az önálló bírósági végrehajtók fegyelmi felelősségre vonása

A Vht. 278. § (1) bekezdése feljogosítja a Hatóság elnökét, a törvényszék elnökét, illetve a Kar hivatali szervének vezetőjét arra, hogy fegyelmi vétség alapos gyanúja esetén az önálló bírósági végrehajtóval, végrehajtó-helyetttel vagy végrehajtójelölttel szemben fegyelmi feljelentést terjesszen elő az elsőfokú fegyelmi bíróság (Budapest Környéki Törvényszék mellett működő Bírósági Végrehajtói Fegyelmi Bíróság) elnökénél. A hatályos szabályozás értelmében tehát a Hatóság elnöke fegyelmi vétség alapos gyanúja esetén fegyelmi feljelentéssel élhet az önálló bírósági végrehajtóval, végrehajtó-helyetttel vagy végrehajtójelölttel szemben. A Hatóság elnöke gyakorolja továbbá a fegyelmi eljárás tekintetében a Vht. alapján őt megillető jogokat, így a fegyelmi tárgyaláson jelen lehet, az eljárás alá vont személyhez, a tanúhoz és a vizsgálóbiztoshoz kérdéseket intézhet, észrevételeket, nyilatkozatokat és jogorvoslati kérelmeket terjeszthet elő, továbbá kezdeményezheti az eljárás alá vont végrehajtó szolgálati viszonyából való felfüggesztését.

A 2024. évben 16 önálló bírósági végrehajtóval, illetve 6 olyan végrehajtóval szemben, akinek utóbb szolgálati viszonya megszűnt, összesen 23 fegyelmi eljárás volt folyamatban, illetve 3 eljárás volt felfüggesztve. A 26 fegyelmi eljárásban 5 eljárás alá vont végrehajtó volt hivatalából felfüggesztve.

A tárgyidőszakban a Hatóság elnöke 5 esetben terjesztett elő önálló bírósági végrehajtóval szemben fegyelmi feljelentést a fegyelmi bíróság előtt. A tárgyidőszakban a Hatóság elnöke 1 esetben terjesztett elő végrehajtó-helyetttel szemben fegyelmi feljelentést a fegyelmi bíróság előtt a Vht. 239/A. § (2d) bekezdése szerinti fegyelmi vétség elköve-

tése miatt. A tárgyidőszakban a Hatóság elnöke 8 esetben, a Hatóság elnöke és a Kar hivatali szerve közösen 4 esetben terjesztett elő végrehajtójelölttel szemben fegyelmi feljelentést a fegyelmi bíróság előtt a Vht. 239/A. § (2d) bekezdése szerinti fegyelmi vétség elkövetése miatt.

2024. évben a Budapest Környéki Törvényszék mellett működő Bírósági Végrehajtói Fegyelmi Bíróság egy eljárás alá vont végrehajtó esetében megállapította, hogy az önálló bírósági végrehajtó a fegyelmi feljelentés valamennyi pontjában megjelölt jogsértést illetően fegyelmi vétséget követett el, és ezért fegyelmi büntetésként vele szemben 800 000 forint pénzbírságot szabott ki, egyúttal kötelezte a végrehajtót 701 040 forint eljárási költség megfizetésére. Egy másik esetben szintén megállapításra került a fegyelmi vétség elkövetése, mely esetben figyelmeztetés kiszabására került sor.

Tárgyidőszakban a folyamatban lévő fegyelmi eljárások közül 1 esetben a másodfokon eljáró Kúria mellett működő Bírósági Végrehajtói Fegyelmi Bíróság az elsőfokú döntéssel egyezően megállapította, hogy fegyelmi vétséget követett el, ezért fegyelmi büntetésként hivatalvesztéssel és 5 000 000 forint pénzbírsággal sújtotta. Az előző bekezdésben említett fegyelmi vétség elkövetése miatt kiszabott figyelmeztetést és pénzbírságot tartalmazó döntések is jogerőre emelkedtek.

A fegyelmi eljárások közül 2 ügyben – figyelemmel arra, hogy a végrehajtó szolgálata a lemondására való tekintettel megszűnésre került – a Budapest Környéki Törvényszék mellett működő Bírósági Végrehajtói Fegyelmi Bíróság az eljárást megszüntette, míg 1 ügyben elévülés miatt került megszüntetésre az eljárás, mely döntések jogerősök. Egy további esetben a bíróság a végrehajtót felmentette, amely döntés szintén jogerős.

7.1.3. A Kar működése feletti törvényességi felügyelet

A Vht. 253/D. § (1) bekezdése értelmében a Hatóság elnöke, valamint a törvény által meghatározott körben az igazságügyi miniszter törvényességi felügyeletet gyakorol a Kar működése felett. A törvényességi felügyelet a Kar szervezeti és működési szabályzata, etikai szabályzata, valamint a kari iránymutatások és a Kar szervei által hozott határozatok vizsgálatát foglalja magában. A törvényességi felügyelet nem terjed ki olyan ügyre, amelyben bírósági eljárásnak van helye.

A törvényességi felügyelet gyakorlása körében a meghozatalától számított 15 napon belül a Kar hivatali szervének vezetője jóváhagyás céljából bemutatja:

- a Kar hivatali szerve szervezeti és működési szabályzatát, az etikai szabályzatát, valamint egyedi iratkezelési szabályzatát a Hatóság elnökének,

- a Hatóság elnöke rendeletalkotási felhatalmazásába tartozó szabályozási tárgykört érintő iránymutatást a Hatóság elnökének,
- a Kormány vagy az igazságügyi miniszter rendeletalkotási felhatalmazásába tartozó szabályozási tárgykört érintő iránymutatást a miniszternek.

A Hatóság elnöke, illetve az igazságügyi miniszter a szervezeti és működési szabályzat, etikai szabályzat, illetve az iránymutatás megküldésétől számított 30 napon belül kifogással élhet a szervezeti és működési szabályzat, illetve iránymutatás azon rendelkezésével szemben, amely – elfogadása esetén – törvényességi felügyeleti intézkedést indokolna.

A Vht. 253/D. § (2)-(4) bekezdése határozza meg a törvényességi felügyeleti eljárás lefolytatásának rendjét, eszerint abban az esetben, ha a szervezeti és működési szabályzat vagy az iránymutatás jogszabályba, illetőleg ha a Kar szerveinek határozata jogszabályba vagy a szervezeti és működési szabályzat valamely rendelkezésébe ütközik, a Hatóság elnöke (illetve a Kormány vagy a miniszter rendeletalkotási felhatalmazásába tartozó szabályozási tárgykört érintő iránymutatás esetében az igazságügyi miniszter) törvényességi felügyeleti jogkörében – határidő kitűzésével – felhívja a Kart a jogszabálysértés megszüntetésére.

A Kar köteles a megadott határidőn belül a felhívásnak megfelelően a szervezeti és működési szabályzatot, etikai szabályzatot, iránymutatást, illetve egyéb határozatot módosítani, vagy egyet nem értéséről a Hatóság elnökét, illetve az igazságügyi minisztert tájékoztatni. Ha a Kar a megadott határidőn belül nem intézkedett a jogszabálysértés megszüntetése iránt, a Hatóság elnöke, illetve az igazságügyi miniszter köztestületi felügyeleti pert indíthat.

A Hatóság a Kar szabályzatai, hivatali szervének iránymutatásai, illetve a Kar szervei által hozott határozat tekintetében törvényességi felügyeleti eljárást a tárgyidőszakban nem folytatott le.

7.1.4. Végrehajtói álláshelyek

A bírósági végrehajtás szervezetéről szóló 6/2021. (X. 29.) SZTFH rendelet módosítása értelmében 2024. október 15. és 2024. december 1. napjával 2 álláshely megszüntetésre került, melynek következtében 2024. december 31. napi állapot alapján országosan összesen 225 az önálló bírósági végrehajtói álláshelyek száma. Az önálló bírósági végrehajtók száma 2024. december 31. napi állapot szerint 204 fő, ebből a felfüggesztett végrehajtók száma 8 fő, így összesen 196 fő önálló bírósági végrehajtó teljesít szolgálatot.

Az önálló bírósági végrehajtói álláshelyek számának racionalizálása kapcsán kiemelendő a Vht. 240/A. § (7) bekezdése alapján – az újonnan kinevezett végrehajtó és az állandó helyettes között – létrejött megállapodások tekintetében az állandó helyettesek által foganatosított végrehajtási ügyek szabályozása, melynek következtében legkésőbb 2025. január 15. napjáig összesen 11 végrehajtói álláshely tekintetében kerül megszüntetésre az állandó helyettesítés.

7.1.5. A végrehajtói szervezettel és a szervezet tagjaival kapcsolatos döntések

A Hatóság elnökének az önálló bírósági végrehajtók szolgálati viszonyát érintő döntési jogkörei a Vht. rendelkezései alapján két csoportba oszthatók. Eszerint a Hatóság elnöke az önálló bírósági végrehajtó kinevezéséről és áthelyezéséről hatósági eljárás lefolytatása nélkül hozza meg döntését. A Vht. 240/C. § értelmében a Hatóság elnöke a végrehajtó kölcsönös áthelyezése, felmentése, felfüggesztése, továbbá szolgálata folyamatossága és megszűnése, valamint a végrehajtói kinevezés érvénytelenségének megállapítása tárgyában – az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvényben (a továbbiakban: Ákr.) szabályozott – hatósági eljárás keretében dönt.

A Vht. 235. § (1) bekezdése szerint a végrehajtó más székhelyre történő áthelyezésére csak a végrehajtói állás betöltése, vagy a végrehajtók kölcsönös áthelyezése esetén van lehetőség. Ha a végrehajtói álláshelyet a Hatóság elnöke más székhelyre kinevezett végrehajtó személyével tölti be, a végrehajtót e székhelyre és járásbíróság mellé helyezi át.

Tárgyidőszakban áthelyezés, kölcsönös áthelyezés iránti kérelem egy esetben került a Hatósághoz benyújtásra.

2024. június 20. napján megjelent Hivatalos Értesítő 2024. évi 28. számában a Kar hivatali szerve által 15 megüresedett végrehajtó álláshely került kiírásra. A pályázat eredményeképpen 15 végrehajtót nevezett ki a Hatóság elnöke 2025. január 15-ei hatállyal hétéves időtartamra.

Tárgyidőszakban 1 önálló bírósági végrehajtó mondott le szolgálatáról, melyre figyelemmel a Kar hivatali szerve előzetes véleményének kikérését követően e személyt a Hatóság elnöke felmentette a végrehajtói szolgálat alól.

2017. április 18. napjával 14 önálló bírósági végrehajtó került 7 év határozott idejű kinevezésre, az általuk benyújtott, Vht. 234/A. §-a szerinti, a szolgálat folyamatosságának megállapítása iránti kérelmekre 2024-ben 13 végrehajtó vonatkozásában helyt adó határozatot, 1 végrehajtó esetében felfüggesztő végzést hozott a Hatóság.

2017. szeptember 1. napjával 13 önálló bírósági végrehajtó került 7 év határozott idejű kinevezésre, az általuk benyújtott, Vht. 234/A. §-a szerinti, a szolgálat folyamatosságának megállapítása iránti kérelmekre 2024-ben 12 végrehajtó vonatkozásában helyt adó határozatot, 1 végrehajtó esetében felfüggesztő végzést hozott a Hatóság.

2017. december 31. napjáig 17 önálló bírósági végrehajtó került 7 év határozott idejű kinevezésre, az általuk benyújtott, Vht. 234/A. §-a szerinti, a szolgálat folyamatosságának megállapítása iránti kérelmekre 2024-ben 15 végrehajtó vonatkozásában helyt adó határozatot, 2 végrehajtó esetében felfüggesztő végzést hozott a Hatóság.

7.1.6. Közvetlen megkeresések megválaszolása

A Hatóság a végrehajtási szervezet feletti általános felügyeletet gyakorolja, ennek kapcsán a Hatósághoz nagy számban érkeznek közvetlenül megkeresések konkrét végrehajtási eljárások, a végrehajtási szervezetrendszer, valamint annak szereplői kapcsán.

A Hatóság az egyes beadványokat tartalmuk alapján vizsgálja. Az ügyintézés módja eltérően alakul attól függően, hogy a beadvány Panaszrendelet szerinti panaszt tartalmaz, vagy panasznak nem minősülő megkeresésről van szó. A Panaszrendelet értelmében panasznak minősül az a kérelem, amelyben a végrehajtást kérő, az adós vagy az egyéb érdekelt az önálló bírósági végrehajtó, az önálló bírósági végrehajtó-helyettes vagy az önálló bírósági végrehajtójelölt tevékenységével kapcsolatban olyan kérelmet nyújt be, amely egyéni jog- vagy érdeksérelem megszüntetésére irányul, és amelynek elintézése nem tartozik bíróság, hatóság vagy más szerv hatáskörébe.

Tekintettel arra, hogy a bírósági végrehajtókkal, végrehajtó-helyettesekkel és végrehajtójelöltekkel szemben előterjesztett panaszbeadványok kivizsgálására a Kar hivatali szerve jogosult a Vht. 250. § (2) bekezdés 10. pontja és (3) bekezdése alapján, a Hatósághoz érkezett panaszbeadványok esetében áttételnek van helye a panaszokról, a közérdekű bejelentésekről, valamint a visszaélések bejelentésével összefüggő szabályokról szóló 2023. évi XXV. törvény 2. § (2) bekezdése alapján. Az áttételt követően a panaszügyintézés a Kar hivatali szervének feladata, a Kar hivatali szerve a panasz kivizsgálásának eredményéről a panaszost és a Hatóságot közvetlenül értesíti.

Abban az esetben, ha a beadvány tartalma szerint nem tekinthető a Panaszrendelet 2. § szerinti panaszbeadványnak, a Hatóság a beadványt saját hatáskörben válaszolja meg. A válaszok a megkereső beadványához igazodó, egyediesített válaszlevelek, melyekben a Hatóság az adott ügy sajátosságaihoz igazodóan a hatáskörrel rendelkező más szervek elérhetőségeiről, a végrehajtás foganatosítása során általános jog-

orvoslatként igénybe vehető végrehajtási kifogás előterjesztésének módjáról, határidejéről, illetve az állami jogi segítségnyújtás igénybevételeinek feltételeiről tájékoztatja a megkeresőt.

A 2024. év során végrehajtási eljárásokkal kapcsolatban összesen 99 beadvány érkezett a Hatósághoz, 3 esetben a Kar hivatali szervéhez történő áttételre, további 96 esetben pedig közvetlen válaszadásra került sor. A Hatósághoz 37 egyéb, a végrehajtási szervezetrendszer érintő beadvány érkezett a 2024. év során, melyek közül valamennyi megválaszolásra került. Kiemelendő, hogy az alapvető jogok biztosa két alkalommal élt megkereséssel a Hatóság felé, melyek szintén megválaszolásra kerültek.

7.2. Felszámolói felügyelet

Az Sztfhtv. 1. § (1) bekezdés d) és g) pontja alapján a Hatóság látja el a felszámolói névjegyzék, valamint a felszámoló szervezetek más hatósági nyilvántartásainak vezetésével, a felszámolók egyes tevékenységeinek szabályozásával, a felszámolói szervezetrendszer feletti hatósági felügyelet és hatósági ellenőrzés gyakorlásával, szabályozásával kapcsolatos feladatokat. A Hatóság ellátja továbbá a szerkezetátalakítási szakértők hatósági nyilvántartásainak vezetésével, a bíróság általi kijelölésük és hivatalból történő kirendelésük során alkalmazott, a Hatóság által működtetett elektronikus, véletlenszerű kiválasztás elvét alkalmazó informatikai rendszer fejlesztésével és működtetésével, egyes tevékenységeik szabályozásával, a tevékenységük feletti hatósági felügyelet és hatósági ellenőrzés gyakorlásával és szabályozásával kapcsolatos feladatokat.

Az Sztfhtv. 3. § (1) bekezdés d) pontja kimondja továbbá, hogy a Hatóság látja el a csőd-eljárásról és felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.), illetve a szerkezetátalakításról és egyes törvények jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2021. évi LXIV. törvény (a továbbiakban: Szát. törvény) és az e törvények felhatalmazása alapján kiadott jogszabályok hatálya alá tartozó szervezetek, személyek ezen jogszabályok szerinti tevékenységének felügyeletét, valamint az e jogszabályokban meghatározott, a Hatóság feladat- és hatáskörébe tartozó feladatokat. A Hatóság üzemelteti a felszámolási eljárásokban a vagyontárgyak értékesítésére szolgáló elektronikus értékesítési rendszert, valamint a csődeljárásban a vagyonfelügyelő, a felszámolási eljárásban a felszámoló és az ideiglenes vagyonfelügyelő elektronikus kiválasztását segítő Felszámolói Kijelölő Rendszert, valamint ezen rendszer almoduljaként működő, szerkezetátalakítási szakértők kijelölését lebonyolító programot.

A felszámolói hivatásrend feletti felügyelet tekintetében a Hatóság ellenőrzi a felszámoló szervezetekre vonatkozó jogszabályokban foglalt rendelkezések betartását.

7.2.1. A felszámolói névjegyzék, illetve a hatósági nyilvántartások vezetése

A Hatóság feladata a felszámolói névjegyzék vezetése, a felszámolási eljárásokban az értékesítés során alkalmazandó Elektronikus Értékesítési Rendszer (a továbbiakban: EÉR) és a Felszámolói Kijelölő Rendszer, valamint ezen rendszer almoduljaként működő, szerkezetátalakítási szakértők kijelölését lebonyolító program működtetésével kapcsolatos feladatok ellátása.

A Hatóság országos hatáskörrel jár el a felszámolói névjegyzékvezetéssel összefüggő hatósági eljárásokban és a feladatkörébe tartozó közhiteles hatósági nyilvántartások vezetésével összefüggő hatósági eljárásokban.

A felszámolási eljárások lebonyolítása érdekében egy véletlenszerű algoritmus alapján működő kijelölő program jelöli ki az egyes listákból a névjegyzékben szereplő felszámoló cégeket, amely alkalmazáson keresztül a felszámolási ügyekben eljáró bíróságok általi felszámolói sorsolások minden tekintetben a véletlenszerűség elvét követik.

A Hatóság a 2024. december 31-i állapot szerint

- a Cstv. 27/C. § (4) bekezdés alapján vezetett felszámolói névjegyzék szerinti 89 darab,
- a Cstv. 27/A. § (6a) bekezdése alapján vezetett hatósági nyilvántartás szerinti 37 darab, valamint
- a Cstv. 66. § (6) bekezdése alapján vezetett hatósági nyilvántartás szerinti 2 darab felszámoló szervezetet, azaz

összesen 128 felszámoló szervezetet tartott nyilván a felszámolói névjegyzékben, amelyek közül – 2024. december 31. napjával bezárólag – 28 szervezet kérte a szerkezetátalakítási szakértői tevékenység bejegyzését.

A tárgyi időszak alatt 1 061 darab hatósági ügy érkezett a Hatósághoz.

7.2.2. A felszámoló szervezetek hatósági ellenőrzésével kapcsolatos feladatok

A 2024. évben a Hatóság több átfogó, valamennyi felszámoló szervezetre kiterjedő hatósági ellenőrzést folytatott le. Az ellenőrzések különösen az alábbiak témakörökre terjedtek ki:

- A felszámolók névjegyzékéről szóló 14/2021. (X.29.) SZTFH rendelet (a továbbiakban: SZTFH rendelet) 5. § (1), (2), és (5) bekezdése szerinti – minden év január 31-ig esedékes – adatszolgáltatás (a továbbiakban: Adatszolgáltatás) teljesítésének ellenőrzése;

- A bíróságok által kiszabott jogerős pénzbírságok, illetve felmentő végzések Adatszolgáltatásban való feltüntetésének, illetve másolati példányok megküldésének ellenőrzése;
- A felszámoló szervezetek honlapjainak elérhetőségi vizsgálata;
- Az SZTFH rendelet 5. § (3) bekezdése szerinti adatszolgáltatás elmulasztása (a felszámoló szervezet minden év július 1-jéig köteles az előző üzleti évre vonatkozó számviteli törvény szerinti éves beszámoló adózás előtti eredményéről és az árbevétel megoszlásáról adatot szolgáltatni);
- A felszámoló szervezetek Adatszolgáltatásában szereplő központi levelezési cím elérhetőségének vizsgálata;
- A felszámoló szervezetek esetében a kötelező vagyoni biztosíték meglétének a vizsgálata;
- A felszámolóbiztosok számára kötelező szakmai továbbképzések elvégzésének ellenőrzése;
- A felszámoló szervezetek székhelyének és fióktelepének ellenőrzése;
- A felszámoló szervezetek Adatszolgáltatásában szereplő bankszámlaszám vizsgálata;
- A felszámolóbiztosok és szerkezetátalakítási szakértők fizetéseképtelenségi szakértői igazolványának vizsgálata;
- A felszámoló szervezetek adó- és köztartozásának ellenőrzése.

A hatósági ellenőrzések eredményeként 33 darab szankciós határozat kiszabására került sor, az alábbiak szerint:

- Pénzbírságot megállapító határozatból 33 darab került kiküldésre a felszámoló szervezetek ügyvezetői részére, melynek oka a fent részletezett hatósági ellenőrzések eredményeként megállapított jogszabályi kötelezettségek betartásának hiányossága volt.
- Figyelmeztető határozat a tárgyévben nem került kiszabásra.

A pénzbírságot kiszabó határozatok esetében 5 ízben került sor felülvizsgálati kérelem benyújtására felszámoló szervezet ügyvezetője által, valamennyi esetben a tárgyév végén folyamatban volt a bírósági eljárás.

7.2.3. A felszámolási eljárásokat támogató informatikai rendszerek

Az EÉR a felszámolási eljárásban az adós vagyontárgyainak elektronikus értékesítésére hivatott. Az EÉR-t használók részéről felmerülő kérdések kapcsán a Hatóság Ügyfélszolgálatot üzemeltet. A tárgyi időszakban az Ügyfélszolgálatra 992 darab, zömében informatikai, technikai jellegű megkeresés érkezett.

A Kijelölő Rendszer a felszámolók névjegyzékéből történő kirendelése céljára szolgáló számítógépes elektronikus rendszer. A Hatóság a Kijelölő Rendszer kapcsán is működtet ügyfélszolgálatot, melyhez a kijelölést végző bírák, bírósági titkárok élhetnek megkeresésekkel. A tárgyi időszakban 251 darab megkeresés érkezett.

A Felszámolói Nyilvántartó Rendszer (a továbbiakban: FNYR), amely a Hatóság munkáját segítő, külső megkeresők által nem elérhető, belső adatbázis-kezelő szoftver, a névjegyzék, illetve a hatósági nyilvántartások naprakész vezetését segíti.

7.2.3.1. Az Elektronikus Értékesítési Rendszer működtetését érintő feladatok

Az EÉR a felszámolási eljárásban az adós vagyontárgyainak elektronikus értékesítésére kifejlesztett alkalmazás. Az EÉR 2015. január 1-jével került kifejlesztésre. Egy 10 hónapig tartó fejlesztői munka eredményeképpen a legfrissebb operációs rendszereken futó, biztonsági frissítésekkel támogatott, platformfüggetlen, mobilkészülékre is optimalizált rendszer került éles üzembe helyezésre 2023. március 14. napjával.

Az EÉR rendelet 6. § (1)-(3) bekezdései értelmében az értékesítők havonta rendszerhasználati felhasználói alapdíjat és sávosan meghatározott licitindítási díjat kötelesek fizetni a működtető részére az EÉR használatából adódóan. A nyertes licitálók a nettó vételár 1 százalékát, mint jutalékot kötelesek fizetni a működtető részére; továbbá a licitálók a nyilvántartásába történő első felvételük alkalmával 7 000 forint regisztrációs díjat fizetnek.

Az értékesítők által havonta fizetendő rendszerhasználati felhasználói alapdíjból és a sávosan meghatározott licitindítási díjból, valamint a nyertes licitálók által a nettó vételár 1 százalékának, mint jutaléknak a megfizetéséből a Hatóságnak a tárgyi időszakban összesen 273 546 343 forint bevétele származott, az alábbi megoszlásban:

- rendszerhasználati díj: 8 070 454 forint,
- sávosan meghatározott licitindítási díj: 3 080 546 forint,
- a nettó vételár 1 százalékából származó jutalék: 257 446 343 forint,
- a regisztrációs díjból származó bevétel: 4 949 000 forint.

A tárgyi időszakban összesen 101 darab fizetési felszólítás kiküldésére került sor azon esetekben, mikor az értékesítők nem fizették meg a rendszerhasználati felhasználói alapdíjat és a sávosan meghatározott licitindítási díjat. A fennálló követelés összege 2024. december 31. napján összesen 521 501 forint volt.

A fenti követelések kapcsán fizetési meghagyásos eljárás a tárgyi időszakban nem indult.

7.2.4. Szerkezetátalakítási szakértői névjegyzékbe vétellel kapcsolatos feladatok

A Szát. törvény 2022. július 1-jével hatályba lépő 28. § (2) bekezdése, valamint a 12. alcíme rendelkezik a szerkezetátalakítási szakértő hivatalból történő kirendelésének szabályairól.

A szerkezetátalakítási szakértők működésével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 41/2022. (XII. 22.) SZTFH rendelet 8. §-ban foglaltak értelmében a Szát. törvény 28. § (2) bekezdése szerinti kijelölés és 12. alcíme szerinti hivatalból történő kirendelés során a bíróság az egyenletes ügyosztás elvét alkalmazó, a Hatóság által fejlesztett és működtetett informatikai rendszer felhasználásával választja ki a szerkezetátalakítási szakértők listájáról az adott szerkezetátalakítási eljárásban eljáró szerkezetátalakítási szakértő szervezetet, és ennek megfelelően hoz végzést a kirendeléséről. A Szát. törvény 29. § (4) bekezdése szerint a szerkezetátalakítási szakértő kirendelése nyilvános, átlátható és ellenőrizhető, jogszabályban meghatározott módszertan szerint történik, amely figyelembe veszi az adós gazdasági tevékenységének és pénzügyi nehézségeinek sajátosságait, és az adott ügy ellátásához szükséges szakértelmet. A Szát. törvény 13. § (2) bekezdése értelmében a szerkezetátalakításhoz kapcsolódó nemperes eljárás a Fővárosi Törvényszék hatáskörébe és kizárólagos illetékességébe tartozik.

A Kijelölő Rendszer almoduljaként üzembe helyezésre került, szerkezetátalakítási szakértők kijelölését lebonyolító program 2023. március 1. napjával került élesítésre.

2024. december 31-ig 28 darab felszámoló szervezet kérte a szerkezetátalakítási szakértői tevékenység bejegyzését, a kérelmeknek minden esetben helyt adott a Hatóság.

7.2.5. Fizetéseketelenségi, illetve szerkezetátalakítási szakértői igazolványok

A Cstv. 2022. augusztus 1. napjától hatályos 27/D. § (15) bekezdése alapján Hatóság a felszámolóbiztos, a vagyonfelügyelő, az ideiglenes vagyonfelügyelő és a rendkívüli vagyonfelügyelő (a továbbiakban: fizetéseketelenségi szakértő) részére, e minőségének igazolására fizetéseketelenségi szakértői igazolványt, a szerkezetátalakításról és egyes törvények jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2021. évi LXIV. törvény 24. § (8) bekezdése alapján pedig szerkezetátalakítási szakértői igazolványt.

Az igazolvány a 2022. október 1. napján hatályba lépett, a felszámolóbiztosok, a vagyonfelügyelők, az ideiglenes vagyonfelügyelők és a rendkívüli vagyonfelügyelők, valamint a szerkezetátalakítási szakértők igazolványáról szóló 39/2022. (IX. 30.) SZTFH rendelet 1. §-a alapján, az 1. mellékletben meghatározott tartalommal kerül kiállításra, és a kiállításától számított 5 évig érvényes. A fizetéseketelenségi szakértő az igazolványát a névjegyzékbe történő bejegyzése után veheti át.

A 2024. évben 86 darab fizetéseketelenségi szakértői, valamint 1 darab szerkezetátalakítási szakértői igazolvány került kiállításra és átadásra. A Hatóság a 2024. évben 93 darab fizetéseketelenségi szakértői igazolványt vont be, ebből 77 esetben igazolványok cseréje vált szükségessé, 8 darab igazolványt hatósági ellenőrzés eredményeként vont be a Hatóság és 8 darab igazolvány került bevonásra tekintettel arra, hogy ezen esetekben a felszámolóbiztosok már nem állnak foglalkoztatásban egy felszámoló szervezetnél sem.

7.2.6. A környezeti kárral vagy környezeti teherrel érintett vagyontárgy értékesítése során a Cstv. alapján ellátandó feladatok

A Cstv. – 2023. június 30. napjától hatályos – 27/D. § (1b) bekezdése alapján a környezeti kárral vagy környezeti teherrel érintett vagyontárgy értékesítésének megkezdéséhez a Hatóság elnökeinek hozzájárulása szükséges. A Hatóság elnöke az értékesítéshez hozzájáruló döntésében a vagyontárgy értékesítését feltételekhez kötheti. A Hatóság az előtte folyamatban lévő eljárást felfüggeszti a környezetvédelemért felelős miniszter, valamint – ha az ingatlanon még nem kezelt hulladék van – az országos hulladékgazdálkodási hatóság szakhatósági állásfoglalásának beszerzéséig.

A tárgyi időszakban 9 darab, fent hivatkozott jogszabályhely szerinti kérelem érkezett a Hatósághoz, amelyek esetében a jogszabály által meghatározott eljárási határidőn belül történt meg a szükséges intézkedés, melynek következtében 8 esetben hozzájárult a Hatóság elnöke az értékesítéshez, 1 esetben pedig nem.

7.2.7. A felszámolási és vagyonfelügyeleti szakképzettséggel rendelkező személyek kötelező szakmai továbbképzésében történő részvétel

A felszámolási és vagyonfelügyeleti szakirányú szakképzettséggel rendelkező személyek kötelező szakmai továbbképzésének szabályairól szóló 17/2021. (X. 29.) SZTFH rendelet 2. § (1) bekezdése alapján a szakmai továbbképzés megszervezése és lebonyolítása az Igazságügyi Szolgálatok Jogakadémiájának (a továbbiakban: Jogakadémia) feladata.

A szakmai továbbképzés teljesítésére nyitva álló kétéves határidő minden második év augusztus 1-jén kezdődik. A szakmai továbbképzésre tavaszi és őszi szemeszteri rendszer keretében kerül sor. A tavaszi továbbképzési szemeszter január 1-jétől június 30-ig, az őszi továbbképzési szemeszter szeptember 1-jétől december 15-ig tart.

A továbbképzés lebonyolítása kreditrendszerben történik. A továbbképzési kötelezettség teljesítéséhez a továbbképzési időszak során 40 kreditpont megszerzése szüksé-

ges akként, hogy a továbbképzési időszak első évében legalább 16 kreditpontot kell megszerezni.

A 2024. évben a Hatóság képviselője mindösszesen hat alkalommal került felkérésre, illetve tartotta meg előadását a továbbképzés keretében.

7.3. Perképviselettel, végrehajtási eljárásokkal összefüggő tevékenység

7.3.1. Felszámolók felügyeletével összefüggő perek

A Fővárosi Törvényszéken a Hatóság által hozott határozatok bírósági felülvizsgálata miatt öt per volt folyamatban, összesen kettő felszámolói szervezettel szemben, ezek egyike sem zárult le 2024-ben.

7.3.2. Felszámoló szervezetek feletti felügyelettel összefüggésben indított végrehajtási eljárások

A Hatóság intézkedik a felszámoló szervezetek által meg nem fizetett rendszerhasználati díj, valamint a Hatóság jogelődje, vagy a Hatóság javára megítélt, a felszámolói szervezetet terhelő perköltség önálló bírósági végrehajtó által történő, illetve jogszabályi kötelezettség elmulasztása miatt a Hatóság által kiszabott közigazgatási bírság NAV útján történő behajtása érdekében. Ennek keretében az illetékes közjegyzőnél, illetve a perköltség behajtása érdekében az ítéletet hozó bíróságnál, valamint a NAV-nál megteszi a szükséges intézkedéseket.

A korábbi években keletkezett, jelenleg is folyamatban lévő, a felszámoló szervezetek által meg nem fizetett rendszerhasználati díj, valamint a Hatóság jogelődje, vagy a Hatóság javára megítélt, a felszámolói szervezetet terhelő perköltség önálló bírósági végrehajtó által történő behajtása 6 ügyet érintően 2024. december 31-én folyamatban volt. Ebből 2 ügyben rendszerhasználati díj meg nem fizetése miatt 140 000 forint összegű követelés, míg 4 ügyben perköltség meg nem fizetése miatt 420 000 forint összegű követelés állt fenn.

A tárgyi évben a Hatóság által jogszabályi kötelezettség elmulasztása miatt kiszabott közigazgatási bírság NAV útján történő behajtás érdekében 36 ügyben került kezdeményezésre végrehajtási eljárás. Ebből 17 esetben a tartozás rendezésre került, 17 esetben a végrehajtás 2024. december 31-én folyamatban volt, míg 2 esetben a végrehajtás felfüggesztésre került.

A Hatóság nyilvántartása 2024. év végén összesen 5 094 darab hatályos koncessziós szerződést tartalmazott.

- Dohánytermék-kiskereskedelem: 5 046 darab
- Dohány-kiskereskedelmi ellátási tevékenység: 1 darab
- Játékkaszinó: 11 darab
- Bányászat (szénhidrogén, geotermikus): 30 darab
- Autópálya: 5 darab
- Hulladék: 1 darab

8.1. Koncessziós Tanács titkársági feladatainak ellátása

Tárgyi évben a Tanács két alkalommal ülésezett, mely során összesen 12 határozatot hozott. A Tanács jóváhagyta 2024. évi munkatervét.

A Tanács tudomásul vette:

- a Hatóság dohányügyi igazgatójának és az ODBE Kft. ügyvezetőjének szóbeli tájékoztatását a dohánykiskereskedelem-ellátási tevékenységgel kapcsolatos koncessziós tapasztalatairól, valamint az eddigi eredményeiről,

- a Nemzeti Koncessziós Iroda elnökének szóbeli tájékoztatásait a koncessziós szerződések aktuális állásáról,
- az Energiaügyi Minisztérium Geotermia és Ásványvagyon Főosztály osztályvezetőjének szóbeli tájékoztatását a hazai szénhidrogén-koncessziók eddigi tapasztalatairól, új szénhidrogén-koncessziós pályázatokról,
- a Hatóság dohányügyi igazgatójának szóbeli tájékoztatását új koncessziós lehetőségekről, a Hatóság koncessziós tanácsadójának szóbeli tájékoztatását a koncessziós beszerzési eljárásokban felmerült jogalkalmazási kérdésekről,
- továbbá hatályon kívül helyezte a 6/2021. (11.18.) SZTFH határozatot, megválasztotta a Tanács alelnökét és elfogadta a módosított ügyrendjét.

Az ülésekhez kapcsolódóan a Koncessziós Tanács Titkársága ellátta a koordinációs, döntés-előkészítő és végrehajtó, továbbá adatgyűjtő, nyilvántartó és adminisztratív tevékenységet.

A Titkárság továbbá gondoskodott a Koncessziókezelő rendszer feltöltéséről a koncessziós eljárások és a koncessziós szerződések naprakész nyilvántartásának vezetése céljából.

8.2. Előzetes egyetértési jog gyakorlása körébe tartozó döntések előkészítése

A Hatóság feladata, hogy a közérdeket figyelembe véve hatékonyan közreműködjön a koncessziós szerződésekkel kapcsolatos egységes joggyakorlat alakításában. A Hatóság e feladatkörében előzetes egyetértési jogot gyakorol az állam nevében történő koncessziós pályázat kiírása, ajánlattételi felhívás, ajánlattételi eljárás, valamint a Ktv. 10/A. §-a szerinti eljárás lefolytatása, továbbá a koncessziós szerződés megkötése, a koncessziós szerződés módosítása, az állam nevében történő megszüntetése tekintetében. A Hatósághoz 2024-ben 25 darab előzetes egyetértés megadása iránti kérelem érkezett és 26 esetben került sor az egyetértés megadására. Két esetben az előzetes egyetértésről szóló kérelmeket a Hatósághoz még 2023-ban nyújtották be, azonban az ezekkel kapcsolatos nyilatkozatok kiadására már 2024-ben került sor.

A Földtani Szolgálat a Magyar Állam földtani feladatait ellátó szerv, amely sajátos földtudományi eszközrendszerével, valamint a Magyar Állami Földtani Intézet (MÁFI) több mint 150, és az Eötvös Loránd Geofizikai Intézet (ELGI) közel 120 éves szakmai múltján alapulva támogatja a hazai ásványi nyersanyag-gazdálkodást. A Földtani Szolgálat a hazai alkalmazott földtudomány legnagyobb kutatói és szakértői intézete, amely a Magyar Állam szolgálatában végzi tevékenységét.

Elsődleges feladata a földfelszín alatti térről, a földkéregéről szerzett ismeretek összegyűjtése, rendszerezése, integrálása és bővítése az állami és nemzetgazdasági célok támogatása érdekében. Földtani Szolgálatként kiemelten fontos a felszín alatti erőforrások hasznosításával kapcsolatos földtani kockázatok feltárása, értékelése, a kockázatok mérséklésére irányuló vizsgálatok, elemzések elvégzése és a fenntartható hasznosítási lehetőségek feltérképezése és elősegítése. Szintén feladata az ásványvagyon-gazdálkodást, a földtani veszélyforrásokat és a bányászattal kapcsolatos hatósági feladatok ellátását támogató földtani, geofizikai és vízföldtani vizsgálatok végrehajtása. A Szolgálat szakmai munkáját projektrendszer keretében végzi, amely folyamatosan rugalmas és agilis keretet biztosít a tervszerű, ütemezett szakmai feladatok elvégzésére.

A 2024. év jelentős mérföldkő volt a Földtani Szolgálat életében, ugyanis a tavalyi esztendőben olyan jelentős infrastrukturális megújulás zajlott le, amelyre a rendszerváltás óta nem volt példa. Belsőleg teljesen megújult a Stefánia úti telephelyen található kis épület, amely az irodai funkciók mellett laboroknak és a Hatóság adattárainak is helyet ad. A szedimentológiai laboratórium, a törő-csiszoló műhely felújítása és ez utóbbi műszer-

parkjának az év során végrehajtott fejlesztése még színvonalasabb munkát tesz lehetővé a jövőben. A Központi Vízföldtani Adattár is megújult, az ügyfelek kiszolgálása ettől függetlenül folyamatos volt.

Az országos fúrómag archívum fejlesztésének második ütemében a szolnoki telephelyen a Hatóság felújított két 1 000 négyzetméteres csarnokot, továbbá kialakított két új, összesen 4 000 négyzetméteres, belső gépi anyagmozgatást és raklapos tárolást lehetővé tévő, könnyűszerkezetes épületet. Szolnokra került át teljes egészében a pécs-somogyi és a 2024-es évben még csak részben a szépvízéri fúrómagok magraktári állománya. Pécs-Somogyról 470 raklapnyi dokuláda, 1 638 raklapnyi magláda, Oroszlány-Szépvízerről az előkészített 271 raklapnyi dokuládából 108 raklap, az előkészített 3 404 raklapnyi magládából 3 231 raklap került átszállításra és betárolásra Szolnokon. Ez mindösszesen 5 447 raklapnyi mintaanyag költöztetését jelenti. Ez darabonként átlagosan 300 kilogrammmal számolva körülbelül 1 635 tonnát jelent. E mellett a terepi geofizikai infrastruktúra is Szolnokra költözött egy modern, XXI. századi feltételrendszert biztosítani tudó objektumba.

A Hatóság ingatlanracionálizálási koncepciójának részeként a Földtani Szolgálat kiköltözött az ELGI Columbus utcai épületéből, és részben a Stefánia úti, részben pedig a Hatóság központi, Alkotás úti telephelyére költözött át. A költözés eredményeként kollégáink döntő többsége modern munkakörülmények között tudja folytatni munkáját.

A költözés keretében a geoinformatikai infrastruktúra is jelentős relokáción és fejlesztésen van túl. Az informatikai költöztetés három fő szakaszból állt össze:

1. Szerverszoba előírásoknak megfelelő új kialakítása, költöztetése
2. Kiszolgáló infrastruktúra költöztetése
3. Kollégák informatikai költöztetése

A költöztetés egyik fontos üteme a kiszolgáló infrastruktúra áthelyezése és azok új környezetbe történő integrálása volt. Ez szintén precíz előkészítést igényelt, melynek egyik kulcslépése egy informatikai és biztonságtechnikai szempontoknak megfelelő szerverhelyiség kialakítása volt. Az új szerverhelyiségek megépítését követően a szerverek áthelyezése minimális szolgáltatáskimaradással zajlott, és a kollégák számára gyakorlatilag észrevétlenül történt meg.

A kollégák informatikai költöztetése precíz előkészületet igényelt annak érdekében, hogy minimális szolgáltatáskieséssel valósuljon meg a telephelyváltás. Ennek feltétele hosszadalmas, de elengedhetetlen előkészületi lépésként az Alkotás utcai telephely hálózati infrastruktúrájának kialakítását kellett elvégezni. Az informatikai rendszerek

zökkenőmentes működésének köszönhetően a kollégák gyorsan és problémamentesen folytathatták munkájukat az új helyszínen.

A 2024-es évi működést meghatározta továbbá a gyűjteményi anyagoknak az SZTFH különböző telephelyei közötti költöztetése, melynek kapcsán a következő feladatok kerültek végrehajtásra:

- Pécs-somogyi földtani gyűjteményi anyag (36 raklapon 274 fiók, 41 láda) átköltöztetése Rákóczi bányára (2024.04.17–19.).
- Szépvízéren tárolt gyűjteményi anyag részletes nyilvántartása (Szépvízéren 1 498 fiók, 198 láda, 45 zsák és szabadon álló nagyméretű korallak).
- Műszergyűjtemény (264 tétel, 384 darab) átköltöztetése a Columbus utcából a Stefánia útra (2024.09.09–13.).
- Eötvös Loránd Emlékgyűjtemény raktári anyagának (kiemelten őrzött dokumentumok, oklevelek, műszerek, dokumentumok, mérési naplók, tárlók stb.: 121 tétel) átköltöztetése a Columbus utcából a Stefánia útra (2024.09.09–13.).
- Geofizikai Szakkönyvtár (kb. 950 folyóméternyi kiadvány) átköltöztetése a Columbus utcából a Stefánia útra (2024.09.30–10.09.).
- Eötvös Loránd Emlékgyűjtemény kiállítási anyagának átköltöztetése a Columbus utcából a Stefánia útra (2024.11.25–26.).

9.1. Szénhidrogén-, valamint felszín alatti energia- és gáztárolás

A szakmai projekt fő célja a hazai nyilvántartott szénhidrogénvagyon kontrollja, felülvizsgálata, a reménybeli készletek folyamatos pontosítása, továbbá a szénhidrogén-bányászat élénkítése és a koncessziós kiírások megalapozása, támogatása. Ezen túlmenően a hazai föld alatti gáztárolási potenciál vizsgálata, módszertani problémáinak elemzése a megfelelő szabályozó környezet kialakítása érdekében.

Ezen belül kiemelten fontos feladat az energetikai szilárd és fluidum típusú ásványi nyersanyagok (kőolaj és földgáz, kőszén, uránérc) kutatásának, vagyonváltozásának követése, közép- és hosszú távú prognosztikus vagyonbecslés, igény szerint szénhidrogén és kőszén koncessziós tanulmányok, jelentéstervezetek és jelentések, stratégiai tervek készítése, rendszeres felülvizsgálata, háttér tanulmányok készítése.

A projekt két fő feladatköre:

(1) A bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény, a 25/2022. (I. 31.) SZTFH rendelet, illetve a 3/2023. (II. 8.) és a 4/2023. (II. 8.) SZTFH rendelet alapján a koncessziókhoz kapcsolódó komplex érzékenységi és terhelhetőségi vizsgálatok készítése.

(2) Energetikai ásványi nyersanyagok kutatási eredményeinek, vagyonváltozásának követése, közép- és hosszú távú prognosztikus vagyonbecslés, stratégiai tervek készítése, rendszeres felülvizsgálata, háttér tanulmányok készítése.

A 8. koncessziós pályázati kör kiírásának előkészítéséhez a Szolgálat elkészítette 8 koncessziós pályázatra jelölhető terület 4/2023. (II. 8.) SZTFH rendelet szerinti átdolgozott érzékenységi és terhelhetőségi vizsgálati jelentését, a területek értéksorrendjét és a minimális koncessziós díjra tett javaslatot.

A 2023. január 1-jei állapotú, legutóbbi szénhidrogén ásványvagyon nyilvántartási adatsor alapján az adatok részletes feldolgozása megtörtént. A nyilvántartási bázistáblázat cél szerinti rendezése és a hibás adatok javítása után megtörtént a telepek mezőnkénti rendezése, valamint vagyonuknak egyedi, tételes összegzése. Jelen állapotban a szénhidrogén-nyilvántartás 360 mezőhöz tartozó 1 867 telepet (tömböt) tartalmaz, beleértve a nem hagyományos előfordulások 31 tömbjét és 101 szén-dioxid földgázt tartalmazó telepet. A tavalyi adat 344 mezőhöz tartozó 1 680 telep (tömb) volt. Külön leválogatás készült a telepek és mezők termelési státuszára vonatkozóan. Az adatok alapul szolgálnak a stratégiai eredmények, célok és intézkedési javaslatok megalapozásához.

A szénhidrogén-telepek térképi adatkezelésének megalapozása, a rendelkezésre álló telepkontúr poligonok rendezése, adatfájlok egységesítése tekintetében folytatódott a térképi állomány fejlesztése és a nyilvántartási adatokkal való egyeztetése. Cél, hogy minden egyes, a nyilvántartásban szereplő telephez/tömbhöz egyértelműen hozzá legyen rendelve egy, az ArcMap grafikus térképi állományban elhelyezett lehatároló poligon, amely megmutatja a telep/tömb térbeli helyzetét.

A szénhidrogén ásványvagyon és nyilvántartásával kapcsolatos feladatokat érintően szoros együttműködés van a bányafelügyelet szakembereivel.

Az SZTFH ásványi nyersanyag-előfordulások katasztere webfelületen elérhető szénhidrogénekre vonatkozó térképi rétegek 2024-ben kiegészültek az anyakőzetek és kutatófúrások térképi adataival.

Elérhetőségük: https://map.hugeo.hu/asvanyvagyon_kataszter/

Számos szakértői jelentést, feljegyzést készített a Földtani Szolgálat és a bányafelügyelet, az ágazati minisztérium részére, a szénhidrogén-kutató és -termelő bányavállalatok jelentéseivel, műszaki üzemi terveikkel, kérelmeikkel kapcsolatban.

Részletes tanulmány készült a Délkelet-Alföld szénhidrogén és geotermikus kutatási lehetőségeinek értékelését lehetővé tevő szeizmikus értelmezés eredményéről.

A szénhidrogén-kitermelés egyik, korábban csak részlegesen kihasznált, gazdasági szempontból is jelentős hozadéka, hogy a szénhidrogént tároló póruster egyéb gázok és fluidumok (például CO₂ és hidrogén) átmeneti vagy tartós tárolására is használható. Az így felszabadult pórusterrel történő gazdálkodás egy új, ígéretes eleme lehet a hazai nyersanyag-gazdálkodásnak. Ennek a tevékenységnek az egyik növekvő fontosságú lehetséges alkalmazása a szén-dioxid-tárolás. E kérdés vizsgálata az európai kibocsátáskereskedelmi rendszer (ETS) harmadik fázisának megkezdése, és ezzel együtt a kvótaárak ugrásszerű növekedése óta kiemelt figyelmet kap az egész világon. Az Egyesült Államokban már több ipari méretű alkalmazás is elindult és rendkívüli mértékben felénkült az európai szintér is. Ennek tükrében még nagyobb jelentősége van annak a ténynek, hogy intézményünk több mint másfél évtizede foglalkozik a szén-dioxid-elhelyezés lehetőségeinek vizsgálatával.

Az EU Green Deal stratégiája kiemelten támogatja a megújuló energiaforrások szélesebb körű elterjedését, és ezzel a meglévő energiarendszer átalakítását a CO₂-kibocsátás csökkentése és a Párizsi Megállapodásban meghatározott kibocsátási cél elérése érdekében.

Ezért hazánkban is meg kell teremteni a stabil és megbízható energiaellátási rendszert, különösen mivel a kibocsátási célok eléréséhez megkerülhetetlen lesz a nem, vagy nehezen CO₂-mentesíthető iparágak kibocsátásának geológiai tárolással történő összekapcsolása. Éppen ezért folyamatosan vizsgálni kell a rendelkezésre álló tárolási lehetőségeinket, mely ezen állami feladat egyik legfőbb célja. A 2024. évben a szén-dioxid-tárolás témakörében újabb, korábban a szén-dioxid-tárolás szempontjából nem vizsgált szénhidrogén szabadgáztelepek szűrésekor kapott potenciális telep jellemzőit kutatta a Szolgálat (földtani leírás, kutatási és termelés történet, szén-dioxid-tárolóként hasznosításának kockázati vizsgálatát).

Mindezek mellett megkezdődött a CO₂-tárolás szempontjából új rezervoárok szén-dioxid-tárolóként történő hasznosításának kockázati vizsgálata. Ennek keretében havária szcenáriónak geokémiai modellezés bemenő adatait összegyűjtötte a Hatóság, illetve egyensúlyi batch geokémiai modellezést végzett, amely során a tárolókban a szén-dioxid-besajtolás hatására potenciálisan lejátszódó reakciókra fókuszált.

A hidrogén felszín alatti tárolása témakörében a 2024-es év során áttekintett a Földtani Szolgálat néhány hazai potenciális hidrogéntárolót, amelyet korábban kidolgozott szűrési eljárás során választott ki. A tárolók alkalmasnak tűnnek a hidrogén tárolására.

A kiválasztott tárolók további részletező vizsgálatát is elvégezte. A rezervoárok területéről elkészült egy részletes földtani leírás, áttekintve a kutatás- és termeléstörténetüket. A tavalyi évben vizsgált rezervoárok közül az Endrőd terület mélyfúrás-geofizikai szelvényei lettek digitalizálva, így ennek és az uraiújfalui terület mélyfúrás-geofizikai értelmezése készült el. Emellett megkezdődött a rezervoárok hidrogéntárolóként történő hasznosításának kockázati vizsgálata is. Ennek keretében termodinamikus batch geokémiai modellezést végzett a Szolgálat, amely során a tárolókban a hidrogénbesajtolás hatására potenciálisan lejátszódó reakciókra fókuszált. Megbecsülte a pórúsvízben és a tárolókőzet ásványaiban bekövetkező változásokat, továbbá a hidrogén változását is a különféle fázisokban. Ennek eredményeként kirajzolódott, hogy a tároló kőzetben jelen lévő pirit átalakulása jellemző, amely általában pirrhotin kiválását okozza. A kapott eredmények megerősítik azon korábbi eredményeket, melyek szerint a tárolókőzet pirit-tartalmának vizsgálata kiemelten fontos a hidrogéntárolási projektek során.

9.2. Geotermia-potenciál vizsgálata és hasznosítása, Országos Geotermikus Kutatási Program

Az 1509/2022. (X.21.) Korm. határozat alapján a Hatóság a geotermikus energiahasznosításra irányuló fejlesztések és beruházások ösztönzésének, illetve a geotermikus energiahasznosítás növelése céljából támogató, komplex kutatási programot hajt végre az energiaszuverenitás feltételeinek megteremtése és a fenntarthatóbb energiaellátás előmozdítása érdekében.

A cél elérésre érdekében egy olyan komplex kutatási programot állított fel, amely a különböző földtani adottságú és eltérő mértékben megkutatott területekre eltérő jellegű vizsgálatok (geofizika, geológia, hidrogeológia) együttes és egységes elvégzésével a tervezett beruházások földtani kockázatát hivatott csökkenteni. A kutatási program kiemelt célja, hogy a rendelkezésre álló földtani, vízföldtani és geofizikai adatok rendszerezésével, jól megkutatott területeken azok átértékelésével, valamint az alulkutatott területeken új adatok begyűjtésével a beruházó számára támpontot adjon egy-egy terület geotermikus potenciáljának minél jobb becsléséhez. A projektnek nem célja az egyes fúrési pontok konkrét meghatározása, mely továbbra is minden esetben a beruházó felelőssége.

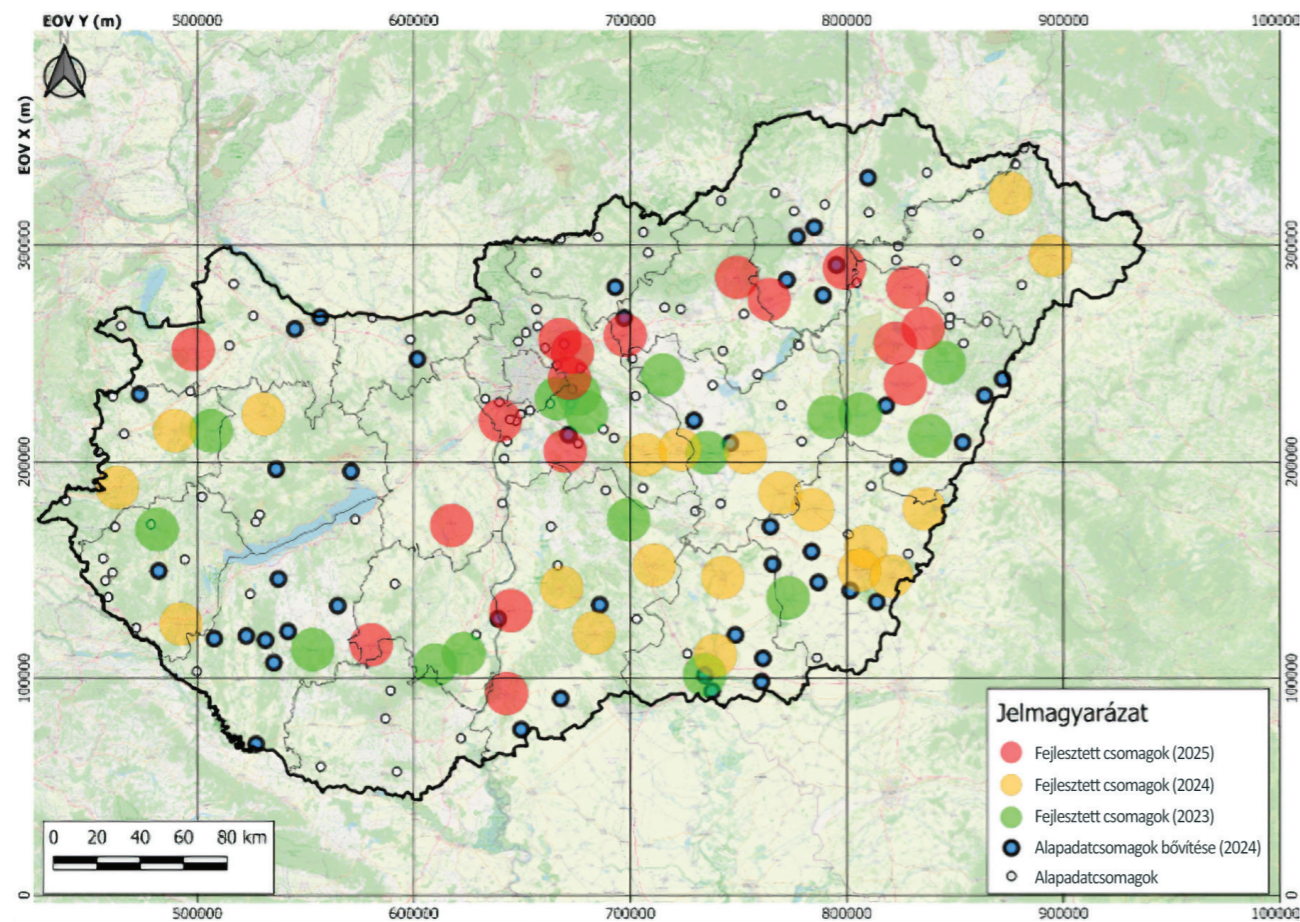
A fentiek alapján az Országos Geotermikus Kutatási Program a folyamatos információszolgáltatáson, tanácsadáson, fenntartható energiatermeléssel kapcsolatos kutatásokon és elemzéseken túl három fő operatív tevékenységre osztható:

1. A potenciális beruházások kockázatcsökkentése mellett, azok minél hamarabb történő megvalósulása érdekében a geotermikus adatokat rendszerező, összefog-

laló adatcsomagokat állít elő. Az adatcsomagokból hőpiaci, földtani és megkutatottság alapján két típusban különíti el,

- a. ún. alapadatcsomagokat (204 terület),
- b. ún. fejlesztett adatcsomagokat (54 terület);

2. Geotermikus adatszoba kialakítása és folyamatos működtetése (az adatszoba működése a későbbiekben kerül részletes kifejtésre);
3. Területorientált kampányszerű mérések – állami terepi földtani geofizikai kutatás.

3. számú ábra: Országos geotermikus kutatás adatcsomagjainak a területei, kiemelve az alap, a 2024-ben bővített alap-, a 2023-ban és 2024-ben megvalósuló és a 2025-ben megvalósítandó fejlesztett adatcsomagokat

Az SZTFH-hoz beérkező geotermikus kutatási kérelmek közel 40 százalékban irányultak villamosenergia-termelésre. Ezért az elsősorban a hazai geotermikus adottságok szerinti legkedvezőbb lakossági vagy ipari hőpiaccal rendelkező területekre fókuszáló adatcsomagok listáját bővítette kisebb lakossági, vagy ipari hőpiaccal rendelkező, de kiemelkedő geotermikus adottságokkal rendelkező területek adatcsomagjaival, amiből 46-ot hozott létre.

A geotermikus energia kitermelésének ösztönzése és a geotermikus beruházások támogatása céljából azokon a területeken, ahol megfelelő lakossági vagy ipari hőpiac van, ám a nem megfelelő sűrűségű vagy minőségű földtani információ miatt magas a földtani kockázat, ott állami kockázatcsökkentő kutatásokra van szükség. Az ilyen alulkutatott, a felszín alatti térrész ismeretlenségéből fakadó magas földtani kockázatot rejtő térségek a magas tőkeigényű geotermikus beruházások megtérülése miatt nem perspektivikusak a beruházók számára. A kutatási program ezen részének célja, hogy az egyes területeken olyan hiányzó földtani adatokat állítson elő, melyek segítségével a terület ismeretessége nő, ezáltal a beruházó könnyebben mérlegelhet egy fúrásjelölő kutatást.

A 2024. évben az alábbi, budapesti geotermikus kutatáshoz szükséges új adatokat megteremtő terepi geofizikai mérések készültek el:

- 2024 Q1 Dél-Pest
- 2024 Q2 Kelet-Pest

Az SZTFH átfogó adatgyűjtéssel, adatbővítő kutatásokkal és egy, ezeket a geotermikus energiakutatás szempontjából releváns adatokat összefogó fizikai adatszoba létrehozásával kívánta összefoglalni és ösztönözni a geotermikus energiahasznosításra irányuló fejlesztéseket, beruházásokat. Az említett adatszoba létrehozása jelenleg az SZTFH adattárának a birtokában lévő adatok összegyűjtésére, rendszerezésére épült.

Az adatok és az adatbázis fizikailag a Stefánia úti telephelyen, az adattár mellett kap helyet. Az adatszolgáltatás továbbra is teljesen offline, kizárólag az adatszobában lévő PC-kről érhető el.

Az adatszoba látogatása folyamatos, ugyanakkor előzetes egyeztetés alapján tekinthető meg. Számos, a geotermikus iparban ismert ipari szereplő látogatta már, de egyetemi kutatók és hallgatók is tettek már látogatást. Ezenkívül az adatszobát számos geotermikus és szénhidrogén-kutatási témájú előadói esten, konferencián és kerekasztal-beszélgetésen mutatta be az FSZ, ahol nagyszámú érdeklődés mutatkozott a projekt iránt.

9.3. Budapest Geotermikus Kutatási Program

A 2022. évtől előálló hazai és nemzetközi energiakrízis felértékelte a belföldi energiaforrások, és ezen belül a geotermia jelentőségét az energiaszuverenitás növelése érdekében. Ennek következtében új kormányzati stratégia került kialakításra, amelynek egyik kulcsfontosságú eszköze a 2023. március 1-jén életbe lépett, a geotermikus energia hasznosítását érintő jogszabályváltozás (20/2022. (I. 31.) SZTFH rendelet) volt.

A rendeletmódosítást követően kiugróan nagyszámú kutatási engedélykérelem érkezett be a Hatósághoz. A beadott kérelmek jelentős része Budapestet és a budapesti agglomerációt célozta.

Fővárosunk évszázadok óta ismert, idegenforgalmi szempontból is komoly jelentőséggel bíró geotermikus és balneológiai adottságai nemzetgazdasági és országimázs szempontból is kiemelt értéket képviselnek. A régóta fennálló hasznosítás ellenére a fővárosi térség termálkarsztos rendszerének működéséről, érzékenységről és terhelhetőségéről nem áll rendelkezésre elégséges információ. Ez az ismerethiány a történelmi jelentőségű termál- és gyógyfürdők védelmét, valamint a nagyszámú új potenciális hőhasznosító hatásának és fenntarthatóságának becslését egyaránt akadályozza.

A helyzet megoldására az Energiaügyi Minisztérium (EM), az Országos Vízügyi Főigazgatóság (OVF) és a Hatóság közös döntésének értelmében az SZTFH szakmai vezetésével, a vízügyi igazgatási szervek és a geotermiában elismert hazai szakértők bevonásával, a budapesti geotermikus rendszer részletes megismeréséhez megvalósításra került a Budapest Geotermikus Kutatási Program, amely a hazai geotermikus szakmai közösség támogatásával, széles körű szakmai konszenzus mentén készült el. A program végeredményeként egy összefoglaló tanulmány készült, melynek legjelentősebb része egy döntéstámogatói célú 3D regionális léptékű hidrodinamikai és hőtranszport modell, amely komplex egymásra épülő földtani, geofizikai és vízföldtani kutatásokon alapszik. A megvalósult modellvizsgálatok minden eddiginél pontosabb, naprakész és nagy felbontású földtani és geofizikai, valamint jelentős mennyiségű vízföldtani és vízgeokémiai adat feldolgozásán alapulnak, melyek szükséges ellenőrzése, korrigálása és rendszerekbe foglalása is megtörtént.

A Budapest Geotermikus Kutatási Programban végzett földtani-geofizikai munkarészekben döntően Budapest közigazgatási területén belül, a pesti oldalon eltemetett helyzetű karsztos tárolóra és tektonikára vonatkozóan növelte a Szolgálat a földtani modell megbízhatóságát nagy felbontású, 55 km 2D szeizmikus hálózat lemérésével és kiértékelésével. Adatértékelésekkel és földtani, valamint gravitációs szelvények, szinttérképek szerkesztésével levezetett 3D értelmezést hozott létre a 3D modell alapjaként.

A földtani modell megalkotásának folyamata meglévő szakirodalomra és fúrési, térképi adatbázisokra, korábbi mélyfúrás-geofizikai és szeizmikus projektekre, újrafeldolgozott geofizikai adatokra, új szeizmikus mérésekre épült. A terület paleokarszt fejlődésének összefoglaló értelmezése is hangsúlyos szerepet kapott.

Az értéknövelt és új adatokból fő eredményként új, a földtani modellből levezetett földtani-tektonikai aljzattérképet és tengerszinthez viszonyított aljzatszintet szerkesztett

a Hatóság, amely felbontásában és részletességében jelentősen felülmúlja a korábbi aljzattérképeket.

A teljes földtani modell az értéknövelt téradatokon túlmenően összesen 6 szintre szerkesztett mélységszintből, szintén 6 formációra, illetve formációcsoportra szerkesztett elterjedési térképből és 7 földtani-geofizikai szelvényből áll.

A budapesti termálkarszt térségének vízgeokémiai és izotóp-hidrológiai jellemzése érdekében, a korábbi kutatásokhoz képest jóval nagyobb térrészre és szélesebb körű adatforrást felhasználva kialakított egy – a hibák döntő részétől mentes – javított vízkémiai és izotóphidrológiai adatrendszer. A vízkémiai értelmezés a főkomponensek és a kifolyóvíz-hőmérséklet alapján történt, amelyhez a környezeti izotópadatok értelmezése társult.

A vízkémiai összetétel és hőmérséklet hasonlóságain alapuló csoportosítás (klaszteranalízis) keretében két főklasztert különített el a Szolgálat. A döntően dunántúli terület objektumainak főklaszterét Nyugati, míg a jellemzően a Duna mentén és a pesti oldalon található objektumok csoportját Keleti főklaszternek nevezte el.

Az elemzések alapján a Nyugati főklasztert 4 szubklaszterre (alcsoportra) (Pilis–Mány, Észak-Buda–Gerecse, Lukács–langyos–Esztergom, Észak-Buda), míg a Keleti főklasztert 6 szubklaszterre bontotta a Szolgálat (Dunakanyar–Bánk, Margitsziget–Észak-Pest, Gellért–Csepel, Pest és kapcsolódó régió, Vácrátót–Veresegyház, valamint Tura). Mind az általános vízkémiai statisztikák, mind a klaszteranalízis alapján Tura élesen elkülönül a főkarsztrendszer többi kútjától.

A klaszteranalízis elősegítette az áramlási pályák jobb megértését, melyben szintén segítséget nyújtottak az elkészült klorid- és szulfátkoncentráció eloszlás térképek és szelvények. A kloridtartalom szelvény menti eloszlása a budai oldalon történő beszivárgást mutatja, ahol nagyobb mélységben is alacsonyabb értékek mérhetők, míg a Duna mentén a pesti oldal felé magasabb értékek jelzik az intenzív feláramlást.

Az izotóphidrológiai vizsgálatok eredményeképpen az oxigén- és deutériumizotóp értékek alapján megállapítható, hogy a budapesti termálkarszt térségében a karsztvizek jellemzően csapadék eredetűek, de nem zárható ki nagyon kis mennyiségű brakk- vagy tengervíz eredetű komponens jelenléte. A felszín alatti vízáramlási rendszerben a karsztvíz tartózkodási ideje legalább 20 000–30 000 év.

A termálkarszt hidrodinamikai vizsgálata kétféle numerikus módszerű (véges elemes – FEFLOW, véges differencia – Visual Modflow), kereskedelmi forgalomban megvált

sárolható szoftverrel valósult meg, döntéstámogatói céllal. Az előbbi nagy regionális léptékű modell, a hőtranszport folyamatot sűrűségfüggő módon is figyelembe veszi, míg utóbbi kisebb területű, robusztus megközelítésű modell, amely gyors futtatásokat tesz lehetővé.

A modellvizsgálat hidrogeológiai bemeneti paramétereit szakirodalomból, adatbázis-elemzésekből határozta meg a Szolgálat, kiegészítve vízháztartási számításokkal (beszivárgás, megcsapolás), termálkutak „egymásra hatás” vizsgálatával, valamint mélyfúrás-geofizikai eredményekkel.

A hidrodinamikai és hőtranszport modellvizsgálat nagymértékben támaszkodott az elkészült földtani modellre, melyek elemei a fontosabb földtani felületek mélység-térképei, mélyföldtani térképek (elterjedés térkép), földtani szelvények és a deformáció történetből levezetett vetőtérkép. A modell területe regionális léptékű, ~4477 km² (nagy-ságrendileg Veszprém vármegye), a források környezetében nagyarányú hálósűrítéssel.

A modell mérettartományával arányos mértékben elérte az elvárható pontosságot, alkalmas „what-if” típusú kérdések megválaszolására, mint például új termelő objektumok, meglévő kutak hozamváltozásának és a visszasajtott víz hőmérsékletmódosító hatásának becslésére. A modellvizsgálatba a sűrűségfüggő áramlás szimulálásával jól szemléltethető a belvárosi régióban a Duna mentén lezökkenő alaphegység okozta hőmérsékleti anomália is.

A szimulált eredmények segítséget nyújthatnak a vagyongazdálkodási vélemények kialakítására, akár a létesítések előtt, akár meglévő létesítmények üzemeltetésének megváltoztatása előtt. A kapott modellkimenetek támpontot nyújtanak azon részterületek kijelöléséhez, ahol térben részletesebb, időben változó vizsgálatokat érdemes készíteni.

9.4. Kritikus ásványi nyersanyag-potenciál vizsgálata

Mind az Európai Unióban, mind pedig világszerte egyre több ásványi nyersanyag kerül a kritikus és stratégiai kategóriába. Az ipar szerkezetének és nyersanyagkeresletének gyors változása, a napelemes energiaellátás fejlődése és az ehhez kapcsolódó energia-tárolási kérdések, valamint a környezetvédelmi, elektronikai, űr- és védelmi ipar előretörése és az elektromos közlekedésre való átállás egyre több nyersanyagot igényel.

A Draghi-jelentés is felhívta a figyelmet arra, hogy a megváltozott világgazdasági és világpolitikai helyzet számottevően növelte az európai országok, és ezen belül Magyarország ásványi nyersanyagok iránti kitérttségét. Az ellátásbiztonság biztosítása érdekében az EU számos jogszabályban rögzített feladatot határozott meg,

amely hazánk önellátási potenciálja szempontjából is stratégiai jelentőségű feladatokat jelöl ki.

A kritikus nyersanyagok hazai potenciáljának felmérése keretében mind az elsődleges földtani képződmények, mind pedig a másodlagos előfordulások (meddőhányók, ipari hulladékok) kijelölése, vizsgálata és számbavétele, valamint terepi és laboratóriumi műszeres analitikai vizsgálata alapján a Földtani Szolgálat megítéli jelentőségüket a gyorsan változó gazdasági környezetben. Tanulmányozza a földkéregben lejátszódó ércképző és egyéb folyamatokat, az egyes elemek dúsulásának és szállítódásának feltételeit, hogy jobban megértse a nyersanyagtelepek képződésének folyamatát. A projekt további célja egyes ipari ásványok elterjedésének és minőségének tanulmányozása a kitermelés elősegítése érdekében a felhasználási szempontok figyelembevételével. A projekt nyomon követi a kritikus elemek bányászatának, kereslet-kínálati viszonyainak alakulását a nemzetközi szinten, valamint a modern nyersanyag-nyilvántartás és -osztályozás megteremtése érdekében a hazai nyilvántartott nyersanyagtelepek UNFC-osztályozását is elvégzi.

Prioritásként kezeli a Hatóság a recski ércesedés hasznosítási lehetőségeinek felmérését. Emellett a Dunántúlon és az Északi-középhegységben is végez kutatásokat a kritikusnyersanyag-előfordulások alaposabb megismerése érdekében.

A bányászati és ipari hulladékokat korábban csak környezetvédelmi problémaként kezelték. Azonban a bányászat idejében haszontalannak ítélt anyag időközben számos hasznos elemet rejtő nyersanyaggá lépett elő, így a hazai meddőhányók komplex felmérését és környezeti, valamint nyersanyag szempontú együttes vizsgálatát a Hatóság 2022-ben elkezdte.

A nemérces ipari ásványok kutatása során folytatódott a dunántúli-középhegységi kaolinites homokkőtelepek részletes ásványtani-geokémiai és rétegtani vizsgálata a Bajna és Sárísáp környéki fúrások mintáinak elemzésével. Ezen kívül megkezdődött a homokkővek nehézásvány-tartalmának meghatározása. Az elkészült vizsgálatok szerint a kőzetek egy gránit/granodiorit/metamorf kőzetekből álló savanyú forráskőzetből származhatnak, melyhez intermedier vulkáni és ofiolitos termékek is keveredtek. Az elektronmikroszkopos megfigyelések alátámasztották a kaolinit fázisanalitikai módszerekkel kimutatott jó rendezettségét, valamint feltárták a kaolinit kristályok megjelenését.

Az ásványi nyersanyagokra vonatkozó osztályozás, jelentéstétel és nyilvántartás nemzetközi szabványok szerinti harmonizálására nemcsak a minél átláthatóbb és fenntarthatóbb ásványvagyon-gazdálkodás támogatása érdekében van szükség, de a korszerűsített adatgazdálkodás hozzájárulhat az erőforrások hatékony kezeléséhez és

felhasználásához, ezáltal az energiabiztonsághoz, az ásványi nyersanyag-ellátásbiztonsághoz, így az importfüggőség csökkentéséhez is. Ez összefügg az Európai Nyersanyagpolitikai Kezdeményezéssel (2008) és az Európai Innovációs Partnerség Stratégiai Megvalósítási Tervvel (2013) is, melynek keretében egy elsődleges és egy másodlagos nyersanyaglelőhely elemzését és rövid értékelését (Martonyi – mára már bezárt – egykori vasércbánya és a több helyszínen előforduló vörösiszap hányók) végezte el a szakterület UNFC-szemponatok szerint. A földtani ismeretesség mellett figyelembevételre került az UNFC gazdasági, környezeti és társadalmi megvalósíthatóságra, illetve a technológiai megvalósíthatóságra vonatkozó kategóriája is.

9.5. Földtudományi kutató- és vizsgálólaboratórium

A Hatóság saját laboratóriuma mérési adatokkal, szakmai konzultációkkal támogatja a kutatási irányokat, és ezek révén a Hatóság stratégiai célkitűzéseinek, kutatási és hatósági feladatainak megvalósítását. Hangsúlyt fektet emellett arra is, hogy a szabad kapacitások külső megrendelők részére történő hasznosításával a laboratórium erősítse kapcsolatait külső szakmai szereplőkkel és szervezetekkel is.

A laboratórium 2024-ben 1 204 darab kőzet- és vízmintán összesen 2 276 vizsgálatra kapott megrendelést. A belső megrendelésekben élen járt a kritikus ásványi nyersanyag potenciál (például ritkaföldfémek, lítium) vizsgálata. A kőzetelemzésekben belül a kémiai analitikai mérések (főképp a nyomelemvizsgálatok és ércesedések mérése – 427 db), a fázisanalitikai vizsgálatok (584 db) és a kőzetpreparátum-készítés (192 db) mintaszáma volt kiemelkedő. A laboratórium felszíni és felszín alatti vízminták, kísérleti vizes oldatok elemzését is végezte (157 db), kiemelten a Budapesti Geotermikus Kutatási Program, illetve a Mélyföldtani és póruster modellek fejlesztése és szénhidrogén földtani, fluidumtárolási hasznosítása elnevezésű projekt keretében.

A laboratóriumi szolgáltatások jelentős része – kiemelten az ásványvagyon-gazdálkodási célok támogatásaként végzett elemanalitikai vizsgálatok nagy hányada – akkreditált módon történik. A minőségi tanúsítás fenntartásához, a mérési-mintavételi jártasság megőrzéséhez folyamatosak a szükséges háttértevékenységek (például módszer- és műszerfejlesztések), rendszeresek a körelemzések, összemérések és a minőségirányítási dokumentáció naprakészen tartása. 2024 őszén sikeresen lezajlott a vizsgálólaboratórium 2. akkreditációs felülvizsgálata a Nemzeti Akkreditáló Hatóság részéről. Az esetenként felmerülő különleges igények, illetve problémák és egyes vizsgálati eljárások betanulása kapcsán többletméréseket és módszerfejlesztéseket is végzett a Szolgálat.

9.6. Földtani adatvagyon fejlesztése

A Hatóság földtani kutatást és rendszeres földtani térképezést végez. Magyarország medenceterületeinek, szerkezetföldtanának és rétegtanának vizsgálata céljából alap-kutatási témákat fogalmaz meg, és azokban kutatást hajt végre hazánk felszíni földtani felépítésének megismerése és a nemzeti földtani adatvagyon bővítése, folyamatos értéknövelése érdekében. Eredményeink földtanilag megalapozzák és bővítik azon információkat, illetve elősegítik mindazon értékeléseket, amelyek a geotermikus energiaellátás kutatásának földtani megalapozásával, nyersanyagkutatással és bányászattal, a koncessziókkal, a földtani veszélyforrásokkal, a póruster-hasznosítással, a vízföldtani feladatokkal, a közlekedési infrastruktúra fejlesztésével, a környezetföldtani problémákkal, az élettelen természeti értékek megőrzésével, geoturizmussal foglalkoznak, továbbá a településgeológiai kérdésekkel kapcsolatos tevékenységek megvalósulását teszik lehetővé. A tudományos eredmények hazai és nemzetközi tudományos szakmai rendezvényeken, folyóiratokban és könyvekben kerülnek publikálásra, ezáltal aktívan részt véve a tudományos életben.

A földtani feladatok ellátása keretében a Hatóság folyamatosan végzi Magyarország felszínének rendszeres, alap-kutatási jellegű tájegységi földtani térképezését, csökkentve egyes területek földtani információhiányát, valamint korszerűsítve és értékesebbé téve a már ismert területek földtani információit.

Eredményeink a 2024-es évben:

- 43 km² részletesen térképezett terület, ehhez kapcsolódó archivált földtani adatok,
- 87 terepi kutatási nap, több mint 100 darab átértékelt és értéknövelt fúrás,
- 40 darab mintavizsgálat,
- 14 darab publikáció és további 10 darab kéziratot jelentés,
- 4 darab rangos szakmai konferencián való részvétel.

Az Országos Geotermikus Kutatási Program és Budapest Geotermikus Kutatási Program földtani megalapozó kutatása 2024-ben kiemelt és magas szinten ellátott feladatként jelent meg.

Az SZTFH Földtani Szolgálat az országban egyedülként végez rendszeres, tájegységi földtani térképezést, mint alap-kutatási tevékenységet (jelenleg a Dorogi-medence és a Pilis területén), amelyet sikeresen be is mutatott tavaly az ELTE TTK Földtudományos Expóján és felvételi nyílt napja keretében.

Idén a földtani térképezés múltjához kapcsolódóan, a nagyközönséghez szólva megjelent munkatársunk, Babinszki Edit Térképek és történetek című impozáns, a földtani térképeket, valamint a térképezés múltját és jelenét bemutató és összefoglaló tanulmánykötete.

Magyarország fontos és egyben látványos geológiai feltárásaiból, drónnal történő terepi felvételezés után, fotogrammetriai szoftver segítségével háromdimenziós modellek készültek. Ezek értelmezésére is sor került, mely eredménye: 10 darab lerepült terepi objektum, 12 nap terepi kiszállás, 8 darab elkészült modell. Két kutató a témához kapcsolódóan sikeresen elvégezte a győri Széchenyi István Egyetem drónirányító és adat-elemző szakját.

2024-ben nyomtatásban is megjelent Magyarország kőzetrétegtani (litosztratigráfiai) egységeinek új, teljes körű szintézise 2 darab látványos kötetben, angol nyelven.

9.7. Felszín alatti vizek

A Hatóság ez irányú tevékenységének célja a hazai felszín alatti vízgazdálkodás támogatása. Ennek eszköze az országos szintű tematikus adatrendszerek fejlesztése, értékelése és módszerfejlesztések a felszín alatti vizek komplex és egységes szemléletű vizsgálatának biztosítására, különös tekintettel a felszín alatti fenntartható integrált póruster-hasznosítás érdekében. A feladat eredményei kapcsolódnak és hasznosulnak a földtani és bányászati tevékenységek során, mint például a geotermikus energia kinyerése, a fluidum jellegű energiahordozók és felszín alatti energia- és gáztárolás komplex vizsgálata során, a koncessziós feladatokat előkészítő érzékenységi és terhelhetőségi vizsgálatoknál, a felszíni és felszínközeli földtani kutatásokban, valamint a bányászati tevékenységek felszín alatti vizekre gyakorolt hatásának vizsgálatánál.

A szilárd felszínközeli térrész geokémiai viszonyainak mederhordalék, ártéri üledék, illetve talajminta vizsgálatai alapján a korábbi évek során elkészült az országos geokémiai téradatbázis alapja. Ez segíti a felszíni geokémiai folyamatok jobb megértését, az egyes területeken a természetes geokémiai háttérértékek, illetve anomáliák meghatározását a felszíni földtani közegre vonatkozóan, melyek a felszíni és sekély felszín alatti vizek állapota szempontjából is fontosak. A mintavételi közegek geokémiai elemeloszlásainak vizsgálata sokrétű felhasználást tesz lehetővé, a földtani közeghez köthető anomáliák kutatásának felderítő mérései mellett alkalmasak a különböző környezeti terhelések, szennyezések (például bányászat) hatásainak vizsgálatára és a földtani közeghez köthető egészségügyi kockázatok megismerésére is. A geokémiai adatrendszer karbantartása, bővítése újabb adatokkal folyamatos feladatot jelent. Az újabb adatok nem csupán részletesebb területi ismereteket nyújtanak, hanem hozzájárulnak az országos

geokémiai atlaszhoz felhasznált korábbi térképfelvételek jobb összevonnathatóságához is. Az idei évben az adatrendszert a korábbi mintavételekből származó hordalékminták nyomelemvizsgálati adataival bővítette a Szolgálat.

Vízföldtani célú geofizikai vizsgálatok keretében nagy felbontású karotázskorrelációkat végzett, melynek célja az alföldi kvarter rétegek egységes szemléletű feldolgozása, és ezzel a hidrogeológiai áramlás- és transzportmodelllezés eszköztárának fejlesztése.

A vízműkutak földtani–geofizikai adatbázisának („Új Urbancsek Adatbázis”) 2024-es növekménye 364 darab fúrás, mellyel a teljes adatállomány 4 279 fúrás lett. A Duna jobb parti karotázskorrelációk eredményeként körvonalazódott a Duna–Tisza közén térképezett folyóvízi, illetve a Tolnai-hegyhát területén ismert eolikus rétegsor térbeli és időbeni viszonya is. A rétegtani problémák tisztázása további laboratóriumi anyagvizsgálatokat igényel.

A negyedidőszaki rétegsort tagoló, regionálisan kiterjedt, szerkezeti okokra visszavezethető lepusztulási felszín jelenlétének lehetőségét tisztántúli szelvények összehasonlító vizsgálatával ellenőrizte az FSZ. A szelvények geokronológiai megoldásai kiegészítő magvizsgálatokat igényelnek.

A hidrodinamikai és transzport-modellfejlesztések hosszú távú célkitűzése és stratégiai célja, hogy a Vízföldtani Osztály által korábban készített országos, illetve regionális léptékű modellek eredményei, tapasztalatai megőrződjenek és továbbvihetők legyenek újabb szoftveres alkalmazásokra, modellvizsgálatokra. A komplex geotermikus, víz- és nyersanyag-gazdálkodási feladatok hatékony megoldásához szükséges naprakész hidrogeológiai és geotermikus adatokon alapuló új modellek, modellvizsgálatok szolgáltatása a lokális és regionális vízgazdálkodási feladatokhoz és döntés-előkészítésekhez. A 2024-ben megvalósult leghangsúlyosabb feladat a budapesti termálkarsztos régió modellvizsgálatának szakmai háttértámogatása volt a Budapesti Geotermikus Kutatási Program keretén belül. Emellett folytatódott a heves-borsodi régió koncepcionális és első robusztus modellvizsgálatának elkészítése is.

A víz-geokémiai modellek és adatrendszerek fejlesztése biztosítja a különböző vízföldtani érintettségű földtani–bányászati feladatok, illetve az integrált póruster-hasznosítás háttérét. A 2024-es évben a víz-geokémiai adatrendszer ellenőrzése, javítása és bővítése a Budapest Geotermikus Kutatási Program kivitelezésén és a nagy lítiumtartalmú felszín alatti fluidumok országos kutatási programjának támogatásán túlmenően, a Földtani Szolgálat Országos Geotermikus Kutatási Programjának keretében készített geotermikus fejlesztett adatcsomagok elkészítését is biztosította.

A szilárd alapokon nyugvó integrált póruster-hasznosítási értékeléseket elősegítve 2024 során a Szolgálat a 46. és 47. Országos Kútkataszter 898 darab objektuma törzs és vízkémiai, valamint gázvizsgálati adatainak rögzítését és ellenőrzését végezte el. Az adatok víz-geokémiai adatbázisba történő feltöltése folyamatban van. A geotermikus fejlesztett adatcsomagok elkészítéséhez 2 638 kémiai elemzést tartalmazó adatsor került ellenőrzésre.

A tiszta energiára történő átálláshoz szükséges nyersanyagok közül a lítiumigény nő a leggyorsabban. A Nemzetközi Energiaügynökség (IEA, 2024) szerint a lítiumszükséglet háromszorosára fog nőni ebben az évtizedben (STEPS forgatókönyv) és 2050-re akár a jelenlegi szint tízszeresére is nőhet (NZE forgatókönyv). Rövid távon a rendelkezésre álló készletek, a már működő és a bejelentett projektek alapján elegendők, de közép- és hosszú távon új lítiumforrásokra lesz szükség. A nagy lítiumtartalmú felszín alatti fluidumok vizsgálata során kiderült, hogy a víz-geokémiai adatbázisban szereplő közel 4 000 lítiumkoncentráció adattal rendelkező kút közül összesen 143 kút esetében figyelhető meg 5 mg/l fölötti lítiumkoncentráció, utóbbiak ~94 százaléka CH-ipari kútból származik. Mindezek azt mutatják, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján a CH-ipari rezervoárok továbbkutatása célszerű.

A heves-borsodi (lignitbányászati) régióban 2023-ban (a LIFE-IP projekt keretében) a Hatóság akkreditált vízminta-vételezést végzett, amelyet követően 2024-ben megvizsgálta a főalkotó vízkémiai komponenseket és stabil izotóp adatokat, amellyel a víz-típusok meghatározása és az egyes minták áramlási rendszeren belüli helyzetének vizsgálata volt a célja. Megállapítható, hogy a vizek összetételének kialakulásában a csapadékvíz játszik szerepet. Egy részük intenzívebb vízáramlást indikál, míg néhány esetben a hosszabb áramlási pálya és az ioncsere folyamatok szerepének hatása figyelhető meg. Néhány – úgy idősebb, mint fiatalabb – lignittartalmú rétegből és a pliocén korú rétegből származó vízminta esetében 10 000 évnél idősebb csapadékvízutánpótlás hatása mutatható ki.

A klímaváltozás felszíni és sekély felszín alatti vizekre gyakorolt hatásai egyre relevánsabbak az ország több régiójában. Annak érdekében, hogy a sekély felszín alatti víztestek állapotát megalapozottan lehessen jellemezni azon térségekben is, amelyekben az építőipari beruházások biztosításához szükséges alapanyagok kinyerése zajlik, a Hatóság a külszíni fejtések vízföldtani hatásainak vizsgálatával is foglalkozik. Mintaterületként az egyik kiemelt régió, a dél-pesti bányatavak térsége került kijelölésre. A vizsgálat fontos mind a fenntartható bányászat és ásványvagyon-hasznosítás támogatása, mind az Európai Unió Víz-keretirányelvének való megfelelés szempontjából. A korábbi geomorfológiai, vízrajzi, sekélyföldtani és vízgeokémiai vizsgálatok eredményei a 2024-es évben kiegészültek talajvízszint-idősorok, valamint archív vízgeokémiai adatok feldol-

gozásával. Összesen 41 megfigyelőkút vízszintidősor adatait rendezte és dolgozta fel a Földtani Szolgálat a sekély felszín alatti vízszint időbeli és térbeli változásainak vizsgálata céljából. Ezen túlmenően együttesen vizsgálta 64 vízkémiai monitoring kút, valamint a 2022–23-as évben gyűjtött 19 akkreditált felszíni és sekély felszín alatti vízminta adatait, a térség vízösszetételének és vízgeokémiai sajátosságainak jellemzésére.

Az 1970-es évektől, földtani alapfúrásokból, földtani térképezés során mélyített fúrásokból, bányavállalatoktól átvett megfigyelőkutakból kialakított, folyamatosan működtetett Vízföldtani megfigyelőhálózat az ország legfontosabb régióiban (Alföld, Dunántúli-középhegység, Dunántúl, Pilis-Gerecse, Északi-középhegység) szolgáltat információt a felszín alatti vizek mennyiségi állapotáról. A monitoringrendszer részét alkotó kútcsoportok lehetővé teszik az azonos helyszínen, de különböző mélységekben történő vízszintméréseket, így teljesebb képet adva a felszín alatti vízkészletekben, a természetes és az emberi tevékenység által eredményezett változásokról. Mivel a megfigyelőkutak többsége a nagyobb vízkivételektől távol helyezkedik el, a mérések elsősorban a regionális változásokat regisztrálják. Az észlelőhálózat kútjainak jelentős része (136 megfigyelőkút) a Víz Keretirányelv által megkövetelt Jelentési monitoring-rendszer országos hálózatának részét alkotják, és a megfigyelések kiterjednek úgy a talajvizekre, mint a rétegvizekre, illetve karsztvizekre. A megfigyelőhálózat mérései országos érdekű és regionális feladatok megoldását támogatják.

9.8. Vízföldtani naplók és vízföldtani adattár

A kútnyilvántartási feladatok ellátása a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet, valamint a felszín alatti vízkészletekbe történő beavatkozás és a vízkútfúrás szakmai követelményeiről szóló 101/2007. (XII. 23.) KvVM rendelet előírásai szerint történik. Ezen túlmenően a földtani-bányászati feladatok ellátásához vízföldtani tudástárat biztosít a Hatóság.

A 2024. január 1. és december 31. közötti időszakban 421 új Vízföldtani napló megrendelése és a hozzá tartozó „Fúrt kút adatszolgáltatás” fogadása és ügyintézése (szakmai felülvizsgálata, kiegészítések kérése, egyéb levelezések és egyeztetések lebonyolítása) történt meg. Hiánypótlás 108 korábbi (2023. évi) hiányos megrendelés esetében érkezett. Az anyagokat a Szolgálat hivatali kapujára küldött e-papír formájában fogadta, és a megrendelők részére a „Megrendelés visszaigazolásával” vagy „Kiegészítés kérelemmel” zárta. Így a 2024. évben 529 Vízföldtani napló megrendeléssel foglalkozott az FSZ. E megrendelésszám illeszkedik a 2020-as évek átlagos megrendelésszámához. A Földtani Szolgálat az év folyamán 417 Vízföldtani naplót készített el és adott át/küldött el digitálisan hivatali kapun keresztül a jogszabályban előírt helyekre, azaz a megrendelők-

nek/engedélyeseknek, a vízügyi hatóságoknak, ill. a vízügyi igazgatóságok részére. Az év folyamán 35 megrendelés különböző okok miatt meghiúsult, ezek szternózáásra kerültek. A 2024-es év végén 77 megrendelés volt feldolgozás vagy hiánypótlás alatt.

A Földtani Szolgálat továbbra is lehetőséget biztosít a Központi Vízföldtani Adattár nyilvántartásában meglévő papíralapú és PDF-formátumú digitális Vízföldtani naplók másolatainak utánrendelésére. 2024-ben 115 teljesíthető Vízföldtani napló utánrendelés érkezett. Ezek elektronikus másolatait elkészítette, digitális aláírással hitelesítette és a megrendelő félnek (számla kíséretében) hivatali kapun keresztül átadta a Szolgálat.

A Központi Vízföldtani Adattárat betekintési szándékkal az év folyamán 53 külső ügyfél kereste fel és töltött ki „Adatkérő” lapot. A külső és belső adatkérők/kutatók összesen 1 680 Vízföldtani naplót (vele együtt Kútkatasztert és térképeket) vagy vízbázis diagnosztikai vizsgálati dokumentációt tekintettek meg.

Alapvető feladat az Országos Kútkataszter vezetése, kézi és gépi állományainak, továbbá a kataszteri térképmelléletek naprakészen tartása, karbantartása. „Magyarország mélyfúrású kútjainak katasztere” papíron és térképen vezetett állománya, illetve a gépi adatbázis 2024. december 31-ig 417 kút adatainak nyilvántartásba vételével gyarapodott.

A „Magyarország mélyfúrású kútjainak katasztere” című kiadványsorozat soron következő XLVI. kötete 2024 márciusában kiadásra került. A kötet a 2023. január 1. és 2023. december 31. között dokumentált – összesen 498 kút és kútjavítás – felhasználói szempontból legfontosabb adatait tartalmazza, vármegyénkénti bontásban, táblázatos formában.

A PDF-formátumú kötet a honlapunkról letölthető:

https://sztfh.hu/downloads/foldtan/nyilvantartasok/orszagos_kutkataszter/kataszter_46_kotet.pdf

Az év második felében a 2025. évben esedékes XLVII. kataszteri kötet adatainak gyűjtésével foglalkozott a Szolgálat.

A „Magyarország Hévízkútjai” című kataszteri kiadvány 27 új kút adataival bővült. Minden kút esetében kataszteri adatlap készült, amelyek a honlapról letölthetőek:

https://sztfh.hu/downloads/foldtan/nyilvantartasok/hevizkut_kataszter/Magyarorszag%20A1g%20h%C3%A9v%C3%ADzk%C3%BAtjai%20VII.k%C3%B6tet%202024%20kieg%C3%A9sz%C3%ADt%C5%91lapok_al%C3%A1%C3%ADrt.pdf

Az új kutak adatai bevezetésre kerültek a hévízkataszter adatbázisba. Emellett tovább folytatódott a korábban dokumentált kutak adatainak ellenőrzése, javítása, valamint a gáz és kémiai adatok bevitele. A földtani adatok pontosítására külön hangsúlyt fektet a Szolgálat, ahol lehetséges formációs szinten. A nyilvántartás tartalmazza a javítás tényét is. Az eredeti hévízkút-kataszteri adatbázisból évente egyszer történik a webes adatbázis frissítése.

Az adattár digitális nyilvántartásának továbbvezetése és naprakészen tartása (digitális leltár vezetése) és az adattábla tartalmának bővítése folytatódott. Ennek értelmében az adattár jelenleg 42 507 kút dokumentációjával rendelkezik, amiből 2 106 már eleve PDF-formátumban készült digitális Vízföldtani napló.

9.9. Építőipari ásványi nyersanyagok potenciáljának felmérése, ellátottsági viszonyok értékelése

Az elmúlt évek során egy átfogó adat- és tudásbázis jött létre, amely összhangban van a hatályos jogszabályokkal, és az építőipari nyersanyagok bányászatban betöltött szerepével foglalkozik. Ezen tevékenységünk célja, hogy az ásványvagyonra és bányajáradék-bevallásokra alapozva, a különböző vagyon- és kitermelési adatokat frissítse, értékelje, a prognosztikus területeket kijelölje, valamint ezek folyamatos felülvizsgálatát, ellenőrzését és módszertani fejlesztését végezze, beleértve a terepi kutatásokat is.

Az idei évben egy szakmailag igen érdekes és sikeres terepgyakorlaton a Szolgálat az ELTE hallgatóival és oktatóival számos Dél-Pest vármegyei zónában (például: Kiskunlacháza, Bugyi, Dabas) azonosított olyan sekélygeológiai objektumokat, melyek nemcsak a terület potenciáljának felmérésében segítenek, hanem a kialakulásuk fejlődéstörténetében is a későbbiekben hasznosak lehetnek.

A létrehozott adatbázis tartalmazza az építőipari ásványi nyersanyagok, mint például agyagok, gipszek, homokok, kavicsok, kiömlési kőzetek, kvarcitok, magmás és metamorf kőzetek, perlitek és piroklasztitok előfordulásainak helyét és mennyiségét. Az adatbázisban szereplő információk alapján összesítésre kerültek a prognosztizált nyersanyagvagyon mennyiségei, valamint az országos átlagos vastagságok, figyelembe véve a különböző korlátozó tényezőket, mint például a beépített területek és természetvédelmi zónák. A P10, P50 és P90-es valószínűségeket segítséget nyújtanak az egyes területek ásványvagyonainak becsléséhez. A rendelkezésre álló adatok alapján meghatározható a kitermelhető ásványvagyon, valamint a termelésből kieső mennyiségek.

A gyűjtött adatok, különösen a terepi mérésekkel alátámasztott információk, kiemelt fontosságúak. A homok és kavics, illetve a mészkő előfordulásait több helyszínen is mérte

a Földtani Szolgálat. Emellett olyan területek is vizsgálat alá kerültek, amelyek méretük, kitermelhetőségük és ipari értékük alapján potenciális bányászati célpontként jöhetnek szóba. A területi lehatárolás alapját a kavics-homok adatbázis biztosította a prognosztikus területek vonatkozásában.

9.10. Földtudományi megfigyelő, alaphálózatok és obszervatóriumok működtetése

Az Országos Geofizikai Hálózatok számos alapadatot szolgáltatnak az állami tudományos és alkalmazott kutatási feladat megoldásához.

A gravimetriai hálózat működtetése szigorú jogszabályi előírásoknak megfelelően történik. Az Országos Gravimetriai Alaphálózat (MGH) fenntartása nemzetközi szabványok szerint valósul meg, célja a gravitációs kutatásokhoz szükséges egységes referenciaszint biztosítása. Az MGH biztosítja az adatokat a geoid hazai felületdarabjának térképezéséhez, a pontos GPS-mérésekhez, a műholdas navigációhoz, a geodéziai alaphálózatok kialakításához, valamint a felsőrendű szintezéshez.

A magyarországi gravitációs mérések egyik kulcsfontosságú helyszíne a Mátyáshegyi Gravitációs és Geodinamikai Obszervatórium. Az obszervatórium célja a különböző geodinamikai folyamatok monitorozása, például a földi árapály-változások, a tektonikai és környezeti deformációk figyelemmel kísérése. Ezen kívül számos olyan területen, ahol nagy felbontású felszíni geofizikai módszerekkel nem végezhető mérések vagy nem állnak rendelkezésre, a gravitációs mérések adnak pontos nagyszerkezeti képet.

A Paleomágneses Laboratórium működése hazánkban 1966 óta folyamatos, és idén is számos széles körű hazai és nemzetközi együttműködéssel bizonyította szakmai hozzáértését. Fő feladata a Kárpát-medence és tágabb környezete mozgástörténetének paleomágneses módszerrel történő tanulmányozása. Ezáltal Magyarország nagytektonikai egységeinek mozgástörténete és kapcsolata az Alpok és a Dinaridák egységeivel, valamint az Adriai-mikrolemezzel megérthetővé válik, mely kiemelkedően fontos a társ-tudományok számára.

A Passzív Szeizmikus Monitoringhálózat rendszere a tóalmási szerkezeti egység szeizmikus aktivitását vizsgálja, és a törészóna mentén előforduló kisebb földrengések detektálására, valamint azok helyének meghatározására épült. A cél az, hogy a földrengések további elemzésével (fészekmechanizmus) a szerkezeti egységet tektonikai szempontból jellemezze a Szolgálat, összhangban a korábbi kutatások eredményeivel. Idén a hálózat egyes helyszínein (Mende, Pusztamonostor, Szentlőrincváta, Zsámbok) az akkumulátoros táplálás napelemes modulokkal lett helyettesítve. A monitoringhálózat bővítését 2024-ben is folytatta a Földtani Szolgálat, miközben fenntartjuk a meglévő hálózatot és

biztosítjuk a folyamatos adatkiolvasást. Terveink között szerepel a hálózat további bővítése is. Emellett a rendszer technológiai fejlesztésére is törekszünk, különös figyelmet fordítva a korszerű, vezeték nélküli adattovábbításra.

9.11. Nyersanyagkutatás támogatása innovatív módszerekkel

A nyersanyagkutatás – különösen ilyen bonyolult földtani felépítésű területen, mint Magyarország – egy összetett, hierarchikus feladatsor, melynek végén szerencsés esetben valamely nyersanyag kitermelése kezdődik meg. Szinte az összes földtani kutatás az archív adatok átnézésével, validálásával kezdődik, majd azok újszerű feldolgozásával és értelmezésével végződik. A Hatóság célja, hogy ennek a széles spektrumú kutatási láncnak egyes elemeit modernizálja, módszertani fejlesztésekkel támogassa a hazai nyersanyagkutatásokat, legyenek azok állami vagy piaci finanszírozásúak.

Ezen tevékenység 2024. évben két fő pilléren állt: egyrészt az archív geofizikai adatok digitalizálása, újraértékelése, javítása volt a cél, másrészt a fluidum és szilárd nyersanyagok bányászata, mélyszerkezet-kutatásokat elősegítő innovatív módszerek fejlesztése és alkalmazása.

Hazánkban a nyersanyagkutatás nagy múltra tekint vissza, így rengeteg kutatási anyaggal rendelkezik, melyek az adott kornak megfelelő színvonalon lettek archiválva/feldolgozva. A Földtani Szolgálat a 2024. évben is folytatta a papíralapú dokumentumok szakszerű digitalizálását és az anyagok szakmai körök számára történő elérhetőségének biztosítását. 2024. évben javította a Szolgálat a légi mágneses és magnetotellurikus adatbázisait, folytatva a mágneses részletező területi mérések egységesítését is. A szisztematikus digitalizálás eredménye olyan adatrendszer lesz, mely a hazai beruházásokat nagymértékben tudja támogatni.

A Szolgálat módszertani fejlesztéseinek egyik példája a kurrens szakági trendeknek megfelelő ún. kapcsolt inverziós eljárások adaptálása, melyek során több geofizikai módszer mérési anyagait egyszerre használja fel a feldolgozások során, ezáltal a csatolt paraméterbecslések megbízhatósága javult és több információ nyerhető ki a szeparált feldolgozásokhoz képest.

A Hatóság földtani kutatásainak jelentős része kötődött 2024-ben a geotermikus energia hasznosításához. Napjaink egyik kihívása a geotermikus rezervoár megtalálásán túl a fenntarthatóság biztosítása, melynek egyik fontos eszköze a rezervoárt felépítő kőzetek fizikai tulajdonságainak megismerése. A kőzetfizikai paraméterek pontos meghatározása nemcsak a geotermikus energiaforrások feltárásában, hanem azok fenntartható és gazdaságos kiaknázásában is nélkülözhetetlen. A Hatóság 2024-ben több helyszínen sike-

resen tesztelt olyan szeizmikus feldolgozási módszereket, melyek a felszín alatti térrész töredezettségét, fluidumtartalmát, összenyomhatóságát és egyéb mérnökgeofizikai tulajdonságát képes előre jelezni. A Hatóság a módszertani kutatások mellett új magnetotellurikus mérési adatok előállításával is segítette a hazai geotermikus kutatásokat.

9.12. Földtani kockázatok és veszélyforrások vizsgálata

A Hatóság e tevékenysége több önálló szakmai irányt egyesít. Nevezetesen a földtani közegben jelentkező, természetes és mesterséges veszélyforrások (felszínmozgások, alábányászottság, alápincézettesség, valamint földrengések és űrgeodézia), a bányászati hulladékok (meddőhányók), valamint a városi geológia tematikákat oly módon, hogy az egyes altémák saját, akár jogszabályi kötelezettségből következő („vertikális”) feladataik elvégzése mellett az alprojekteken átívelő, „horizontális” célokat is teljesíteni tudjanak.

A kutatás kiemelt feladatkörei közé tartoznak:

- Magyarországi felszínmozgásos események dokumentálása, illetve azok rendszeres felülvizsgálata.
- A felszínmozgásos eseményekhez kapcsolódóan ezen adatbázis fejlesztése: adatbázis-korrekciók, teszt adatbeviteli felület kialakítása, frissítése, karbantartása.
- A felszínmozgás modul keretében az elmúlt évekhez hasonlóan 2024-ben a vármegyei reambulációs feladatok kapcsolódóan Fejér vármegye területén a tájpusztulás recens dinamizmusát jellemző areális- és vonalas eróziós talajfoltok térképezését és kiértékeléseket végezte el a Földtani Szolgálat távérzékelési módszerekkel, melyek az országos veszélyforrás adatbázisba, illetve térképbe épülnek be. A térkép készült-sége 50 százalékos, 10 vármegye kiértékelése történt meg a tavalyi évvel bezárólag.
- Az alábányászott, illetve alápincézett területek feladatcsomag a témakör rendelkezésre álló adatainak összegyűjtésére, adatrendszerbe történő foglalására és térinformatikai megjelenítésére irányul, ami megkönnyíti a kormányhivatalok, szakintézmények, vállalkozások stb. szakhatósági, szakmai, tervezői munkáját. Ezen adatok szerves részét képezik a földtani veszélyforrások egységes rendszerének, amelyek hatással vannak a különféle beruházások, építések engedélyezési eljárására.
- A bányászati hulladékkezelő létesítmények nyilvántartása objektumszinten frissítésre került és folyamatosan nyilvántartva van. Folytatódott a bányászati hulladékkezelő létesítmények (BHKL) geokémiai adatbázisának bővítése, terepi reambuláció és geokémiai mintázások segítségével. Az EU által meghatározott feladatok, útmutatások szerint leltár készült a BHKL nyilvántartás objektumairól az EU MS ACCESS adatbázis (FUTURAM projekt) nyilvántartás elkészítéséhez.
- A Szolgálat településgeológiai kutatásai az épített környezet földtani közegre gyakorolt hatását vizsgálja, illetve azt, hogy a földtani közeg, és a benne lejá-

szódó folyamatok miként hatnak az épített környezetre. A gyorsan változó, épülő városi környezetben a megbízható vízföldtani, építésföldtani adatokhoz kulcsfontosságú a folyamatos, kiterjedt észlelés, melyet új fúrési és kútdatok gyűjtésével, időközi térképezéssel lehet aktualizálni. Az Urban Geo-climate Footprint (UGF) projektet az EuroGeoSurveys Urban Geology Expert Group (UGEG) keretein belül az Olasz Földtani Intézet (ISPRA) fejleszti. Az UGF eszközhöz több verzió és frissítés is készült, ezért a már meglévő elemzések (Budapest, Tata) újraértékelése, valamint négy új elemzés elkészítése és időközi felülvizsgálata zajlik jelenleg (Eger, Győr, Miskolc, Pécs).

- Elemzés készült a Békési medence földtani-geofizikai adatainak felhasználásával földrengés-veszélyeztetettség megállapítása céljából. Részben a hiányos archív feldolgozási adatok, részben az új szeizmikus feldolgozási eszköztár miatt, a folyamatban lévő analóg szeizmikus értelmezés mellett elkezdődött a digitális szeizmikus mérési alapadatok újbóli feldolgozása és értelmezése.

9.13. Geológiai Szolgáltatások Európának európai uniós projekt

2022. szeptember 1-jén elindult a Geológiai Szolgáltatások Európának (Geological Service for Europe – GSEU) elnevezésű, ötéves európai uniós projekt, amelyben 35 országból 48 partnerszervezet vesz részt. A magyar csoport munkájának koordinálását a Hatóság végzi. A GSEU projekt célja, hogy hozzájáruljon az európai zöld megállapodáshoz, az ENSZ Fenntartható Fejlődési Céljaihoz és a Horizont Európa célkitűzéseikhez egy európai geológiai szolgáltatási rendszer kialakításán keresztül. A felszín alatti területek nélkülözhetetlen erőforrásokat rejtenek az európai ipar számára, és lehetőséget biztosítanak gazdaságunk szén-dioxid-mentesítésére. A határokon átnyúló problémák megoldásához innovációra, szabványosításra, harmonizációra és közös jövőképre van szükség. Az egyes országok földtani szolgálatai hatalmas, nehezen összevonható adat- és információhagyatékokat halmoztak fel. A GSEU projekt folytatja a korábbi projektekben megkezdett harmonizációs és szabványosítási erőfeszítéseket. A létrehozandó közös európai földtani szolgáltatási rendszer elősegíti majd a bizonyítékokon alapuló döntéshozatalt a víz, energia, nyersanyagok, földtani veszélyek és minden olyan területen, amely felszín alatti adatokat és földtudományos szakértelmet igényel.

A GSEU projektben a Hatóság számos munkacsomagban vállal szerepet:

- Kritikus nyersanyagok, nemzetközi kiválósági központ és ENSZ vagyonszámlázási keretrendszer (2. munkacsomag),
- Geotermikus energia és felszín alatti tározás (3. munkacsomag),
- Felszín alatti vizek minőségi és mennyiségi értékelése, védelme és fenntartható hasznosítása (4. munkacsomag),

- Európai geológiai adat- és információs rendszer földtani háttere (6. munkacsomag)
- a többi munkacsoport keretén belül létrehozott adatrendszerek és értékelések beépülnek az EGD I - európai földtani adatinfrastruktúrába (7. munkacsomag).

9.14. Bányászati, földtani és geofizikai digitális adatvagyon-gazdálkodás

Az SZTFH-n belül a Földtani Szolgálat és az Országos Bányakapitányság egymásra épülő adatrendszerei és az azokban rejlő lehetőségek, és a hatósági téradat-kezeléssel és szolgáltatással kapcsolatos alapvető igények magas szintű ellátása biztosított.

A digitális adatvagyon publikus részét intézményi weboldalon, strukturált formában biztosítja a Szolgálat a megfelelő frissítésekkel együtt, mint például: Magyarország Földtani Alapszelvényei, Magyarország Földtani Atlasza, Budapest Geokalauz stb. A külsős, regisztrált partnerek igényeit folyamatosan kezeli, azokat gyorsan és rövid határidővel kiszolgálja. Az intézményi weboldalon túl a www.magyarorszag.hu kormányzati felületen elérhető bányászattal és földtannal kapcsolatos ügyek informatikai előkészítését, kivitelezését, publikálását is végzi.

A 702/2021. (XII.14.) Korm. rend. szerint meghatározott feladatok, projektek, korábban átadásra kerültek a Nyugat-Balkáni Zöld Központ Nonprofit Kft. részére, amelyek jogutódlással a HungaroMet Nonprofit Zrt.-hez kerültek. A projektekhez kapcsolódó informatikai üzemeltetést továbbra is a Szolgálat Geoinformatikai Főosztálya végzi.

9.15. Geoinformatikai szolgáltatások menedzsmentje

A Földtani Szolgálat és az Országos Bányakapitányság szakrendszereinek üzemeltetését és adminisztratív feladatait a Szolgálat Geoinformatikai Főosztálya látja el.

Szakértői nyilvántartásokat vezet a bányászati szakterület számos ágával kapcsolatosan, mint például hites bányamérők, bányüzemi felelős műszaki vezetők, földtani szakértők, nyomástartó berendezést vizsgáló szakértők, valamint a robbantómesterek-robbantásvezetők. Ezen nyilvántartások a többi szakrendszerhez fontos bemenő adatot szolgáltatnak. A digitális szolgáltatás tervei között szerepel, hogy ezeket is a központi adattárban kezelje.

A Hatóság Digitális Adatvagyon-szolgáltatási Osztályának egyik alapfeladata a földtani-geofizikai kutatásokhoz, valamint a bányafelügyeleti tevékenységhez kapcsolódó geoinformatikai adatok, adatbázisok előállítása, illetve szolgáltatása mind az intézmény munkatársai, mind külső partnerek számára.

A 2024-es évben a GeoBank alkalmazáson a Szolgálat informatikai fejlesztéseket végzett. A GeoBank egy fúrás alapú földtudományi adatvagyon, a hazai földtudomány legnagyobb adatforrása. A GeoBank adatbázisa a Magyarországon mélyült fúrások adatait, valamint a terepi felvételezések és a fúrások dokumentálása során elkülönített és a földtani térképeken és fúrás adatbázisában alkalmazott földtani egységek adatait és jelkulcsát tartalmazza. Az adatbázis 270 000 fúrás rekordot tartalmaz. Minden fúrás egyedi azonosítóval rendelkezik.

A térképszerverünk a nagyközönség által elérhető, igen népszerű szolgáltatás, mely webes interaktív térképek böngészőből való elérését biztosítja, valamint egyedülálló gyűjteményünk keretén belül régi földtani térképek hozzáférését teszi lehetővé. A térképszerveren szintén egy jelentős fejlesztést végzett az FSZ, amire a szoftveres környezet elavultsága miatt volt szükség. Ez a felhasználók számára észrevétlenül zajlott.

Együttműködve az Országos Bányakapitányság kollégáival a Szolgálat munkatársai folytatják a több éve folyó munkát a térinformatikai feldolgozás területén:

- a nemfémes ásványianyag-nyilvántartásban szereplő megkutatott készletterületekhez adatgyűjtés,
- CH-koncessziós pályázati kiíráshoz szükséges térinformatikai szűrések és térképi ábrázolások,
- digitalizálás, georeferálás.

Az adatvagyon folyamatos működtetése, fejlesztése szintén egyik alapvető feladata a Hatóságnak. Az alábbi kiemelt adatbázisok áttekintése történt meg a 2024. évben:

- a térképi adatvagyon fejlesztésében tematikus fúrástérképek elkészítése,
- az adatszolgáltatás továbbfejlesztése, bányaterületek nyilvántartása, webes térképek aktualizálása,
- térképi adatok, adatszolgáltatások folyamatos működtetése és karbantartása,
- régi térképek georeferálása, térképszerveren frissítése.

9.16. Földtani és Geofizikai Szakkönyvtár és gyűjtemény

A Szolgálat Gyűjteményi Osztálya tevékenysége magában foglalja az Eötvös Loránd Emlékgyűjtemény, a Földtani és Geofizikai Szakkönyvtár, a földtani, geofizikai és tudománytörténeti gyűjtemények, valamint a térképtár folyamatos működtetését, ezen belül kiemelten a nyilvántartások fejlesztését – különös tekintettel a digitalizálásra –, a kutatók fogadását, valamint a kölcsönzési igények kiszolgálását. Tudományosan kutatja és feldol-

gozza a gyűjtemények anyagait. Fontos feladata a látogatók fogadása és szakmai vezetése. Szervezi és támogatja a földtudományos szakterület ismeretterjesztő tevékenységét rendezvények, szakmai bemutatók, iskolai előadások, rendhagyó földrajzórák tartásával.

Alapfeladata rendszerezni és nyilvántartani a földtani, geofizikai és tudománytörténeti gyűjtemények anyagát, tudományosan kutatni a gyűjtemények anyagát, lehetőséget biztosítani a kölcsönzésre más múzeumok és kiállítóhelyek számára, amelyet az alábbiak szerint látott el a 2024. évben:

- 1 131 tétel leltározása történt meg a földtani gyűjteményben,
- 7 788 darab vékonycsiszolat és,
- 26 207 darab nedves pollenpreparátum nyilvántartásba vétele történt meg.

2024-ben 22 kölcsönzést hosszabbított, valamint 2 új kölcsönzést bonyolított le.

A York Egyetem, az Aberystwyth Egyetem, valamint az SZTFH közös együttműködésének keretében a Gyűjteményi Osztály megvizsgálta 8 mélyfúrás 413 molluszka mintájának 7 534 Bithynia operculumát.

A Torontói Egyetem, a Tübingeni Egyetem, valamint a Max Planck Institute for Evolutionary Anthropology kutatóival közösen a Gyűjteményi Osztály munkatársai rendszerezték, és további vizsgálatokra kiválogatták a rudabányai ásatásokból származó gerinces anyag példányait.

A Nógrád vármegyei Rákóczi bányán rendelkezésre álló 3D szkennelő segítségével 68 gyűjteményi tétel 3D modellje készült el.

A Szolgálat további alapfeladatai közé tartozik a tudományos ismeretterjesztésen felül a szakmai kutatók és csoportok fogadása, támogatása is, amelyek 2024. év statisztikája az alábbiak szerint alakult:

- 42 darab kiadott kutatási engedély
- 36 belföldi és 6 külföldi kutató fogadása
- 138 alkalommal gyűjteményünk felkeresése
- 26 belföldi és 5 külföldi kutató számára digitális fotózási engedély kiadása kutatási céllal
- 9 alkalommal digitális képanyag felhasználásra szóló engedély kiadása
- 21 darab földtani alapszelvény reambulálásának elvégzése

Működteti az Eötvös Loránd Emlékgyűjteményt és a Földtani és Geofizikai Szakkönyvtárat, amely nyilvános szakkönyvtárként a teljesség igényével gyűjti a Kárpát-medence földtudományi, elsősorban földtani, geofizikai irodalmát és térképeit. A gyűjtött irodalmat a szakkönyvtár állományába rendezi és közreadja, elektronikus könyvtári katalógust épít és térképtárat működtet.

Szintén a Szolgálat feladata a bányafelügyeleti és földtani szervezeti egységek és jogelődjek kiadványainak digitalizálása, amit az Országos Széchényi Könyvtár Elektronikus Periodika Adatbázis (OSZK EPA) felületén is közread.

9.16.1. Kiadványok

Kiadásra került 300 példányban Vörös Attila: The Middle Jurassic brachiopods of the Transdanubian Range, Hungary című műve a Geologica Hungarica sorozatban (61. sz. kötet).

Kiadásra került online és nyomtatott változatban, 250 példányban a Lithostratigraphic units of Hungary I–II című kétkötetes szakmai kiadvány. A kötetek technikai szerkesztése (DTP) a Gyűjteményi Osztályon történt.

Kiadásra került 700 példányban a fentebb már említett „Térképek és történetek” című könyv Babinszki Edit tollából. A könyv technikai szerkesztése (DTP) a Gyűjteményi Osztályon történt.

9.16.2. Oktatási tevékenység és ismeretterjesztés

Egyetemi együttműködések keretében a Földtani Szolgálat munkatársai 13 különböző kurzus oktatásában vettek részt, 14 dolgozat (TDK, BSc, MSc, PhD) bírálatában működtek közre és 12 hallgató (BSc, MSc, PhD) témavezetését látták el három különböző egyetemen (ELTE, ME, SZTE). Jelenleg négy munkatárs dolgozik a doktori fokozatának megszerzésén.

2024-ben az ELTE TTK FFI Geofizikai Tanszékének terepgyakorlatát az SZTFH finanszírozta és látta el a terepi oktatással és szakmai felügyelettel a hallgatókat.

Földtudományi ismeretterjesztő tevékenység keretében az alábbi programokat valósította meg a Hatóság tárgyévben:

- Vándorkiállítás (Ásványok a Bibliában): 6 helyszínen, 2x45 percben tartott előadás.
- The Budapest Mineral Show – 39. Budapesti Nemzetközi Ásvány- és Ékszerkiállítás (Magyar Vasúttörténeti Park) tartott hagyományos ásványbörzén (2024.08.30–09.01.):

bemutatta a Földtani Szolgálat a 2025. Év Ásványa és Év Ősmaradványa jelöltjeit és elindult a szavazás. Ugyanitt interaktív ásvány- és ősmaradvány „játsszóházat” működtetett a Szolgálat óriás társasjátékkal (szervező: Kőország Kft., látogatók száma mintegy 5 000 fő).

- Kulturális Örökség Napjai (2024.09.22.): a Szolgálat a Stefánia úti épületben bemutató vezetett túrákat tartott (látogatók száma: 126 fő).
- Földtudományos Forгатag (2024. november 9–10.): a Földtani Szolgálat az Országos Bányakapitányság munkatársaival közösen földtani és bányászati témákban tartott bemutatót játékos, interaktív formában (részvevők száma több ezer fő).

A fentiekén kívül 3 külső helyszínen 5 múzeumpedagógiai foglalkozást (óvoda, iskola, gimnázium) tartott a Szolgálat (részvevők száma kb. 140 fő).

9.17. Nemzetközi vonatkozású tevékenységek

A soros lengyel V4-elnökség hivatalos programja keretében „Magas szintű találkozó a V4-ek és a balkáni országok ásványi nyersanyagpolitikájáról” címmel rendezett konferenciát 2024. október 10-én Varsóban. A programon az SZTFH-t Gonda Bence stratégiai elnökhelyettes képviselte.

Az eseményen magas szintű kormányzati képviselők és a geológiai szolgálatok vezetői olyan az ellátásbiztonsághoz, nyersanyag-gazdálkodáshoz kapcsolatos aktuális témákat vitattak meg, mint az EU kritikus ásványi nyersanyagokkal kapcsolatos rendeletének (CRMA) megvalósítása, a stratégiai és kritikus nyersanyagok ásványi nyersanyag-nyilvántartása, bányászatuk fejlesztése, illetve a földtani szolgálatok feladatai az ásványi nyersanyagokhoz történő hozzáférés biztosításában.

Az esemény margóján a magyar, a cseh, a lengyel, valamint a szlovák állami földtani szolgálat képviselői együttműködési megállapodást írtak alá, melynek elsődleges célja a kritikus nyersanyagok (CRM) kutatásának megerősítése. A megállapodás értelmében a négy visegrádi ország földtani szolgálata a jövőben minden korábbinál szorosabb együttműködésre törekszik a kritikus nyersanyagok kutatása, a geotermikus energia hasznosítása, valamint a geológiai veszélyforrások feltérképezése terén.

10. Bányászati Felügyelet

Az Sztfhtv. 34/A. § (1) és (2) bekezdései alapján 2022. január 1-jétől a Hatóság a Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat általános és egyetemes jogutódja, továbbá a bányafelügyeletként és az állami földtani feladatokat ellátó szervként kijelölt kormányhivatalok jogutódja.

A bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban: Bt.) 43. § (1) bekezdése a bányászattal kapcsolatos közigazgatási feladatokat állami földtani feladatokat ellátó szervként és bányafelügyeletként a Hatóságot jelöli ki.

A Bt. 43. § (2) bekezdése szerint a bányafelügyelet feladata, hogy a felügyelete alá tartozó tevékenységek végzése során védje a dolgozók életét, testi épségét és egészségét, ellenőrizze az ásvány- és geotermikus energiavagyonnal való gazdálkodásra, a környezet-, a táj- és a természetvédelemre, valamint a műszaki biztonságra és a tűzvédelemre vonatkozó szabályok megtartását.

Ugyanezen § (3) bekezdése alapján a bányafelügyelet a hatósági felügyelete keretében – az e törvényben és a külön jogszabályokban meghatározott – műszaki-biztonsági, munkavédelmi, építésügyi hatósági, építésfelügyeleti, ásványvagyon-gazdálkodási, piacfelügyeleti és földtani hatásköröket gyakorol. A bányafelügyelet tűzvédelmi hatósági jogköre a bányák föld alatti, valamint ezzel egy tekintet alá eső külszíni részére terjed ki.

A Hatóság országos illetékességgel látja el a bányafelügyelet hatósági és igazgatási feladatait.

A Hatóság jár el többek közt a bányafelügyeleti hatáskörbe tartozó közigazgatási hatósági ügyekben, ellátja a robbantásvezetői és robbantómesteri vizsgáztatással, a hites bányamérői minősítéssel, a földtani veszélyek elleni védelemmel kapcsolatos feladatokat, jóváhagyja a földgáztárolói, -szállítói és -elosztói engedélyesek, PB-gáz forgalmazók minőségbiztosítási rendszerét, előmunkálati jogot, vezetékjogot, használati jogot engedélyez, közreműködik az Európai Uniónak történő adatszolgáltatások, jelentések elkészítésében.

A Hatóság látja el a bányászati jog keletkezésével és megszűnésével kapcsolatos hatósági feladatokat (kutatás engedélyezése, bányatelek megállapítása, módosítása, törlése, bányászati jog átruházása).

Az adattári tevékenységi körben a Hatóság működteti a központi, országos gyűjtőkörrel rendelkező Magyar Állami Földtani, Geofizikai és Bányászati Adattárat, a bányatelkek, kutatási területek (BATER) nyilvántartását, vezeti az állami ásványi nyersanyag és geotermikus energiavagyon nyilvántartását. Ellenőrzi a bányajáradék számításának, a bányajáradék önbevallás alapjául szolgáló adatoknak és a bányajáradék-fizetési kötelezettségnek a teljesítését, rendelkezik a bányajáradék-folyószámla felett, és elkészíti a havi Kincstári Jelentést és az éves Bányajáradék Jelentést, valamint adatot szolgáltat az Állami Számvevőszék részére.

A széles körű elnöki jogalkotási lehetőség biztosítja, hogy a Hatóság bányafelügyeletként gyorsreagálású egységként funkcionáljon, és a változásokat hatékonyan le tudja követni. Ennek megfelelően, 2024-ben 25 esetben került sor új, bányajogi tárgyú SZTFH rendelet megalkotására, vagy korábbi, ilyen tárgyú rendelet módosítására a felügyelt szakterület változásaihoz igazodóan.

10.1. Igazgatási tevékenység

A Hatóság a bányafelügyeleti tevékenysége keretében országos illetékességgel rendelkezik, ugyanakkor az ügyintézés továbbra is régiós beosztás szerint zajlik. Az ügyintézést öt területi osztály végzi az alábbi beosztás szerint:

- Budapesti Bányafelügyeleti Osztály: Komárom-Esztergom, Nógrád és Pest vármegyék,
- Miskolci Bányafelügyeleti Osztály: Borsod-Abaúj-Zemplén, Hajdú-Bihar, Heves és Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyék,
- Pécsi Bányafelügyeleti Osztály: Baranya, Somogy, Tolna és Zala vármegyék,
- Szolnoki Bányafelügyeleti Osztály: Bács-Kiskun, Békés, Csongrád-Csanád és Jász-Nagykun-Szolnok vármegyék,
- Veszprémi Bányafelügyeleti Osztály: Fejér, Győr-Moson-Sopron, Vas és Veszprém vármegyék.

4. számú ábra: Területi osztályok földrajzi (régión) beosztása

Az ügyintézés fentiek szerinti megvalósításánál kiemelt szempont a meglévő helyismeret, vagy a földrajzi közelség. Mindazonáltal, ha az ügyek pillanatnyi helyzete indokolja, lehetőség van a rugalmas átcsoportosításra a területi osztályok között.

Főbb feladatok csoportosítása:

- Engedélyezés
- Ellenőrzési tevékenység
- Szakhatósági állásfoglalások: A megosztott döntéshozatal keretében, a társhatóságok eljárásaiban beérkezett szakhatósági megkeresések és előzetes szakhatósági állásfoglalás iránti kérelmek száma 2 059 darab volt 2024-ben. Ebből 885 esetben került sor szakhatósági állásfoglalásra. 1 174 esetben a szakhatósági eljárást meg kellett szüntetni, rendszerint azért, mert a megkeresések tartalma alapján megállapítható volt, hogy a bányafelügyelet bevonásának feltételei nem teljesültek. A szakhatósági megkeresések száma jelentősen csökkent 2023-hoz képest, ennek magyarázata, hogy a bürokráciacsökkentés keretében, jogszabályváltozás következtében 2024. július 1-jét követően a Hatóság bányafelügyeleti szakterülete már sokkal kevesebb eljárásban működik közre szakhatóságként.
- Elő kutatás bejelentése: tekintettel arra, hogy Magyarországon az ásványi nyersanyagkutatások többsége építőipari nyers- és alapanyagokra irányul, a bejelentett elő kutatások száma lényegesen nagyobb, mint a Bt. 22. § alapján kiadott kutatási engedélyeké. Mivel az elő kutatás bejelentése nem hatósági engedélyezési eljárás, a bányafelügyeleti szakterület az ilyen ügyekben igazolást ad ki a bejelentés tudó-

másul vételéről, vagy – ha a bejelentés nem felel meg a jogszabályi előírásoknak – a tevékenységet határozatban megtiltja. 2024. évben 12 darab elő kutatási bejelentés érkezett, ebből 12 esetben a Hatóság a bejelentést tudomásul vette (1-et korlátozással), bejelentés visszavonása, tiltás nem volt. A Magyar Állam tulajdonosi jogait gyakorló szerv (MNV Zrt.) nem élt igénybejelentési jogával ebben az évben.

- Bányatérképek: az évenkénti adatszolgáltatási kötelezettség keretében leadott, megközelítőleg 800 bányaművelési térkép ellenőrzése történt meg (digitális térképek szoftveres vizsgálata, archiválása), jogsértés felderítése és meghatározása, valamint további hatósági intézkedés megtétele érdekében.
- Jogosított nélkül maradt bányászati jogok: a Bt. 26/A.§ (6) bekezdése alapján a törölt bányászati jogok új jogosítottjának kijelölése érdekében a 2024. évben két alkalommal történt pályáztatás (2024. június 14-én és 2024. október 31-én). A két pályázati körben 18 bányászati jog pályáztatása történt meg. Az első körben nem érkezett be pályázat, míg a második körben 1 bányatelek esetében a Hatóság a nyertes pályázókat új jogosítottként kijelölte.
- A bányafelügyeleti szakterület 6 darab koncessziós szerződés esetében véleményezte a koncessziós szerződés módosítására vonatkozó koncesszori kezdeményezést. A 2024. évre vonatkozó koncessziós ellenőrzései során a Hatóság mind a 27 koncessziós szerződésmódosítás, illetve közös megegyezéssel történő koncessziós szerződésmegszüntetés folyamán, a koncessziós szerződésben foglalt kutatási munkaprogramok kötelező elemeinek teljesítését megvizsgálta. Az SZTFH az elvégzett kutatási feladatokat bányafelügyeleti és szakmai szempontból értékelte. A Hatóság ellenőrizte a biztosítékadási, felelősségbiztosítási követelmények, továbbá az adatszolgáltatási, járadékbevallási kötelezettségek teljesítését.
- A Hatóság a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet alapján részt vett a településrendezési tervek véleményezési eljárásában. A településrendezéssel kapcsolatos megkeresések száma 2024-ben 1 928 darab volt, ami kismértékű növekedés a 2023. évhez képest.
- Műszaki-biztonsági irányítási rendszer módosítását jóváhagyó határozat: 12 darab.
- A 16/2018. (IX. 11.) ITM rendelet alapján beterjesztett képzési programot jóváhagyó határozat: 17 darab.
- Szankcionálás: a Hatóság 2024. évben 608 esetben szabott ki közigazgatási bírságot. A szankcionált jogsértések túlnyomó többsége szabálytalan és jogosulatlan bányászati tevékenység, valamint gázvezeték-rongálás volt. Eljárásbírság kiszabására 47 esetben került sor.
- Bányászati célú szolgálat: a Hatóság 2024. évben 205 darab eljárást folytatott le bányászati célú, túlnyomórészt szénhidrogén-ipari létesítmények elhelyezésére és üzemelésére irányuló szolgálat megállapítása tárgyában.

10.2. Ásványvagyon-nyilvántartás és adattári szolgáltatások

10.2.1. Ásványvagyon- és bányajáradék-nyilvántartás

A Hatóság vezeti az állami ásványvagyon- és geotermikusenergia-nyilvántartást, amely alapján elkészíti az éves országos ásványvagyonmérleget, továbbá vezeti a bányajáradékkal kapcsolatos nyilvántartásokat, ellenőrzi a bányajáradék-fizetési kötelezettség teljesítését, a bányajáradék és a kiegészítő bányajáradék számításának, valamint a bányajáradék-önbevallás alapjául szolgáló adatok helyességét.

Az állami ásványvagyon- és geotermikusenergia-nyilvántartás vezetésére vonatkozó kötelezettséget a Bt. 25. § (5) bekezdése, az ehhez kapcsolódó adatszolgáltatási kötelezettséget ugyanezen § (2) bekezdése írja elő.

Az ásványvagyon adataiban bekövetkezett változást a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény végrehajtásának egyes szabályairól szóló 20/2022. (I. 31.) SZTFH rendelet 20. § (3) bekezdése értelmében a tárgyévet követő év február 28-ig kell a bányafelügyeletnek bejelenteni.

A Hatóság 2024-ben a 2023. évi termelési és ásványvagyonadatok feldolgozását végezte, és az ellenőrzést követően rögzítette az Állami Ásványvagyon és Geotermikus Energia Nyilvántartásban. Összesen 3 421 ásványvagyon-bevallási adatlap feldolgozása történt meg. Ezen kívül a szakterület 38 fúróiszap és furadék bevallására szolgáló adatlap, valamint 241 geotermikus energia kinyerésre és hasznosításra vonatkozó adatlap feldolgozását végezte el.

Az ásványvagyon-bevallási kötelezettség elmulasztása vagy hibás, késedelmes teljesítése miatt a tárgyévben a Hatóság 14 eljárást indított.

Az adatlapok ellenőrzése és feldolgozása eredményeként a tárgyév végére a bányafelügyeleti szakterület véglegesítette a 2024. január 1-jei állapot szerinti ásványvagyon-nyilvántartást, és elkészítette a 2023. évi országos ásványvagyonmérleget, amelyet a Bt. előírásának megfelelően közzétett a honlapján.

A Hatóság a tárgyév folyamán a bányajáradék-számítás alapjául szolgáló, kitermelőhelyenként megküldött havi, illetve negyedéves önbevallások esetében 11 905 adatlap-ellenőrzést végzett, a bevallások alapján keletkezett fizetési kötelezettséget 3 204 esetben vizsgálta, a bányajáradék kötelezettség teljesítésével kapcsolatban 7 helyszíni ellenőrzést tartott. A bányajáradék jogszabályban előírt bejelentési, önbevallási vagy befizetési kötelezettségének hibás, késedelmes teljesítésével vagy annak elmulasztásával kapcsolo-

latban 242 hatósági döntést hozott, a szénhidrogén-kitermelési kötelezettség teljesítésének elmulasztása miatt további két esetben szabott ki bírságot.

A bányajáradék-bevételi nyilvántartási számlára 2024. december 31-ig befolyt összeg – a kiegészítő bányajáradékkal együtt – 121 351 250 489 forint volt. A Hatóság 2024-ben havonta megküldte a havi Kincstári Jelentést a Magyar Államkincstár részére, valamint az éves Bányajáradék Jelentést a Pénzügyminisztérium és az Energiaügyi Minisztérium számára. A bányafelügyeleti szakterület szintén szolgáltatotta a központi költségvetés végrehajtásának éves ellenőrzéséhez szükséges adatokat az Állami Számvevőszék részére.

10.2.2. Adattári tevékenység

A Bt. 44. § (1) bekezdés p) szerint a bányafelügyelet hatáskörébe tartozik a földtani közeg és az ásványi nyersanyagok megkutatottsági szintjének növeléséhez és az adatok nyilvántartásához fűződő állami érdek érvényesítése. A 20/2022. (I. 31.) SZTFH rendelet 46. § (1) b) pontja értelmében a bányafelügyelet ezen hatáskörében eljárva „gyűjti, kezeli és szolgáltatja az e tevékenységek során keletkezett földtani adatokat”. Az adatok kezelését és szolgáltatását az országos gyűjtőkörrel rendelkező Magyar Állami Földtani, Geofizikai és Bányászati Adattár (a továbbiakban: Adattár) látja el. Az Adattár által kezelt dokumentumállomány több mint 175 000 jelentést és közel 195 000 fúrési dokumentációt tartalmaz.

A 2024. év kiemelkedő eredménye volt az Adattár közel 4 000 polcfolyóméternyi dokumentumállományának sikeres átköltöztetése a Columbus utcából a Stefánia úti telephelyen kialakított modern, egységes tárolóhelyiségekbe. A költöztetés hatékonysága a dokumentumok precíz sorrendtartással végzett szállításán alapult, ami az Adattár munkatársainak felügyeletével és aktív közreműködésével zajlott.

A tárgyévben az Adattár 357 olvasót fogadott, akik összesen 3 842 dokumentumot kértek ki betekintésre, és 1 715 darabot kölcsönzésre. Elektronikus úton, illetve – magánszemélyektől – e-mailen a tárgyévben 257 adatszolgáltatási kérés érkezett. Ezek nyomán 222 megkeresés végződött adatátadással. Összesen 2 459 földtani dokumentáció (kutatási jelentés, kétkönyv) és geofizikai fúrési szelvény szkennelt másolatát – több esetben nagy volumenű, illetve speciális feltárási munkát igénylő adatösszeállítást –, valamint 653 szeizmikus 2D és 3D adatsor digitális másolatát rendelték meg az ügyfelek.

A fúrési magmintaraktárakban 2024-ben 13 magszemlére került sor az Adattár közreműködésével. Az igénylők összesen 73 fúrás magmintáit tekintették meg. A kikért fúrési magmintákból 782 részmintát vettek ki laborvizsgálat céljára.

A mikrofilmen tárolt fúrás dokumentációk közül az Adattár 2024-ben 1 068 fúrás anyagát digitalizálta. A társosztályok részére 1 301 darab tulajdoni lap lekérését végezte el a Takarnet rendszerből.

A Hatóság bányafelügyeleti szakterülete az adattári tevékenységi körében vezeti a Bányászati területek nyilvántartását (Bater) a Bt. 26/B. § (3a) rendelkezésének megfelelően. A nyilvántartás a bányatelkek és a kutatási területek adatait tartalmazza a bányafelügyelet határozatai alapján. A nyilvántartásba a tárgyévben 859 új rekordot (határozat) rögzítettek.

A bányafelügyelet munkatársa részt vett a Belügyminisztérium által létrehozott Pince- és Partfalveszély-Elhárítási Szakértői Bizottság munkájában, amelynek keretében a tárgyévben 93 szakértői véleményt adott ki a bejelentett káreseményekről. Az országos bányakapitány által elrendelt, a felhagyott szénbányákhoz kapcsolódó bányanyílások ellenőrzése keretében 70 helyszín vizsgálata történt meg. Három helyszínnel kapcsolatban, az ott észlelt jelentős felszínsüllyedés miatt, a Hatóság intézkedett az életvédelmi szempontból veszélyes helyzet megszüntetése érdekében.

A bányafelügyeleti szakterület a Miskolci Egyetem és az SZTFH együttműködési megállapodása keretében környezetföldtani esettanulmányok bemutatásával részt vett az egyetemi oktatásban, továbbá közreműködött a földtudományos népszerűsítő események közül a Földtudományos Forгатagon (5 fővel), valamint két előadással szerepelt szakmai konferenciákon. Az Adattár fogadta az Eötvös Loránd Tudományegyetem földtudomány szakos hallgatóit, és bemutatta az egység feladatait és működését.

10.3. Engedélyezés

A bányafelügyelettel kapcsolatos főbb engedélyezési területek:

- ásványi nyersanyagok kutatásának engedélyezése;
- geotermikus energia kutatásának engedélyezése;
- ásványi nyersanyag kutatási, feltárási, kitermelési, valamint szüneteltetési és bányabezárási, mezőfelhagyási műszaki üzemi tervek engedélyezése;
- kutatási zárójelentés elfogadása;
- bányatelek megállapítása, módosítása, törlése;
- bányászati jog átruházásával, valamint bányavállalkozónak minősülő gazdasági társaságokban a tulajdonosi szerkezet megváltozásával kapcsolatos hozzájárulás;
- bányászati és szénhidrogén-ipari célú sajátos építmények engedélyezése (építési, használatbavételi, fennmaradási, rendeltetés megváltoztatására irányuló és bontási engedélyek);

- polgári robbantási tevékenység engedélyezése;
- bányászati célú szolgálat alapítása.

A Hatóság bányafelügyeleti szakterülete a 2024. évben kérelemre indult engedélyezési eljárásokban 2 806 esetben hozott érdemi döntést (önálló határozatot).

Az engedélyezési feladatok között kiemelt fontosságúak a bányászati jogok keletkeztesével, megszüntetésével és átruházásával járó ügyek.

A 2024. évben 13 darab kérelmet nyújtottak be ásványi nyersanyagok kutatásának engedélyezése iránt, melyek közül 10 darab zárult az engedély kiadásával, 3 esetben a kérelem elutasításra került.

Geotermikus energia kutatásának engedélyezése iránt a 2023. évi rekordszámú 95 kérelmet követően újabb 25 kérelmet nyújtottak be 2024-ben. A 2024. évben folyamatban lévő (tárgyévben benyújtott és előző évről áthúzódó) eljárások esetén 4 kérelmet visszavont a kérelmező, 29 esetben a Hatóság engedélyezte a kutatást, míg 17 kérelmet elutasított. A bányavállalkozók 8, korábban engedélyezett kutatási területet visszaadtak, míg 6 esetben a Hatóság törölte a bányászati jogot, a tájrendezési, környezetvédelmi és bányakárok fedezetére szolgáló biztosítékkadás nem teljesítése miatt.

Bányatelekkel kapcsolatosan 48 darab kérelmet terjesztettek be. Ezek közül 22 darab bányatelek megállapítására, 15 darab meglévő bányatelek bővítésére, 1 darab csökkentésre, 1 darab korábban különálló bányatelkek egyesítésére, 3 darab bányatelek megosztására és 6 darab a bányatelek ásványi nyersanyagvagyonának módosítására irányult. A benyújtott kérelem érdemi elutasítására 5 esetben került sor, 1 esetben pedig a Hatóság az eljárást megszüntette. 4 esetben a kérelmező visszavonta kérelmét.

Bányatelekkel kapcsolatos ügyekben az elutasítások száma és aránya is jelentősen csökkent 2023-hoz képest, ami arra mutat, hogy a bányavállalkozók, tervezők már sokkal jobban tisztában vannak a kérelmek tartalmi követelményeivel. 2024-ben az elutasítások vezető oka a 20/2022. (I. 31.) SZTFH rendelet 25. § (1) bekezdés d) pont szerinti változási vázrajz elkészítésének hiánya volt.

A bányatelek-megállapítási és -módosítási eljárások mellett a Hatóság 2024-ben törölt 24 darab bányatelket, mert a bányavállalkozó a bányát bezárta és elvégezte a tájrendezést, vagy a bányatelek jogosított nélkül maradt és kétszeri pályáztatás után sem került sor új jogosított kijelölésére.

Geotermikus védőidom kijelölésére 1 esetben került sor 2024-ben.

Bányászati jog átruházásával, valamint bányavállalkozónak minősülő gazdasági társaságokban a tulajdonosi szerkezet megváltozásával kapcsolatos kérelmek száma 19 darab volt. Ezek közül 13 darab irányult a bányászati jog átruházására, és 6 darab a Bt. 6/B. § szerinti tulajdonrész megszerzésére. Az eljárások során a Magyar Állam tulajdonosi jogait gyakorló szerv, az MNV Zrt. egyszer sem élt igénybejelentéssel. A Hatóság 15 esetben hozzájárult a bányászati jog átruházásához vagy a tulajdonrész megszerzéséhez, 3 esetben a kérelmet elutasította, 1 esetben pedig az eljárást megszüntette, mert a kérelmet visszavonták.

A kőolaj- és földgázbányászat területén jelentős beruházások, fejlesztések történtek a 2024. évben is, melyek közül több nemzetgazdaságilag kiemelt beruházás keretében valósult meg. Ez a körülmény a bányafelügyeleti építési engedélyezések számára is hatással volt. A bányafelügyelet a tárgyévben százas nagyságrendben hozott engedélyező határozatot a sajátos építmények (kutak, vezetékek) és nyomástartó berendezések létesítése és használatbavétele tárgyában.

10.4. A bányafelügyelet további feladatai

A Hatóság bányafelügyeleti szakterülete közreműködik az energiaügyi miniszter által kiírt, ásványi nyersanyag kutatási és kitermelési koncessziós pályázatok előkészítésében és lebonyolításában. 2024. évben 8 szénhidrogén-koncessziós terület pályázati anyagának előkészítése zajlott, ennek keretében a Hatóság készítette el a komplex érzékenységi és terhelhetőségi vizsgálatokat, melyhez nagyszámú közreműködő szervezetet (jegyzőket, különféle hatóságokat, minisztériumokat, nemzeti parkokat, közútkezelőket) keresett meg a Bt. 9. § (2a) bekezdése és a 4/2023. (II. 8.) SZTFH rendelet alapján, majd véleményüket beépítette a vizsgálati jelentésbe. A Hatóság szakemberei részt vettek a pályázati kiírás előkészítésében, az értékelési pontrendszer kidolgozásában is.

A pályázatok kiírása 2024. évben megtörtént, és a Hatóság közreműködött a pályázók által feltett kérdések megválaszolásában. A pályázatok benyújtásának határideje 2025. január 15. volt, a nyolcból hat területre érkezett be érvényes pályázat. A bányafelügyelet szakemberei a pályázati bíráló bizottságokban is képviselik a Hatóságot.

A Hatóság szakemberei részt vesznek egyes szakági műszaki bizottságok, illetve a Központi Nukleáris Pénzügyi Alap Szakbizottság munkájában.

10.5. Ellenőrzési tevékenység

A Hatóság az országosan egységes bányafelügyeleti ellenőrzési eljárásrend alapján ellenőrzéseket folytatott a bányászati tevékenység szabályszerű működésének biztosí-

tása érdekében. Az ellenőrzéseket bányajáradék, műszaki-biztonsági, munkabiztonsági és munkaügyi, építésfelügyeleti, piacfelügyeleti, valamint földtani és ásványvagyon-védelmi hatásköreiben folytatta le.

A beszámolási időszakban 312 helyszíni ellenőrzés történt. Az egyéni, illetve csoportos ellenőrzések megvalósult műszakszáma 529 volt. A helyszíni ellenőrzéseken túl, a Hatóság iratellenőrzéssel folyamatosan, szükség szerint ellenőrizte a szénhidrogén-koncessziós szerződések alapján végzett tevékenységek előrehaladását, az ásványi nyersanyag és geotermikus energia kutatási engedélyekben foglaltak időarányos végrehajtását, és az üzemserű kitermelési tevékenység megkezdésére vonatkozó határidők megtartását.

A bányatérképek méretarányára és tartalmára vonatkozó Bányabiztonsági Szabályzatról szóló 19/2022. (I. 28.) SZTFH rendelet szerinti a bányaművelési térkép beküldésére vonatkozó kötelezettségnek eleget téve 743 darab bányaművelési térképet küldtek be a bányavállalkozók a Hatóságnak. Az SZTFH a nem, vagy késve teljesítők ellen szabálytalan bányászati tevékenység folytatása miatt eljárást indított és bírságot szabott ki. A beküldött térképek tartalmi ellenőrzése folyamatosan történt az év során, melyről összesen 58 darab jelentés készült. Ha a Hatóság a térképvizsgálat alapján készült jelentésben pillérsértést, műszaki üzemi tervtől való eltérést, illetve alaplap- vagy bányatelek-határsértést állapított meg, a szabálytalan, illetve jogosulatlan bányászati tevékenység kivizsgálására helyszíni ellenőrzést végzett.

Az ellenőrzések során feltárt szabálytalanságok miatt a Hatóság a bányavállalkozókkal szemben szabálytalan bányászati tevékenység miatti bírságot szabott ki 348 alkalommal, összesen 123 580 000 forint összegben. Jogosulatlan bányászati tevékenység miatti bírságot 7 alkalommal szabott ki, összesen 3 400 000 forint összegben.

A Hatóság gázvezeték-rongálás ügyében 194 esetben szabott ki bírságot, melynek összege 133 780 000 forint volt. A Hatóság a fentiekén túl 2 esetben szabott ki egyéb (a 197/2022. Korm. rendelet 25. § (5) bekezdés szerinti termelési kötelezettség teljesítésének elmulasztása miatti) bányászati bírságot 299 724 000 forint összegben, 14 alkalommal munkavédelmi bírságot 70 009 900 forint összegben, továbbá 23 alkalommal építésügyi bírságot 278 860 134 forint összegben.

10.6. Nyilvántartások vezetése, fejlesztése

A Hatóság bányafelügyeletének Bt.-ben rögzített feladata – a korábban említett nyilvántartásokon (az ásványi nyersanyagvagyon és a geotermikus energiavagyon, a bányajáradék, valamint a bányatelkek és kutatási területek nyilvántartása) kívül – a következő hatósági nyilvántartások vezetése:

- a geotermikus kutatási területek, a geotermikusenergia-hasznosító létesítmények, a kitermelt és hasznosított geotermikus energia, valamint a megállapított geotermikus védőidomok nyilvántartása (Bt. 21/A. § (8), 21/B. § (8));
- a bányászati felelős műszaki vezetői tevékenység végzésére jogosult személyek nyilvántartása (Bt. 28. § (4));
- a polgári robbantási tevékenység folytatására engedéllyel rendelkezők és a tevékenységet végző, irányító, felügyelő személyek nyilvántartása (Bt. 44. § (2));
- a nyomástartó berendezést vizsgáló szakértői vagy felügyeleti tevékenységet folytató személyek nyilvántartása (Bt. 44. § (4));
- a földtani szakértői tevékenység folytatására jogosult személyek nyilvántartása (Bt. 44/A. § (3));
- a hites bányamérői tevékenység folytatására jogosult személyek nyilvántartása (Bt. 44/B. § (3));
- a használaton kívüli bányászati célú mélyfúrások nyilvántartása (Bt. 36. § (3));
- a vizek kártételei elleni védelem és védekezés célját szolgáló közcélú vízilétesítmények megépítéséhez szükséges ásványianyag-kinyerő helyek nyilvántartása (Bt. 47/C. § (1)).

A Hatóság a 2024-es évben is maradéktalanul eleget tett a fenti nyilvántartás-vezetési kötelezettségeinek. Említésre érdemes, hogy a geotermikus kutatási területek száma a 2024-évi kiadott 29 engedéllyel a 2024-es év végére 68 darabra bővült. A használaton kívüli bányászati célú mélyfúrások nyilvántartása 2 600 tételt tartalmaz. A személyügyi nyilvántartások összesen 1 703 természetes személy jogszabályban előírt adatait tartalmazzák a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó tevékenységekhez kapcsolódó jogosultságok kapcsán.

Fentiekén kívül a Hatóság egyéb jogszabályban előírt kötelezettsége kapcsán nyilvántartást vezet:

- a Magyar Köztársaság gyorsforgalmi közúthálózatának közérdekűségéről és fejlesztéséről szóló 2003. évi CXXVIII. törvény (Aptv.) szerinti, a gyorsforgalmi utak töltései megépítéséhez szükséges ásványi nyersanyag (töltésanyag) kitermelésére szolgáló célkitermelőhelyekről (Aptv. 17/C. § (2)),
- a PB-gáz forgalmazási engedéllyel rendelkezőkről (327/2019. (XII. 20.) Korm. rendelet 9. § (1)), és
- a bezárt bányászathulladék-kezelő létesítményekről (3/2022. (I. 28.) SZTFH rendelet 15. §).

A nyilvántartások jogszabályi előírás szerinti adatait a Hatóság saját honlapján teszi közzé.

10.7. Munkavédelemmel kapcsolatos tájékoztató, tanácsadó és felvilágosító feladatok

A Bt. 43. § (3) bekezdése alapján a Bányafelügyelet a hatósági felügyelete keretében – többek között – műszaki-biztonsági, munkavédelmi, hatásköröket gyakorol.

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Mvt.) 14. § (1) bekezdés e) pontjában és 81. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a Hatóság bányafelügyeleti szakterület munkavédelemmel kapcsolatos tájékoztató és tanácsadó tevékenységének (a továbbiakban együtt: tanácsadás) célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéssel kapcsolatos jogosultságoknak és kötelezettségeknek – a Bt. hatálya alá tartozó – gazdálkodó szervezetek, mint munkáltatók és e munkáltatóknál szervezett munkát végző (Mvt. 87. § 9. pont) munkavállalók, valamint az érdek-képviselőket ellátó szervek információs igényét kielégítő megismertetése.

A Hatóság bányafelügyeleti hatáskörébe tartozó szakterületek munkabiztonsággal kapcsolatos információs és tanácsadó tevékenysége a hívó fél számára ingyenesen hívható zöldszámon (80/204-258) és elektronikus úton beérkező megkeresések teljesítésével valósult meg.

A tanácsadást a munkavédelmi hatósági ellenőrzési feladat ellátásához szükséges vizsgálóval, munkavédelmi szakképesítéssel rendelkező személy teljesítette.

A Hatóság 2023. május 1. napjától biztosítja a megkeresők számára a bányászati munkabiztonsággal kapcsolatos kérdések elektronikus úton történő megküldésének lehetőségét is a banyasz-munkavedelem@sztfh.hu címen keresztül.

A tanácsadás – a jogszabályi előírásokban foglaltaknak megfelelően – a hatósági feladatokat ellátó szervezeti egységtől elkülönítve valósult meg, közvetítve a munkavédelemmel kapcsolatos legfontosabb információkat az érdeklődők felé.

A munkavédelemmel kapcsolatos tájékoztató, tanácsadó és felvilágosító tevékenység az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre vonatkozó jogszabályi előírások, normatívák, műszaki-biztonsági szabályzatok, valamint a munkavédelmi felügyeleti eljárások (a súlyos baleset- és üzemzavar-vizsgálatok) során nyert több évtizedes bányafelügyeleti tapasztalatok alapján teljesült.

A tanácsadás működtetéséhez szükséges tárgyi feltételeket a bányafelügyeleti szakterület megfelelő irodahelyiséggel és technikai háttérrel biztosította. A tanácsadást végző számára lehetővé tette a korlátlan internethasználatot, a folyamatosan frissített CompLex Jogtár Plus jogtár-program rendelkezésre bocsátásával a mindenkor hatá-

lyos jogszabályokhoz való hozzáférést, valamint a Bányafelügyelet számítógépes hálózatának és egyéb adatbázisainak elérését. A gyors és hatékony tájékoztatás ezek használatával valósulhatott meg.

A zöldszámba és az elektronikus úton beérkezett megkeresések száma a 2024. évben 53 volt.

10.8. Perképviselési, büntetőügyi és végrehajtási tevékenység

10.8.1. Bányafelügyeleti hatósági közigazgatási peres ügyek

A Hatóság döntéseivel szemben a 2024. évben 56 ízben kezdeményeztek közigazgatási pert. A 2024. év folyamán a korábbi évekből áthúzódó perekkel együtt 106 per volt folyamatban. A bíróságok 54 eljárást zártak le: 25 esetben keresetelutasító, 13 esetben megsemmisítő és új eljárás lefolytatására kötelező döntés, 15 alkalommal permegszüntető döntés és egy esetben keresetlevelet visszautasító döntés született.

A közigazgatási perek ügytárgy szerinti megoszlása tárgyévben a következő volt:

- kiegészítő bányajáradék-fizetési kötelezettség (4);
- bányabezárási-tájrendezési műszaki üzemi terv (3);
- bányászati jog törlése (2);
- bányajáradék-számítás (2);
- kutatási műszaki üzemi terv (1);
- bányabezárási kötelezés (2);
- ügyféli jogállás (2);
- biztonsági övezet sértése (1);
- bányászati munkabaleset (1);
- bányatelek-megállapítás, -módosítás (6);
- bányajáradék önrevízió (1);
- kutatási engedély (2);
- kitermelési műszaki üzemi terv (2);
- bányászati célú szolgálat (4);
- vezetékgig megállapítása (2);
- szüneteltetési műszaki üzemi terv (1);
- gázelosztó vezetékg sértése (1);
- kieső bányajáradék-pótlás (3);
- szabálytalan bányászati tevékenység (6);
- üzemszerű kitermelés határidejének meghosszabbítása (3);

- bányászati jog átruházása (2);
- szakhatósági állásfoglalás építésügyi eljárásban (1);
- eljárás felfüggesztése (3);
- hulladékkezelő létesítmény bezárása (1).

Tárgyidőszakban lezárult egy szabálytalan bányászati tevékenység (jogszabályellenes robbantási tevékenység) tárgyában hozott közigazgatási határozat felülvizsgálatára irányuló per. A Hatóság a támadott határozatban a bányavállalkozót világörökségi területen található bányászati tevékenység gyakorlása miatt bírsággal sújtotta, mert a bányavállalkozó nem a világörökségi területen az ásványi nyersanyag kitermelésének és a bányászati tevékenységre vonatkozó műszaki üzemi terv jóváhagyásának részletes feltételeiről szóló 5/2023. (II. 28.) SZTFH rendelet alapján végezte tevékenységét. Ezen kívül ugyanezen rendelet 2. § (2) bekezdésében foglalt „egy robbantási helyszínen” végzett robbantás megkötését is figyelmen kívül hagyta. A bányavállalkozó vitatta a Hatóság jogértelmezését az „egy” robbantási helyszín tekintetében, és a jogszabályi előírásnak megfelelőnek tekintette, az azonos jövesztési szinten, de egymástól légvonalban 350 méteres távolságban, több helyszínen, azonos időpontban végrehajtott robbantást. A Hatóság jogértelmezése szerint az „egy helyszínen” kifejezés köznapi értelmével összhangban – csak egyetlen térbeli elhelyezkedésű helyet jelölhet. A Fővárosi Törvényszék az egy robbantási helyszínen, mint szókapcsolat szemantikai értelmezése körében osztotta a Hatóság álláspontját, ezzel megerősítve a Hatóság jogértelmezését.

A világörökségi helyszíneken jelenleg több bányában végeznek robbantásos kőzetjévesztést, ezért is kiemelkedő fontosságú az ítélet, amely tisztázott egy lényegi jogalkalmazási kérdést.

Tárgyidőszakban szintén befejeződött egy kitermelési műszaki üzemi terv jóváhagyása tárgyában hozott közigazgatási határozat felülvizsgálatára irányuló per. A bányavállalkozó a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény (Bt.) 27. § (3) bekezdésében szereplő 250 000 m³/éves kitermelésre engedélyezett mennyiségtől eltérően 5 000 m³/év mennyiségben kérte a kitermelésre engedélyezett ásványi nyersanyag mennyiségét jóváhagyni, a kedvezőtlen piaci várakozásaira tekintettel. Ezen mennyiség esetén a kötelezően kitermelendő éves ásványi nyersanyag mennyisége 1 250 m³ lett volna (a kitermelésre engedélyezett mennyiség 20%-a).

A Hatóság a támadott határozatban a bányavállalkozó indokait nem fogadta el, és kérelemről eltérően a Bt.-ben előírt 250 000 m³ ásványi nyersanyag kitermelését engedélyezte, amelyre tekintettel az éves kötelezően kitermelendő mennyiség 50 000 m³/év mennyiségre adódott.

A Hatóság indokolásában kiemelte, hogy a Bt. hivatkozott rendelkezéséhez kapcsolódó előterjesztői indokolás szerint „a hatósági engedély alapján kitermelést végző bányavállalkozókkal szemben is jogos elvárás, hogy a bányatelekben lévő haszonanyagot belátható időn belül kitermeljék.” A bányatelek ásványvagyona 38,5 millió m³. Ha a kérelem szerinti éves kitermelésre engedélyezett mennyiséget (5 000 m³), és az alapján a kötelezően kitermelendő (1 250 m³) mennyiséget a bányatelek ásványvagyonához hasonlítjuk, akkor a bányatelek ásványvagyont 38 500 év alatt termelnék ki. Ez ellentétes a jogalkotói céllal. A felperes a kedvezőtlen piaci körülmények esetén kérheti szüneteltetési műszaki üzemi terv jóváhagyását, a bányatelket csökkentheti vagy a bányászati jogát átruházhatja. A kérelem elfogadásával a jogalkotói cél sérülne és indokolatlan területfoglalás is történhetne, mert az alacsony kitermelési mennyiség miatt a terület kitermelése nagyon hosszú ideig nem történne meg. Az államnak nem érdeke az inaktív bányatelkek fenntartása, mivel ez a piaci verseny ellen is hat. A bányavállalkozók az úgynevezett tartalékbányákkal ellehetetlenítik más vállalkozások piacra lépését.

A bíróság ítéletében kimondta, hogy a bányászati jog, mint vagyoni értékű jog, nem jelenti azt, hogy ez korlátlanul, kizárólag a felperes (bányavállalkozó) gazdasági döntései és motivációi mentén gyakorolható lenne. A bányászati jog szigorú keretek között gyakorolható, melyeket elsősorban a Bt., illetve a tevékenység végzését lehetővé tevő, az alperes és más hatóságok által adott engedélyek jelölik ki. A vagyoni értékű jog minőség pedig azt is jelenti, hogy ehhez nem kizárólag jogok kapcsolódnak, hanem ebből kötelezettségek is származnak. Ilyen jellegű kötelezettség az is, hogy a bányászati jog jogosultja a Bt. 27. § (3) bekezdése szerinti nyersanyagmennyiség kitermelésére köteles.

A bíróság hangsúlyozta, hogy a Bt. 27. §-ának 2022. szeptember 1-i módosításához kapcsolódó jogalkotói indokolás mutat rá arra, hogy egyrészt a szabályozás az első kitermelési műszaki üzemi terv tekintetében alkalmazandó annak érdekében, hogy a bányavállalkozó az üzemszerű kitermelési határidő teljesítésére vonatkozó szabályokat indokolatlanul alacsony kitermelési mennyiség engedélyezésének kérésével ne tudja kijátszani, másrészt a nagy kitermelhető ásványvagyonnal rendelkező bányatelkek esetében állami cél az, hogy a minél nagyobb kitermelési mennyiség elérése megvalósulhasson. Ezen túl az indokolás alperes (Hatóság) által is hivatkozott része hangsúlyozza azt, hogy a hatósági engedély alapján kitermelést végző bányavállalkozókkal szemben is jogos elvárás, hogy a bányatelekben lévő haszonanyagot belátható időn belül kitermeljék. Az alperes (Hatóság) helyesen járt el akkor, mikor a fenti jogalkotói szándékot döntése indokolásában figyelembe vette, és a perben érintett bányatelek ásványvagyont értékelve arra a következtetésre jutott, hogy a felperes kérelmét teljesítő alperesi döntés a jogalkotói céllal nem összeegyeztethető.

Számos nagy kitermelhető ásványvagyonnal rendelkező építőipari nyers- és alapanyagra megállapított bányatelek van Magyarországon, amelyek tekintetében érvényesíteni kell a jogalkotói célt, azaz az ásványvagyont minél nagyobb mennyiségben történő kitermelését. Ennek a célnak a megvalósítását kiemelten biztosítja a bírósági ítélet, és mutat irányt a jogalkalmazás számára.

10.8.2. Bányafelügyeleti hatósági végrehajtási eljárások

A Hatóság bányafelügyeleti tevékenysége során kiszabott és be nem fizetett bírságok behajtása érdekében 2024. évben 49 ügyben kérte a végrehajtás megindítását a NAV-tól összesen 12 200 000 forint behajtandó követelés tárgyában, továbbá három esetben kezdeményezte meghatározott cselekmény végrehajtását.

A 2024. évben indult végrehajtási eljárások közül egy eljárás a NAV VKAPU rendszerében a szakterület általi részletfizetés engedélyezése miatt szünetelt, egy esetben pedig ügyfél általi befizetésre tekintettel lezárult a végrehajtási eljárás 100 000 forint összegben. Egy behajtásra irányuló megkeresést visszautasított a NAV, mert a nyilvántartásukból megállapítást nyert, hogy az adós gazdasági társaság 2021.10.06. napon, a megkeresés beérkezését megelőzően megszűnt.

10.9. Nemzetközi vonatkozású tevékenységek

A bányafelügyeleti és a földtani tevékenység több szálon kapcsolódik nemzetközi folyamatokhoz és szervezetekhez. Ennek megfelelően a Hatóság mint bányafelügyelet 2023-ban is részt vett nemzetközi munkacsoportok, projektek, konferenciák munkájában.

Az Ásványi Nyersanyag Szakértői Munkacsoport (EGS Mineral Resource Expert Group) feladata a EuroGeoSurveys tagszervezetei közötti, ásványi nyersanyagokkal kapcsolatos együttműködések koordinálása, a szakmai tapasztalatok megosztása és közös projektek működtetése. 2024-ben a Munkacsoport Tallinnban és Lisszabonban tartott munkaértekezletet. A tanácskozásokon, ahol az ásványi nyersanyagokkal kapcsolatos feladatokat, eredményeket és pályázati lehetőségeket vitatták meg, a Hatóságot a munkacsoport állandó tagja képviselte.

A GSEU projekt keretében 2024-ben folytatódott a közös európai kritikus nyersanyag adatgyűjtő sablon fejlesztése, az adatbázis töltése, és elkészült Európa kritikus nyersanyag lelőhelyeinek térképe, amihez a Hatóság is hozzájárult nyilvános adatokkal. A szakterület három munkatársa hallgatóként, egy fő pedig oktatóként részt vett

az ENSZ erőforrás-keretosztályozásával (UNFC) kapcsolatos háromszintű képzésen Ljubljanában. A résztvevők fontos feladata lesz a Kritikus Nyersanyag Rendeletben előírt egyes adatszolgáltatások végrehajtásához szükséges hazai UNFC-képzés megszervezése 2025-ben.

Az Európai Bizottság Növekedésért Felelős Igazgatósága (EC DG Grow) által létrehozott Nyersanyagellátási Munkacsoport (Raw Materials Supply Group) fő feladata a szilárd nyersanyagok kitermelésével kapcsolatos szakpolitikai kezdeményezések és a jogalkotási javaslatok előkészítése. A munkacsoport 2024-ben adatokat gyűjtött a tagállamok kritikus nyersanyag előfordulásairól és projektjeiről, illetve kezdeményezte a termék-szabványosítási testület felállítását.

Az ENSZ Európai Gazdasági Bizottsága által (UN Economic Commission for Europe) létrehozott Nyersanyag-gazdálkodási Szakértői Munkacsoport (Expert Group on Resource Management) fórumot biztosít a nemzetközi szabványok és az ENSZ Gazdasági és Szociális Tanácsa (ECOSOC) által a korábbi években kidolgozott és elfogadott ENSZ erőforrás-keretosztályozás (UNFC) alkalmazásával kapcsolatos tapasztalatcserére. 2024-ben a Hatóság munkatársa részt vett a munkacsoport által szervezett ENSZ Nyersanyag Gazdálkodási Héten (Genf, április) és az Európai Nyersanyag Héten (Brüsszel, december).

2024 júliusában az ENSZ Európai Gazdasági Bizottsága, Szerbia Bányászati és Energiaügyi Minisztériuma és a Szerb Földtani Szolgálat szervezésében a bányafelügyelet munkatársa két másik ENSZ-szakértővel képzést tartott Belgrádban az ENSZ erőforrás-keretosztályozás (UNFC) alkalmazásáról a szerb bányahatóság, földtani szolgálat és egyetemek szakemberei számára. A kétnapos képzés keretében a szakértők bemutatták az ENSZ nyersanyag-keretosztályozását, az EU vonatkozó szakpolitikai dokumentumait, esettanulmányokat osztottak meg, majd megvitatták az ásványvagyon-gazdálkodás alapját képező erőforrás-osztályozás kérdéseit.

A bányafelügyeleti szakterület több munkatársa részt vett a 2024-ben Marosvásárhelyen immár 25. alkalommal megrendezett Nemzetközi Bányászati, Kohászati és Földtani Konferencián, amelynek fő témáját a szénhidrogén-kutatás és -ipar jövőjét érintő legfontosabb kérdések adták. A résztvevők kerekasztal-beszélgetések során meghallgathatták a piaci és az akadémiai szféra szereplőinek véleményét és prognózisát a szénhidrogénipar jövőjével kapcsolatban, emellett a Hatóság munkatársai rövid beszámolót tartottak a tevékenységükről a konferencia poszterszekciójában.

11.1. Tudományos tevékenységek

11.1.1. Az SZTFH viselkedési közgazdaságtani kutatásai

A Hatóság a kutatásai során immár harmadik éve használja a pszichológia és a közgazdaságtan integrálásával kialakított viselkedési közgazdaságtan eszközeit, amelyekkel feltárhatóak az emberek viselkedése és a gazdasági döntéseik mögött meghúzódó tudatos és tudattalan tényezők. A tudatos fogyasztói magatartás elősegítése a Hatóság által szabályozott területekből adódóan kiemelkedően fontos. Ehhez szükséges betekintést nyerni a fogyasztók döntéshozatali folyamataiba, valamint a racionalitást hátráltató kognitív torzításokra, felfedve azon gócpontokat, amelyek alakításával elősegíthető a tudatos fogyasztói viselkedés.

A Hatóság által használt nudge elmélet a pozitív megerősítéssel és közvetett sejtetéssel kiterjeszti a fogyasztók választási lehetőségeit, miközben az egyén szempontjából előnyös irányba navigálja a fogyasztó gazdasági döntéseit azokon a területeken, ahol az állam fogyasztóvédelmi céllal avatkozik be a piaci mechanizmusokba.

A viselkedéstudomány eszközei lehetőséget teremtenek arra, hogy a hatósági és piacfelügyeleti feladatok ellátása során a Hatóság innovatív kutatások eredményeinek figyelembevételével, viselkedéstudományilag is megalapozott döntéseket hozzon. Az így kialakított eszközök elsődlegesen olyan területeken alkalmazhatók, ahol fennáll az addikció veszélye, ilyen például a szerencsejáték vagy a dohánykereskedelem. Ugyanakkor a tudatos fogyasztói és felhasználói viselkedés ösztönzése egyre inkább szükségzerű a kibervédelmi területen is.

A Hatóság kutatási területe által felállított munkacsoport – a szerencsejáték szakterület munkatársainak segítségével – a tárgyévben játékosvédelmi intervenciók feltárását elősegítő nudge kutatás előkészületében vett részt. Ezen belül véglegesítette a 2023-ban létrehozott kutatás tervezetét, amely nemzetközi szakmai bírálaton (peer review) ment keresztül. A kutatás célja, hogy empirikus adatokkal támassza alá a hazai piacon 2023 nyarán bevezetett cash-out eszköz játékosokra kifejtett hatását. Az adatgyűjtés tervezett időpontja 2025 első negyedéve. A teszthelyzetben felmérésre kerül a játékosok döntéseinek kockázatossága, impulzivitása, valamint a játékosok ismerete a vizsgált funkcióval kapcsolatban.

A Kutatási és Nemzetközi Igazgatóság folyamatosan azon dolgozik, hogy az SZTFH mint „nudge műhely” is ismertté váljon. E cél érdekében 2024. november 21-én a III. Nemzeti Szabályozói Konferencia egyik kiemelt panelbeszélgetésének témája a fogyasztói döntések megértése volt. A beszélgetésen hazai viselkedési közgazdaságtani kutatásokkal foglalkozó szakértők vitatták meg saját kutatásaik eredményeit, és mutatták be azokat a hallgatóságnak.

A Hatóság november 4-én előadóként részt vett a felelős szerencsejáték hetének keretében tartott prágai Responsible Gambling Conference eseményén. A kollégánk az előadásában a Hatóság első viselkedéstudománnyal kapcsolatos kutatási eredményeit mutatta be a nemzetközi szinten elismert szakértők és a téma iránt érdeklődők számára.

2024 a Hatóság számára a viselkedéstudomány szempontjából a kapcsolatépítés és a tervezés éve volt. A Hatóság kezdeményezésére 2025-től kezdődően negyedéves rendszerességgel hazai viselkedési közgazdaságtani kutatásokkal foglalkozó egyeztetéssorozat veszi kezdetét. Az ülések célja a tudásmegosztás, valamint a közös kutatási projektek véghezvitele.

11.1.2. Egyetemekkel való együttműködések

11.1.2.1. Miskolci Egyetem

A Miskolci Egyetem Műszaki Föld- és Környezettudományi Kara hazánkban tradicionálisan az egyetlen intézmény, amely bányamérnöki képzést nyújt, ezért kiemelt partnernek számít a bányászati ágazat és a szakigazgatás szereplői számára. A bányászat – különös tekintettel a nemzetgazdaság megújuló (geotermikus), illetve fosszilis energiahordozókkal, valamint építőipari ásványi és fémtartalmú (bányászati hulladékok, ércek) elsődleges és másodlagos nyersanyagokkal való ellátottságának biztosítása szempontjából – stratégiai jelentőségű nemzetgazdasági ágazat. A bányászati és földtani szakemberek utánpótlásának az utóbbi évtizedben bekövetkezett csökkenésére tekintettel a hall-

gatók, illetve a végzett szakemberek létszámának bővítése a Hatóság és az Egyetem közös érdeke. Az Egyetem és a Hatóság jogelődei között szoros együttműködés alakult ki, amely a megfelelő szakember-utánpótlás elősegítését és a tudományos kutatások színvonalának fenntartását, illetve emelését szolgálta.

A Hatóság kiemelt feladatának tartja a megkezdett együttműködés fenntartását és szükség szerinti kibővítését.

Az együttműködés elsődlegesen a fenntartható természeti erőforrás-gazdálkodás, körforgásos gazdaság, klímaváltozás szakterületekre terjed ki, különös tekintettel a megújuló energiaforrásokra, szénhidrogén-kutatásra, innovatív nyersanyagkutatási módszerekre, vízgazdálkodásra, hulladékgazdálkodásra és kritikus ásványi nyersanyagokra.

Az oktatási együttműködés első pilléréként 2022. november 25-én került aláírásra a két intézmény között a kooperatív képzésről szóló megállapodás. A képzés ezen formája a 2022/23-as tanév tavaszi félévében került meghirdetésre első alkalommal, és a 2024-es évben is érkezett rá jelentkezés.

Az oktatási együttműködés második pilléréként a Lóczy-ösztöndíj program a 2022/23-as tanév tavaszi félévétől indult, melynek keretében 2024-ben 2 hallgató nyerte el az ösztöndíjat. A részt vevő hallgatók a Hatóság munkatársainak felügyelete mellett lehetőséget kaptak a Hatóság tevékenységéhez kapcsolódó szakdolgozatukhoz, illetve egyéb tudományos munkájukhoz szükséges kutatásokra, tanulmányok készítésére. A hallgatók munkáját folyamatosan mentor felügyelte, akivel online, esetenként személyesen is egyeztettek.

Az oktatási együttműködés harmadik pillérét a Hatóságnál elvégezhető nyári gyakorlat biztosítása jelenti. A program 2023 nyarától sikeresen elindult.

A földtani szakterület az alábbi kurzusok megtartását végzi, amely tantárgyak vizsgabizottságaiban is rendszeresen szerepet vállal:

- Geophysical interpretation and prospecting
- In-field seismic techniques and interpretation
- Az AVO analízis elméleti háttere és alkalmazása a szénhidrogén-kutatásban

A kurzusok mellett a Hatóság munkatársai a doktori képzésben is részt vesznek. A Földtani Szolgálat 2024-ben több ízben is közreműködött a Miskolci Egyetem egy-egy doktorjelöltjének munkájában, illetve védésén. Egy esetben témavezetőként, két esetben bizottsági tagként, és szintén két esetben pedig bírálóként.

11.1.2.2. Pázmány Péter Katolikus Egyetem

2022. június 1-én került aláírásra a PPKE és a Hatóság közötti együttműködés. A megállapodás célja szakirányú képzés létrehozása és fenntartása. A képzés olyan szakemberek képzését teszi lehetővé, akik otthonosan mozognak a szabályozott iparágak területén, és akik ismerik a piacok működésének alapvető kérdéseit, az államgazdasági beavatkozás indokait és a szabályozások főbb közös jellemvonásait, egyúttal egyes ágazatok szabályozásának megismerése révén képesek lesznek a szabályozott piaci magatartásokkal kapcsolatos – elsősorban jogi – problémákra adekvát gyakorlati megoldásokat találni.

Az együttműködés eredményeként a 2022/2023-as tanévtől kezdődően a PPKE Deák Ferenc Továbbképző Intézete kínálatában meghirdeti a „Szabályozott iparági szakjogász”, valamint a „Jogi szakokleveles szabályozott iparági szakember” szakirányú továbbképzéseket. 2024-ben 20 fő aktív hallgató vett részt a továbbképzéseken, melyből 18 fő szerzett sikeresen oklevelet.

Az oktatási együttműködés második pillére a 2024 elején hatályba lépett megállapodás, amely a PPKE Jog- és Államtudományi Kar hallgatói számára szakmai gyakorlatok szervezését és lebonyolítását valósítja meg. A megállapodásban a szakmai gyakorlóhely által biztosított gyakorlat keretei kerültek rögzítésre.

11.1.2.3. Eötvös Loránd Tudományegyetem

A Hatóság és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Természettudományi Kara (ELTE TTK) 2023 szeptemberében aláírt stratégiai együttműködésük alapján a geológiai erőforrások kutatásának korszerű ismereteivel rendelkező, felsőfokú végzettségű szakemberek utánpótlásának támogatását tűzte ki célul.

A Hatóság az ELTE kihelyezett Regionális Földtani Tanszékén történő oktatási és kutatási feladatok végrehajtását a Földtani Szolgálat tudományos minősítésű munkatársainak bevonásával támogatja. A Regionális Földtani Tanszék vezetője hagyományosan a Hatóság Földtani Szolgálatának munkatársa. A Szolgálat kurzusok megtartásával, az államvizsga-bizottságokban történő részvétellel, a terepgyakorlatok szakmai vezetésében történő részvétellel, szakdolgozati és doktori munkák témavezetésével, lektorálásával járult hozzá a geológus és geofizikus kutatók utánpótlásának neveléséhez.

2024-ben az Egyetem földtudományi alapszakán és geofizikus mesterszakán a terepgyakorlati felkészítő, valamint egy terepgyakorlat (méréstervezés és -kivitelezés, valamint adatfeldolgozás-értelmezés) a Földtani Szolgálat szakembereinek felügyelete alatt került megvalósításra. Ezen felül több alapszakos hallgató szakmai gyakorlatának elvég-

zésére biztosított a Hatóság lehetőséget, továbbá a geofizikus alap- és mesterszakos hallgatók államvizsga bizottságába is tagot delegált. 2024-ben a Természettudományi Karon a hallgatók számára hét kötelező kurzus került megtartásra. A Földtani Szolgálat 2024-ben öt ízben működött közre az Eötvös Loránd Tudományegyetem doktorjelöltjének védésén mint bíráló.

A Hatóság Földtani Szolgálatának szakemberei 2024-ben részt vettek az ELTE Természettudományos Expó rendezvényén is.

11.1.2.4. Nemzeti Közszolgálati Egyetem

Az NKE a hazai államtudományi, katonai, rendészeti, kiberbiztonsági és vízügyi képzés egyedülálló felsőoktatási intézménye, mely elkötelezett a hazai nemzetstratégiai célok megvalósítása mellett, valamint a köz szolgálatában álló intézmények közötti tudáscsere iránt. A Hatóság kiemelt célja a nemzetgazdasági szempontból jelentős ágazatok stabil és kiszámítható működési-szabályozási környezetének biztosítása, melynek kapcsán került napirendre az NKE-vel való együttműködés.

2024. szeptember 9-én az NKE és a Hatóság stratégiai együttműködési megállapodást írt alá, amely az intézmények közötti együttműködés általános kereteit hivatott lefektetni. A stratégiai megállapodásban abbéli közös szándékukat nyilvánították ki, hogy szorosabb, egyenrangú partneri együttműködésük révén elősegítik a jogszabályokban meghatározott feladataik ellátásának hatékonyságát, továbbá megteremtik azokat a feltételeket, amelyek alapján ezen túlmenően is kölcsönösen segíthetik egymás tevékenységét, annak a közvélemény általi ismertségét és elismertségét. A Hatóság és az NKE a stratégiai megállapodás által meghatározott kereteken belül – különös tekintettel, de nem kizárólagosan a kiberbiztonsági és az ESG tématerületeken – oktatási tevékenységekben történő együttműködésben, szakmai tudásmegosztásban, valamint közös szemléletformáló, tudatosító kampányok lefolytatásában állapodtak meg.

Az NKE és a Hatóság 2024. október 18-án közösen szervezte meg „Az ESG törvény megvalósításáról részleteiben” című konferenciát, melyen több mint száz vállalat, szervezet és intézmény képviselője vett részt.

Az együttműködés keretében 2024. november 8-án megkötötték az első külön megállapodás az ESG (Environmental, Social, Governance) tématerület vonatkozásában, melyben a Hatóság és az NKE konkretizálta e szakterület kapcsán az együttműködés főbb irányait. A külön megállapodás főbb pilléreit a 2024/2025-ös tanévtől kezdődően az „ESG szemléletű gazdasági szaktanácsadó”, valamint az „ESG szemléletű közszol-

gálati szaktanácsadó” szakirányú továbbképzések vonatkozásában folytatott oktatási együttműködés, tananyagfejlesztésben való közreműködés, az NKE továbbképzési programkínálatának lehetséges bővítése, továbbá közös szakmai konferenciák szervezése és lebonyolítása alkotják.

11.2. III. Nemzeti Szabályozói Konferencia

2024. november 21-én került megrendezésre az SZTFH és a Mathias Corvinus Collegium társszervezésében a III. Nemzeti Szabályozói Konferencia, amelynek központi témája a tudatos fogyasztó volt. A konferencia nyitópaneljében Dr. Nagy László, az SZTFH elnöke elmondta, hogy a Hatóság 2021-ben megkezdett működése óta számos területen ért el kimagasló eredményt. Kiemelte a szerencsejáték területet, ahol az illegális tevékenységek visszaszorításán, illetve az online térben felmerülő veszélyek, fenyegetések elhárításán dolgoznak. Jelentős eredményként emelte ki a dohányfelügyeleti tevékenységet is, amelynek keretében a Hatóság kollégái rendszeresen ellenőrzik a trafikok törvényes működését, különös tekintettel a fiatalok dohánytermékekkel történő kiszolgálásának tilalmára.

A konferencia témái között megvitatásra kerültek általános fogyasztóvédelmi hatósági kérdések a Hatóság, a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal, a Gazdasági Versenyhivatal és Közbeszerzési Hatóság képviselőivel, ezen túl a fogyasztói viselkedés kutatásának és a fogyasztói döntések jobb megértésének lehetőségei. A szabályozott ágazatok tekintetében a szerencsejátékok esetében Dr. Alan Littler, az International Association of Gaming Advisors tagja az európai játékosvédelmi intézkedéseket és trendeket elemezte, a dohányügy tekintetében pedig az új típusú dohánytermékek kereskedelmére vonatkozó gyakorlatokat ismertették a magyar, szerb és osztrák hatóságok képviselői. A konferencia a fogyasztókat érintő energiabiztonság kérdésével és a magyarországi geotermikus energia hatékony hasznosítására vonatkozó pannellel zárult, ahol Gonda Bence stratégiai elnökhelyettes az Energiaügyi Minisztérium és a tudományos világ képviselőivel beszélgetett.

11.3. Magyar Geotermia Klaszter

A Magyar Geotermia Klaszter az előző évi megalakulását követően 2024-ben is folytatta tevékenységét, mely a hazai geotermikus szektor kulcsszereplőinek együttműködési platformjaként kíván szolgálni. Az immár 40 tagszervezetre bővült együttműködési fórum deklarált célja a Kárpát-medence kiemelt geotermikus adottságainak hatékony és fenntartható kiaknázása, Magyarország energiaszuverenitásának elősegítése. A tavaszi (2024. április 17.) és őszi (2024. november 8.) üléseken az alábbi témák megismerésére és megvitatására volt lehetőség:

- aktuális hazai és uniós pályázati lehetőségek,
- nemzetközi geotermikus együttműködési hálózatok (Európai Geotermikus Energia Tanács), és klaszterek (Izlandi Geotermikus Kutatási Klaszter) működő gyakorlatai,
- hazai jogszabályváltozások a távhőszabályozás és engedélyeztetés területén,
- a magyar EU-elnökség célkitűzései és lehetőségei,
- geotermikus engedélykérelmek helyzete és aktualitásai,
- hazai mélyfúró vállalatok tapasztalatai,
- sekélygeotermikus-rendszerek gyakorlati lehetőségei,
- szakmai előrelépések, a Budapest Geotermikus Kutatási Program eredményei.

A Hatóság számára a Klaszter az ország kiemelt kutatóműhelyeitől, iparági érdekeltjeitől és más állami szereplőktől való visszajelzések és javaslatok begyűjtésére szolgáló, valamint a földtani területen folyó geotermikus kutatásokkal kapcsolatos platform. Cél az együttműködés további erősítése a tagok közötti partneri kapcsolatok, a közös beruházások, illetve a kutatási és innovációs aktivitás ösztönzésén keresztül.

12.1. A Hatóság jogalkotási feladatai

Az Sztfhv. alapján a Hatóság az Országgyűlésnek alárendelt önálló szabályozó szerv, melynek vezetője törvényben kapott felhatalmazás alapján, sarkalatos törvényben meghatározott feladatkörében rendeletet ad ki, amely törvénnyel, kormányrendelettel, miniszterelnöki rendelettel, miniszteri rendelettel és a Magyar Nemzeti Bank elnökének rendeletével nem lehet ellentétes.

A Hatóság emellett – az elnöki rendeletalkotáson kívüli körben – kezdeményezheti más jogalkotónál a vonatkozó jogszabályok módosítását a hatékony szabályozás kialakítása érdekében, a hatósági gyakorlatból és jogorvoslati döntésekből levonható következtetések összegzésével és megfogalmazásával.

Az Sztfhv. és a kapcsolódó törvények alapján a Hatóság elnöke 2024. december 31-ig 13 törvényben összesen 141 különböző tárgykörben rendelkezett felhatalmazással arra, hogy az alábbi táblában felsorolt tárgyköröket, valamint a felhatalmazással kapcsolatos részletes szabályokat SZTFH-rendeletben határozza meg (ez 20 tárgykörrel több, mint 2023-ban volt).

A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságának elnöke számára adott rendeletalkotási felhatalmazások		
	törvény	felhatalmazás
1.		arra, hogy a Hatóság elnöke a felhatalmazás tárgyát vagy a felhatalmazásban szereplő szabályozási tárgykörökkel kapcsolatos részletes szabályokat rendeletben alkossa meg
2.	2021. évi XXXII. törvény a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságáról (Sztfhv.) 29. §	a) a Hatóság elnökének rendelet kiadásában helyettesítését ellátó elnökhelyettest
3.		b) a Hatóság hatáskörébe tartozó, kérelemre indult eljárások tekintetében az eljárásért fizetendő igazgatási szolgáltatási díj mértékére, valamint a díjak és az egyéb bevételek beszedésére, kezelésére, nyilvántartására, visszatérítésére vonatkozó részletes szabályokat
4.		c) az egyes koncessziókkal kapcsolatos nyilvántartások vezetésének részletes szabályait
		d) a Hatóság által a koncesszióköteles tevékenységek gyakorlása tekintetében lefolytatható hatósági ellenőrzés részletes szabályait

A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságának elnöke számára adott rendeletalkotási felhatalmazások		
	törvény	felhatalmazás
		arra, hogy a Hatóság elnöke a felhatalmazás tárgyát vagy a felhatalmazásban szereplő szabályozási tárgykörökkel kapcsolatos részletes szabályokat rendeletben alkossa meg
5.	2021. évi XXXII. törvény a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságáról (Sztfhv.) 29. §	e) a koncesszióba adó és a koncesszióba vevő ellenőrzéshez kapcsolódó kötelezettségeit, amelynek keretében a Hatóság a koncesszióköteles tevékenység gyakorlásához kapcsolódó adatok teljes körű megismerésére jogosult és azok átadását kérheti
6.		f) a Hatóság hatáskörébe tartozó hatósági eljárásokban a közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján valamely okirat vagy más irat bizonyítási eszközként történő kötelező alkalmazását
7.		g) a Hatóság által kibocsátott egyedi azonosító díját és az egyedi azonosító kibocsátásával kapcsolatos különös eljárási szabályokat
8.		h) a Hatóság által kiállítandó szolgálati igazolványra vonatkozó részletes szabályokat, valamint az igazolvány személyes adatot nem tartalmazó adattartalmát
9.	1991. évi XXXIV. törvény a szerencsejáték szervezéséről (Sztjv.) 38. §	(1a) a) a túlzásba vitt szerencsejáték ártalmairól és a szenvedélybetegség kialakulásának veszélyeiről szóló tájékoztatás részletes szabályait
10.		(1a) b) a sérülékeny személyek szerencsejátékhoz való hozzáféréseinek korlátozása részletes szabályait
11.		(1a) c) a kitiltás és a kitiltáshoz kapcsolódó panaszkezelési eljárás részletes szabályait
12.		(1a) d) a figyelmeztető és önkorlátozó játékfunkciók részletes szabályait
13.		(1a) e) a szerencsejáték káros mentális, pszichikai és szociális hatásainak megelőzésére és csökkentésére szolgáló intézkedések részletes szabályait
14.		(1a) f) a játékosvédelmi nyilvántartás részletes szabályait
15.		(1a) g) további önkorlátozó intézkedések bevezetésének, valamint az Sztjv. 29/1. § (2) bekezdésében szabályozott önkorlátozó intézkedések igénybevitelének részletes szabályait
16.		(1c) a személyi megfelelés megállapítására és meghosszabbítására vonatkozó részletes szabályokat
17.		(2) a) a szerencsejátékok személyi, tárgyi és gazdasági feltételeivel kapcsolatos részletes szabályokat
18.		(2) b) az egyes szerencsejátékok lebonyolításával, ellenőrzésével kapcsolatos részletes szabályokat
19.		(2) c) a játéktervvel kapcsolatos részletes szabályokat
20.	(2) d) a sorsolós játékokkal és a fogadásokkal kapcsolatos részletes szabályokat	
21.	(2) e) a pénznyerő automaták, a játékautomaták, a kártyatermek és a játékkaszinók üzemeltetésével kapcsolatos részletes szabályokat	

A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságának elnöke számára adott rendeletalkotási felhatalmazások		
	törvény	felhatalmazás
22.		arra, hogy a Hatóság elnöke a felhatalmazás tárgyát vagy a felhatalmazásban szereplő szabályozási tárgykörökkel kapcsolatos részletszabályokat rendeletben alkossa meg
23.	1991. évi XXXIV. törvény a szerencsejáték szervezéséről (Sztv.) 38. §	(2) f) a gazdátlan, szerencsejáték keretében használt játékeszköznek a Polgári Törvénykönyvben foglaltaktól eltérő tulajdon-szerzésével kapcsolatos részletes szabályokat (2) g) a távszerencsejáték és az online kaszinójáték szervezésének engedélyezésével, ellenőrzésével, a szervezés személyi, tárgyi-műszaki, gazdasági feltételeivel és lebonyolításával, így a távszerencsejáték-szervezés engedélyezéséhez szükséges alap-(törzs-)tőke és távszerencsejáték, online kaszinójáték területén szerzett szerencsejáték-szervezői gyakorlat mértékével, a távszerencsejáték-szervező által nyújtandó biztosíték legalacsonyabb mértékével, az engedélyezéshez szükséges személyi, tárgyi-műszaki és gazdasági feltételekkel, a Magyarországon kívüli EGT-államban bejegyzett gazdasági társaságot a távszerencsejáték-szervezés engedélyezésére irányuló eljárásban képviselő személy nyilvántartásba vételével, a nyilvántartásba vétel feltételeivel, az ilyen gazdasági társaság fióktelepére, a fióktelep képviselőjét ellátó személyre vonatkozó követelményekkel, a távszerencsejáték szervezésére jogosító engedély leghosszabb időtartamának mértékével, a távszerencsejátékban és az online kaszinójátékban való részvétel feltételeivel, a távszerencsejáték szervezésére vonatkozó játékosvédelmi cselekvési terv kötelező tartalmi elemeivel, elkészítésének gyakoriságával, Hatósághoz történő benyújtásával, a játékosvédelmi cselekvési tervben foglaltak végrehajtásáról történő szervező általi beszámolóval, az engedély nélküli szerencsejátékok szolgáltatásában való közreműködők kötelezettségeivel, a távszerencsejáték-szervezési díj mértékével, megfizetésével, beszedésével, kezelésével, nyilvántartásával, visszatérítésével kapcsolatos részletes szabályokat
24.		(2) h) a pénzforgalmi szolgáltató Sztv. 13/A. § (1) bekezdés szerinti eljárásával és ezen eljárás ellenőrzésével kapcsolatos részletes szabályokat
25.		(4) a szerencsejáték felügyeleti díj mértékére, megfizetésére, beszedésére, kezelésére, nyilvántartására, visszatérítésére vonatkozó részletes szabályokat
26.	1991. évi XLIX. törvény a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról (Cstv.) 85/A. §	a) a felszámoló névjegyzékbe való felvétel és az onnan való törlés részletes feltételeit és eljárásrendjét, a névjegyzék adatainak változásával összefüggő szabályokat, a felszámoló adatszolgáltatásának, szakmai beszámoltatásának, hatósági ellenőrzésének részletes szabályait, valamint azoknak a vagyoni biztosítékoknak a körét, mértékét és rendelkezésre bocsátásának módját, amelyekkel a felszámolónak rendelkeznie kell

A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságának elnöke számára adott rendeletalkotási felhatalmazások		
	törvény	felhatalmazás
27.		b) a felszámoló névjegyzékébe nem került – de a Cstv. 27/A. § (6a) bekezdésében foglaltak szerint a folyamatban lévő csőd-eljárásokban, felszámolási eljárásokban vagyongfelügyelőként, ideiglenes vagyongfelügyelőként, felszámolóként való közreműködésre jogosult – felszámoló tevékenységével, nyilvántartásával, szakmai beszámoltatásával, adatszolgáltatásával és hatósági ellenőrzésével összefüggő részletes szabályokat
28.		c) a csődeljárásban a vagyongfelügyelő elektronikus kiválasztás igénybevételével történő kirendelésének, valamint az elektronikus kijelölést támogató számítógépes rendszer működésének, üzemeltetésének és ellenőrzésének szabályait
29.	1991. évi XLIX. törvény a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról (Cstv.) 85/A. §	d) a felszámolót a zálogtárgy értékesítésekor és a követelésen alapuló zálogjog esetén a követelés behajtásából származó bevételből megillető díj elszámolásának szabályait
30.		e) a felszámolási eljárásban a felszámoló és az ideiglenes vagyongfelügyelő elektronikus kiválasztás igénybevételével történő kirendelésének részletes szabályait, valamint az elektronikus kijelölést támogató számítógépes rendszer működésének, üzemeltetésének és ellenőrzésének szabályait
31.		f) a felszámolási és vagyongfelügyeleti szakirányú szakképzett-séggel rendelkező személyek kötelező szakmai továbbképzésének megszervezésére és teljesítésére vonatkozó részletes szabályokat
32.		g) a felszámolóbiztosok, vagyongfelügyelők, ideiglenes vagyongfelügyelők és rendkívüli vagyongfelügyelők igazolványának kiállítására, használatára, az igazolvány formai követelményeire, nyilvántartására, valamint az igazolvány személyes adatot nem tartalmazó adattartalmára vonatkozó részletes szabályokat
33.		a) az önálló bírósági végrehajtók ügyvitelének, hivatali működésének és magatartásának ellenőrzésére irányuló vizsgálatok lefolytatására vonatkozó részletes szabályokat
34.	1994. évi LIII. törvény a bírósági végrehajtásról (Vht.) 307. § (1a) bekezdés	b) a végrehajtó kölcsönös áthelyezése, felmentése, továbbá szolgálata folyamatossága és megszűnése megállapítása, valamint a végrehajtói kinevezés érvénytelenségének megállapítása részletes eljárási szabályait
35.		c) a végrehajtók működésének folyamatosságához szükséges átmeneti intézkedéseket
36.		d) az önálló bírósági végrehajtói állások számát, e végrehajtók székhelyét és az azonos illetékességi területen működő végrehajtók között a végrehajtási ügyek elosztásának rendjét

A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságának elnöke számára adott rendeletalkotási felhatalmazások		
	törvény	felhatalmazás
		arra, hogy a Hatóság elnöke a felhatalmazás tárgyát vagy a felhatalmazásban szereplő szabályozási tárgykörökkel kapcsolatos részletszabályokat rendeletben alkossa meg
37.		e) a végrehajtói állások betöltésének és a végrehajtói pályázati eljárásnak a részletes szabályait, és a végrehajtói kinevezéshez készített pályázati rangsor kialakítása során figyelembe vehető szempontokat és azokhoz rendelhető pontszámokat
38.		f) a végrehajtók, végrehajtó-helyettesek, végrehajtójelöltek igazolványára és nyilvántartására, a Kar igazgatási jellegű feladatainak ellátására és panaszügyintézésére, továbbá a végrehajtási ügyekről vezetett nyilvántartás adatairól szóló tanúsítvány kiállításáért járó költségtérítés összegére és megfizetésére vonatkozó részletes szabályokat
39.		g) a fegyelmi eljárásban közreműködő személyek részére járó költségtérítésről szóló szabályokat
40.		h) a végrehajtó tevékenységével okozott kárért járó kártérítés, illetve személyiségi jogsértésért járó sérelemdíj fedezésére szolgáló biztosíték összegének kezelésére vonatkozó részletes szabályokat
41.	1994. évi LIII. törvény a bírósági végrehajtásról (Vht.) 307. § (1a) bekezdés	i) a Vht. 253/I. §-a szerinti IVR bevezetésének időpontját és ütemezését, a létrehozására, működésére és felhasználására vonatkozó részletszabályokat, a működtetéséhez szükséges, a Kar által megalkotandó szabályzatok körét, továbbá a végrehajtók által a hatálybalépést megelőzően alkalmazott informatikai rendszer adatállományának az IVR-ben történő rögzítésének részletes szabályait azon, még érdemben befejezetlen végrehajtási ügyek tekintetében, amelyek az IVR bevezetését megelőzően kerültek kiosztásra, illetőleg érkeztek a végrehajtóhoz foganatosítás céljából
42.		j) a végrehajtói díjszabást és a végrehajtás során befolyt összegeknek a végrehajtási költségekre történő elszámolásának részletes szabályait
43.		k) az árverezők elektronikus nyilvántartásába történő bejegyzés díját, a közös tulajdonban lévő ingatlan árverése esetén a tulajdonostárs tulajdoni hányadának értékesítéséért felszámítható díjat, az önálló bírósági végrehajtó által a felvilágosításra jogosult részére kiadott másolatért felszámítható költségtérítést, valamint ezek megfizetésének módját
44.		l) az általános költségátalány mértékét, az általános költségátalány megfizetéséről szóló szabályokat
45.		m) az elektronikus árverési rendszer és a kézbesítési rendszer informatikai alkalmazásának működtetésére, biztonsági követelményeire és felhasználói szabályzatának kötelező tartalmi elemeire vonatkozó részletes szabályokat
46.		n) a panaszügyek intézésére irányuló eljárások lefolytatására, és a fegyelmi eljárások nyilvántartására vonatkozó részletes szabályokat

A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságának elnöke számára adott rendeletalkotási felhatalmazások		
	törvény	felhatalmazás
		arra, hogy a Hatóság elnöke a felhatalmazás tárgyát vagy a felhatalmazásban szereplő szabályozási tárgykörökkel kapcsolatos részletszabályokat rendeletben alkossa meg
47.		o) a végrehajtó állandó helyettes általi helyettesítésével összefüggő elszámolásra, ügyvitelre és ügykezelésre vonatkozó részletes szabályokat
48.	1994. évi LIII. törvény a bírósági végrehajtásról (Vht.) 307. § (1a) bekezdés	p) az önálló bírósági végrehajtók és önálló bírósági végrehajtó-helyettesek kötelező szakmai továbbképzésének megszervezésére és teljesítésére vonatkozó részletes szabályokat
49.		q) az önálló bírósági végrehajtó szakmai beszámoltatására, a szakmai beszámoló elkészítésére, tartalmára, benyújtására, valamint a szakmai beszámoló készítésére vonatkozó kötelezettség teljesítésének hatósági ellenőrzésére vonatkozó részletes szabályokat
50.		a) a dohánytermék-kiskereskedőkkel, a dohány-kiskereskedelmi ellátóval megkötött koncessziós szerződések szerinti koncesszióköteles tevékenység gyakorlásának ellenőrzésére vonatkozó részletes szabályokat
51.		b) a dohánytermék-kiskereskedelmi jogosultság gyakorlására külön feljogosított személyek kötelezettségeinek ellenőrzésére vonatkozó részletes szabályokat
52.		c) a dohánytermék-kiskereskedelem engedélyezésére, a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenység végzésére jogosító engedéllyel rendelkező személyek közhiteles nyilvántartására vonatkozó részletes szabályokat
53.		d) a dohánytermék-kiskereskedelem hatósági felügyeletére és a fiatalok különös védelmével kapcsolatos rendelkezések végrehajtásának ellenőrzésére vonatkozó részletes szabályokat
54.	2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről (Fdvvt.) 26. §	e) a dohánytermék-nagykereskedő e törvény szerinti kötelezettségeinek ellenőrzésére vonatkozó részletes szabályokat
55.		f) a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenységet végző személyek nyilvántartás-vezetési és adatszolgáltatási kötelezettségére, a termékregisztrátorok és az általuk forgalmazott érintett termékek körének meghatározására, azok hatósági nyilvántartásba vételére, a dohánygyártmányok árbejelentésére és árközzétételére, az állami adó- és vámhatóság részére szolgáltatandó – személyes adatnak nem minősülő – adatok körére, az adatszolgáltatás módjára és rendszerességére vonatkozó részletes szabályokat
56.		g) az Fdvvt. 1. § (1) bekezdésében meghatározottakon kívül a dohányboltban forgalmazható termékekre és nyújtható szolgáltatásokra vonatkozó részletes szabályokat
57.		h) a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenységet végző személyek országos képzési rendszerének működtetésére, szakmai képzés feltételeire, annak teljesítésére és díjára vonatkozó részletes szabályokat

A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságának elnöke számára adott rendeletalkotási felhatalmazások		
	törvény	felhatalmazás
		arra, hogy a Hatóság elnöke a felhatalmazás tárgyát vagy a felhatalmazásban szereplő szabályozási tárgykörökkel kapcsolatos részletszabályokat rendeletben alkossa meg
58.		a földtani kutatásra vonatkozó részletes szabályokat
59.		a Bt. hatálya alá tartozó, hatósági engedély vagy koncessziós szerződés alapján végezhető tevékenységek engedélyezésére vonatkozó részletes szabályokat
60.		a kutatás engedélyezésére és a kutatási munkaprogram alapvető tartalmi követelményeire, a kutatási jogadományhoz, illetve a kutatási engedélyhez tartozó pénzügyi biztosítékra, valamint a kutatási terület kialakítására és mértékére, valamint kutatási jogadománnyal vagy kutatási engedéllyel érintett olyan részben vagy egészben fedő vagy magában foglaló földtani szerkezetek esetében, amelyekre más bányavállalkozó bányászati jogát már megállapították, a kötendő megállapodás hatósági jóváhagyásának feltételeire vagy a megállapodás hiányában az együttműködés szükségességének és tartalmának megállapítására vonatkozó részletes szabályokat
61.		a biztonsági övezet és a védőpillér kijelölésére, a biztonsági övezetben érvényesítendő tilalmakra és korlátozásokra vonatkozó részletes szabályokat
62.		a bányatérképek elkészítésére és változásokkal történő kiegészítésére vonatkozó részletes szabályokat
63.	1993. évi XLVIII. törvény a bányászatról (Bt.) 50/A. §	a bányászati és gázipari tevékenység biztonságára és üzemi felügyeletére, a bányavállalkozó, a gázipari engedélyes ezzel kapcsolatos kötelezettségeire, a bányamentő és kitörésvédelmi szolgálat működtetésére, az üzemzavar elhárítási, kitörésvédelmi tervre, a bányának a fő bányaveszélyek szempontjából való minősítésére vonatkozó részletes szabályokat
64.		a jogosulatlan, szabálytalan bányászati tevékenység végzése, kitermelés engedély nélküli szünetelése, hatósági engedélyhez kötött gázipari tevékenység engedély nélküli, vagy jogszabályban vagy a bányafelügyelet határozatában foglalt előírásoktól eltérő végzése, a biztosítékadási kötelezettség megsértése esetén alkalmazható intézkedésekre, a bányászati tevékenységből eredő kötelezettségek teljesítésének pénzügyi fedezetére szolgáló biztosítékokra vonatkozó részletes szabályokat
65.		a Bt. szerinti polgári robbantási, polgári felhasználású robbanóanyag-forgalmazási, a nyomástartó berendezést vizsgáló szakértői és felügyeleti tevékenységek folytatásának részletes feltételeire, az e tevékenységekre jogosító eljárás rendjére, az e tevékenységeket végzőkről vezetett nyilvántartás személyes adatot nem tartalmazó adattartalmára, valamint a nyilvántartás vezetésére, a robbanóanyag forgalmazására és e tevékenységek hatósági felügyeletére vonatkozó részletes szabályokat
66.		az ásványvagyon-gazdálkodás részletes követelményeire vonatkozó részletes szabályokat

A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságának elnöke számára adott rendeletalkotási felhatalmazások		
	törvény	felhatalmazás
		arra, hogy a Hatóság elnöke a felhatalmazás tárgyát vagy a felhatalmazásban szereplő szabályozási tárgykörökkel kapcsolatos részletszabályokat rendeletben alkossa meg
67.		a szolgáltatásra köteles földtani adatok körére és az adatszolgáltatás rendjére vonatkozó részletes szabályokat
68.		a bányászati jog új jogosítottjának kijelölésére vonatkozó hatósági pályázati eljárásra, és a meghirdetett bányászati jog ellenértékének meghatározására vonatkozó részletes szabályokat
69.		a geotermikus energia kutatására, a kutatási terület kialakítására és mértékére, a geotermikus energia kutatásának engedélyezésére, a kutatási engedély tartalmi követelményeire, a kutatási engedélyhez szükséges pénzügyi biztosítékra, az azonos bányavállalkozó jogosultságában álló kutatási területek számára, a geotermikus védőidom meghatározására és kijelölésére, a geotermikus energia kinyerésére és hasznosítására vonatkozó szerződésre, a szerződés megszűnése esetén az új jogosult kijelölése iránti pályázatra, továbbá a geotermikusenergia-hasznosító létesítmények, a kitermelt és hasznosított geotermikus energia mennyiségének, és a megállapított geotermikus védőidomok nyilvántartására vonatkozó részletes szabályokat
70.	1993. évi XLVIII. törvény a bányászatról (Bt.) 50/A. §	az ásványi nyersanyag természetes előfordulási területén elvégzendő érzékenységi és terhelhetőségi vizsgálat lefolytatására, valamint a vizsgálatban részt vevő közigazgatási és egyéb szervek közreműködésére vonatkozó részletes szabályokat
71.		a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó egyes nyomástartó berendezések engedély vagy bejelentés alapján történő építésére, használatbavételére, javítására, átalakítására vonatkozó részletes szabályokat
72.		az energetikai és ipari eredetű szén-dioxid tárolására alkalmas földtani szerkezetek vonatkozásában a) a potenciális tárolóhely felmérésére, b) a szén-dioxid geológiai tárolásához kapcsolódó földtani kutatás és a tárolás engedélyezésére, c) a kutatási engedély átruházására, d) szén-dioxid-áram besajtolására, e) az üzemeltető és a bányafelügyelet ellenőrzésére, f) a pénzügyi biztosítékra és pénzügyi hozzájárulásra, g) a tárolóhely bezárására, h) a bányafelügyelet által vezetett nyilvántartás személyes adatot nem tartalmazó tartalmi követelményeire, i) a korrekciós intézkedések elvégzésére, j) az új tárolási engedélyes kijelölésére vonatkozó részletes szabályokat

A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságának elnöke számára adott rendeletalkotási felhatalmazások		
	törvény	felhatalmazás
		arra, hogy a Hatóság elnöke a felhatalmazás tárgyát vagy a felhatalmazásban szereplő szabályozási tárgykörökkel kapcsolatos részletszabályokat rendeletben alkossa meg
73.	1993. évi XLVIII. törvény a bányászatról (Bt.) 50/A. §	a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó sajátos építményekre vonatkozó építésügyi hatósági eljárásra és bejelentésre, az építési tevékenységek körére, az eljárás megindítására irányuló kérelemhez csatolandó műszaki dokumentáció tartalmára vonatkozó részletes szabályokat
74.		az ásványi nyersanyag és geotermikus energiavagyon nyilvántartására vonatkozó részletes szabályokat
75.		a bányatelek megállapítására és módosítására, a Bt. 26/A. § (4) bekezdése szerinti kitermelési határidő meghosszabbítására, a Bt. 26/A. § (4) bekezdése szerinti kitermelési határidő meghosszabbítása esetén fizetendő térítés mértékének és a megfizetés módjának megállapítására vonatkozó részletes szabályokat
76.		a használaton kívüli bányászati célú mélyfúrások nyilvántartására, azok kockázatelemzésére, besorolására, valamint a céltartalék képzésére vonatkozó részletes szabályokat
77.		a koncessziós pályázatra kijelölhető zárt területek listájának közétételére vonatkozó részletes szabályokat
78.		a vizek kártételei elleni védelem és védekezés célját szolgáló közcélú vízellátási létesítmények létesítéséhez szükséges anyagnyerő hely engedélyezésére, az engedély iránti kérelem tartalmi követelményeire, a komplex műveleti terv tartalmára, az anyagnyerő hely létesítéséhez szükséges biztosítékokra, az anyagnyerő hely megszüntetésére irányuló kérelem tartalmi követelményeire vonatkozó részletes szabályokat
79.		a műszaki-biztonsági szempontból jelentős munkakörök betöltéséhez szükséges szakmai képesítésre és gyakorlatra vonatkozó részletes szabályokat
80.		az egyes munkabiztonsági szaktevékenységnek minősülő feladatok ellátásához szükséges szakmai képesítésre és gyakorlatra vonatkozó részletes szabályokat
81.		a hites bányamérőre vonatkozó részletes szabályokat
82.		a bányatérképek méretarányára és tartalmi követelményeire vonatkozó részletes szabályokat
83.		a polgári robbantási tevékenység műszaki-biztonsági követelményeit tartalmazó szabályzatra és a robbantásvezetői és robbantómesteri képzés és vizsgáztatás rendjére, valamint a képzési programra vonatkozó részletes szabályokat
84.		a bányászati és gázipari biztonsági szabályzatokra, a létesítmények tervezésére, létesítésére, üzembe helyezésére, üzemeltetésének és megszüntetésének műszaki biztonsági követelményeire, és egyéb feltételeit tartalmazó biztonsági szabályzatokra, a műszaki-biztonsági irányítási rendszerek alkalmazási szabályaira vonatkozó részletes szabályokat

A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságának elnöke számára adott rendeletalkotási felhatalmazások		
	törvény	felhatalmazás
		arra, hogy a Hatóság elnöke a felhatalmazás tárgyát vagy a felhatalmazásban szereplő szabályozási tárgykörökkel kapcsolatos részletszabályokat rendeletben alkossa meg
85.	1993. évi XLVIII. törvény a bányászatról (Bt.) 50/A. §	az e törvény szerinti földtani szakértői tevékenység folytatásának részletes feltételeire, az e tevékenységre jogosító eljárás rendjére, a szakértők nyilvántartásának személyes adatot nem tartalmazó adattartalmára, valamint a nyilvántartás vezetésére vonatkozó részletes szabályokat
86.		a bányászati és gázipari biztonságtechnikai és munkabiztonsági vizsgák tematikájára és rendjére vonatkozó részletes szabályokat
87.		a hites bányamérői tevékenység folytatásának részletes feltételeire, az e tevékenységre jogosító eljárás rendjére, a nyilvántartás személyes adatot nem tartalmazó adattartalmára, valamint a nyilvántartás vezetésére vonatkozó részletes szabályokat
88.		a bányászati hulladékok kezelésére vonatkozó részletes szabályokat
89.		a szén-dioxid-szállítóvezetékek biztonsági követelményeire és a szén-dioxid-szállítóvezetékek biztonsági szabályzatára vonatkozó részletes szabályokat
90.		a bányászati felelős műszaki vezetői tevékenység folytatásának részletes feltételeire, az e tevékenységre jogosító eljárás rendjére, a nyilvántartás személyes adatot nem tartalmazó adattartalmára, valamint a nyilvántartás vezetésére vonatkozó részletes szabályokat
91.		a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó tevékenység során bekövetkezett súlyos üzemzavarok és súlyos balesetek körére, az arról szóló jelentéstételi kötelezettségre és vizsgálati rendjére vonatkozó részletes szabályokat
92.		a felügyeleti díj mértékére, fizetésére, beszedésére, kezelésére és nyilvántartására vonatkozó részletes szabályokat
93.		a bányászati területén az egyéb gáztechnológia építésére, használatba vételére, üzemeltetésére, elbontására és felhagyására vonatkozó részletes szabályokat
94.		a szakági műszaki bizottságok létesítésére, feladataikra vonatkozó részletes szabályokat
95.		rendeletben területet zárt területté nyilvánítson
96.		a bányafelügyeleti hatósági feladatokat ellátó személyek részére biztosítandó szolgálati igazolványra vonatkozó részletes szabályokat, valamint az igazolvány személyes adatot nem tartalmazó adattartalmát
97.		a bányafelügyelet tűzvédelmi hatósági jogkörébe tartozó létesítmények meghatározásának és a tűzvédelmi ellenőrzés részletes szabályait

A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságának elnöke számára adott rendeletalkotási felhatalmazások		
	törvény	felhatalmazás
		arra, hogy a Hatóság elnöke a felhatalmazás tárgyát vagy a felhatalmazásban szereplő szabályozási tárgykörökkel kapcsolatos részletszabályokat rendeletben alkossa meg
98.	1993. évi XLVIII. törvény a bányászatról (Bt.) 50/A. §	a bányafelügyelet piacfelügyeleti ellenőrzése alá tartozó termékek piacfelügyeleti ellenőrzésére vonatkozó és az importtermékek ellenőrzésével kapcsolatos részletes szabályokat, továbbá a piacfelügyeleti hatósági jogkörben eljáró bányafelügyelet által – közigazgatási hatósági hatáskörben eljárva – alkalmazandó kiegészítő eljárási szabályokat
99.		az előkutatás és az e törvény hatálya alá tartozó jogosultságok részletes szabályait
100.		a bányászati jog átruházása során a bányafelügyeleti vizsgálat részletes szabályait
101.		a kutatási, feltérési, kitermelési, szüneteltetési, bányabezárási és tájrendezési, föld alatti gáztárolási és meddőhányó-hasznosítási műszaki üzemi terv részletes tartalmi követelményeit, építőipari nyers- és alapanyagokra megállapított bányatelekre vonatkozó kitermelési műszaki üzemi terv rendszeres felülvizsgálatának részletes szabályait
102.		világörökségi területen az ásványi nyersanyag kitermelésének a feltételeit, megkezdett kitermelés esetén az ezeknek a feltételeknek való megfelelés határidejét, valamint ezekhez kapcsolódóan a világörökségi területen bányászati tevékenységre vonatkozó műszaki üzemi terv jóváhagyásának részletes feltételeit
103.		a piacfelügyeleti intézkedésre okot adó állapot fennállását
104.		a Bt. 27/B. § (1) bekezdése szerinti szabályokat és követelményeket
105.		a bányafelügyelet piacfelügyeleti intézkedésre okot adó állapot alapján lefolytatandó eljárásainak részletes szabályait
106.		a Bt. 27/C. §-a szerinti kiegészítő bányajáradékkal érintett termékek piacfelügyeleti intézkedésre okot adó állapot időtartama alatt figyelembevételre kerülő viszonyítási egységárát, valamint a kiegészítő bányajáradék fizetési kötelezettséget megalapozó – a Bt. 27/C. § (2) bekezdés b) pontjában meghatározott tevékenységi körökön belüli – gazdasági tevékenységet
107.		az építőipari nyers- és alapanyagok körét
108.		2013. évi L. törvény az állami és önkormányzati szervek elektronikus információ-biztonságáról (Ibtv.) 24. § (4) bekezdés
109.	b) a poszt-kvantumtitkosítás alkalmazást nyújtó szervezet nyilvántartásba vételére vonatkozó részletes szabályokat	
110.	c) a poszt-kvantumtitkosítás alkalmazást nyújtó szervezet informatikai rendszerelemei zártága tanúsítására vonatkozó részletes szabályokat	
111.	d) az Ibtv. 22/H. §-a szerinti tanúsítást végző szervezet nyilvántartásba vételére vonatkozó részletes szabályokat	

A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságának elnöke számára adott rendeletalkotási felhatalmazások		
	törvény	felhatalmazás
		arra, hogy a Hatóság elnöke a felhatalmazás tárgyát vagy a felhatalmazásban szereplő szabályozási tárgykörökkel kapcsolatos részletszabályokat rendeletben alkossa meg
112.	2017. évi LII. törvény az Európai Unió és az ENSZ Biztonsági Tanácsa által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról 17. §	a pénzmosás és terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény 1. § (1) bekezdés i) pontjában meghatározott szolgáltatók számára kiadandó e törvény szerinti szűrőrendszer kidolgozására és működtetésének minimumkövetelményeire vonatkozó részletszabályokat
113.	2017. évi LIII. törvény a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról (Pmt.) 77. § (3a) bekezdés	a Pmt. 1. § (1) bekezdés i) pontjában meghatározott szolgáltatók tekintetében a) a belső kockázatértékelés elkészítésének szabályrendszerére, b) a belső ellenőrző és információs rendszer működtetésére, c) az egyszerűsített és a fokozott ügyfél-átvilágítás eseteire és azok felügyeleti jóváhagyásának szabályaira, d) az auditált elektronikus hírközlő eszköz és működtetésének minimumkövetelményeire, auditálásának módjára, valamint az ilyen eszköz útján végzett ügyfél-átvilágítás végrehajtására, e) a megerősített eljárás eseteire és feltételrendszerére, f) a kockázatérzékelési megközelítés alapján üzleti kapcsolat létesítéséhez vagy üzleti megbízás teljesítéséhez vezetői döntést igénylő esetek meghatározására, g) a képzési programra, h) az ügylet felfüggesztésére vonatkozó részletszabályokat
114.	2021. évi LXIV. törvény a szerkezetátalakításról és egyes törvények jogharmonizációs célú módosításáról (Szát.) 66. § (3) bekezdés	a) a szerkezetátalakítási szakértő elektronikus kiválasztás igénybevételével történő bírósági kijelölésének és kirendelésének; az elektronikus kijelölést támogató számítógépes rendszer működésének, üzemeltetésének és ellenőrzésének, valamint a kijelölés és a kirendelés megszüntetésének részletes szabályait
115.		b) a szerkezetátalakítási szakértők szerkezetátalakítási alap- és továbbképzésének szabályait,
116.		c) a szerkezetátalakítási szakértők igazolványának kiállítására, használatára, az igazolvány személyes adatot nem tartalmazó adattartalmára és formai követelményeire, valamint nyilvántartására vonatkozó részletes szabályokat.
117.	2003. évi C. törvény az elektronikus hírközlésről 182. § (5) és (6) bekezdés	az elektronikus hírközlő hálózat üzemeltetője által teljesítendő kiberbiztonsági követelményeket
118.		az NMHH Elnöke véleményének kikérésével – az elektronikus hírközlési szolgáltatáshoz használt rendszerek vonatkozásában alkalmazandó európai vagy nemzeti kiberbiztonsági tanúsítási rendszert

A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságának elnöke számára adott rendeletalkotási felhatalmazások			
	törvény	felhatalmazás	
		arra, hogy a Hatóság elnöke a felhatalmazás tárgyát vagy a felhatalmazásban szereplő szabályozási tárgykörökkel kapcsolatos részletszabályokat rendeletben alkossa meg	
119.	A fenntartható finanszírozás és az egységes vállalati felelősségvállalás ösztönzését szolgáló környezettudatos, társadalmi és szociális szempontokat is figyelembe vevő, vállalati társadalmi felelősségvállalás szabályairól és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2023. évi CVIII. törvény (ESG törvény) 52. § (5) és (6) bekezdés	a) a vállalkozás fenntarthatósági célú átvilágítási kötelezettségei teljesítésének részletszabályait;	
120.		b) a kockázatelemzés rendszere kialakításának szabályait;	
121.		c) az ESG tanúsítóként és az ESG tanácsadóként történő akkreditálás eljárási szabályait;	
122.		d) az ESG szoftverek kiberbiztonsági tanúsítása vonatkozásában alkalmazandó európai vagy nemzeti kiberbiztonsági tanúsítási rendszert;	
123.		f) a Tanúsítók Névjegyzéke, az ESG beszámoló, az ESG tanácsadók, az ESG minősítők és az ESG szoftverek nyilvántartása vezetésére vonatkozó részletes eljárási szabályokat, valamint a nyilvántartások személyes adatnak nem minősülő adattartalmára vonatkozó részletes szabályokat;	
124.		g) az ESG menedzsmentplatform működési szabályait;	
125.		h) a hitelesített támogatásmenedzsment központ működésének részletes szabályait.	
126.		az ESG beszámoló és az ESG beszámoló mellékletét képező kérdőív minimumkövetelményeit, tartalmát, formai követelményeit és közzétételének szabályait, továbbá az ESG törvény 27. § (5) bekezdése szerinti további adatszolgáltatás előírására vonatkozó követelményeket és a Hatóság által engedélyezett adatszolgáltatás teljesítésének szabályait	
127.		digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény (DÁP törvény) 115. § (2) bekezdés	a) a szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatás kiberbiztonsági követelményeit, továbbá a követelményeknek való megfelelés igazolásának módját,
128.			b) az integrátorok nyilvántartása vezetésére vonatkozó részletes eljárási szabályokat és a nyilvántartás személyes adatnak nem minősülő adattartalmára vonatkozó részletes szabályokat
129.	Magyarország kiberbiztonságáról szóló 2024. évi LXIX. törvény (Kiberbiztonsági tv.) 81. §	a) a kiberbiztonsági felügyeleti díj mértékét, megfizetésére vonatkozó rendelkezéseket,	
130.		b) az auditorok nyilvántartásba vételi eljárásának rendjét, és az auditorral szemben támasztott követelményeket,	
131.		c) a kiberbiztonsági audit lefolytatásának rendjét, valamint a kiberbiztonsági audit – általános forgalmi adó nélkül számított – legmagasabb díját,	
132.		d) az 1. § (1) bekezdés d) és e) pontja szerinti szervezetek vonatkozásában a kiberbiztonsági felügyelet és feladatellátás, továbbá a hatósági ellenőrzés lefolytatásának részletes szabályait,	

A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságának elnöke számára adott rendeletalkotási felhatalmazások		
	törvény	felhatalmazás
		arra, hogy a Hatóság elnöke a felhatalmazás tárgyát vagy a felhatalmazásban szereplő szabályozási tárgykörökkel kapcsolatos részletszabályokat rendeletben alkossa meg
133.	Magyarország kiberbiztonságáról szóló 2024. évi LXIX. törvény (Kiberbiztonsági tv.) 81. §	e) az 1. § (1) bekezdés b), d) és e) pontja szerinti szervezeteknek a 29. § (1) bekezdés a) pontja szerinti kiberbiztonsági felügyeleti hatósági nyilvántartásba vételének rendjét, valamint a nyilvántartás személyes adatnak nem minősülő adattartalmára vonatkozó részletes szabályokat,
134.		f) az 1. § (1) bekezdés d) és e) pontja szerinti szervezetek esetében az információbiztonsági felügyelő személyével szembeni követelményeket, a kirendelésére, jogosítványaira, feladataira vonatkozó részletes szabályokat,
135.		g) a poszt-quantumtitkosítás alkalmazására kötelezett szervezeteket,
136.		h) a poszt-quantumtitkosítás alkalmazást nyújtó szervezet nyilvántartásba vételére, a nyilvántartás személyes adatot nem tartalmazó adattartalmára, valamint a poszt-quantumtitkosítás alkalmazást nyújtó szervezet ellenőrzésére vonatkozó részletes szabályokat,
137.		i) a poszt-quantumtitkosítás alkalmazást nyújtó szervezet informatikai rendszerelemei zártsága tanúsítására vonatkozó részletes szabályokat,
138.		j) a tanúsító szervezet nyilvántartásba vételére, a nyilvántartás személyes adatot nem tartalmazó adattartalmára, valamint a tanúsító szervezet ellenőrzésére vonatkozó részletes szabályokat,
139.		k) a 45. § (1) bekezdés b) pontja szerinti tanúsító hatósági tevékenység kivételével a tanúsító hatósági tevékenység eljárásrendjének, az engedélyezési eljárásnak, a hatósági ellenőrzésnek, a nyilvántartás vezetésének részletes szabályait és a nyilvántartás személyes adatot nem tartalmazó adattartalmát, valamint a megfelelési jelölés elhelyezésére vonatkozó szabályokat,
140.		l) a hadiipari kutatás, fejlesztés, gyártás és kereskedelem kivételével a megfelelési önértékelésre, a tanúsítási eljárásra, a megfeleléséértékelő szervezetekkel szemben támasztott követelményekre, valamint a megfeleléséértékelő szervezetek kötelezettségeire és azok tevékenységére vonatkozó részletes szabályokat,
141.		m) a hadiipari kutatás, fejlesztés, gyártás és kereskedelem kivételével a nemzeti kiberbiztonsági tanúsítási rendszereket,
142.		n) a kötelezően alkalmazandó nemzeti vagy európai kiberbiztonsági tanúsítási rendszer alapján tanúsított IKT-termékeket, IKT-szolgáltatásokat vagy IKT-folyamatokat, valamint az ezek alkalmazására kötelezett, 1. § (1) bekezdés d) és e) pontja szerinti szervezeteket.

A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságának elnöke számára adott rendeletalkotási felhatalmazások		
	törvény	felhatalmazás
143.	Magyarország kiberbiztonságáról szóló 2024. évi LXIX. törvény (Kiberbiztonsági tv.) 81. §	a) a sérülékenységvizsgálat lefolytatására jogosult gazdálkodó szervezetek és személyek nyilvántartásba vételének részletes szabályait, a tevékenység végzéséhez szükséges infrastrukturális feltételeket és szakértelmet, valamint
144.		b) a kiberbiztonsági incidensek kezelésére jogosult gazdálkodó szervezetek nyilvántartásba vételének részletes szabályait, a nyilvántartás személyes adatot nem tartalmazó adattartalmát, valamint a tevékenység végzéséhez szükséges infrastrukturális feltételeket és szakértelmet

12.1.1. Elnöki rendeletek

A fentiekre figyelemmel a 2024. év során a következő SZTFH rendeletek kerültek megalkotásra, majd az előírt egyeztetési, véleményezési szabályok szerint lefolytatott egyeztetést követően kihirdetésre:

1/2024. (II. 27.) SZTFH rendelet a gázelosztó vezetékek biztonsági követelményeiről és a Gázelosztó Vezetékek Biztonsági Szabályzatáról szóló 18/2022. (I. 28.) SZTFH rendelet és a szénhidrogén szállítóvezetékek biztonsági követelményeiről és a Szénhidrogén Szállítóvezetékek Biztonsági Szabályzatáról szóló 26/2022. (I. 31.) SZTFH rendelet módosításáról

A rendelet a gyakorlati tapasztalatok és az SZTFH elnöke által létrehozott Szakági Műszaki Bizottságok javaslatai alapján és a jogszabályi változások okán módosította a gázelosztó vezeték tervezése, létesítése, üzemeltetése, karbantartása, átalakítása, felújítása, felhagyása és elbontása során alkalmazandó szabályokat (pl. biztonsági követelmények pontosítása, az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról szóló miniszteri rendelet változásainak lekövetése, stb.), valamint a szénhidrogén szállítóvezetékek biztonsági követelményeit.

2/2024. (V. 9.) SZTFH rendelet a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága elnökének rendelet kiadásában való helyettesítéséről

A rendelet kimondja, hogy a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága elnökét a rendelet kiadásában az általános elnökhelyettes helyettesíti.

3/2024. (V. 9.) SZTFH rendelet egyes bányászati tárgyú szakmai képesítési rendeletek módosításáról

A rendelet kiegészítette a bányászati felelős műszaki vezető végzettségére vonatkozóan előírt képesítési követelményeket és az ezekhez előírt gyakorlati időket. A rendelet alapján szakmai gyakorlati időként a bányászásban eltöltött gyakorlati időt kell figyelembe venni, mert a felelős műszaki vezetői megbízás tekintetében nemcsak a végzettség megszerzése utáni, hanem általában a bányászásban eltöltött szakmai tapasztalat is számít.

A rendelet – a Bt.-ben kapott felhatalmazás teljes körű kitöltése érdekében – kiegészítette a hatályos szabályozást a bányászásban munkabiztonsági szaktevékenységnek minősülő feladatok ellátásához szükséges gyakorlati idők meghatározásával az egyes végzettségekhez igazodóan, valamint meghatározta a gyakorlati idők igazolásának módját.

A fentiekén túl a rendelet kiegészítette a bányászásban műszaki biztonsági szempontból jelentős munkakörök betöltéséhez szükséges felsőfokú és alacsony fokú végzettségek körét; illetve lehetővé tette a kisebb veszélyességű külfejtési bányászásban alacsony fokú szakképesítéssel rendelkező személy megbízását is bányászati felügyeleti személyként.

A rendelet újraszabályozta a bányászásban műszaki biztonsági szempontból jelentős munkakörök betöltéséhez minimálisan szükséges szakmai képesítéseket és gyakorlati időket, és törölte azokat a munkaköröket, amelyek jelentős munkakörként történő megjelölése már nem releváns.

4/2024. (V. 31.) SZTFH rendelet egyes, a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága feladatkörét érintő, bányászati tárgyú rendeletek módosításáról

A rendelet a gyakorlati jogalkalmazást segítő pontosításokat tartalmazott, így különösen egyértelművé tette, hogy a geotermikus energia kutatólétesítményei és a felszín alatti vízben oldott állapotban lévő ásványi nyersanyagok kinyerésre szolgáló létesítmények olyan sajátos építmények, melyek építésügyi hatósági feladatait a bányafelügyelet látja el.

A rendelet továbbá a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény végrehajtásának egyes szabályairól szóló 20/2022. (I. 31.) SZTFH rendelet (Btvhr.) szabályozását kiegészítette azzal, hogy a bányafelügyelet az előkutatás folytatását akkor is megtilthatja, ha a bejelentő a bejelentés elfogadását követően az előkutatásra vonatkozó jogszabályi előírás-

soknak nem felel meg; pontosította a geotermikus védőidomok nyilvántartásának szabályait; pontosította a szüneteltetési műszaki üzemi terv jóváhagyása iránti kérelem benyújtásának rendjét; illetve újraszabályozta a használaton kívüli állományban lévő kutak kritikusságának meghatározására és kockázatelemzés alapján történő besorolására vonatkozó rendelkezéseket.

5/2024. (VI. 14.) SZTFH rendelet a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága fenntarthatósági célú átvilágítási kötelezettségekkel összefüggő egyes nyilvántartási és akkreditálási feladataihoz kapcsolódó eljárásainak igazgatási szolgáltatási díjairól

Az ESG-törvény alapján a Hatóság a fenntarthatósági kérdések tekintetében felügyeli a vállalkozások fenntarthatósági célú átvilágítási kötelezettségei teljesítésének megfelelőségét, az ESG-adatszolgáltatási folyamatok átláthatóságát. E körben a Hatóság ellátja az ESG-törvény 11. § (2) bekezdés a) és b) pontja szerinti nyilvántartási és akkreditálási feladatokat.

A rendelet célja a fenti feladatokhoz kapcsolódóan az akkreditálási és nyilvántartásba vételi eljárásokért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjak meghatározása.

6/2024. (VI. 18.) SZTFH rendelet egyes, a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága feladatkörét érintő rendeletek módosításáról

A rendelet megteremtette az önálló bírósági végrehajtói álláshely megszüntetésének részletszabályait. Az önálló bírósági végrehajtói álláshelyek számát a Vht. alapján a Hatóság elnöke határozza meg, az önálló bírósági végrehajtói állás megszüntetése előtt beszerzi a Magyar Bírósági Végrehajtói Kar Hivatali szervének javaslatát, és megvizsgálja, hogy az adott bíróság illetékességi területén indult és befejezett végrehajtási ügyek száma indokoltá teszi-e az álláshely fenntartását vagy annak megszüntetése szükséges. A rendelet emellett a bírósági végrehajtói álláspályázat szabályainak pontosítását tartalmazta.

A rendelet a dohánytermék-kiskereskedelem szabályait is pontosította, megszüntetve az egyedi azonosító kibocsátása kapcsán adandó pénzügyi biztosíték előírását, illetve lehetővé téve az ún. ropogtatnivalók (chipsek, ropik, snackek) dohánybolti forgalmazását.

A rendelet végül szerencsejáték-felügyeleti körben pontosította a szerencsejáték-szervező személyi megfelelőségének igazolásához szükséges kérelem tartalmát és eljárási szabályait.

7/2024. (VI. 24.) SZTFH rendelet a kiberbiztonsági audit végrehajtására jogosult auditorok nyilvántartásáról és az auditorral szemben támasztott követelményekről

A kiberbiztonsági tanúsításról és kiberbiztonsági felügyeletről szóló 2023. évi XXIII. törvény (a továbbiakban: Kibertan.tv.) 22. § (1) bekezdése alapján a kiberbiztonsági felügyeleti hatósági feladatokat a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága látta el. A Kibertan.tv. 28. § (3) bekezdés h) pontja alapján kiadott rendelet rögzíti az auditorok nyilvántartásba vételének eljárásrendjét és ehhez kapcsolódóan meghatározza az auditorokkal szembeni szakmai és infrastrukturális követelményeket és azt, hogy az előírt feltételek meglétét milyen módon kell az auditornak igazolnia. A nyilvántartásba vételére irányuló kérelemben az auditornak meg kell jelölnie, hogy a kiberbiztonsági audittevékenységet milyen biztonsági osztályba sorolt elektronikus információs rendszerekre kívánja végezni. A rendelet előírja, hogy a nyilvántartásba vett auditor minden év január 31-ig az előző évben megkezdett, folyamatban lévő, illetve lezárult kiberbiztonsági audit lefolytatására irányuló szerződése kapcsán adatot szolgáltat a felügyeleti hatóság részére.

A rendelet kodifikációs szempontból módosította a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága kiberbiztonsági feladataival összefüggő eljárásainak igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 15/2023. (VII. 31.) SZTFH rendeletet is azzal, hogy az igazgatási szolgáltatási díjak összege változatlan maradt.

8/2024. (VI. 28.) SZTFH rendelet a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény 25/A. §-a szerinti adatszolgáltatás részletes szabályairól

A Bt. 25/A. §-a alapján a bányavállalkozó a jogosultságában álló bányatelekből az általa kitermelt szilárd ásványi nyersanyag vagy annak általa történő elsődleges feldolgozásából származó építési alapanyagként szolgáló termék értékesítéséről negyedévente adatot szolgáltat a bányafelügyeletnek. A rendelet megállapítja az adatszolgáltatással érintett bányavállalkozók és az ásványi nyersanyagok körét, valamint az adatszolgáltatás rendjére és tartalmi követelményeire vonatkozó szabályokat, és rögzíti, hogy az adatszolgáltatást a bányafelügyelet adatszolgáltatás céljára rendszeresített elektronikus űrlapján kell teljesíteni a tárgynegyedét követő hónap 20. napjáig.

9/2024. (VIII. 8.) SZTFH rendelet a bírósági végrehajtás szervezetéről szóló 6/2021. (X. 29.) SZTFH rendelet módosításáról

A rendelet tartalmazza az önálló végrehajtói álláshely megszüntetése esetén a megszűnő álláshelyhez tartozó ügyek átadásának részletszabályait, valamint megszüntet

4 konkrét végrehajtói álláshelyet 2024. október 15. és 2025. február 15. között, a Keszthelyi, a Szekszárdi, a Szegedi és a Kaposvári Járásbíróság mellett.

Ha ugyanazon járásbíróság mellett két végrehajtói álláshely van, amelyből az egyik megszüntetésre kerül – azaz egy végrehajtói állás marad –, akkor a megszüntetésre került álláshelyhez tartozó végrehajtási ügyeket a másik önálló bírósági végrehajtói álláshelyre kinevezett végrehajtó veszi át. Ha ugyanazon járásbíróság mellett a megszüntetést követően is több végrehajtói állás marad, akkor a megszüntetésre került álláshelyhez tartozó végrehajtási ügyeket – a lehető leggyorsabb, és leginkább átlátható ügymenet érdekében – közülük egy, az egyik álláshelyre kinevezett önálló bírósági végrehajtó veszi át. Az átvevő végrehajtó személyében elsősorban az érintett önálló bírósági végrehajtók állapotának meg egymás között; megállapodás hiányában az átvevő végrehajtó személyét a Hatóság elnöke közjegyző jelenlétében történő sorsolással jelöli ki.

10/2024. (VIII. 8.) SZTFH rendelet az IoT-eszközök nemzeti kiberbiztonsági tanúsítási rendszeréről

A Kibertan.tv. felhatalmazása alapján a rendelet meghatározta – a hadiipari kutatás, fejlesztés, gyártás és kereskedelem kivételével – a nemzeti kiberbiztonsági tanúsítási rendszereket.

Az IoT-eszközök nemzeti kiberbiztonsági tanúsítási rendszerének célja, hogy biztosítsa az állampolgárok, a gazdálkodó szervezetek és az állami szervek IoT-termék beszerzése során hozott döntéseinek támogatását és az eszközök összehasonlíthatóságát a tanúsítási rendszerben meghatározott megbízhatósági szintek alapján. A rendelet meghatározza az IoT-eszköz fogalmát, amelynek vonatkozásában megfelelőségi önértékelést követően nemzeti kiberbiztonsági megfelelőségi nyilatkozat és megfelelőségértékelést követően megfelelőségértékelő szervezet által nemzeti kiberbiztonsági tanúsítvány kerülhet kiállításra. A rendelet szabályozza a nemzeti tanúsítványok kiállításának feltételeit, folyamatát, a címke mint megfelelőségi jelölés használatának részletszabályait, továbbá rendelkezéseket tartalmaz a nemzeti tanúsítványok fenntartására, meghosszabbítására és megújítására vonatkozóan.

11/2024. (VIII. 8.) SZTFH rendelet az ESG tanácsadóként történő akkreditálás eljárási szabályairól és az ESG tanácsadók nyilvántartásáról

Az ESG-törvényben kapott felhatalmazás alapján kiadott rendelet meghatározza

- az ESG-tanácsadóként történő akkreditálás eljárási szabályait, és
- az ESG-tanácsadók nyilvántartása vezetésére vonatkozó részletes eljárási szabályokat,

lyokat, valamint a nyilvántartás személyes adatnak nem minősülő adattartalmára vonatkozó részletes szabályokat.

Az ESG-törvény alapján a gazdaságfejlesztésért felelős miniszter kapott felhatalmazást arra, hogy az ESG-tanácsadóként történő akkreditálás követelményrendszerét rendeletben szabályozza, így az akkreditálási eljárás szabályait a rendelet az ESG-tanácsadóként történő akkreditálás követelményrendszeréről szóló NGM rendeletre figyelemmel állapítja meg, rögzítve az NGM rendeletben meghatározott követelményeknek való megfelelés igazolásának módját.

12/2024. (VIII. 15.) SZTFH rendelet az ESG beszámolók, az ESG minősítők és az ESG szoftverek nyilvántartásáról

Az ESG-törvény felhatalmazása alapján a rendelet meghatározza

- az ESG-beszámolókat, az ESG-minősítőket, valamint az ESG-szoftverek nyilvántartásának vezetésére vonatkozó részletes eljárási szabályokat, valamint a nyilvántartások személyes adatnak nem minősülő adattartalmára vonatkozó részletes szabályokat; illetve
- az ESG-szoftverek kiberbiztonsági tanúsítása vonatkozásában alkalmazandó európai vagy nemzeti kiberbiztonsági tanúsítási rendszert.

Az ESG-törvény alapján a vállalkozás az ESG-adatszolgáltatási kötelezettségének úgy tesz eleget, hogy – a konszolidációs mentesség esetének kivételével – évente ESG-beszámolót készít az előző üzleti év fenntarthatósági célú átvilágítási kötelezettségeinek teljesítéséről, amelyet köteles ESG-tanúsítóval auditáltatni. A vállalkozás ügyvezető szerve által jóváhagyott és auditált ESG-beszámolót a vállalkozás az üzleti év végét követő hat hónapon belül küldi meg a Hatóság részére, valamint ingyenesen és nyilvánosan hozzáférhetővé teszi a honlapján. A rendelet meghatározza a beszámoló nyilvántartásba vételének, illetve a beszámoló módosításának eljárási szabályait.

A fentiekén túl a rendelet tartalmazza az ESG-minősítő és az ESG-szoftver nyilvántartásba vételére irányuló eljárás szabályait, valamint az ESG-szoftverrel szemben támasztott követelményeket.

13/2024. (VIII. 15.) SZTFH rendelet a vállalkozások fenntarthatósági célú átvilágítási kötelezettségei teljesítésének részletszabályairól

Az ESG-törvény felhatalmazása alapján a rendelet megállapítja:

- a vállalkozás fenntarthatósági célú átvilágítási kötelezettségének és a kockázatelemzés rendszere kialakításának szabályait, valamint
- az ESG-beszámoló és az ESG-beszámoló mellékletét képező kérdőív minimumkövetelményeit, tartalmát, formai követelményeit, közzétételének szabályait, valamint az ESG-törvény 27. § (5) bekezdése szerinti további adatszolgáltatás előírására vonatkozó követelményeket és a Hatóság által engedélyezett adatszolgáltatás teljesítésének szabályait.

A rendelet rögzíti a vállalkozás kockázatkezelési rendszerének kidolgozására és üzemeltetésére vonatkozó rendelkezéseket, a vállalkozások részére előírja az eseti és rendszeres kockázatelemzést annak érdekében, hogy a kockázatok azonosításával, elemzésével a fenntarthatóság még inkább beépüljön a vállalkozás irányítási rendszerébe. A rendelet a vállalkozás közvetlen szállítóinak – amelyek jellemzően kis- és középvállalkozások – védelmét biztosítja azáltal, hogy a közvetlen szállítók részére megküldésre kerülő kérdőívben foglalt önkéntesen megválaszolható kérdések vonatkozásában előírja, hogy a közvetlen szállító az önkéntes kérdések megválaszolására sem szerződésben, sem írásbeli nyilatkozatban nem vállalhat kötelezettséget.

A rendelet tartalmazza az ESG-beszámoló mellékletét képező kérdőív és a közvetlen szállítók részére az ellátási lánc átvilágítása érdekében megküldendő kérdőívek kérdéseit, utóbbiakat a közvetlen szállítók méretéhez és földrajzi elhelyezkedéséhez igazodóan.

A rendelet tartalmazza továbbá az ESG-beszámoló minimumkövetelményeit és tartalmi elemeit, valamint az ESG-beszámolóra vonatkozó formai követelményeket.

A rendelet megadja az ESG-törvény 27. § (5) bekezdése szerinti adatszolgáltatás engedélyezésének részletszabályait, kiemelve, hogy a beszállítóktól kért többlet-adatszolgáltatás csak olyan kérdést tartalmazhat, ami az ESG-beszámolóban nem szerepel.

14/2024. (IX. 5.) SZTFH rendelet az információs és kommunikációs technológiák kibebiztonsági tanúsításáról szóló 10/2023. (V. 15.) SZTFH rendelet módosításáról

A Kibertan. tv. 10. § (1) bekezdése értelmében azon az IKT-terméken, IKT-szolgáltatáson vagy IKT-folyamatban, amely tanúsított, vagy amelynek tekintetében megfelelőségi nyilatkozatot állítottak ki, – a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága elnöké-

nek vagy a Kormány rendeletében meghatározott módon – nemzeti vagy európai kibebiztonsági tanúsítási rendszer által előírt formában megfelelőségi jelölést kell elhelyezni.

A rendelet célja a megfelelőségi jelölés formájának, kialakításának meghatározása. Azt, hogy a megfelelőségi jelölést milyen konkrét IKT-terméken, IKT-szolgáltatáson vagy IKT-folyamatban kell elhelyezni, az egyes, nemzeti tanúsítási rendszereket meghatározó rendeletek rögzítik.

15/2024. (IX. 9.) SZTFH rendelet az Általános Robbantási Biztonsági Szabályzatról szóló 27/2022. (I. 31.) SZTFH rendelet módosításáról

Az Általános Robbantási Biztonsági Szabályzatról szóló 27/2022. (I. 31.) SZTFH rendelet módosítására a gyakorlati tapasztalatok és a technológiai fejlődés miatt, illetve kodifikációs pontosítások érdekében került sor.

A rendelet – egyebek mellett – módosította a polgári robbantási tevékenységet ellátó, valamint a robbanóanyag forgalmazás irányításával és felügyeletével megbízható személyre (azaz elsősorban a robbantásvezetőre és a robbantómesterre) vonatkozó személyi előírásokat, illetve rögzítette, hogy az egyes fejezeteiben foglalt feladatok (pl. a robbanóanyag gyártásával kapcsolatos feladatok) ellátásáért és kötelezettségek teljesítéséért – a rendeletben foglalt eltérő rendelkezés hiányában – ki felel.

A rendelet a fentiek mellett az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról szóló 54/2014. (XII. 5.) BM rendelet (OTSZ) szabályaival való összhang megteremtését is szolgálta az egyes anyagok, illetve folyadékok tekintetében.

16/2024. (IX. 19.) SZTFH rendelet egyes, a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága feladatkörét érintő rendeletek módosításáról

A rendelet egyrészt – a Pmt. módosítása okán – átvezeti a szükséges változásokat a 4/2021. (X. 21.) SZTFH rendeleten. A szerencsejáték-szolgáltatók belső kockázatértékelése kapcsán a rendelet újraszabályozza a belső kockázatértékelés soron kívüli felülvizsgálatát és ennek eredményétől függően annak módosítási kötelezettségét. A kockázatalapú megközelítés szolgáltatók által történő alkalmazásának elvárásával összefüggésben kivezetésre került a belső kockázatértékelésnek a forgalmi adatok változásához kötött felülvizsgálati, illetve módosítási kötelezettsége.

A belső ellenőrző és információs rendszer kialakításával összefüggésben a rendelet kötelezően alkalmazandó konzultációs mechanizmust vezetett be a megfelelési vezető tekintetében.

A rendelet új elemként tartalmazta a kötelezettségek megsértésére vonatkozó, szolgáltatón belüli névtelen bejelentés megtételét biztosító bejelentési rendszerrel kapcsolatos szabályokat, valamint a megfelelési vezető ellenőrzéseire vonatkozó szabályokat is, illetve bevezette a felügyeletet ellátó hatóság részéről (konzultáció keretében) történő ellenőrzést az előírt tárgykörökben (kockázatok, kockázatkezelés, bejelentések, korlátozó intézkedések végrehajtása, kijelölt felelős vezetők és a megfelelési vezetők jogszabályban meghatározott feladatai).

A rendelet a fentiekén túl pontosította a szerencsejáték-felügyeleti tevékenységhez kapcsolódó felügyeleti díj, valamint a bányafelügyelet részére fizetendő igazgatási szolgáltatási díj megfizetésének és elszámolásának szabályait is, utóbbi esetben kiemelten az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet változásainak lekövetésével.

17/2024. (X. 28.) SZTFH rendelet egyes, a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága feladatkörét érintő, bányászati tárgyú rendeletek módosításáról

A rendelet elsősorban kormányzati döntésekhez kapcsolódó módosításokat tartalmazott, így az egyik célja, hogy az állam működését érintő egyes törvények módosításáról szóló 2024. évi XXIX. törvényben szereplő, a katasztrófavédelmi szervezet által gyakorolt egyes hatósági hatáskörök kormányhivatalokhoz telepítésével összefüggő törvénymódosításokhoz kapcsolódva, a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága elnökének rendeleti szabályozásában is átvezetésre kerüljön a hatáskörváltás.

A kormányzat deregulációs céljainak megvalósításához kapcsolódva szintén számos pontosításra került sor a rendeletben, így például a technológiába telepített nyomástartó berendezések felállításának időbeli hatálya a sajátos létesítmények engedélyéhez igazodóan 4 évre emelkedett, a földgázelosztó vezetékek külterületi építése – a jelenlegi 250 méter helyett – 500 méteres hosszúg bejelentésköteles tevékenységgé vált, illetve egyszerűsödött – részben a bányászati elektronikus építési napló használata okán – a bányafelügyeleti adatszolgáltatás, valamint a szénhidrogén-bányászatban a kút-munkálatok bejelentésének szabályozása.

18/2024. (XII. 30.) SZTFH rendelet egyes, a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága feladatkörét érintő rendeletek módosításáról

A felszámolói és vagyonfelügyelői szakirányú szakképzettséggel rendelkező személyek továbbképzése, a szerkezetátalakítási szakértők képzése és az önálló bírósági végrehajtók és végrehajtó-helyettesek továbbképzése vonatkozásában a rendelet részben lekövette a törvényi változásokat (így például a digitális államra vonatkozó szabályo-

zást), részben kiegészítette a vonatkozó rendeleteket azzal, hogy a szerkezetátalakítási szakértők alapképzését a Jogakadémia csak abban az esetben indítja el, ha legalább 5 fő jelentkezett rá, illetve felemelte az önálló bírósági végrehajtók és az önálló bírósági végrehajtó-helyettesek kötelező szakmai továbbképzésének díját.

A rendelet a bírósági végrehajtói díjszabást is módosította az elmúlt években bekövetkezett inflációs hatások kompenzálása érdekében és a végrehajtás költségeinek emelkedése okán.

A rendelet végül lehetővé tette a távszerencsejáték és online kaszinó esetében ajándék és speciális bónuszajánlat sorsolás útján kiválasztott játékosok részére történő nyújtását. Ilyen esetben a sorsoláson azon játékosok vesznek részt, akik a szervező által előzetesen meghatározott feltételeket teljesítették.

19/2023. (IX. 29.) SZTFH rendelet egyes bányászati tárgyú rendeletek módosításáról

A rendelet célja elsősorban a 2024. év végi törvénymódosítások lekövetése volt rendeleti szinten, így részben az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2557 irányelv (CER irányelv) átültetéséhez, valamint a kritikus szervezetek ellenálló képességéről szóló 2024. évi LXXXIV. törvényben foglalt rendelkezésekhez, részben az egyes energetikai tárgyú törvények módosításáról szóló 2024. évi LXXXIX. törvényben foglalt rendelkezésekhez kapcsolódó módosításokat tartalmazott.

A rendelet emellett például pontosította az építési jogosultság igazolásának; az építési engedélyezés; a fúrési telephelyen mint veszélyes munkaterületen történő tartózkodás; a külfejtéses bányászatban végzett egyes feladatok ellátásához szükséges gyakorlati idő; a polgári felhasználású robbanóanyagok felhasználásának; valamint kutatás, kitermelés, tájrendezés egyes szabályait.

A Hatóság szervezeti és működési szabályzatának és alapító okiratának módosítása

A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 1/2021. (X. 1.) SZTFH utasítás a 2024. évben három alkalommal került módosításra a Hatóság feladatkör-bővülésére, illetve szervezetének változására figyelemmel.

A 2024-ben a Hatóság alapító okiratának módosítására nem került sor.

A Hatóság belső szabályzatai

Az SZTFH elnöki utasítások célja a szakmai feladatok ellátásának rendjére vonatkozó szabályozók, valamint a napi működést támogató eljárási és ügyviteli rendelkezések megalkotása volt annak érdekében, hogy a Hatóság a működését zökkenőmentesen és hatékonyan tudja folytatni.

A Hatósághoz érkező jogszabálytervezetek véleményezése

Az Sztfhtv. 2. §-a alapján a Hatóság a hatáskörrel rendelkező miniszter részére javaslatot tehet jogszabály megalkotására és módosítására:

1. a dohánytermék-kiskereskedelem engedélyezésével, hatósági ellenőrzésével, felügyeletével és szabályozásával, a dohánykiskereskedelem-ellátási tevékenység és a dohánytermék-nagykereskedők egyes tevékenységei hatósági ellenőrzésével, felügyeletével és szabályozásával,
2. a fiatalkorúak dohányzásának visszaszorításával,
3. az önálló bírósági végrehajtói szervezetrendszer, illetve a Magyar Bírósági Végrehajtói Kar feletti felügyelet gyakorlásával és szabályozásával kapcsolatban,
4. a bírósági végrehajtással,
5. a szerencsejáték-szervezéssel, annak engedélyezésével, hatósági ellenőrzésével, felügyeletével és szabályozásával,
6. a felszámolói névjegyzék, valamint a felszámoló szervezetek más hatósági nyilvántartásainak vezetésével, a felszámoló egyes tevékenységeinek szabályozásával, a felszámolói szervezetrendszer feletti hatósági felügyelet és hatósági ellenőrzés gyakorlásával és szabályozásával,
7. a csődeljárással és a felszámolási eljárással,
8. a bányászattal és az állami földtani feladatokkal,
9. az állam nevében lefolytatandó, koncessziós szerződés megkötésére irányuló eljárásokkal és a koncessziós szerződésekkel kapcsolatos szabályozással,
10. a poszt-kvantumtitkosítás alkalmazást nyújtó szervezetek nyilvántartásba vételével és ellenőrzésével,
11. a Magyarország kiberbiztonságáról szóló törvény (a továbbiakban: Kiberbiztonsági tv.) 54. § (1) bekezdése szerinti tanúsító szervezet nyilvántartásba vételével és ellenőrzésével,
12. a szerkezetátalakítással; a szerkezetátalakítási szakértők hatósági nyilvántartásainak vezetésével, a bíróság általi kijelölésük és hivatalból történő kirendelésük során alkalmazott, a Hatóság által működtetett elektronikus, véletlenszerű kiválasztás elvét alkalmazó informatikai rendszer fejlesztésével és működtetésével, egyes tevékenységeik szabályozásával, a tevékenységük feletti hatósági felügye-

let és hatósági ellenőrzés gyakorlásával és szabályozásával,

13. a nemzeti kiberbiztonsági tanúsítással, valamint a kiberbiztonsági felügyelettel,
14. a fenntartható finanszírozás és az egységes vállalati felelősségvállalás ösztönzését szolgáló környezettudatos, társadalmi és szociális szempontokat is figyelembe vevő, vállalati társadalmi felelősségvállalás szabályairól és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló törvény (a továbbiakban: ESG törvény) szerinti ESG adatszolgáltatásra kötelezettek hatósági ellenőrzésével, az ESG törvény szerinti felügyelettel, nyilvántartással akkreditálással és szabályozással, az ESG törvény szerinti elektronikus felületek működtetésével, továbbá az ESG törvényben meghatározott egyéb tevékenységeivel
15. hulladékgazdálkodási kártalanítással összefüggő hatósági feladatokkal kapcsolatban.

Ugyancsak az Sztfhtv. 2. §-a alapján a Hatóság véleményezési joggal rendelkezik a következő jogszabályok hatálya alá tartozó személy, szervezet, valamint a feladat- és hatáskörét érintő jogszabályok előkészítése során:

1. a fiatalkorúak dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről szóló törvény,
2. a bírósági végrehajtásról szóló törvény,
3. a szerencsejáték szervezéséről szóló törvény,
4. a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló törvény,
5. a bányászatról szóló törvény,
6. a szerkezetátalakításról szóló törvény,
7. az 1)-6) pont szerinti törvények felhatalmazása alapján kiadott jogszabályok,
8. a gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól szóló törvény egyes fogyasztóvédelmi hatósági feladatokat szabályozó rendelkezései /a szerencsejátékot népszerűsítő reklám tekintetében/,
9. a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló törvény,
10. Kiberbiztonsági törvény,
11. ESG-törvény.

A 9) pont esetében a szerencsejátékokat és szerencsejáték-szervezőket érintő szabályozás vonatkozásában illeti meg a véleményezési jog a Hatóságot.

A jelzett szabályozás alapján a fenti tárgyban előkészített jogszabályok véleményezése céljából 2024-ben közigazgatási egyeztetés keretében a Hatósághoz 161 megkeresés érkezett, illetve több mint 400, kormányzati döntéshozó fórumok által tárgyalt ülésanyagot tekintett át a Hatóság.

SZTFH

Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága

Székhely cím: 1123 Budapest, Alkotás utca 50.

Levelezési cím: 1538 Budapest, Pf. 547

Központi telefonszám: +36 1 550 2500

Központi faxszám: +36 1 550 2495

Központi e-mail-cím: sztfh@sztfh.hu

SZTFH

Szabályozott Tevékenységek
Felügyeleti Hatósága